RIKSDAGENS

REVISORERS

BERÄTTELSE

om den år 1875 af dem verkställda granskning

af

STATSVERKETS

samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd,

styrelse och förvaltning under år 1873;

jemte

de, i anledning af samma berättelse, infordrade och till

KONGL. MAJ:T

afgifna underdåniga utlåtanden.

STOCKHOLM,
ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG,
1875.

Första Hufvudtiteln.

Kongl. Hof- och Slottsstaterna.

Statsanslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de Kongl. hofven upplåtna byggnader . . . . . sid. 3.
Revisorernes framställning angående ett balanseradt skuldebelopp, § 1 „ 4.
Anslaget till brandväsendet och yttre lyshållningen vid Kongl. slottet och Arfprinsens palats . . . . . „ 4.
Drottningholms och Svartsjö Kongl. lustslott . . . . . „ 5.
Revisorernes framställning beträffande redovisningen för de på hvarje särskildt räkenskapsår belöpande hyror och arrenden, § 1. . . . . „ 6.
D:o, d:o rörande beskaffenheten af slottsbyggnaden vid Svartsjö § 2 . „ 6.
Gripsholms Kongl. lustslott . . . . . „ 6.
Revisorernes framställning rörande sättet för försäljningen af skogsprodukter, § 1 . . . . . „ 7.
Reservation Litt. A. . . . . „ 241.
Riksmarskalksembetets förklaring . . . . . „ 245.
Ulriksdals Kongl. lustslott . . . . . „ 7.
Haga lustslott och park . . . . . „ 8.
Strömsholms slott . . . . . „ 9.

Andra Hufvudtiteln.

Kongl. Justitie-departementet.

Kongl. Fångvårdsstyrelsen . . . . . sid. 10.
A) Fångvårdsanslaget. . . . . „ 10.
B) Anslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten . . . . . „ 11.
C) Extra anslag till fängelsebyggnader . . . . . „ 12.
1:o) Anslag till härads- och stadsfängelser . . . . . „ 12.
2:o) Anslaget till uppförande af ett nytt straffängelse i Karlskrona „ 12.

3:o) Anslaget till nya fängelsebyggnader efter cellsystemet . . . . . sid. 12.
4:o) Anslaget till inrättande inom Nya Varfvet af ett straffarbetsfängelse . . . . . „ 13.
Revisorernes framställning angående den behållna inkomsten af fångarnes vid läns- och kronohäktena arbeten, § 1 . . . . . „ 13
D:o d:o beträffande dels olägenheterna af det öfvergångstillstånd, som för närvarande eger rum, från gemensamhetssystemet till systemet med nätteeller, dels den vid åtskilliga fängelser förekommande sammanblandning af fångar, hörande till olika kategorier, dels bristen på drickbart vatten vid straffängelset i Landskrona, dels den kost, som i fängelserna bestås, dels det bland fångarne förekommande missnöje till följd af olikheten i straff för samma förbrytelse, dels slutligen för gröfre subordinationsbrott till straffarbete dömde militärpersoners instickande bland förbrytarehopen i gemensamhetsfängelserna, § 2 . . . . . „ 14.
Reservation, Litt. B. . . . . „ 241.
Revisorernes uppgift å antalet lifstidsfångar, straffångar, dömde på viss tid, samt vid åtskilliga straffanstalter intagne försvarslöse personer, § 3 . . . . . „ 17.
Styrelsens förklaring . . . . . „ 246.

Tredje Hufvudtiteln.

Kongl. Utrikes-departementet.

A) Kabinettskassans inkomster och utgifter . . . . . sid. 18.
B) Anslaget till underhåll af svenska kyrkan i London och svenska kronans egendom i Konstantinopel . . . . . „ 19.
C) Konsulsfonden . . . . . „ 19.

Fjerde Hufvudtiteln.

Kongl. Landtförsvars-departementet.

Kongl. Arméförvaltningen . . . . . sid. 21.
A) Förvaltningens hufvudbok . . . . . „ 22.
1:o) Ordinarie anslag . . . . . „ 22.
2:o) Extra ordinarie anslag . . . . . „ 24.
3:o) Särskilda kassor och fonder . . . . . „ 26.
B) Redogörelse öfver kreditivmedel . . . . . „ 28.
1:o) Det vid 1862—1863 årens riksdag till försvarsverkets fullständigare ordnande beviljade anslag af tre millioner R:dr „ 28.

2:o) Det belopp, 737,000 kronor, som Kongl. Maj:t under den 11 Augusti 1870 utaf det af samma års Riksdag på Riksgäldskontoret anvisade mindre kreditiv stält till Kongl. Arméförvaltningens disposition för vidtagande af nödiga åtgärder för att under kriget mellan Frankrike och Tyskland upprätthålla de förenade rikenas neutralitet och trygga deras säkerhet . . Sid. 28.
Sammandrag af beklädnadsdirektionernas vid de indelta roterade infanteriregementena redogörelser för år 1873, § 1 . . . . . „ 32.
Sammandrag af beväringsbeklädnadsdirektionernas redogörelser för år 1873, § 1 . . . . . „ 33.
Tablå öfver de under Arméförvaltningen stälda kassor och fonder, § 2 „ 34.
Revisorernes framställning angående öfverskridandet af anslaget till Arméförvaltningens aflöning, § 3 . . . . . „ 36.
Reservation Litt. C. . . . . „ 242.
Revisorernes framställning rörande Förvaltningens räkenskapsföring. . „ 38.
D:o d:o i fråga om användandet af Fjerde hufvudtitelns besparingar till andra än dermed hufvudsakligen åsyftade ändamål, § 5 . . . „ 39.
D:o uppgift angående tillväxten af behållningarne å 2:dra—8:de Hufvudtitlarne under åren 1871, 1872 och 1873, § 6 . . . . . „ 40.
Reservation, Litt. D. . . . . „ 242.
Revisorernes framställning rörande ofullständigheten af de uti Förvaltningens hufvudbok förekommande hänvisningar till de särskilda verifikationerna, § 7 . . . . . „ 40.
D:o uppgift å samtliga kostnaderna för värfvade och indelta armén samt för beväringsmanskapet under år 1873, § 8 . . . . . „ 40.
Kongl. Arméförvaltningens förklaringar . . . . . „ 252.
Topografiska kårens arbeten. . . . . „ 44.
Revisorernes uppgift å omfattningen af kårens arbeten under revisionsåret, § 1 . . . . . „ 45.
Allmänna garnisonssjukhuset . . . . . „ 45.
Revisorernes uppgift å antalet af de under revisionsåret å sjukhuset vårdade personer, § 1 . . . . . „ 46.
Kongl. Krigsskolan . . . . . „ 46.
Revisorernes uppgift å kadettkårens nummerstyrka vid revisionsårets början, § 1 . . . . . „ 47.
Jemtlands roteringskassa . . . . . „ 47.

Femte Hufvudtiteln.

Kongl. Sjöförsvars-departementet.

Kongl. Förvaltningen af sjöärendena . . . . . sid. 48.
Ordinarie anslag . . . . . „ 48.
Hufvudtitelns besparingsfond . . . . . „ 50.
Extra ordinarie anslag . . . . . „ 52.

Diverse medel . . . . . sid. 54.
Revisorernes uppgift å Kongl. Flottans materiel, § 1 . . . . . „ 57.
D:o d:o å de under revisionsåret för sjökarteverkets förbättrande utförda arbeten, § 2 . . . . . „ 59.
D:o framställning angående öfverförandet af medel från ett reservationsanslag till hufvudtitelns allmänna besparingar, § 3 . . . . . „ 60.
Kongl. Förvaltningens förklaring . . . . . „ 290.
Kongl. Lotsstyrelsen . . . . . „ 60.
Revisorernes uppgift å lifräddningsstationernas antal, § 1 . . . . . „ 62.

Sjette Hufvudtiteln.

Kongl. Civil-departementet.

Statistiska tabellkommissionen . . . . . sid. 63.
A) Redovisning för ordinarie anslaget . . . . . „ 63.
B) Redovisning för tillfälligt anvisade medel . . . . . „ 63.
Kongl. General-landtmäterikontoret . . . . . „ 64.
A) Försäljning af Jemtlands läns karta . . . . . „ 64.
B) Redovisning för bötesmedel . . . . . „ 64.
Stockholms stads kronoräkenskaper och länens landsböcker . . . . . „ 66.
Revisorernes framställning angående önskvärdheten af en förändring i sättet för beräkningen af den till landskyrkorna utgående ersättning för till statsverket indragna grundräntor och tiondeanslag, § 1 . . . . . „ 68.
Kongl. Statskontorets förklaring . . . . . „ 299.
Öfverståthållare-embetets räkenskaper . . . . . „ 68.
A) Diverse statsanslag . . . . . „ 68.
B) Depositionsmedel . . . . . „ 69.
C) Statsverkets bidrag till aflöning af kronouppbördsverket . . . . . „ 69.
Skiften och afvittringar . . . . . „ 70.
Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader . . . . . „ 71.
Statens jernvägsbyggnader . . . . . „ 72.
Revisorernes uppgift å under revisionsåret under arbete varande samt fullbordade stambanor, § 1 . . . . . „ 72.
Revisorernes framställning rörande bokföringssättet, § 2 . . . . . „ 74.
Styrelsens förklaring . . . . . „ 264.
Statens jernvägstrafik . . . . . „ 76.
Revisorernes framställning angående Trafikstyrelsens förvaltningsåtgärder, § 1 . . . . . „ 77.
D:o d:o beträffande arbetstiden inom kontoren vid centralstyrelsen, § 2 „ 78.
Reservationer, Litt. E. & F. . . . . „ 242.
Styrelsens förklaring . . . . . „ 287.
Ultuna landtbruksinstitut . . . . . „ 78.
Anslaget till uppförande af ett boningshus för elever . . . . . „ 80

Revisorernes uppgift å antalet elever under redovisningsåret, § 1 . . . sid. 81.
D:o framställning i fråga om såväl det egentliga jordbruket som ladugårdshushållningen vid institutet, § 2 . . . „ 81.
Styrelsens för institutet förklaring . . . „ 289.
Alnarps landtbruksinstitut . . . „ 82.
Revisorernes uppgift å elevantalet, § 1 . . . „ 83.
D:o framställning rörande dels de med institutets medel sedan år 1870 uppförda byggnader, dels jordbruket och öfriga landthushållningens grenar, dels ock befintliga brister, som, derest institutet skall på ett fullt tillfredsställande sätt motsvara sitt ändamål, böra afhjelpas, § 2 „ 84.
Styrelsens för institutet förklaring . . . „ 291.
Trädgårdsföreningens elevskola . . . „ 84.
Kongl. Landtbruksakademien . . . „ 85.
Akademiens hufvudbok . . . „ 85.
Uti akademiens hufvudbok ingående särskilda fonder och medel . . . „ 86.
A) Stamschäferifonden . . . „ 86.
B) Stamholländerifonden . . . „ 87.
C) Medel, anslagna till fiskeriförsök . . . „ 88.
Stuteri-öfverstyrelsen och stuterierna . . . „ 88.
Revisorernes uppgift å antalet hästar vid stuterierna, § 1 . . . „ 90.
D:o d:o å kostnaderna för de vid Ottenby stuteri under revisionsåret verkställda nybyggnader, § 2 . . . „ 90.
D:o framställning beträffande försäljningsprovisionen för afyttrade hästar vid Ottenby, § 3 . . . „ 91.
Reservation, Litt. G. . . . „ 243.
Revisorernes framställning rörande provisionen för å auktion försålda hästar vid Flyinge stuteri, § 4 . . . „ 91.
D:o d:o rörande provisionen för å auktion försåld betesrätt vid Dalby stuteri, § 5 . . . „ 91.
D:o d:o rörande beskaffenheten af hästkreatur och stallbyggnader vid Flyinge stuteri, samt
uppgift å ej mindre arealen af den till stuteriets underhåll anslagna och mot arrende upplåtna egendom, än ock beloppet af det under revisionsåret derför utgående arrende, § 6 . . . „ 92.
Reservation, Litt. I . . . „ 92.
Öfverstyrelsens förklaring . . . „ 293.
Teknologiska institutet . . . „ 93.
Revisorernes uppgift å elevernes antal . . . „ 94.
Tekniska skolorna . . . „ 94.
Revisorernes framställning angående redovisningen af räntevinsten å uti Malmö tekniska elementarläroverks räkenskaper balanserade inträdesafgifter, § 1 . . . „ 95.
Kongl. Kommerskollegii förklaring . . . „ 297.
Direktionens för tekniska elementarläroverket i Malmö förklaring . . . „ 298.
Navigationsskolorna . . . „ 96.
Revisorernes uppgift å elevernes antal, § 1 . . . „ 97.
D:o d:o å antalet elever, som inhemtat undervisning i ångmaskiners konstruktion och behandling, § 2 . . . „ 98.
Handels- och sjöfartsfonden . . . „ 98.

Bränvinskontrollbyrån . . . . . sid. 100.
A) Kontrollen å bränvinstillverkningen . . . . . „ 100.
B) D:o å hvitbetssockertillverkningen . . . . . „ 100.
Revisorernes uppgift å kostnaderna för kontrollen å bränvinsförfattningarnes tillämpning, § 1 . . . . . „ 101.
Rikets ekonomiska karteverk . . . . . „ 102.
A) Redogörelse öfver allmänna ekonomiska karteverket . . . . . „ 102.
B) Redogörelse öfver ekonomiska karteverket i Norrbottens län . . . . „ 103.
Revisorernes meddelande i afseende å fortgången af ekonomiska karteverket, § 1 . . . . . „ 104.
Anslaget till fortsättning af de geologiska undersökningarne inom riket samt utgifvande af derpå grundade kartor . . . . . „ 106.
Revisorernes uppgift å de under revisionsåret verkställda geologiska detaljundersökningar, § 1 . . . . . „ 107.

Sjunde Hufvudtiteln.

Kongl. Finans-departementet.

Anslaget till beskattningsväsendets förenkling samt de nya jordeböckernas afslutande och granskning . . . . . sid. 107.
Kongl. Statskontoret . . . . . „ 108.
Under Kongl. Statskontorets inseende ställda förvaltningsgrenar . . . . . „ 110.
A) Stämpelpappersuppbörden . . . . . „ 110.
B) Kongl. Myntverket . . . . . „ 112.
Revisorernes framställning rörande de till åtskilliga tjenstemän vid Myntverket upplåtna boställsvåningar, § 1 . . . . . „ 113.
D:o d:o angående verkställd försäljning till myntarbetare af en del utaf för Myntverket inköpt stenkol, § 2 . . . . . „ 114.
C) Kongl. Kontrollverket . . . . . „ 114.
A) Kontrollstämpelmedel . . . . . „ 114.
B) Anslaget till omkostnader för Kontrollverket . . . . . „ 115.
Öfverdirektörens för Mynt- och Kontrollverken förklaring . . . . . „ 302.
Kongl. Kammarrättens aktoratsräkning . . . . . „ 116.
Kongl. Öfver-intendentsembetet . . . . . „ 116.
Revisorernes framställning beträffande kostnaderna för åtskilliga i hufvudstaden under revisionsåret verkställda betydligare reparationsarbeten, § 1 . . . . . „ 117.
Öfver-intendentsembetets förklaring . . . . . „ 303.
Kongl. Postverket . . . . . „ 118.
Kongl. Tullverket . . . . . „ 120.
Kongl. Skogsstyrelsen . . . . . „ 123.
A) Reservationsanslaget till skogsväsendet . . . . . „ 123.
B) Fonden för boställsskogars indelning till regelbunden hushållning . „ 124.
C) Anvisade medel till bestridande af kostnader för undersökning rörande elfrensnings- och strömbyggnadsarbeten i Norrbottens län „ 125.

D) Anvisade medel till bestridande af kostnader för undersökning af kronans ek- och furuskog . . . . . „ 125.
E) Redogörelsen för anslagna renskrifnings- expens- m. fl medel . . . „ 126.
F) Redovisningen för anslaget till arrende och underhåll af den s. k. laboratoriehagen . . . . . „ 127.
Revisorernes framställning angående den åtskilliga boställs- och hemmansinnehafvare medgifna rätt till mulbete och utsyning af skogseffekter å kronoparkerna Halle- och Hunneberg, § 1 . . . . . „ 127.
D:o d:o beträffande Styrelsens åtgärder i afseende å försäljningen af flerårig afverkningsrätt å kronoskogar inom Vesternorrlands län, § 2 . . . . . „ 127.
Styrelsens förklaring . . . . . „ 304.
Kongl. Skogsinstitutet . . . . . „ 128.
Skogsskolorna . . . . . „ 129.
Kongl. Telegrafverket . . . . . „ 130.
1:o) Anslagsmedel . . . . . „ 130.
2:o) Underhållsmedel . . . . . „ 131.
Kolonien S:t Barthélemy . . . . . „ 132.
Revisorernes anmälan rörande koloniens tull- och lästafgifter, § 1 . . . „ 133.
Kongl. Teatrarne . . . . . „ 133.
Kongl. Teaterns arbetares och betjentes sjuk- och begrafningskassa . . „ 135.

Åttonde Hufvudtiteln.

Kongl. Ecklesiastik-departementet.

Kongl. Biblioteket . . . . . „ 136.
Nationalmuseum . . . . . „ 136.
Konsistorierna och läroverken . . . . . „ 138.
Upsala stift . . . . . „ 138.
Linköpings „ . . . . . „ 138.
Skara „ . . . . . „ 140.
Strengnäs „ . . . . . „ 140.
Vesterås „ . . . . . „ 140.
Vexiö „ . . . . . „ 142.
Lunds „ . . . . . „ 142.
Göteborgs „ . . . . . „ 144.
Kalmar „ . . . . . „ 144.
Karlstads „ . . . . . „ 144.
Hernösands „ . . . . . „ 146.
Visby „ . . . . . „ 146.
Stockholms stad . . . . . „ 146.
Nya elementarskolan . . . . . „ 148.
Revisorernes uppgift å lärjungarnes antal inom de särskilda stiften, totalbeloppet af lärarnes vid elementarläroverken aflöning samt den för hvarje lärjunges undervisning belöpande kostnad . . . . . „ 150.

Revisorernes framställning rörande det bristfälliga skick, hvari Stockholms folkskollärarinne-seminarii lokal sig befinner äfvensom deraf härflytande olägenheter, § 1 . . . . . „ 151.
Stockholms stads Konsistorii förklaring . . . . . „ 308.
Rektors vid Stockholms folkskollärarinne-seminarium förklaring . . . . „ 309.
Revisorernes uppgift å elevernes antal och undervisningen vid seminariet, § 2 . . . . . „ 151.
Revisorernes framställning rörande beskaffenheten af den för gymnastikundervisningen vid Skara elementarläroverk afsedda byggnad, § 3 . . . . . „ 151.
Domkapitlets i Skara förklaring . . . . . „ 305.
Upsala Kongl. universitet . . . . . „ 152.
Lunds Kongl. universitet . . . . . „ 154.
Revisorernes anmälan om verkställd inventering af universitetets säkerhetshandlingar, m. m. samt
framställning rörande det knappa utrymmet i universitetets såväl lärosalar som större delen af dess öfriga lokaler, § 1 . . . . . „ 155.
Kanslersembetets vid Lunds universitet förklaring. . . . . „ 306.
Consistorii Academici i Lund förklaring . . . . . „ 307.
Karolinska mediko-kirurgiska institutet . . . . . „ 156.
Kongl. och Hvitfeldtska stipendiefonden . . . . . „ 157.
Seminarium för bildande af lärarinnor . . . . . „ 158.
Folkundervisningens normalskola. . . . . „ 159.
Kongl. Gymnastiska centralinstitutet . . . . . „ 160.
Kongl. Sundhetskollegium . . . . . „ 161.
Revisorernes anmälan angående dispositionen af ett till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen anvisadt anslag, § 1 . . . . . „ 162.
Allmänna barnbördshuset . . . . . „ 162.
Veterinärinstitutet . . . . . „ 163.
Revisorernes anmälan om beskaffenheten af institutets byggnader, § 1 „ 164.
Veterinärinrättningen i Skara . . . . . „ 165.
Revisorernes uppgift å den egendom, hvaröfver inrättningen har att förfoga, samt å eleveantalet och undervisningen derstädes, § 1 . . „ 166.
Svenska Akademien . . . . . „ 171.
Kongl. Vetenskapsakademien . . . . . „ 172.
A) Anslaget till Naturhistoriska riksmuseum . . . . . „ 172.
B) Öfriga åt Vetenskapsakademien anslagna medel. . . . . „ 173.
Kongl. Vitterhets- Historie- och Antiqvitets-akademien . . . . . „ 174.
Kongl. Akademien för de fria konsterna . . . . . „ 176.
Revisorernes uppgift å antalet elever under revisionsåret, § 1 . . . . . „ 177.
Kongl. Musikaliska akademien . . . . . „ 177.
Revisorernes uppgift å antalet elever under höstterminen år 1873 . . . „ 178.
Allmänna institutet för döfstumma och blinda. . . . . „ 178.
Kongl. Serafimerlasarettet . . . . . „ 180.
Allmänna hospitals- och barnhusfonden . . . . . „ 181.
Hospitalsbyggnaden å Hisingen . . . . . „ 183.
Drottninghuset . . . . . „ 184.
Revisorernes anmälan, att inrättningen blifvit godtgjord för en vid egendomsförsäljning uppkommen förlust, § 1 . . . . . „ 185.

Danviks hospital . . . . . „ 186.
Revisorernes uppgift angående antalet af å hospitalet intagna personer, § 1 . . . . . „ 187.
Revisorernes anmälan om bokföringssättets förändring, samt *framställning beträffande åtgärden att ur hospitalets räkenskaper utesluta värdet af den inom Stockholms stad belägna hospitalsegendomen, § 2* . . . . . „ 187.
D:o d:o angående redovisningen af skogsförsäljningsmedlen, § 3 . . . „ 188.
D:o d:o rörande förvaltningen af hospitalets skogar, § 4 . . . . . „ 189.
Revisorernes anmälan rörande, till följd af näst föregående Statsrevisions framställning, vidtagna åtgärder för utredning af förhållandet med de i hospitalets räkenskaper under en följd af år balanserade hemmansräntor m. m., § 5 . . . . . „ 189.
Hospitalsdirektionens förklaring . . . . . „ 310.
Stockholms allmänna barnhus . . . . . „ 189.
Revisorernes uppgift å antalet barn och ammor samt redogörelse för helsotillståndet inom inrättningen, § 1 . . . . . „ 190.
D:o framställning i fråga om användandet af Barnhusets tillgångar till inköp af enskilda bolags obligationer, § 2 . . . . . „ 193.
D:o d:o om önskvärdheten deraf, att den till Barnhuset från landtränterierna nu utgående, efter medelmarkegångspris beräknade ersättning för till statsverket indragna tiondeanslag måtte utbytas mot ett till siffran bestämdt penningebelopp, att årligen utgå från Kongl. Statskontoret, § 3 . . . . . „ 193.
D:o d:o rörande de för inom Barnhuset aflidna barn utbetalda begrafningskostnader, § 4 . . . . . „ 195.
Direktionens öfver Barnhuset förklaring . . . . . „ 312.
Domkyrkorna . . . . . „ 194.
Riddarholmskyrkan . . . . . „ 196.
Bibelkommissionen . . . . . „ 196.
Revisorernes framställning rörande till en ledamot af kommissionen utbetald resekostnadsersättning, § 1 . . . . . „ 197.
Domprosten C. A. Toréns förklaring . . . . . „ 313.
Anslaget till arbetet "Scriptores rerum suecicarum medii ævi" . . . . . „ 197.
Expens- och aflöningsräkningarne . . . . . „ 198.
Revisorernes framställning beträffande balanserade behållningen uti den från Ecklesiastikdepartementet afgifna expensmedelsräkning för revisionsåret, § 1 . . . . . „ 204.
Registratorn i Ecklesiastikdepartementet F. A. Westerlings förklaring „ 314.

Nionde Hufvudtiteln.

Pensions- och Indragningsstaterna.

Civilstatens pensionsinrättning . . . . . „ 206.
Arméns pensionskassa . . . . . „ 210.
A) Kassans hufvudbok . . . . . „ 210.
B) Fyllnadskreditivet . . . . . „ 211.

C) Medel, anslagna till militärenkors och barns pensionerande . . . . . „ 212.
Amiralitets krigsmanskassan . . . . . „ 213.
A) Pensionsfonden . . . . . „ 213.
B) Gratialfonden . . . . . „ 214.
Handelsflottans pensionsanstalt . . . . . „ 215.
Statens jernvägstrafiks pensionsinrättningar . . . . . „ 217.
A) Pensionsinrättningen . . . . . „ 217.
B) Enke- och pupillkassan . . . . . „ 218.
Folkskolelärarnes pensionsinrättning . . . . . „ 219.
Revisorernes framställning om önskvärdheten deraf, att åtskilliga, från skilda håll, till Civilstatens och Arméns pensionskassor samt Amiralitets krigsmanskassan anvisade medelstillgångar sammanföras såsom anslag under Nionde hufvudtiteln . . . . . „ 220.
Kongl. Statskontorets förklaring . . . . . „ 300.
Sammandrag öfver utbalanserade tillgångar och skulder till år 1874 enligt de i revisionsberättelsen intagna räkenskapsutdrag . . . . . „ 222.
Sammandrag öfver kostnaderna för de komitéer, för hvilka utgifter blifvit i räkenskaperna för revisionsåret afförda . . . . . „ 232.
Revisorernes framställning om önskvärdheten deraf, att, för vinnande af fullt tillförlitlig kännedom om allmänna verks och inrättningars ekonomiska ställning, till Statsrevisionen årligen måtte inlemnas fullständig redovisning ej allenast för de statsanslag, de åtnjuta, utan äfven för de inkomster, hvilka från andra håll kunna dem tillflyta . . . . . „ 238.
D:o framställning i fråga om åtgärders vidtagande i ändamål att, för revisionsarbetets underlättande, åstadkomma en likartad uppställning af de särskilda verkens och inrättningarnes räkenskaper „ 238.
Revisorernes uppgift å de bland dem utsedde delegerade, hvilka verkstält besök vid allmänna verk och inrättningar utom hufvudstaden „ 238.
Reservation, Litt. K . . . . . „ 244.
Revisorernes uppgift å af dem gjorda besök vid allmänna verk och inrättningar inom hufvudstaden, samt
framställning rörande lämpligheten af boställsvåningars upplåtande åt embets- och tjenstemän . . . . . „ 239.
Reservation, Litt. L . . . . . „ 244.

Sedan Riksdagens Revisorer numera fulländat den granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning för år 1873, som, enligt föreskriften uti 72 § Riksdagsordningen, tagit sin början den 16 sistlidne Augusti, få Revisorerne nu till Riksdagen derom afgifva den i 7 § af gällande Instruktion föreskrifna berättelse.

Vid revisionsförrättningens början fingo Revisorerne från Kongl. Finansdepartementet emottaga de af nedan nämnda verk och inrättningar till Kongl. Maj:t afgifna underdåniga berättelser, angående förvaltningen under revisionsåret af de till deras disposition stälda medel, nemligen:

från *Kongl. Fångvårdsstyrelsen,*
„ „ *Arméförvaltningen,*
„ *Chefsembetet vid Topografiska kåren,*
„ *Inspektören för militärläroverken,*
„ *Kongl. Direktionen öfver Allmänna garnisonssjukhuset,*
„ „ *Förvaltningen af sjöärendena,*
„ „ *Lotsstyrelsen,*
„ *Statistiska centralbyrån,*
„ *Kongl. Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader,*
„ „ *Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader,*
„ „ „ „ „ *jernvägstrafik,*
„ „ „ *för Ultuna landtbruksinstitut,*
„ „ „ „ *Svenska trädgårdsföreningen,*
„ „ *Landtbruksakademien,*
„ „ *Stuteriöfverstyrelsen,*
„ „ *Styrelsen för Teknologiska institutet,*
„ *Direktionen för Tekniska söndags- och aftonskolan i Eskilstuna,*
„ „ *för Tekniska skolan i Örebro,*
„ „ „ „ „ *i Malmö,*
„ „ „ *Slöjdskolan i Stockholm,*
„ „ „ *Chalmerska slöjdskolan,*

från *Direktionen för Navigationsskolan i Stockholm,*
" " " " *i Gefle,*
" " " " *i Wisby,*
" " " " *i Malmö,*
" " " " *i Karlshamn,*
" " " " *i Hernösand,*
" " " " *i Kalmar,*
" " " " *i Westervik,*
" *Kongl. Finansdepartementets kontrollbyrå,*
" " *Landtmäteristyrelsen,*
" " *Statskontoret,* angående statsverket, stämpelpappersuppbörden samt statsverkets spannmålsrörelse,
" *Öfverdirektören vid Mynt- och Kontrollverken,*
" *Kongl. Öfverintendentsembetet,*
" " *Generalpoststyrelsen,*
" " *Generaltullstyrelsen,*
" " *Skogsstyrelsen,*
" " *Telegrafstyrelsen,*
" " *Direktionen öfver Gymnastiska centralinstitutet,*
" " *Sundhetskollegium,*
" *Direktionen öfver Veterinärinstitutet i Stockholm,*
" " " *Veterinärinrättningen i Skara,*
" *Kongl. Akademien för de fria konsterna,*
" " *Serafimerordensgillet,*
" " *Direktionen öfver Civilstatens pensionsinrättning,*
" " " " *Arméens pensionskassa,*
" " " " *Amiralitetskrigsmanskassan,*
" " " " *Handelsflottans pensionsanstalt,*
och " " " " *Folkskolelärarnes pensionsinrättning.*

Med iakttagande af den ordning, hvaruti anslagen finnas uti riksstaten upptagna, få Revisorerne här nedan meddela särskilda, på de olika räkenskaperna grundade sammandrag af inkomster och utgifter under revisionsåret, dervid fogande de anmärkningar och iakttagelser i öfrigt, hvartill granskningen af räkenskaperna gifvit anledning.

Första Hufvudtiteln.

Statsanslaget till reparationer å Stockholms slott med flera för de Kongl. hofven upplåtna byggnader.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång		7,928: 67.

Uppbörd:

Statsanslag	63,000: —	
Hyresmedel för tiden från den 1 Januari till den 1 April	150: —	63,150: —

Balans till år 1874:

Skuld till Hans Maj:t Konungen, att återbetalas åren 1875, 1876 och 1877		85,000: —
	Summa	156,078: 67.

Kredit.

Utgifter:

Aflöning	5,333: 33.	
Reparationer:		
å Kongl. slottet	92,652: 93.	
å Slottsträdgården	1,642: 28.	
å Kongl. hofstallet, stallmästareboställena och f. d. Oldenburgska huset	3,661: 88.	
å f. d. Indebetouska huset	2,261: 46.	
å f. d. Oxenstjernska „	59: 05.	
å Hofstallet å Blasieholmen	67: 17.	
å „ vid Röda Bodarna	1,505: 78.	
å Kongl. Fatburen å Riddarholmen	132: 10.	
å d:o i egendomen N:o 2 i qvarteret Päronträdet å Kungsholmen	43,942: 16.	
å Tvättstugan vid Norrbro	24: 25.	
å Arfprinsens palats	4,673: 75.	
Diverse utgifter	115: 62.	156,071: 76.

Balans till år 1874:

Kontant behållning		6: 91.
	Summa	156,078: 67.

§ 1.

Uti årets räkenskap är såsom anslagets skuld från år 1872 inbalanseradt ett belopp af 7,911 kronor 47 öre. Då uti den i nästlidet års revisionsberättelse intagna redogörelse för detta anslag någon sådan skuld icke återfinnes, hafva Revisorerne eftersett i 1872 års räkenskap och dervid funnit, att ifrågavarande balans uppkommit på det sätt, att i sist nämnda räkenskap förberörda belopp såsom utgift afförts först enligt en redogörelse för medel, anslagna till underhåll af Kongl. slottet m. m., uti hvilken redogörelse detsamma upptagits såsom "leverering till Herr Förste Hofmarskalken till liqvid af räkningar å reparationsarbeten", och sedan enligt bemälde Hofmarskalks redogörelse för de till underhåll af Arffurstens palats bestridda kostnader, deri detta belopp jemte andra medel afförts såsom liqvid för åtskilliga arbetsräkningar. Då sålunda samma belopp, 7,911 kronor 47 öre, blifvit i kredit två gånger affördt, är alltså den i räkningens debet upptagna balans till år 1873 å motsvarande belopp, af redogöraren benämndt: "förskjutne medel från Kongl. Hofförvaltningens kassa", helt och hållet oriktig, såsom endast af den dubbla krediteringen föranledd, och hafva Revisorerne, då denna felaktighet icke blifvit vid upprättandet af 1873 års räkning rättad, ansett sig böra å förhållandet fästa uppmärksamhet.

Anslaget till brandväsendet och yttre lyshållningen vid Kongl. slottet och Arfprinsens palats.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång	1,021: 17.

Uppbörd:

Statsanslag	11,250: —
Summa	12,271: 17.

Kredit.

Utgifter:

Aflöning	5,874: —	
Beklädnad	1,223: 87.	
Brandväsendet	1,376: 66.	
Yttre lyshållningen	2,972: 35.	
Diverse utgifter	56: —	11,502: 88.

Balans till år 1874:

Kontant behållning	768: 29.
Summa	12,271: 17.

Drottningholms och Svartsjö Kongl. lustslott.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		137: 65.

Uppbörd:

Statsanslag	24,600: —	
Arrendemedel	4,499: 85.	
Tomtören	293: 50.	
Jordbrukets afkastning	10,444: 22.	
Trädgårdens dito	532: 85.	
Diverse inkomster	2,738: 20.	43,108: 62.

Balans till år 1874:

Skulder		3,000: —
	Summa	46,246: 27.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		6,000: —

Utgifter:

Aflöningar och pensioner	6,787: 48.	
Arbetsfolkets aflöning	1,501: 40.	
Dagsverken och andra kostnader för jordbruket	3,035: —	
Dito för parken och trädgården	6,899: 97.	
Reparationer vid Drottningholm	11,024: 30.	
Inventariers och redskaps anskaffande och underhåll	3,074: 40.	
Onera	1,606: 58.	
Räntor	300: —	
Diverse utgifter	5,414: 16.	39,643: 29.

Balans till år 1874:

Kontant behållning		602: 98.
	Summa	46,246: 27.

§ 1.

Utaf en i räkenskapen under titel "arrendemedel" gjord anteckning inhemtas, att arrendet för en jordlott N:o 1 skall utgöras in natura med 472,5 kubikfot spanmål, hälften råg och hälften korn, men under revisionsåret har endast hälften af arrendet blifvit levereradt. Huruvida den andra hälften af nämnda arrende blifvit erlagd föregående året eller qvarstod obetald vid revisionsårets slut, visar sig emellertid icke af räkenskapen, enär arrendena der väl uppdebiteras, i den mån de inflyta, de som utgå med kontanta penningar i kassaräkningen och de, som erläggas i spanmål, i en särskild persedelräkning, men de oguldna arrendebeloppen icke balanseras. En rättelse härutinnan torde höra vidtagas, så att räkenskapen innefattar fullständig redovisning för de på hvarje särskildt räkenskapsår belöpande hyror och arrenden.

§ 2.

Vid besök på stället hafva Revisorerne tagit närmare kännedom om beskaffenheten af slottsbyggnaden vid Svartsjö. Denna byggnad har under en längre följd af år stått obebodd och är, hvad den inre orneringen beträffar, i dess nuvarande skick icke egnad att för sitt ändamål användas. Den är emellertid till det yttre nöjaktigt underhållen, och Revisorerne hafva i afseende på vården om denna statens egendom icke funnit anledning till anmärkning.

Gripsholms Kongl. lustslott.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		862: 12.

Uppbörd:

Statsanslag	5,000: —	
Arrenden och hyror	1,096: 46.	
Försäljningsmedel för skogseffekter	8,165: 78.	14,262: 24.
	Suuma	15,124: 36.

Kredit.

Utgifter:

Aflöning	912: 48.	
Diverse utgifter	5,518: 44.	
	Transport	6,430: 92.

Transport	6,430: 92.	
Arbetskostnader	4,389: 02.	
Ångarnes bergning	232: 68.	
Huggning och transporter af ved m. m.	1,006: 29.	
Arvoden	2,298: —	14,356: 91.

Balans till år 1874:

Kontant behållning	156: 72.	
Fordringar	610: 73.	767: 45.
	Summa	15,124: 36.

§ 1.

Vid förra årets granskning af dessa räkenskaper anmärkte då varande Revisorer, hurusom en del skogsprodukter blifvit under hand försålda och ej, såsom det, enligt Revisorernes förmenande, borde hafva skett, på offentlig auktion.

Ehuru innevarande års Revisorer väl inse, att denna anmärkning, som af Riksdagen godkändes, icke kunnat under det nuvarande revisionsåret föranleda någon rättelse, hafva de dock ansett sig böra nämna, att äfven år 1873 betydliga partier skogseffekter blifvit försålda under hand, i stället för att hafva utlysts till försäljning på offentlig auktion. Så hafva under hand sålts för 4,736 kronor 28 öre, och på auktion för 3,006 kronor 80 öre.

Reservation anförd af Herrar Grefve *Gyldenstolpe*, *Sjöbring* och *Svedberg*, Litt. A.

Ulriksdals Kongl. lustslott.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång		104: 13.

Uppbörd:

Statsanslag	8,250: —	
Arrenden, hyror och tomtören	4,548: 92.	
Anslag från Hans Maj:t Konungens hofförvaltning	4,000: —	
Anmärkningsmedel	4: —	16,802: 92.

Balans till år 1874:

Skulder		1,006: 77.
	Summa	17,913: 82.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skuld		1,000: —

Utgifter:

Slottsstatens aflöning m. m.	4,000: —	
Diverse aflöningar m. m.	1,990: —	
Utskylder och pastoralier	610: 43.	
Renhållning m. m.	216: 44.	
Jordbrukets och stallets omkostnader	2,916: 27.	
Amortering af skuld för värdshusbyggnaden	1,846: —	
Räntor	60: —	
Ved och sågning deraf	1,094: 91.	
Byggnads- och reparationsarbeten	2,942: 72.	
Eldstäders och brandredskaps underhåll	428: 75.	
Diverse	808: 30.	16,913: 82.
	Summa	17,913: 82.

Haga lustslott och park.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång		79: 57.

Uppbörd:

Statsanslag	8,000: —	
Arrenden och hyresmedel	2,837: 50.	
För försålda trädgårdsprodukter	10,468: 66.	
Diverse medel	210: —	21,516: 16.

Balans till år 1874:

Skulder		1,110: 88.
	Summa	22,706: 61.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skuld		619: 52.
	Transport	619: 52.

	Transport	619: 52.
Utgifter:		
Slottsstatens aflöning	2,770: —	
Aflöning till trädgårdsdirektören och arbetspersonalen vid trädgården	4,380: —	
Utskylder samt pastoralier	331: 90.	
Arvode samt gratialafgifter	380: —	
För renhållning vid slottet	195: —	
Byggnader och reparationer	2,024: 02.	
Utfodring	795: —	
Utgifter för trädgården	10,558: 36.	
Diverse utgifter	612: 94.	22,047: 22.
Balans till år 1874:		
Kontant behållning		39: 87.
	Summa	22,706: 61.

Strömsholms slott.

Debet.

Balans från år 1872:		
Tillgång		691: 13.
Uppbörd:		
Statsanslag		3,000: —
Balans till år 1874:		
Skuld		24: 33.
	Summa	3,715: 46.

Kredit.

Utgifter:		
Aflöning	1,655: 81.	
Läkarearvode	37: 50.	
Reparationskostnad	142: 76.	
Upphandling af materialier	159: 45.	
Diverse utgifter	311: 85.	2,307: 37.
	Transport	2,307: 37.

		Transport 2,307: 37.

Balans till år 1874:

Förskott	1,380: —	
Inventariers värde	28: 09.	1,408: 09.
		Summa 3,715: 46.

Andra Hufvudtiteln.

Kongl. Fångvårdsstyrelsen.

A) Fångvårdsanslaget.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		692,786: 30.

Uppbörd:

Leverering från Kongl. Statskontoret:			
Ordinarie aflöningsanslaget		194,657: 50.	
Af Andra hufvudtitelns allmänna besparingar		438: 01.	
Förslagsanslaget till fångars vård och underhåll	1,397,939: 86.		
Öfriga inkomster, specificerade i Kongl. Fångvårdsstyrelsens tryckta underdåniga berättelse för år 1873, tabellen N:o XIV, pag. 51	192,236: 99.	1,590,176: 85.	1,785,272: 36.

Balans till år 1874:

Skulder:			
Återstående utgifter		268: 04.	
I allmänhet		700,539: 74.	700,807: 78.
			Summa 3,178,866: 44.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		692,786: 30.
	Transport	692,786: 30.

	Transport	692,786: 30.
Utgifter:		
Diverse utbetalningar, specificerade i ofvan omförmälda underdåniga berättelse, tab. XV pag. 53	1,774,861: 08.	
Vikariatsarvoden	438: 01.	
Besparing å ordinarie aflöningsanslaget, levererad till Kongl. Statskontoret år 1874	9,973: 27.	1,785,272: 36.
Balans till år 1874:		
Tillgångar:		
Kontant behållning	94,859: 18.	
Behållning af materialier	219,480: 74.	
Förskott	27,204: 79.	
Anmärkta poster	146: 26.	
Propriebalanser	7,063: 52.	
Fordringar	352,053: 29.	700,807: 78.
	Summa	3,178,866: 44.

B) **Anslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten.**

Debet.

Balans från år 1872:		
Tillgångar		4,507: 37.
Uppbörd:		
Statsanslag		13,500: —
Balans till år 1874:		
Skulder		6,490: 98.
	Summa	24,498: 35.

Kredit.

Balans från år 1872:		
Skulder		770: 29.
Utgifter:		
Underhålls- och reparationskostnader		20,041: 59.
Balans till år 1874:		
Tillgångar:		
Kontant behållning		3,686: 47.
	Summa	24,498: 35.

C) Extra anslag till fängelsebyggnader.

1:o. Anslag till härads- och stadsfängelser.

Debet.

Balans från år 1872:

	Häradshäkten.	Stadshäkten.	Summa.
Tillgångar	313: 22.	184: 83.	498: 05.

Kredit.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning	313: 22.	184: 83.	498: 05.

2:o. Anslaget till uppförande af ett nytt straffängelse i Karlskrona.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	128: 38.

Kredit.

Balans till år 1874:

Tillgångar:	
Kontant behållning	128: 38.

3:o. Anslaget till nya fängelsebyggnader efter cellsystemet.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	8,983: 89.

Uppbörd:

Bidrag från Norrköpings och Norrtelje stad samt vissa härader för uppförande af kronocellfängelserna i Norrköping och Norrtelje	3,169: 16.
Summa	12,153: 05.

Kredit.

Utgifter:

För kronohäktet i Westervik m. m. . . . . 611: 72.

Balans till år 1874:

Tillgångar:
Kontant behållning . . . . . 11,541: 33.

Summa 12,153: 05.

4:o. **Anslaget till inrättande inom Nya Varfvet af ett straffarbetsfängelse.**

Debet.

Uppbörd:

1872 års extra ordinarie anslag . . . . . 70,000: —
1873 års d:o d:o . . . . . 40,000: —

Summa 110,000: —

Kredit.

Utgifter:

Under år 1872 . . . . . 19,500: —
„ år 1873 . . . . . 28,352: 12. 47,852: 12.

Balans till år 1874:

Tillgångar:
Kontant behållning . . . . . 62,147: 88.

Summa 110,000: —

§ 1.

Vid läns- och kronohäktena sysselsättas fångarne med åtskilliga handtverk och arbeten, hvilka förläggas och anordnas af fängelsernas föreståndare. Inkomsten deraf fördelas så, att en del kommer fångarne till godo, en del tillfaller fängelsedirektörerne och vaktbetjeningen och en del ingår till fängelsernas besparingskassor. År 1874 uppgick den behållna inkomsten af fångarnes arbeten vid läns- och kronohäktena till 103,036 kronor 22 öre. Då fångarnes arbete väl i främsta rummet tillhör staten, är anmärkningsvärdt, att icke någon del af ifrågavarande inkomst är afsedd att komma statsverket till godo, och hafva Revisorerne derför ansett sig böra å förhållandet fästa uppmärksamhet.

§ 2.

För att på stället erhålla en närmare kännedom om fängelsernas beskaffenhet hafva en del af Statsrevisorerne besökt straffängelserna å Långholmen, i Malmö och Landskrona för män samt de i Stockholm och Norrköping för qvinnor.

Såsom bekant, befinner sig vårt fängelseväsen för närvarande i ett öfvergångstillstånd, nemligen från systemet med gemensamhetsfängelse så väl natt som dag till systemet med nattceller och tysthetsarbete i mindre grupper och under sträng bevakning under dagen.

De flesta anmärkningar, som skulle kunna göras emot tillståndet i fängelserna, härleda sig från gemensamhetssystemet. Så länge detsamma af brist på nattceller o. s. v. måste tillämpas, är öfver hufvud ingen verklig förbättring af förbrytaren tänkbar. Tvärtom försämras derigenom de felaktiga och mindre brottsliga samt utbildas i de flesta fall till fulländade förbrytare. Den goda verkan, som åsyftas genom fångens hållande i cell under längre eller kortare tid af första straffåret och hvilken vanligtvis icke heller under denna tid uteblifver, tillintetgöres i de flesta fall då han sammanblandas med de öfriga fångarne. Om han då äfven under dagen kan bevakas, förderfvas han under natten i sedligt och moraliskt hänseende genom samvaron med de äldre förbrytarne samt den ofta grymma behandling, desse sins emellan göra sig skyldige till. Sålunda går mången, som börjat med en lindrigare förbrytelse och hvilken genom ett ändamålsenligt fängelseväsen kunnat återvinnas åt samhället, förlorad för detsamma och utbildas systematiskt till dess oförsonlige fiende. Så länge gemensamhetssystemet finnes, måste våra fängelser, i stället för att förbättra förbrytarne och minska deras antal, blifva skolor för brottet, hvilka utveckla fångarnes dåliga anlag och öka deras antal.

Såsom en för hela samhället i högsta grad vigtig angelägenhet måste man derföre anse, att tillräckliga medel, så fort tillgångarne medgifva, beviljas till det nya systemets fullständiga genomförande vid alla rikets straffängelser. De om äfven stora summor, som dertill erfordras, skola snart rikligen återgäldas genom en varaktigare förbättring hos de första gången fallna, genom ett mindre antal fångar, genom en fåtaligare fångbevakning och genom deraf följande minskade kostnader för fångvården. Redan i fängelset vid Malmö, der nattcellsystemet delvis börjat tillämpas, hade Revisorerne tillfälle att göra sig öfvertygade om dess välgörande följder.

Men om äfven blott genom nämnda systems fullständiga tillämpande en verklig och genomgripande förbättring af vårt fängelseväsen kan åstadkommas, föreställa sig Revisorerne dock, att under det öfvergångstillstånd, som dessförinnan måste ega rum, en eller annan åtgärd skulle kunna vidtagas, hvarigenom de värsta olägenheterna af det gamla systemet i någon mån minskades. Häribland må i främsta rummet räknas, att vissa kategorier af brottslingar, i den mån tillgången på lokaler det medgåfve, åtskildes. Den ofta ganska starkt utpreglade karaktersskilnad, som kunnat iakttagas, t. ex. emellan mördare, tjufvar, äldre förbrytare, yngre dylika och försvarslösa, synes nödvändiggöra detta.

En dylik skilnad hade Revisorerne tillfredsställelsen att iakttaga vid qvinnofängelset i Stockholm; och de fördelaktiga följderna deraf voro lätt förnimbara. Men vid qvinnofängelset i Norrköping syntes fångarne varit för mycket sammanblandade,

fastän ledig lokal för en bland de ofvan nämnda kategorierna, t. ex. för barnamörderskor, hvilka mest synas deraf vara i behof, icke saknades. Oaktadt det nya nattcellfängelset vid Nya Varfvet i Göteborg skall vara bestämdt för yngre, ännu icke oförbätterlige manliga fångars upptagande, lärer exempel dock ej saknas, att sådane genast blifvit insatta äfven i de äldre gemensamhetsfängelserna. I det gamla fängelset för manliga lifstidsfångar vid Landskrona, der gemensamhetssystemet ännu i hela dess utsträckning är rådande, erhöllo de besökande Revisorerne tillfälle att öfvertyga sig om dess sorgliga sida. Särskildt anse de sig böra anmärka, att de logementer, der fångarne nattetid förvaras, syntes alldeles för inskränkta; inemot 300 personer måste inhysas i en ingalunda stor byggnad, hvarjemte hängmattorna, som utgjorde fångarnes sofplatser, voro uppsatta i trenne rader öfver hvarandra i ganska låga rum. Flera lokaler syntes dock för en ringa kostnad kunnat beredas, och man synes således icke hafva begagnat alla till buds stående medel för att hindra den i högsta måtto skadliga sammanblandningen af fångar utaf alla möjliga kategorier. Dessutom saknades inom fängelset drickbart vatten, hvilket likväl utan särdeles stor utgift dit torde kunna ledas från den närliggande stadens vattenledning.

Såsom en annan åtgärd, att, innan nattcellsystemets fullständiga införande, något minska de med gemensamhetsfängelserna förknippade olägenheterna, torde kunna ifrågasättas en noggrannare bevakning af logementerna under nätterna. En dylik bevakning saknas visserligen icke för närvarande helt och hållet, hvarjemte en svag belysning underhålles; men dessa åtgärder äro alldeles otillräckliga att hindra det moraliska och sedliga förderfvets kringgripande, äfvensom den upprörande behandling fångarne utöfva mot hvarandra.

Den kost, som i fängelserna bestås, torde, då materialierna äro af god beskaffenhet samt väl tillredda, i allmänhet vara ändamålsenlig och tillräcklig för fångar med svagare kroppskonstitution, eller hvilka icke underkastas svårare arbete. Deremot äro meningarne ej delade derom, att den måste anses otillräcklig för fångar med starkare kroppskonstitution och hvilka, såsom flertalet, underkastas hårdare eller strängare arbete. Och på det dessa skola erhålla tillräcklig föda, måste det medgifvande öfverallt göras, att fångarne af de intjenta premierna tillåtas använda en del till kostens förbättrande.

Härigenom blir premiesystemet nästan en nödvändighet. I likhet med föregående års Statsrevisorer, måste man emellertid anse, att detsamma, sålunda tillämpadt, innebär en orättvisa, som hos fångarne borttager öfvertygelsen om straffets likartade beskaffenhet för alla. Ty derigenom blir det möjligt för sådane, som idka ett indrägtigare handtverk eller hafva större kroppskrafter, att skaffa sig bättre föda, än de öfriga.

Det synes billigt, att staten, då den ådömer brottslingen *straffarbete*, d. v. s. hårdt och strängt arbete, äfven består en föda, som för fången gör möjligt att uthärda detsamma. Den nuvarande dagportionen, som synes vara väl knapp, torde derföre så till vida böra tillökas, att ett frukostmål, som nu saknas, kunde erhållas. Härigenom bortfaller premiesystemets nödvändighet ur *denna* synpunkt. Och om man fortfarande anser det behöfligt, för att af fången erhålla största möjliga arbete, så böra premierna åtminstone blott utgå i form af besparing, som vid lössläppandet till fången öfverlemnas.

En annan omständighet, som äfven måste minska fångens öfvertygelse om lagens likhet för alla, försvårar han förbättring och öka hans fiendtliga stämning mot samhället, är den olikhet i straff för samma förbrytelse, som uppkommit genom de

lindringar i strafflagens bestämmelser, hvilka tid efter annan blifvit vidtagna, och särdeles vid 1872 års riksdag i afseende på upprepade tjufnadsbrott. Huru tidsenliga dessa lindringar än må anses vara, hafva de dock bland fångarne förorsakat mycket missnöje och lära till och med försvårat ordningens upprätthållande. Nekas kan ej heller, att det måste verka kränkande för rättskänslan, att en fånge, dömd efter den äldre strafflagen, måste försona samma brott med flerdubbelt längre strafftid, än en annan, dömd efter den yngre strafflagen. Särdeles upprörande förekommer denna skilnad, då det blir frågan om fjerde eller femte resan stöld, hvilken enligt den äldre strafflagen blott kunde försonas med lifstidsfängelse, under det den yngre allenast påbjuder 4 till 10 års straffarbete, ja, i vissa mildrande fall ännu mindre. Och den förvärras än ytterligare derigenom, att lifstidsfånge genom den minsta disciplinära förseelse förverkar den nåd, som efter tio års oklanderligt uppförande annars vanligtvis kom honom till del, då deremot en annan fånge, dömd enligt den lindrigare strafflagen, för samma förbrytelse kan begå så många disciplinärfel som helst, utan att hans strafftid derigenom förlänges. Ja, till och med en lifstidsfånge, som en gång erhållit nåd och blifvit lössläppt, ådömes sedermera vid första mindre förbrytelse åter fängelse för lifstid.

Sant är, att detta missförhållande efter hand måste upphöra, i mån af de äldre fångarnes afgång. Men orättvisan är och blir derföre icke mindre påtaglig under öfvergångstiden. Ett medel att undvika dess värsta olägenheter vore, att åtminstone hålla de efter olika grunder dömda fångarne åtskilda i olika lokaler, eller ännu hellre i olika fängelser, hvarigenom den bittra jemförelsen ej alltför skarpt gjorde sig gällande.

I sammanhang härmed kunna Revisorerne ej underlåta att omnämna det öde, som ofta drabbar militärpersoner, hvilka enligt den nya militärstrafflagen för gröfre subordinationsbrott af krigsrätt ådömas straffarbete. Utfaller detta straff på en tid af 2 år eller derunder, hålles fången hela tiden i cell och har derutöfver intet värre lidande. Men utfaller straffet en enda dag längre än 2 år, hålles han blott en kortare tid i cell, men instickes derefter bland den gemena förbrytarehopen, der han inom kort, så vida han ej blifvit begåfvad med en ovanlig hederskänsla, på sätt ofvan är antydt, förvandlas till en förderfvad brottsling. Sålunda blir mången yngling, som kanhända i ett ögonblick af hastig uppbrusning förgått sig mot förman, underkastad ett vanärande straff och brännmärkt för hela sitt lif. Äfven här synes intet annat korrektiv finnas, än beredande af särskilda lokaler eller fängelser.

På förfrågan hafva Revisorerne erhållit den upplysning, att prygelstraffet såsom disciplinärstraff i allmänhet allt mera sällan behöfver användas, utan att ordningen inom fängelserna i de flesta fall kan upprätthållas genom förminskad kost, ljus eller mörk cell med eller utan sängkläder o. s. v.

För öfrigt kunna Revisorerne med glädje omförmäla, att den början till skolors inrättande för yngre brottslingar, som blifvit gjord vid fängelserna å Långholmen och i Malmö, redan burit goda frukter, fastän äfven dessa frukter förderfvas, när fångarne efter den första celltiden instickas bland äldre förbrytare.

Så väl de af föregående årets Revisorer gjorda framställningar angående fångväsendets ordnande, som hvad här ofvan nu blifvit anfördt, har synts Revisorerne ådagalägga, att denna fråga i flera hänseenden kräfver vidare undersökning och utredning; och hafva, på grund häraf samt med fästadt afseende på frågans stora vigt, Revisorerne ansett sig böra på dessa förhållanden fästa Riksdagens ytterligare uppmärksamhet, till den åtgärd som må finnas af omständigheterna påkallad.

Reservation anförd af Herr *Sven Nilsson*, Litt. B.

§ 3.

Vid slutet af Augusti månad 1875 uppgick antalet

Lifstidsfångar	vid Landskrona straffängelse	till 293.
	„ Warbergs dito	„ 210.
	„ Norrköpings dito (qvinnor)	„ 84.
Straffångar, dömde på viss tid:		
	vid straffängelset å Långholmen	„ 600.
	„ dito i Malmö	„ 289.
	„ dito i Karlskrona	„ 187.
	„ dito å Nya Varfvet	„ 114.
	„ dito i Norrköping (qvinnor)	„ 66.
	„ dito å Norrmalm (d:o)	„ 192.
	„ dito i Göteborg (d:o)	„ 74.
Försvarslöse		
	vid Kronoarbetsstationen å Borghamn	„ 139.
	„ dito å Tjurkö	„ 252.
	„ Kronoarbetskompaniet å Waxholm	„ 185.
	„ Straffängelset å Långholmen	„ 34.
	„ dito i Malmö	„ 5.
	„ dito å Nya Varfvet	„ 20.
	„ dito i Warberg	„ 15.
	„ dito å Norrmalm (qvinnor)	„ 121.

Tredje Hufvudtiteln.

Kongl. Utrikes-departementet.

A) Kabinettskassans inkomster och utgifter.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		66,704: 90.

Uppbörd:

Anslagen å riksstatens tredje hufvudtitel:			
Till diplomatiska utgifter		436,800: —	
Norska statsverkets bidrag		181,488: 96.	
Bidrag från konsulsfonden till Departementets expedition		7,700: —	625,988: 96.
		Summa	692,693: 86.

Kredit.

Utgifter:

Statsministerslönen		24,000: —	
Departementets expedition		41,700: —	
Ministerstaten		435,535: 82.	
Skrifmaterialier, tryckningskostnader m. m.	3,036: 63.		
Möblers anskaffande och underhåll, inköp af böcker och kartor, frakt m. m.	2,996: 64.		
Prenumeration å tidningar m. m.	1,685: 61.		
Telegrafporto	6,681: 25.		
Postporto	6,056: 85.		
Ekiperingspenningar	32,000: —		
Vexelomkostnader	71: —		
Beskickningarnes extra utgifter	6,468: 31.		
Rese- och kurirkostnader	5,093: 41.		
Utomordentliga beskickningar m. m.	11,927: —		
Hemliga utgifter	13,193: 33.		
Diverse utgifter	21,792: 51.	111,002: 54.	612,238: 36.
		Transport	612,238: 36.

Transport 612,238: 36.

Balans till år 1874:

Tillgångar:
Kontant behållning:

Af anslaget från svenska statsverket	56,792: 12.	
Af dito från norska dito	23,663: 38.	80,455: 50.
	Summa	692,693: 86.

B) Anslaget till underhåll af svenska kyrkan i London och svenska kronans egendom i Konstantinopel.

Debet.

Uppbörd:

Återstoden af 1872 års statsanslag, 7,000 R:dr	2,758: 16.	
1873 års statsanslag	6,880: —	9,638: 16.
	Summa	9,638: 16.

Kredit.

Utgifter:

Underhåll af svenska kronans egendom i Konstantinopel	4,044: —	
Dito af svenska kyrkan i London	1,808: —	5,852: —

Balans till år 1874:

Tillgångar:

Kontant behållning		3,786: 16.
	Summa	9,638: 16.

C) Konsulsfonden.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		3,330: 43.

Uppbörd:

Sveriges bidrag	160,000: —	
Norges bidrag, efter afdrag af mäklarecourtage	119,663: 05.	
Utaf de i Storbritanniens och Irlands hamnar uppburna lästafgifter	62,448: 75.	342,111: 80.
	Summa	345,442: 23.

Kredit.

Utgifter:

Konsulernes aflöning, expektanslöner och pensioner	319,735: 13.	
Förvaltningskostnad:		
Bidrag till aflöning åt Kongl. Utrikesdepartementets expedition . . . . . 7,700: —		
Skrifmaterialier och expenser . . . . . 2,995: 06.	10,695: 06.	
Konsulernes embetsutgifter	4,407: 93.	
Vexelomkostnader	97: —	
Extra utgifter	642: 90.	335,578: 02.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning		9,864: 21.
	Summa	345,442: 23.

Fjerde Hufvudtiteln.

Kongl. Arméförvaltningen.

För att lemna en öfversigt af samtliga de under Arméförvaltningens inseende ställda medel och fonder, hafva Revisorerne låtit upprätta nedan stående sammandrag, dervid Revisorerne beträffande skiljaktigheten mellan dessa sifferuppgifter och dem, som i kapitalkonto till rikshufvudboken äro meddelade, hänvisa till hvad i nästlidet års revisionsberättelse är rörande Arméförvaltningens räkenskapsformulär anfördt:

A) Förvaltningens hufvudbok.

1:o. Ordinarie anslag.

	Inom linien balanserade.		Debet.			
	Fordringar och förskott från år 1872.	Skulder till år 1874.	Reservation från år 1872.	Anslag.	* Uppbörd.	Brist.
Chefen för Landtförsvarsdepartementet	— — — —	— — — —	— — — —	17,000 —	— — — —	— — —
Landtförsvarsdepartementets kansliexpedition	— — — —	— — — —	— — — —	39,000 —	— — — —	— — —
d:o d:o kommandoexpedition	1 66	582 71	— — — —	16,450 —	— — — —	— — —
Arméförvaltningen	— — — —	— — — —	2,090 —	123,700 —	11,925 —	— — —
Generalitetsstaten	— — — —	— — — —	225 —	72,350 —	— — — —	— — —
Generalstabsofficerares bildande	1 12	467 41	— — — —	10,000 —	— — — —	— — —
Topografiska kåren	— — — —	— — — —	— — — —	36,250 —	— — — —	— — —
Artilleristaben	147 66	— — — —	— — — —	6,400 —	147 66	— — —
Öfverkommendantsexpeditionen i Stockholm	40 67	— — — —	— — — —	6,015 —	40 67	— — —
Kommendantsstaten	— — — —	— — — —	1,407 02	11,417 —	— — — —	— — —
Krigsskolan	— — — —	— — — —	— — — —	79,888 25	— — — —	— — —
Allmänna garnisonssjukhuset	— — — —	— — — —	34.141 80	62,650 —	— — — —	— — —
Resestipendium för militärläkare	— — — —	— — — —	— — — —	2,000 —	— — — —	— — —
Indelta kavalleri- och infanteri-regementena	— — — —	— — — —	30,531 51	446,116 40	27 23	— — —
Inlösen af dagsverksskyldighet från hästhemman i Skåne	— — — —	— — — —	— — — —	4.500 —	— — — —	— — —
Roteringsunderstöd	4,068 16	— — — —	— — — —	12,500 —	— — — —	— — —
Till löneförbättringar vid indelta armén	30.835 65	— — — —	159,608 30	100,000 —	1,064 63	— — —
Militiebeställskassan	— — — —	— — — —	— — — —	24,841 72	— — — —	— — —
Indelta arméns och Vermlands fältjägareregementes vapenöfningar	467,080 71	7.027 43	— — — —	1,200,000 —	20,929 50	— — —
Indelta arméns vapenöfningar (förslagsanslag för år 1860)	150 —	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —	— — —
Till trossens underhåll	— — — —	— — — —	— — — —	26,520 —	— — — —	— — —
Lifgardet till häst	— — — —	— — — —	11,655 38	128,124 55	— — — —	— — —
Husarregementet Konung Carl XV	6,184 —	— — — —	1.734 99	161,878 16	7.887 42	— — —
Svea lifgarde	— — — —	1,543 43	23.155 90	172,334 32	— — — —	— — —
Andra lifgardet	903 38	— — — —	21,673 66	171,949 32	— — — —	— — —
Vermlands fältjägareregemente	2,701 33	— — — —	6,900 —	69,490 50	2.039 —	— — —
Svea, Göta och Vendes artilleriregementen	33,674 77	4.569 72	8,698 85	949,302 54	24,592 16	— — —
Marinregementet	3 075 21	48 36	143.065 60	248,228 42	599 34	— — —
Fortifikationen	10,110 77	1.134 41	3,000 —	231,383 31	2.627 43	— — —
Kavalleri- och artillerihästars remontering och skoning	21,955 75	532 21	— — — —	67,261 25	5,438 26	— — —
Lega för hästar till artilleriets och pontonierbataljonens exercis	177 30	— — — —	— — — —	58,399 69	— — — —	— — —
Fouragering af artilleriets och pontonierbataljonens samt värfvade kavalleriets hästar	82,957 55	2,691 74	— — — —	439,700 —	3,553 05	27,658 06
Mathållning för manskapet vid garnisonsregementena	17,372 89	9.877 34	— — — —	358,000 —	170,639 50	148,038 20
Lifbeväringsregementet	101 18	— — — —	— — — —	15,911 50	101 18	— — —
Gotlands nationalbeväring	2,146 57	849 97	453 39	141,878 90	525 87	— — —
Hallands beväring	— — — —	— — — —	— — — —	7,500 —	— — — —	— — —
Vesternorrlands beväring	8 35	22 89	— — — —	6,295 —	— — — —	— — —
Transport	683,694 68	29,347 62	448,341 40	5,525,235 83	252,137 90	175,696 26

* Under rubriken »Uppbörd» upptagas återdebiterade medel, från andra anslag eller fonder öfverförda ersättningar, föranslag m. m.

** Rubriken »Omföring» omfattar dels å ordinarie anslag uppkomna besparingar, tillhopa 110,935 R:dr 6 öre, som tillgodoringar godtgjorts, dels ock å extra anslag belopp, hvilka från ett till annat konto blifvit öfverförda.

Kredit.								Summa.	Inom linien balanserade.	
** Omföring.	Skulder och anticipationer till år 1874.	Skulder och anticipationer från år 1872.	Anordnadt.	Besparing.	Omföring.	Affördt till redovisning af K. Statskontoret.	Reservation till år 1874.		Skulder från år 1872.	Fordringar och förskott till år 1874.
— — —	500 —	500 —	17.000 —	— — —	— — —	— — —	— — —	17,500 —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	39,000 —	— — —	— — —	— — —	— — —	39,000 —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	16.450 —	— — —	— — —	— — —	— — —	16,450 —	— — —	— — —
— — —	9,316 66	10,600 —	134,019 87	— — —	611 79	— — —	1.800 —	147,031 66	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	68.807 25	— — —	3,392 75	— — —	375 —	72,575 —	— — —	— — —
1,505 26	— — —	5 26	11.500 —	— — —	— — —	— — —	— — —	11,505 26	— — —	— — 10
— — —	— — —	— — —	34.250 —	— — —	2.000 —	— — —	— — —	36,250 —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	6.400 —	— — —	147 66	— — —	— — —	6,547 66	— — —	179 20
— — —	— — —	— — —	6.015 —	— — —	40 67	— — —	— — —	6,055 67	— — —	23 42
— — —	— — —	— — —	11.405 02	— — —	12 —	— — —	1,407 —	12,824 02	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	79.888 25	— — —	— — —	— — —	— — —	79,888 25	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	63.500 —	— — —	— — —	— — —	33.291 80	96,791 80	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	2.000 —	— — —	— — —	— — —	— — —	2,000 —	— — —	— — —
2 243 03	— — —	— — —	448,517 97	— — —	— — —	— — —	30,400 20	478,918 17	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	4,500 —	— — —	— — —	— — —	4,500 —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	9,768 90	2.731 10	— — —	— — —	— — —	12,500 —	— — —	4,236 86
— — —	— — —	— — —	76,555 85	— — —	— — —	— — —	184.117 08	260,672 93	— — —	17,676 45
— — —	— — —	— — —	24.841 72	— — —	— — —	— — —	— — —	24,841 72	— — —	— — —
— — —	240,270 39	327,505 65	1.133.694 24	— — —	— — —	— — —	— — —	1,461,199 89	4,842 06	587,206 34
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	26.520 —	— — —	— — —	— — —	— — —	26,520 —	— — —	— — —
— — —	199 93	— — —	124.944 10	— — —	3.981 —	— — —	11,054 76	139,979 86	57 94	199 93
— — —	— — —	— — —	162,256 50	— — —	9.244 07	— — —	— — —	171,500 57	— — —	— — —
893 53	8.900 —	— — —	182.972 19	— — —	— — —	— — —	22.211 56	205,183 75	864 08	8,800 —
— — —	9,047 09	903 38	182.244 96	— — —	319 87	— — —	19.201 86	202,670 07	— — —	9.047 09
— — —	2.701 33	68.943 27	— — —	— — —	6.784 90	— — —	— — —	78,429 50	— — —	3,522 33
— — —	20.800 —	17,976 69	935.057 94	— — —	— — —	— — —	50.358 92	1,003,393 55	661 50	49,380 08
— — —	2.862 52	17 84	121,736 77	— — —	— — —	— — —	273,001 27	394,755 88	17 84	2,862 52
3,358 57	— — —	8.232 14	220.948 18	— — —	— — —	— — —	11.188 99	240,369 31	1,047 94	20,520 51
— — —	— — —	— — —	58.871 16	— — —	13.828 35	— — —	— — —	72,699 51	— — —	14,986 45
— — —	— — —	— — —	26,496 —	— — —	31.903 69	— — —	— — —	58,399 69	— — —	170 80
— — —	— — —	— — —	470,911 11	— — —	— — —	— — —	— — —	470,911 11	2,014 63	97.450 06
— — —	— — —	168,800 —	507.877 70	— — —	— — —	— — —	— — —	676,677 70	1.975 04	42,994 75
— — —	— — —	— — —	11.380 —	— — —	4.632 68	— — —	— — —	16,012 68	— — —	12 59
— — —	— — —	241 02	136.904 64	— — —	5.712 50	— — —	— — —	142,858 16	218 03	4,562 21
— — —	— — —	— — —	7,500 —	— — —	— — —	— — —	— — —	7,500 —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	5,499 16	— — —	795 84	— — —	— — —	6,295 —	— — —	— — —
8,000 39	291,796 59	537.483 31	5.434.677 75	7.231 10	83.407 77	— — —	638.408 44	6.701.208 37	11.699 06	863.831 69

säljningsmedel, tomtören och arrendemedel samt från Statskontoret erhållna ersättningar för brister i föregående års förslags-

förts hufvudtitelns allmänna besparingar samt å enahanda anslag befunna brister, tillhopa 35.907 R:dr 70 öre, som af samma bespa-

	Inom linien balanserade.		Debet.			
	Fordringar och förskott från år 1872.	Skulder till år 1874.	Reservation från år 1872.	Anslag.	Upphörd.	Brist.
Transport	683,694 68	29.347 62	448,341 40	5.525.235 83	252.137 90	175,696 26
Beväringsmanskapets vapenöfning	257.825 19	97.076 83	— — —	600.000 —	5.345 49	81.489 43
Försvarsverket till lands i allmänhet, eller Armeförvaltningens departementer:						
Artilleri-departementet	142.253 45	5.386 59	362,312 43	399.200 51	101.128 87	— — —
Fortifikations- d:o	261,043 39	3.185 36	131,416 96	119,650 —	23.739 73	— — —
Intendents- d:o	1.407.106 72	13.760 94	276,332 91	908.941 32	904.238 81	— — —
Till lif- och släpmunderingar vid rothållsregementena	1.266,764 54	5.002 29	12,852 62	262.520 —	— — — 63	— — —
Inqvarteringskostnader i Stockholm	293 75	— — —	— — —	18.000 —	225 —	9.442 42
Inqvarteringens ordnande i d:o	30.000 —	— — —	2.644 83	21.450 —	— — —	— — —
Inqvarteringskostnader i landsorterna	— — —	6 —	— — —	36.000 —	334 25	2.964 76
Salpeteruppköp	715 96	— — —	— — —	110.000 —	671 34	— — —
Ved och ljus vid fästnings- och garnisonsorter	2,998 82	936 02	— — —	33.000 —	636 41	— — —
För en ridskola vid Strömsholms kungsgård	11.804 55	— — —	11,653 65	14.200 —	— — —	— — —
Till skjutskolor	— — —	— — —	17.208 23	9.000 —	556 73	— — —
Spanmålsupphandlings- och bagerikostnader	— — —	— — —	26.855 75	37.500 —	— — —	— — —
Durchmarchekostnader	— — —	— — —	8.761 57	8.000 —	— — —	— — —
Rese- och traktamentspenningar	2.232 60	— — —	— — —	70.000 —	6,750 29	19.223 68
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m. för Armeförvaltningen m. fl. verk	133 40	3 47	— — —	8,770 —	182 72	— — —
D:o för Landtförsvarsdepartementets kansliexpedition	99 20	108 19	— — —	2,818 34	— — —	700 87
Extra utgifter	3,586 64	— — —	6,129 95	67.500 —	293 50	— — —
Fjerde hufvudtitelns besparingar	9,563 58	— — —	141.974 51	— — —	45.541 11	— — —
Upp- och afföres indelta räntor och indelt spanmål å anslaget till indelta kavalleri- och infanteriregementena	— — —	— — —	— — —	2.361,514 —	— — —	— — —
Säger ordinarie anslag	4.080.116 47	154.813 31	1,446,484 51	10,613.300 —	1,341.782 78	289,517 42
2:o. Extra ordinarie anslag.						
För fullföljande af artilleriets organisation	— — —	— — —	223,884 76	145,526 08	— — —	— — —
Till uppsättning af ytterligare fortifikationstrupper	122.151 76	— — —	6,395 —	44.709 40	— — —	— — —
Till fortsättande af Topografiska kårens arbeten	— — —	— — —	— — —	60,000 —	— — —	— — —
Understöd åt officerare, anställde i utländsk krigstjenst	— — —	— — —	3,000 —	9.000 —	— — —	— — —
Fyllnad i anslagen till garnisonsregementenas kokinrättningskostnader	— — —	— — —	1,400 —	— — —	— — —	— — —
Till 1:sta Lifgrenadierregementet för saknad af öfverstebostället Kongsbro	— — —	— — —	520 31	— — —	— — —	— — —
Karlsborgs fästningsbyggnad	— — —	— — —	173,647 17	300.000 —	67 —	— — —
Karlskrona d:o	— — —	— — —	— — —	450,000 —	— — —	— — —
Till förberedande åtgärder för Stockholms försvende med befästningar	— — —	— — —	9,566 77	— — —	650 —	— — —
„ förstärkande af Waxholms fästnings murar	— — —	— — —	395 —	— — —	— — —	— — —
„ skansanläggningen vid Oxdjupet	— — —	— — —	— — —	270,000 —	— — —	— — —
„ anskaffning af ett nytt krigsbryggeekipage	5,000 —	— — —	60,260 06	— — —	— — —	— — —
„ försänkningar i Stockholms skärgård	— — —	— — —	92,600 —	— — —	— — —	— — —
„ fortifikationsmateriel	10,000 —	— — —	127,600 —	— — —	— — —	— — —
Transport	137.151 76	— — —	699.269 07	1.279.235 48	717 —	— — —

Kredit.								Summa.	Inom linien balanserade.	
Omföring.	Skulder och anticipationer till år 1874.	Skulder och anticipationer från år 1872.	Anordnadt.	Besparing.	Omföring.	Affördt till redovisning af K. Statskontoret.	Reservation till år 1874.		Skulder från år 1872.	Fordringar och förskott till år 1874.
8,000 39	291,796 59	537,483 31	5,434,677 75	7,231 10	83,407 77	— — — —	638,408 44	6,701,208 37	11,699 06	863,831 69
— — —	— — —	— — —	686,834 92	— — —	— — —	— — — —	— — —	686,834 92	60,919 30	263,804 14
— — —	— — —	— — —	673,327 81	— — —	— — —	— — — —	189,313 70	862,641 51	4,126 48	281,931 13
— — —	67,527 09	10,355 16	219,303 87	— — —	— — —	— — — —	112,674 75	342,333 78	3,259 75	187,441 28
— — —	— — —	— — —	1,962,012 18	— — —	— — —	— — — —	127,500 86	2,089,513 04	7,509 12	1,381,941 74
6,169 33	— — —	— — —	268,050 94	— — —	— — —	— — — —	13,491 64	281,542 58	3,968 53	1,095,673 51
— — —	— — —	— — —	27,667 42	— — —	— — —	— — — —	— — —	27,667 42	— — —	160 63
— — —	— — —	— — —	22,575 —	— — —	— — —	— — — —	1,519 83	24,094 83	— — —	31,200 —
— — —	— — —	— — —	39,299 01	— — —	— — —	— — — —	— — —	39,299 01	— — —	35 25
— — —	— — —	— — —	109,453 08	1,218 26	— — —	— — — —	— — —	110,671 34	— — —	1,039 89
4,636 22	— — —	— — —	38,272 63	— — —	— — —	— — — —	— — —	38,272 63	533 96	5,717 16
— — —	— — —	— — —	10,650 —	— — —	15,203 65	— — — —	— — —	25,853 65	— — —	12,008 72
— — —	— — —	— — —	14,600 —	— — —	— — —	— — — —	12,164 96	26,764 96	— — —	— — — —
13,136 12	— — —	— — —	36,605 14	— — —	— — —	— — — —	40,886 73	77,491 87	— — —	— — — —
— — —	— — —	— — —	1,168 19	— — —	— — —	— — — —	15,593 38	16,761 57	— — —	— — — —
— — —	— — —	— — —	95,973 97	— — —	— — —	— — — —	— — —	95,973 97	355 58	1,444 28
3,965 64	— — —	— — —	12,918 36	— — —	— — —	— — — —	— — —	12,918 36	— — —	70 68
— — —	— — —	— — —	3,519 21	— — —	— — —	— — — —	— — —	3,519 21	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	49,706 36	— — —	12,323 64	— — — —	11,893 45	73,923 45	— — —	4,424 —
110,935 06	— — —	— — —	107,160 15	— — —	35,907 70	— — — —	155,382 83	298,450 68	145 76	59,143 08
— — —	— — —	— — —	2,361,514 —	— — —	— — —	— — — —	— — —	2,361,514 —	— — —	— — —
146,842 76	359,323 68	547,838 47	12,175,289 99	8,449 36	146,842 76	— — — —	1,318,830 57	14,197,251 15	92,517 54	4,189,867 18
— — —	— — —	— — —	21,700 —	— — —	— — —	— — — —	347,710 84	369,410 84	— — —	9,000 —
— — —	— — —	— — —	44,709 40	— — —	— — —	— — — —	6,395 —	51,104 40	— — —	166,861 16
— — —	— — —	— — —	60,000 —	— — —	— — —	— — — —	— — —	60,000 —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	9,500 —	— — —	— — —	— — — —	2,500 —	12,000 —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	1,400 —	— — —	— — —	— — — —	— — —	1,400 —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — — —	520 31	520 31	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	473,272 45	— — —	— — —	— — — —	441 72	473,714 17	— — —	— — —
— — —	212,981 61	77,334 61	585,647 —	— — —	— — —	— — — —	— — —	662,981 61	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — — —	10,216 77	10,216 77	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	395 —	— — —	— — —	— — — —	— — —	395 —	— — —	— — —
— — —	352,301 76	83,810 84	538,490 92	— — —	— — —	— — — —	— — —	622,301 76	— — —	1,238 10
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — — —	60,260 06	60,260 06	— — —	5,000 —
— — —	— — —	— — —	5,600 —	— — —	— — —	— — — —	87,000 —	92,600 —	— — —	— — —
— — —	— — —	— — —	7,600 —	— — —	— — —	— — — —	120,000 —	127,600 —	— — —	— — —
— — —	565,283 37	161,145 45	1,748,314 77	— — —	— — —	— — — —	635,044 70	2,544,504 92	— — —	182,099 26

	Inom linien balanserade.		Debet.			
	Fordringar och förskott från år 1872.	Skulder till år 1874.	Reservation från år 1872.	Anslag.	Uppbörd.	Brist.
Transport	137,151 76	— — —	699,269 07	1,279,235 48	717 —	— — —
Till kasern för fältsignalkompaniet	— — — —	— — —	20,000 —	— — — —	— — — —	— — —
„ infanterigevär	278,277 85	86,826 97	— — — —	1,084,000 —	109,103 49	— — —
„ kopparpatroner	7,242 46	— — —	7,991 84	— — — —	— — — —	— — —
„ anskaffning af fältartillerimateriel	15,133 95	— — —	— — — —	185,000 —	416 25	— — —
„ 4 st. grofva kanoner med lavetter och projektiler	— — — —	— — —	736 —	— — — —	— — — —	— — —
„ fästnings- och positionskanoner	— — — —	— — —	150,890 74	100,000 —	19,001 03	— — —
„ stall och ridhus i Karlskrona	40,966 66	— — —	23,668 34	— — — —	11,633 33	— — —
„ stall i Göteborg	— — — —	— — —	36,100 —	— — — —	— — — —	— — —
„ stall vid Karlsborg för batterier af Göta artilleriregemente	— — — —	— — —	28,000 —	— — — —	— — — —	— — —
„ gevärsförrådsbyggnader	11,991 38	— — —	12,121 89	25,000 —	— — —	— — —
Nya fältartilleriet	1,079 21	— — —	— — — —	— — — —	— — — —	— — —
Till anställande af skjutförsök	47 18	— — —	— — — —	— — — —	— — — —	— — —
„ anskaffning af ett positions- och belägringsartilleri med tillbehör	405 94	— — —	— — — —	— — — —	404 46	— — —
„ skarpskytteväsendets befrämjande	20,427 08	— — —	43,443 48	100,000 —	469 —	— — —
„ betäckande af brister i anslaget till mathållning åt manskapet vid garnisonsregementena	— — — —	— — —	— — — —	168,800 —	— — — —	— — —
„ inlösen af persedlar vid Vermlands fältjägareregemente	— — — —	— — —	6,928 78	— — — —	— — — —	— — —
„ utredningspersedlar åt beväringsmanskapet	— — — —	— — —	400,000 —	405,320 —	— — — —	— — —
„ underhåll af beväringsmanskapets beklädnad	— — — —	— — —	31,115 93	189,000 —	— — — —	— — —
Ersättning åt passevolantörerne vid Vendes artilleriregemente för öfvertaliga persedlar m. m. samt till arvoden åt batterichefferne	— — — —	861 75	— — — —	50,000 —	— — — —	— — —
Till kasernetablissement för Svea artilleriregemente	— — — —	— — —	— — — —	450,000 —	— — — —	— — —
Säger extra ordinarie anslag	512,723 47	87,688 72	1,460,266 07	4,036,355 48	141,744 56	— — —
3:o. Särskilda kassor och fonder.						
Krut- och salpeterförsäljningsmedel	— — — —	— — —	1,095 —	— — — —	— — — —	— — —
Disciplinkompaniets besparingskassa	— — — —	— — —	— — — —	— — — —	948 30	— — —
Disciplinsoldaternes arbetsförtjenst m. fl. egna medel	— — — —	— — —	— — — —	— — — —	8,888 25	— — —
En per mille fonden	— — — —	— — —	41 80	— — — —	210 —	— — —
Trosspassevolansfonden	467 50	503 97	1,672 20	— — — —	82,709 16	— — —
Förenade mötespassevolansfonden	5,869 08	997 67	77,203 38	— — — —	9,632 86	— — —
Norrbottens hästjägaresqvadrons fond	6,277 15	— — —	1,211 25	— — — —	15,766 67	— — —
Volontärvakansmedelsfonden	5,860 77	74 34	293 14	— — — —	27,955 77	— — —
Vadstena krigsmanshuskassa	63,383 74	2,883 45	3,810,928 86	— — — —	472,931 92	— — —
Militieboställskassan	5,003 19	10,300 77	9,641 81	— — — —	29,849 69	— — —
Invalidhusfonden	30,568 05	128 75	1,302,065 73	— — — —	185,177 08	— — —
Allmänna beväringsfonden	— — — —	— — —	45,860 38	— — — —	1,859 —	— — —
Beväringsmanskapets invalid- och pensionsfond	— — — —	— — —	825 81	— — — —	7,265 12	— — —
Palmqvistska fonden	423 50	— — —	2,082 36	— — — —	330 —	— — —
Säger fonder	117,852 98	14,488 95	5,252,921 72	— — — —	843,523 82	— — —
Summa	4,710,692 92	257,390 98	8,159,672 30	14,649,655 48	2,327,051 16	289,517 42
Efter afdrag af anticipationer, omföringar m. m.	— — — —	— — —	1,108,552 10	— — — —	— — — —	8,449 36
Återstå	4,710,692 92	257,390 98	7,051,120 20	14,649,655 48	2,327,051 16	281,068 06

| Kredit. | | |

B) Redogörelse öfver kreditivmedel.	Inom linien balanserade.		Debet.			
	Fordringar och förskott från år 1872.	Skulder till år 1874.	Reservation från år 1872.	Anslag.	Uppbörd.	Brist.
1:o. Det vid 1862—1863 årens riksdag till försvarsverkets fullständigare ordnande beviljade anslag af 3 millioner riksdaler.						
Till fälttrain och oförutsedda utgifter	11,155 02	— — —	17 49	— — —	— — —	— — —
„ anskaffning af grofva kanoner och projektiler	4,423 45	— — —	10,439 80	— — —	17,703 82	— — —
„ d:o af kapotter	3,088 08	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
„ medicinal- och instrumental-attiralj	1,000 71	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Besparingar å de till Intendentsdepartementets disposition anvisade medel	— — —	— — —	9,932 21	— — —	— — —	— — —
Säger	19,667 26	— — —	20,389 50	— — —	17,703 82	— — —
2:o. Det belopp, 737,000 kronor, som Kongl. Maj:t under den 11 Augusti 1870 utaf det af samma års Riksdag på Riksgäldskontoret anvisade mindre kreditiv stält till Kongl. Arméförvaltningens disposition för vidtagande af nödiga åtgärder för att under kriget mellan Frankrike och Tyskland upprätthålla de förenade rikenas neutralitet och trygga deras säkerhet.						
Försvarsanordningar vid och omkring Vaxholms fästning	17,848 90	— — —	3,350 —	— — —	— — —	— — —
Till anskaffning af 5,000 st. revolvers med ammunition	530 62	— — —	21,560 51	— — —	96,431 24	— — —
„ d:o af 1,000 st. karbiner	— — —	— — —	2,250 95	— — —	— — —	— — —
„ d:o af 2:ne modellmitrailleuser	— — —	— — —	4,772 70	— — —	— — —	— — —
„ d:o af 8,300 st. skyddstältdelar	— — —	— — —	13,441 50	— — —	— — —	— — —
„ förändring af 22,000 st. bandoléer	— — —	— — —	88,000 —	— — —	— — —	— — —
„ komplettering af arméens sjukvårdsmateriel	2,258 40	— — —	5,000 —	— — —	— — —	— — —
„ två fälttelegrafafdelningar	— — —	— — —	27 49	— — —	— — —	— — —
Från beväringsbeklädnadsdirektionen infordrade medel, jemlikt Kongl. brefvet den 21 Oktober 1870, för beredande af tillökning i arméens materiel	— — —	— — —	— — —	— — —	162,670 —	— — —
Säger	20,637 92	— — —	138,403 15	— — —	259,101 24	— — —
Summa	40,305 18	— — —	158,792 65	— — —	276,805 06	— — —
Efter afdrag af anticipationer	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Återstå	40,305 18	— — —	158,792 65	— — —	276,805 06	— — —

Kredit.								Summa.	Inom linien balanserade.	
Omföring.	Skulder och anticipationer till år 1874.	Skulder och anticipationer från år 1872.	Anordnadt.	Besparing.	Omföring.	Affördt till redovisning af K. Statskontoret.	Reservation till år 1874.		Skulder från år 1872.	Fordringar och förskott till år 1874.
— —	— —	— —	17 49	— —	— —	— —	— —	17 49	— —	11,172 51
— —	— —	— —	14,303 64	— —	— —	— —	13,839 98	28,143 62	— —	353 80
— —	— —	— —	— — — —	— —	— —	— —	— — — —	— — — —	— —	3,088 08
— —	— —	— —	— — — —	— —	— —	— —	— — — —	— — — —	— —	1,000 71
— —	— —	— —	2 25	— —	— —	— —	9,929 96	9,932 21	— —	— —
— —	— —	— —	14,323 38	— —	— —	— —	23,769 94	38,093 32	— —	15,615 10
— —	— —	— —	— — — —	— —	— —	— —	3,350 —	3,350 —	— —	1,915 56
— —	7,365 01	— —	125,356 76	— —	— —	— —	— — — —	125,356 76	— —	27 30
— —	— —	— —	2,250 95	— —	— —	— —	— — — —	2,250 95	— —	— —
— —	227 30	— —	5,000 —	— —	— —	— —	— — — —	5,000 —	— —	— —
— —	— —	— —	— — — —	— —	— —	— —	13,441 50	13,441 50	— —	— —
— —	— —	— —	— — — —	— —	— —	— —	88,000 —	88,000 —	— —	— —
— —	— —	— —	— — — —	— —	— —	— —	5,000 —	5,000 —	— —	2,258 40
— —	— —	— —	— — — —	— —	— —	— —	27 49	27 49	— —	— —
— —	— —	— —	— — — —	— —	— —	— —	162,670 —	162,670 —	— —	— —
— —	7,592 31	— —	132,607 71	— —	— —	— —	272,488 99	405,096 70	— —	4,201 26
— —	7,592 31	— —	146,931 09	— —	— —	— —	296,258 93	443,190 02	— —	19,816 36
— —	7,592 31	— —	— — — —	— —	— —	— —	7,592 31	7,592 31	— —	— —
— —	— —	— —	146,931 09	— —	— —	— —	288,666 62	435,597 71	— —	19,816 36

Enligt förestående sammandrag redovisas Arméförvaltningens inkomster och utgifter på följande sätt:

Debet.	Hufvudboken.	Redogörelserna öfver kreditivmedlen.	Summa.	
Balans från år 1872.				
Tillgångar	7,051,120: 21.	158,792: 65.	—— —	7,209,912: 86.
Inom linien balanserade fordringar och förskott	4,710,692: 92.	40,305: 18.		
Uppbörd.				
4:de hufvudtitelns ordinarie anslag: Penningar 7,966,850: 02. Indelta räntor . . . 2,097,006: 61. Indelt spanmål . . . 264,507: 39. Oindelt dito 284,935: 98.	10,613,300: —	—— —	14,649,655: 48.	
Extra ordinarie anslag	4,036,355: 48.	—— —		
Särskilda uppbördsmedel	2,327,051: 16.	276,805: 06.	2,603,856: 22.	
Brister i förslagsanslag, i liqvid påförda Kongl. Statskontoret	281,068: 06.	—— —	281,068: 06.	
	Sgr 17,257,774: 70.	276,805: 06.	—— —	17,534,579: 76.
Balans till år 1874.				
Skulder	2,475: —	—— —	—— —	2,475: —
Inom linien balanserade skulder	257,390: 98.	—— —		
			Summa	24,746,967: 62.

Kredit.	Hufvudboken.	Redogörelserna öfver kreditivmedlen.	Summa.	
Balans från år 1872.				
Skulder	9,825: —	—— —	—— —	9,825: —
Inom linien balanserade skulder	192,893: 15.			
Utgifter:				
Anordnadt för landtförsvaret m. m.	14,403,184: 95.	146,931: 09.	14,550,116: 04.	
Afföring:				
Indelta räntor . . 2,097,006: 61.				
Indelt spanmål 264,507: 39.	2,361,514: —	—— —	2,361,514: —	
Till redovisning af Kongl. Statskontoret	5,297,537: 66.	—— —	5,297,537: 66.	
Sgr	22,062,236: 61.	146,931: 09.	—— —	22,209,167: 70.
Balans till år 1874.				
Tillgångar:				
Kontant behållning . . .	10,000: —	—— —	10,000: —	
Dito i Riksbanken . . .	221,330: —	288,666: 62.	509,996: 62.	
Utlånta medel	8,370: —	—— —	8,370: —	
Fordringar hos Statskontoret	1,999,608: 30.	—— —	1,999,608: 30.	
Sgr	2,239,308: 30.	288,666: 62.	—— —	2,527,974: 92.
Inom linien balanserade fordringar och förskott	4,739,545: 45.	19,816: 36.		
			Summa	24,746,967: 62.

§ 1.

Öfver beklädnadsdirektionernas redogörelser meddelas följande tvänne sammandrag:

Sammandrag af Beklädnadsdirektionernas vid de indelta roterade infanteriregementena redogörelser för år 1873.

	Debet.		Kredit.		Summa.
	Nettobehållning vid 1873 års början.	Inkomster.	Utgifter.	Nettobehållning vid 1873 års slut.	
1:sta lifgrenadierregementet	94,144 01	25,040 79	60,313 62	58,871 18	119,184 80
Jemtlands hästjägarekår	39,935 83	7,967 60	18,084 18	29,819 25	47,903 43
Uplands regemente	72,688 75	23,085 52	16,682 59	79,091 68	95,774 27
Skaraborgs dito	91,053 41	22,775 04	12,725 02	101,103 43	113,828 45
Södermanlands dito	157,910 75	26,627 59	48,035 86	136,502 48	184,538 34
Kronobergs dito	44,664 91	18,192 35	16,645 —	46,212 26	62,857 26
Jönköpings dito	53,489 19	19,366 66	52,794 81	20,061 04	72,855 85
Dalregementet	78,900 10	17,965 76	46,820 99	50,044 87	96,865 86
Helsinge regemente	86,323 62	20,072 —	52,478 64	53,916 98	106,395 62
Elfsborgs dito	41,339 26	18,117 02	8,312 53	51,143 75	59,456 28
Westgöta-Dals dito	43,898 66	19,566 —	14,020 35	49,444 31	63,464 66
Bohusläns dito	52,198 55	13,269 43	45,436 69	20,031 29	65,467 98
Westmanlands dito	54,955 10	18,408 41	7,002 25	66,361 26	73,363 51
Norbottens fältjägarekår	19,934 15	5,670 44	3,722 52	21,882 07	25,604 59
Vesterbottens dito	23,719 66	7,329 67	9,214 92	21,834 41	31,049 33
Kalmar regemente	81,372 79	19,687 32	6,618 42	94,441 69	101,060 11
Nerikes dito	24,965 52	11,837 57	9,178 66	27,624 43	36,803 09
Wermlands dito	58,473 67	16,025 10	33,175 04	41,323 73	74,498 77
Jemtlands fältjägarekår	35,976 27	8,501 87	25,076 75	19,401 39	44,478 14
Norra skånska infanteriregementet	52,585 47	14,725 45	14,193 89	53,117 03	67,310 92
Södra dito dito	54,266 34	16,339 80	11,065 18	59,540 96	70,606 14
Summa	1,262,796 01	350,571 39	511,597 91	1,101,769 49	1,613,367 40

Sammandrag af Beväringsbeklädnads-direktionernas redogörelser för år 1873.

	Debet.		Kredit.		Summa.
	Nettobehållning vid 1873 års början.	Inkomster.	Utgifter.	Nettobehållning vid 1873 års slut.	
Lifregementets grenadierkår	19,919 67	4,827 84	16,835 77	7,911 74	24,747 51
1:sta lifgrenadierregementet	23,127 20	7,880 50	19,686 53	11,321 17	31,007 70
2:dra dito	30,713 96	9,692 35	25,639 72	14,766 59	40,406 30
Vestgöta regemente	39,716 50	8,744 34	26,348 83	22,112 01	48,460 84
Smålands grenadierbataljon	38,138 38	4,421 59	19,829 23	22,730 74	42,559 97
Uplands regemente	35,034 14	8,999 30	18,026 88	26,006 56	44,033 44
Skaraborgs dito	42,679 81	6,777 14	30,410 12	19,046 83	49,456 95
Södermanlands dito	29,685 63	6,810 24	5,946 63	30,549 24	36,495 87
Kronobergs dito	14,275 55	7,336 84	2,479 19	19,133 20	21,612 39
Jönköpings dito	25,890 50	7,063 38	1,173 02	31,780 86	32,953 88
Dalregementet	50,432 17	10,120 64	38,830 97	21,721 84	60,552 81
Helsinge regemente	33,403 55	10,914 25	23,666 15	20,651 65	44,317 80
Elfsborgs dito	40,300 70	6,968 76	30,512 27	16,757 19	47,269 46
Westgöta-Dals dito	12,954 11	7,884 87	14,221 98	6,617 —	20,838 98
Bohusläns dito	88,702 16	9,312 47	55,160 74	42,853 89	98,014 63
Vestmanlands dito	21,537 80	6,456 04	17,111 16	10,882 68	27,993 84
Norrbottens fältjägarekår	16,996 46	5,070 91	933 74	21,133 63	22,067 37
Vesterbottens dito	23,013 88	6,192 98	14,457 06	14,749 80	29,206 86
Kalmar regemente (Kulltorp) . . .	24,626 17	5,654 54	2,706 61	27,574 10	30,280 71
Dito dito (Hultsfred) . . .	27,846 22	5,936 39	1,343 96	32,438 65	33,782 61
Nerikes dito	8,236 21	7,220 30	4,382 31	11,074 20	15,456 51
Wermlands dito	25,417 18	8,032 57	1,752 65	31,697 10	33,449 75
Jemtlands fältjägarekår	33,973 18	5,855 16	7,780 77	32,047 57	39,828 34
Norra skånska infanteriregementet	39,115 58	9,920 04	1,313 27	47,722 35	49,035 62
Södra dito dito	47,191 56	12,571 71	9,296 94	50,466 33	59,763 27
Summa	792,928 27	190,665 15	389,846 50	593,746 92	983,593 41

§ 2.

Angående de under Arméförvaltningen stälda kassor och fonder få Revisorerne hänvisa varande fonders tillväxt sedan år 1845 inhemtas af följande tablå:

Vid slutet af motstående år utgjorde:	1845.		1855.		1865.	
Militiebeställsfonden	332,233	23	308,322	07	351,141	91
Förenade mötespassevolanskassornas fond	— —	—	459,713	53	463,545	05
Trosspassevolansfonden	298,132	18	170,879	35	305,991	37
Norrbottens hästjägaresqvadrons fond	5,808	31	198,113	71	221,442	31
Volontärvakansfonden	— —	—	102,952	88	277,406	06
En per mille-fonden	— —	—	37,708	86	57,881	74
Allmänna beväringsfonden	— —	—	— —	—	490,413	24
Palmqvistska fonden till Stockholms befästande	— —	—	— —	—	— —	—
Wadstena krigsmanshusfond	2,172,536	29	2,650,600	59	3,382,061	97
Invalidhusfonden	230,562	49	571,376	38	993,817	99
Beväringsmanskapets invalid- och pensionsfond	— —	—	— —	—	27,491	19
Summa	3,039,272	50	4,499,667	37	6,571,192	83
Beklädnadsfonderna vid indelta roterade infanteriet	— —	—	— —	—	872,649	69
Beväringsbeklädnadsfonderna	— —	—	— —	—	668,679	50

till de detaljerade redogörelser, som finnas intagna i kapitalkonto till rikshufvudboken. Ifråga-

1870.		1871.		1872.		1873.		1874.		Oktober 1875.	
379,144	23	401,217	87	408,436	73	429,397	59	445,276	21	456,850	12
507,572	41	497,288	33	483,767	09	501,715	25	512,920	55	500,504	30
471,881	10	233,599	42	124,777	71	142,451	47	121,660	22	121,168	10
231,527	28	234,684	41	233,715	82	234,025	77	232,807	24	230,585	98
365,796	67	344,802	40	414,692	91	444,691	03	465,828	56	458,726	46
71,960	68	75,266	74	77,473	55	82,415	97	86,542	96	88,810	86
948,542	15	1,063,996	19	804,781	91	857,420	26	646,886	72	658,856	63
128,908	26	135,878	53	140,685	86	150,482	89	157,968	35	160,154	99
3,736,227	88	3,821,174	68	3,886,158	51	3,918,780	18	3,989,427	50	4,101,378	51
1,220,109	06	1,271,113	87	1,334,190	—	1,426,583	58	1,482,443	56	1,506,955	32
76,638	62	84,311	22	96,899	06	116,218	46	79,004	35	90,116	57
8,138,308	34	8,163,333	66	8,005,579	15	8,304,182	45	8,220,766	22	8,374,107	84
1,015,101	65	1,127,033	70	1,262,796	01	1,101,769	49	— —	—	— —	—
924,937	36	1,037,226	79	792,928	27	593,746	92	— —	—	— —	—

Antalet af *Wadstena krigsmanshuskassas* underhållstagare, som vid 1872 års slut uppgick till 9,680, hade under revisionsåret ökats med 204, och utgjorde således vid 1873 års utgång 9,884. Pensionsstaten, som år 1872 slutade å 253,850 kronor, belöpte sig för år 1873 till 258,692 kronor.

På *militieboställskassans* bekostnad hafva under år 1873 karaktershusen vid 37 boställen blifvit iståndsatta med en kostnad af 17,291 kronor 30 öre, hvarjemte kassan under samma år lemnat inqvarteringspenningar till ett sammanlagdt belopp af 15,135 kronor till 143 löntagare, å hvilkas boställen nämnda slags hus saknats.

Af de från f. d. invalidinrättningen å Ulriksdal afflyttade invalider qvarlefde under år 1873 endast en f. d. soldat, som i underhåll bekom 131 kronor 39 öre, hvilka utgingo från *invalidhusfonden*, från hvilken fond under år 1873 jemväl utbetalts dels svärdspensioner å 45 kronor till 183 svärdsmän med 8,235 kronor, dels ock 6,675 kronor till 445 innehafvare af svärdsmedalj à 15 kronor. Af de genom Kongl. brefven den 12 April 1872 och den 2 Maj 1873 bestämda pensionsrum, nemligen 200 för svärdsmän och 500 för svärdsmedaljörer, voro 17 af de förra och 55 af de senare vid årets utgång obesatta.

§ 3.

Vid granskning af Arméförvaltningens räkenskaper hafva Revisorerne så väl under räkenskapsåret som flera föregående år funnit anslaget till Arméförvaltningens aflöning, 123,700 kronor, öfverskridet; och uppgår den öfverskjutande summan under sjelfva räkenskapsåret till 10,600 kronor, hvaraf 9,400 kronor blifvit anordnade från förenade mötespassevolansfonden till löner och arvoden på civila departementet o. s. v. samt 1,200 kronor från Invalidhusfonden till löneförhöjning åt advokatfiskalen m. fl.

Vid närmare undersökning hafva Revisorerne funnit, att detta öfverskridande af omberörda anslag redan förut varit föremål för statsrevisorernes anmärkning, nemligen de år 1870 samlades för räkenskapsåret 1868. Och yttrade sig Stats-Utskottet vid 1871 års riksdag med anledning deraf på följande sätt:

"Enligt hvad Revisorerne omförmäla, hade i anledning af en vid 1855 års statsrevision framstäld anmärkning, att de under dåvarande Krigskollegii förvaltning stälda kassor och enskilda medel, ehuru inrättade och afsedda till helt andra ändamål än Krigskollegii aflöning, likväl fortfarande för hvarje år blifvit tagna i anspråk för denna aflöning, medelst bidrag, uppgående till ganska betydliga belopp i förhållande till dessa kassors inkomster, Rikets Ständer vid 1856—1858 årens riksdag, på sätt underdåniga skrifvelsen den 27 Januari sistnämnda år visar, beslutit, att ifrågavarande kassor och fonder då och för framtiden måtte från alla utgifter i berörda hänseende befrias. Vid 1865—1866 årens riksdag, med hvilket sistnämnda års början Krigskollegium förändrades till Arméförvaltning, bestämdes dess aflöningsstat till 123,200 R:dr, hvaruti Kongl. Maj:t vid 1867 års riksdag äskade tillökning dels till aflöning åt en vaktmästare med 500 R:dr, som af Riksdagen beviljades, dels ock till aflöning åt en förstärkt revisionspersonal af en revisor och fyra kammarskrifvare med tillsammans 6,200 R:dr, hvilken senare anslagstillökning deremot af Riksdagen vägrades, under det uti underdåniga skrifvelsen den 8 Maj 1867 gjorda förklarande, att det revisionsarbete, för hvars förrättande de ifrågastälda befattningarne voro afsedda, borde kunna genom en förändrad arbetsfördelning af den förutvarande personalen behörigen fullgöras; och blef i följd häraf anslaget å 1868 års stat, inberäknadt det åt nämnde vaktmästare beviljade aflöningsbelopp, 500 R:dr, uppfördt till 123,700

R:dr. — Emellertid hade, utöfver detta af Riksdagen fastställda anslag, för revisionsåret blifvit affördа, såsom aflöning till tjenstemän vid detta embetsverk, uti räkenskaperna för förenade mötespassevolansfonden en summa af 10,966 R:dr 67 öre; och uti redogörelsen för invalidhusfonden ett belopp af 1,200 R:dr, eller tillhopa 12,166 R:dr 67 öre; och hade Revisorerne desto hellre ansett sig böra härå fästa Riksdagens uppmärksamhet, som uti det belopp, hvilket å den förra fonden anvisats, inginge aflöning med 6,200 R:dr åt förenämnde revisor och fyra kammarskrifvare inom Arméförvaltningen."

"Hänvisande till hvad Kongl. Arméförvaltningens i anledning häraf afgifna underdåniga utlåtande innehåller, får Utskottet dervid erinra, att, på sätt af Kongl. kungörelsen den 24 Maj 1841, angående upphörande af den så kallade mötespassevolansafgiften, inhemtas, det af Rikets Ständer såsom vederlag för nämnda afgift beviljade statsanslag endast var afsedt att användas dels till kostnadernas bestridande i och för den indelta arméens underhåll och sjukvård under möten, marscher och mönstringar, jemte de i och för truppernas vapenöfningar oundvikliga utgifter och förvaltningskostnader, dels ock till nedsättning i vakansafgiften för alla de indragna rotar, för hvilka mötespassevolans dittills icke blifvit jemte vakansafgiften erlagd, utan i denna sistnämnda afgift ingått. Väl har Kongl. Maj:t, i sammanhang med nådigt beslut om förutvarande 3:ne passevolansfonders förenande till en fond, hvaröfver borde upprättas hufvudbok, som vore underkastad Kammarrättens samt Rikets Ständers och deras Revisorers granskning, uti nådigt bref den 24 Juli 1844 förklarat, att den granskningsrätt, som sålunda blifvit Rikets Ständer och deras Revisorer medgifven, icke finge föranleda eller begagnas till inskränkning af Kongl. Maj:ts höga rätt att, enligt Rikets Ständers uttryckliga förklarande, om de sammanslagna fondernas användande ändamålsenligt och efter godtfinnande i nåder förordna. Men i anledning af Rikets Ständers Revisorers erinran om olämpligheten deraf, att ifrågavarande, jemte andra under dåvarande Krigskollegii förvaltning stälda kassor, årligen togos i anspråk för en del af Kollegii aflöning, har Kongl. Maj:t uti nådig proposition till Rikets Ständer vid 1856—1858 årens riksdag föreslagit, att Krigskollegii *hela* aflöning och således äfven den del deraf, som utgått af kassor och särskilda medel, skulle på riksstaten öfverflyttas. Detta bifölls af Rikets Ständer, hvilka i sammanhang dermed beslöto, "det", såsom orden uti underdåniga skrifvelsen den 27 Januari 1858 lyda, "ifrågavarande kassor och fonder nu och för framtiden må från alla utgifter i berörda hänseende befrias." Genom Rikets Ständers bifall till Kongl. Maj:ts nyssberörda nådiga förslag och det i sammanhang dermed af Rikets Ständer fattade beslut, hvilket Kongl. Maj:t genom godkännande af hela aflöningsanslagets öfverflyttande å riksstaten torde anses hafva i nåder gillat, synes Kongl. Maj:ts förut förbehållna höga rätt att efter godtfinnande disponera ifrågavarande kassors och fonders inkomster hafva blifvit i så måtto inskränkt, att dessa dädanefter icke finge till aflöning åt Krigskollegii eller åt den i dess ställe inrättade Arméförvaltnings embets- och tjenstemän anlitas."

"Med hänsyn härtill, och då det dessutom — äfven om Kongl. Maj:ts rätt att efter godtfinnande disponera ifrågavarande kassors och fonders inkomster skulle utan inskränkning qvarstå — synes vara mindre lämpligt att dessa användas på sätt här skett, helst i fråga om hufvudtitlarnes allmänna besparingar, hvilka Kongl. Maj:t jemväl eger disponera, uttryckligen blifvit stadgadt (se Rikets Ständers underdåniga skrifvelse den 12 Maj 1841, hvars bestämmelser sedermera blifvit förnyade), att dessa icke få användas till andra än sådana utgifter, som icke blifvit af Rikets Ständer (Riksdagen) förut pröfvade, har det af Revisorerne anmälda förhållande visserligen

förefallit Utskottet anmärkningsvärdt; men då den regeringsåtgärd, som dermed afses, redan utgjort föremål för vederbörligt Utskotts granskning, och hvad Riksdagen efter en sådan granskning godkänt eller lemnat oanmärkt, enligt 107 § Regeringsformen, vunnit decharge, så att ingen ny, till ansvarighet förbindande granskning derefter må i samma mål företagas, anser, i betraktande deraf, Utskottet sig föranlåtet hemställa, att Revisorernes ofvanberörda anmälan numera icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda."

Detta blef äfven Riksdagens beslut.

Då det emellertid, enligt § 7 mom. 2 af instruktionen för statsverkets Revisorer, åligger dessa att anmärka och fullständigt utlåtande afgifva, om de finna något af Riksdagen fastställdt anslag vara öfverskridet eller draget till annat ändamål;

då båda alternativen här inträffat, i det anslaget till Arméförvaltningen blifvit öfverskridet och mötespassevolansfondens samt invalidhusfondens medel blifvit dragna från sitt ändamål;

då vidare en sådan tolkning af Revisorernes anmärkningsrätt, som af 1871 års Stats-Utskott blifvit framställd, står i strid med Revisorernes instruktion, i det den skulle beröfva Revisorerne och kommande Riksdagar all anmärkningsrätt öfver förhållanden, som inträffat flera år tidigare än revisionsåret eller än det år Riksdagen om revisionen erhållit kännedom, då en förgången Riksdag redan derå ansetts hafva meddelat décharge;

och då slutligen Riksdagen med anledning af Revisorernes anmärkningar kan finna sig föranlåten till vidtagande af någon annan åtgärd än den anmälan, enligt 107 § Regeringsformen, som 1871 års Stats-Utskott omnämnt, t. ex. en skrifvelse till regeringen;

hafva Revisorerne ansett sig böra, med hänvisning till den af 1871 års stats-Utskott verkställda utredning, det redan förut anmärkta förhållandet för Riksdagen ånyo anmäla.

Reservation anförd af Herr *Sjöbring*, Litt. C.

§ 4.

I sammanhang härmed torde kunna ifrågasättas, huruvida icke den räkenskapsföring, som inom Arméförvaltningen eger rum, är alltför vidlyftig och förorsakar onödig omgång och tidsförlust samt nödvändiggör större antal embetsmän, än som annars vore behöfligt. För närvarande redovisar hvart och ett af de fyra departementen särskildt för alla till deras disposition ställda anslag och medelstillgångar, förskottera och återbetala hvarandra penningar, samt framstå i sitt ömsesidiga förhållande nästan såsom skilda embetsverk. Till ej ringa del i följd af denna räkenskapsföring nödvändiggöres inom hvarje departement ett särskildt kamrerarekontor med 3 à 4 embetsmän. Det oaktadt föras liknande räkenskaper af krigskassörskontoret, så väl särskildt för hvarje departement, som för dess egen räkning. Det vill synas, som om denna dubbla räkenskapsföring vore mindre behöflig och att hela Arméförvaltningens medelsredovisning utan olägenhet skulle kunna sammanföras på ett departement, nemligen det civila. Härigenom skulle icke allenast nämnda räkenskapsföring erhålla en önsklig förenkling, utan äfven möjligtvis ett mindre antal embetsmän blifva behöfligt, samt de sålunda uppkommande besparingarne kunna användas till löneförhöjningar åt de bibehållne, utan att andra medelstillgångar toges i anspråk.

§ 5.

Vid granskning af Arméförvaltningens räkenskaper hafva Statsrevisorerne å Fjerde hufvudtitelns besparingar funnit anordnade:

ett arvode af 450 kronor åt garnisonspredikanten, ett å 450 kronor åt läkaren och ett å 50 kronor åt klockaren på Karlstens fästning, icke allenast under revisionsåret 1873, utan äfven under föregående och efterföljande år;

för åren 1873 och 1874 en ersättning af 1,000 kronor åt batterichefen vid Gotlands nationalbevärings artillerikårs stamtrupp för förlorad passevolansinkomst och för åren 1872, 1873 och 1874 likaledes ersättning för förlorad passevolansinkomst till kompanicheferne vid Wermlands fältjägarekår.

Då likväl af bilagda utdrag ur Riksens Ständers underdåniga skrifvelse den 12 Maj 1841, angående några med statsregleringen gemenskap egande allmänna frågor, framgår, att besparingarne å de bestämda anslagen i intet fall må komma i fråga att begagnas till bestridande af årliga löner eller arvoden och med dylika svårligen lärer kunna förstås andra än sådana, som utgå två eller flera år efter hvarandra, hafva Revisorerne ansett sig böra ofvannämnda förhållande för Riksdagen anmäla.

Förenämnda skrifvelse är i åberopade del af följande lydelse:

"Hvad åter beträffar framtida dispositionen af de särskilda hufvudtitlarnes besparingar, så hafva väl Rikets Ständer nu, såsom tillförene, insett och erkänt nyttan och nödvändigheten af den åt Eders Kongl. Maj:t senast genom Rikets Ständers underdåniga skrifvelse den 6 Oktober 1834 upplåtna rättighet att disponera de å en eller annan hufvudtitel uppkommande, till beloppet kända besparingar till de med titelns anslag åsyftade ändamål, och för bestridande af sådana, vid den af Rikets Ständer verkställda statsreglering ej påräknade utgifter, hvilka under tiden emellan riksdagarne kunna finnas af oundvikligt behof påkallade; dock hafva Rikets Ständer, särdeles vid denna riksdag, funnit, att ifrågavarande dispositionsrätt blifvit begagnad på det sätt, att dels det dermed hufvudsakligen åsyftade ändamål synes Rikets Ständer i betydlig mån förfeladt, dels ock nya omsorger för Rikets Ständer uppkommit att bereda sådana utvägar, hvarigenom årliga redovisningen för statsverkets medel må kunna återföras i det skick, Rikets Ständer anse oundvikligen nödigt för statens betryggande och möjligheten för Rikets Ständer att, genom sina Revisorer eller Stats-Utskott, kunna åstadkomma en ändamålsenlig granskning, hvadan Rikets Ständer, som genom den verkställda nya statsregleringen medelst ökade anslag å riksstaten i vissa delar sökt afhjelpa några af de behof, för hvilkas fyllande ifrågavarande tillgångar sedan sista riksdag tagits i anspråk, beslutat: att de besparingar, hvilka intill nästa riksdag kunna å någon eller några af hufvudtitlarne uppkomma, må fortfarande af Eders Kongl. Maj:t användas till sådana af Rikets Ständer ej förut pröfvade utgifter, hvilka hädanefter kunna finnas för rikets styrelse af oundvikligt behof påkallade för samma ändamål, som med hvarje hufvudtitels anslag afses, och hvilka utgifter alltid måste vara tillfälliga och icke af permanent egenskap; att sålunda besparingarne i intet fall må komma i fråga att begagnas till bestridande af årliga löner och arvoden, hvilka böra rätta sig efter den statsreglering, som af Rikets Ständer blifvit godkänd och måste betraktas såsom gällande, intill dess densamma i vederbörlig ordning förändras; samt att vid denna disposition i öfrigt må iakttagas, att de besparingar, som ett år reserveras, kunna ett följande år användas; och få Rikets Ständer derjemte i underdånighet anhålla, att vederbörande förvaltande embetsverk måtte undfå nådig föreskrift att så inrätta räkenskaperna, att de fullständigt utvisa ej mindre de uppkomna besparingarnes belopp, än ock deraf skedda utbetalningar."

§ 6.

I sammanhang härmed må följande tabell meddelas öfver tillväxten af *behållningarne* på de allmänna besparingarne å nedanstående hufvudtitlar under åren 1871, 1872 och 1873.

	Behållning vid 1871 års slut.		Behållning vid 1872 års slut.		Behållning vid 1873 års slut.	
Andra hufvudtiteln	20,582	67	31,461	10	43,107	74
Fjerde dito	117,884	41	141,974	51	155,382	83
Femte dito	41,189	91	42,156	26	451,145	87
Sjette dito	72,633	37	65,433	08	48,370	96
Sjunde dito	21,313	45	26,337	95	31,567	42
Åttonde dito	57,141	89	69,190	21	83,423	74
Summa	330,745	70	376,553	11	812,998	56

Anm. Dessa sifferuppgifter äro hemtade, de som röra 2:dra, 6:te, 7:de och 8:de hufvudtitlarne från kapitalkonto till rikshufvudboken och de öfriga från tabellerna i revisionsberättelserna. Den stora tillväxten i 5:te hufvudtitelns besparingar vid 1873 års slut härleder sig dels från en omföring, till belopp af 233,870 rdr 28 öre, från fonden: "influtne medel till uppköp af spanmål" och dels från uppdebitering af 119,217 rdr 63 öre, utgörande ersättning från Kongl. Statskontoret för outtagen oindelt spanmål för år 1871.

Reservation anförd af Herr *Mankell* Litt. D.

§ 7.

I vissa fall hafva Revisorerne funnit de i Arméförvaltningens hufvudbok befintliga hänvisningar till de särskilda verifikationerna ofullständiga, hvarigenom granskningsarbetet försvårats. Exempelvis må anföras, att uti bandet I pag. 170 upptages för "Intendentsdepartementet" 9,400 riksdaler, med hänvisning till verifikationen fol. 172, men der hänvisas endast till Intendentsdepartementets anordningar N:is $\frac{1576}{464}$—$\frac{1579}{467}$ af den 2 April 1873, om hvilken hänvisnings natur man dock lemnas i okunnighet. I samma band och folio uppdebiteras för den 17 December å kassaafdelningen 1,200 riksdaler, utan att någon slags hänvisning till verifikation finnes o. s. v. Önskligt vore, om dylika ofullständigheter i framtiden kunde undvikas.

§ 8.

Af ett inom Arméförvaltningen uppgjordt statistiskt sammandrag öfver samtliga kostnader för värfvade och indelta arméen samt för beväringsmanskapet under år 1873 hafva Revisorerne ansett sig böra meddela nedanstående uppgifter.

Värfvade armén.

Kavalleri:

	Antal man.	Kostnad per man.	Rdr Rmt.
Lifgardet till häst	400.	1,026: 36.	410,543: 74.
Husarregementet Konung Carl XV	600.	771: 83.	463,095: 68.
		Sgr	873,639: 42.
Artilleri:			
Svea artilleriregemente			629,196: —
Göta d:o d:o			605,508: 45.
Vendes d:o d:o			712,096: —
Gotlands nationalbevärings artillerikår			27,355: 65.
Fyrverkarekåren			172,073: 67.
		Sgr	2,146,229: 77.
Infanteri:			
Svea lifgarde	820.	405: 15.	332,224: 36.
Andra lifgardet	820.	407: 67.	336,290: 94.
Vermlands fältjägareregemente	600.	165: 21.	99,125: 20.
Fortifikationen	—	— —	391,492: 33.
Marinregementet	—	— —	124,704: 84.
		Sgr	1,283,837: 67.
Värfvade armén i allmänhet			437,215: 39.
		Summa	4,740,922: 25.

Indelta armén.

Kavalleri:

Lifregementets dragonkår	61,601: 84.
Dito husarkår	95,829: 03.
Smålands husarregemente	58,403: 05.
Skånska husarregementet	136,604: 23.
Dito dragonregementet	103,113: 43.
Jemtlands hästjägarekår	36,273: 91.
Sgr	491,925: 49.
Infanteri:	
Lifregementets grenadierkår	24,924: 07.
Första lifgrenadierregementet	36,255: 96.
Andra dito	26,020: 58.
Vestgöta regemente	35,186: 21.
Smålands grenadierbataljon	29,126: 25.
Uplands regemente	49,283: 29.
Skaraborgs dito	54,161: 50.
Transport	476,883: 35.

	Transport	746,883: 35.
Södermanlands regemente		31,857: 98.
Kronobergs d:o		54,886: 35.
Jönköpings d:o		43,764: 25.
Dalregementet		58,334: 82.
Helsinge regemente		72,514: —
Elfsborgs dito		62,215: 40.
Vestgöta-Dals dito		57,685: 05.
Bohusläns dito		24,925: 21.
Vestmanlands dito		55,869: 96.
Norrbottens fältjägarekår		29,229: 81.
Vesterbottens dito		33,377: 25.
Kalmar regemente		47,809: 80.
Nerikes dito		64,634: 54.
Vermlands dito		50,242: 98.
Jemtlands fältjägarekår		55,789: 55.
Norra skånska infanteriregementet		92,524: 85.
Södra dito dito		96,089: 16.
	Sgr	1,186,708: 82.
Indelta armén i allmänhet		177,167: 35.
	Summa	1,855,801: 66.

Beväringen.

Lifgardet till häst		2,297: 61.
Svea lifgarde		15,184: 30.
Andra lifgardet		11,658: 13.
Svea artilleriregemente		7,997: 02.
Lifbeväringsregementet		13,876: 80.
Lifregementets dragonkår		208: 50.
Dito husarkår		2,087: 11.
Smålands husarregemente		2,408: 31.
Skånska husarregementet		391: 50.
Dito dragonregementet		5,117: 17.
Husarregementet Konung Carl XV		5,163: 22.
Jemtlands hästjägarekår		4,386: 99.
Göta artilleriregemente		11,416: 44.
Vendes dito		7,002: 13.
Lifregementets grenadierkår		14,706: 66.
Första lifgrenadierregementet		21,394: 17.
Andra dito		28,521: 25.
Marinregementet		1,860: 01.
Vestgöta regemente		22,481: 78.
Smålands grenadierbataljon		15,360: 24.
	Transport	193,519: 34.

	Transport	193,519: 34.
Uplands regemente		25,013: 93.
Skaraborgs dito		16,916: 98.
Södermanlands regemente		27,087: 85.
Kronobergs dito		23,565: 68.
Jönköpings dito		21,999: 86.
Dalregementet		37,579: 42.
Helsinge regemente		31,060: 20.
Elfsborgs dito		25,167: 78.
Vestgöta-Dals dito		25,905: 54.
Bohusläns dito		37,262: 03.
Vestmanlands dito		18,934: 60.
Norrbottens fältjägarekår		22,771: 19.
Vesterbottens dito		17,650: 86.
Kalmar regemente		59,056: 55.
Nerikes dito		33,766: 22.
Vermlands dito		38,846: 25.
Jemtlands fältjägarekår		15,861: 49.
Norra skånska infanteriregementet		43,615: 11.
Södra dito dito		45,074: 39.
Vermlands fältjägareregemente		15,954: 14.
Gotlands nationalbeväring		146,428: 79.
Hallands beväring		48,840: 63.
Vesternorrlands dito		50,652: 50.
Kongl. Flottans dito		19,943: 78.
	Sgr	1,042,475: 11.
Beväringen i allmänhet		770,826: 32.
	Summa	1,813,301: 43.

Topografiska kårens arbeten.

Debet.

Uppbörd:

Statsanslag	60,000: —	
Krigsarkivets räntemedel	123: 75.	
Öfverskott vid försäljning af Hermelinska karteverket	146: 91.	
Dito dito af länskarteverket	264: 25.	
Dito af kartan öfver Stockholms omgifningar	51: 75.	
Anmärkningsmedel	47: 49.	60,634: 15.

Balans till år 1874:

Skuld		4,420: 82.
	Summa	65,054: 97.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skuld		739: 67.

Utgifter:

Triangelmätning	3,162: 23.	
Stomkartearbeten	2,927: 51.	
Fältmätning	15,850: 09.	
Höjdmätning	1,489: 07.	
Resor	1,093: 80.	
Vinterarbeten	6,595: 75.	
Krigsarbeten	2,234: 11.	
Kårens karta öfver Sverige	12,275: 22.	
Generalkartan	820: 25.	
Hahrs karteverk	307: —	
Länsbeskrifningar	907: 98.	
Koppartryckning	1,686: 01.	
Galvanoplastik	32: 96.	
Fotografi	229: —	
Heliogravyr	261: 35.	
Observatorii-tornet	1,889: 37.	
Hyresafgifter	6,259: 48.	
Arvoden	6,282: 50.	
Anmärkningsarvode	11: 62.	64,315: 30.
	Summa	65,054: 97.

§ 1.

Topografiska kårens arbeten under år 1873 hafva omfattat: uppmätning af en baslinea i närheten af Umeå stad samt vinkelmätningar inom det stora triangelnät, som följer Bottniska vikens kust; triangelmätning af andra ordningen inom nordligaste delen af Stockholms län; fältmätningar och i sammanhang dermed stående afvägningar inom Finspånga läns, Bråbo, Lösings, Björkekinds, Östkinds, Hammarkinds, med flera härad af Östergötlands län, allt öfver en sammanlagd vidd af nitton qvadratmil; fortsättning af åtskilliga arbeten i och för mellersta delen af generalkartan öfver Sverige; utarbetande af topografiska och statistiska beskrifningar öfver Malmöhus och Kristianstads län; hvarförutom till öfning i fältmätning för officerare af armén en så kallad öfningsafdelning varit sammandragen under en tid af fem månader.

Af Topografiska kårens karta öfver Sverige i skalan 1: 100,000 hafva under år 1873 utgifvits kartbladen Stockholm, Trosa, Malmköping, Björksund och Wexiö; under gravering voro bladen Nissafors, Nydala, Hvetlanda, Oscarshamn, Lenhofda och Mönsterås samt mellersta delen af generalkartan öfver Sverige i skalan 1: 1,000,000.

Allmänna garnisonssjukhuset.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		34,625: 88.

Uppbörd:

Statsanslag	62,650: —	
Sjukvårdsersättningar	8,932: 15.	
Hyresmedel	1,560: —	
Extra inkomster	109: 26.	73,251: 41.
	Summa	107,877: 29.

Kredit.

Utgifter:

Aflöning	18,688: 64.	
Proviantering	25,275: 18.	
Medikamentskostnader	5,396: 85.	
Förbrukningsartiklar	3,036: 04.	
Inventarier	5,256: 70.	
Ved och belysning	8,175: 33.	
Byggnaders underhåll	706: 85.	
Diverse utgifter	6,172: 81.	72,708: 40.
	Transport	72,708: 40.

Transport		72,708: 40.
Balans till år 1874:		
Innestående statsanslag	33,291: 80.	
Kontant behållning	884: 25.	
Sjukvårdsfordringar	992: 84.	35,168: 89.
Summa		107,877: 29.

§ 1.

Antalet af de under revisionsåret å sjukhuset vårdade hade, enligt direktionens berättelse, utgjort:

Qvarliggande från 1872	119.	
Inkomne under året	1,573.	1,692.
Utgångne	1,470.	
Afskedade	24.	
Döde	66.	
Qvarliggande vid årets slut	132.	1,692.

Kongl. Krigsskolan.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		36,226: 27.
Uppbörd:		
Statsanslag	79,888: 25.	
Betalande kadetters afgifter	124,499: 25.	
Diverse inkomster	12,285: 46.	
Anmärkningsmedel	333: —	217,005: 96.
Balans till år 1874:		
Skulder		797: 13.
Summa		254,029: 36.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		3,457: 14.
Utgifter:		
Löner och arvoden	56,226: 02.	
Underhåll och beklädnad m. m.	121,757: 56.	
Uppassning	8,543: 50.	
Ekiperingspenningar	3,688: 50.	
Byggnaders underhåll	4,841: 22.	
Diverse utgifter	12,188: 47.	207,245: 27.
Transport		210,702: 41.

	Transport	210,702: 41.
Balans till år 1874:		
Kontant behållning	30,986: 97.	
Förskott	4,075: 93.	
Fordringar	8,264: 05.	43,326: 95.
	Summa	254,029: 36.

§ 1.

Kadettkårens nummerstyrka uppgick vid revisionsårets början till 171. Under året inkommo 48 och afgingo 88, så att antalet kadetter vid slutet af 1873 utgjorde 131. Pensionsafgiften för betalande kadetter hade under i fråga varande år varit af Kongl. Maj:t bestämd till 816 kronor.

Jemtlands roteringskassa.

Debet.

Balans från år 1872:		
Tillgångar		166,198: 09.
Uppbörd:		
Vederlag för indragna hemmansräntor i Jemtland	11,850: —	
Dito för dito dito i Medelpad	4,780: 06.	
Intressemedel	7,336: 44.	
Auktionsmedel för försålda kasserade nummerhästar	4,050: —	28,016: 50.
	Summa	194,214: 59.

Kredit.

Utgifter:		
Bidrag till lön, lega och servis	14,463: 73.	
Dito till anskaffande af nummerhästar	1,250: —	
Arvoden m. m.	460: —	
Revisionskostnad	18: 84.	16,192: 57.
Balans till år 1874:		
Kontant behållning:		
hos redogöraren 2,783: 45.		
i Sundsvalls enskilda bank 16,281: 04.	19,064: 49.	
Utlånta medel	134,220: 24.	
Fordringar	24,737: 29.	178,022: 02.
	Summa	194,214: 59.

Femte

Kongl. Förvaltninge

	Debet.											
	Reservation från år 1872.		Anslag.		Leverering.		Uppbörd.		Omföring.			
Ordinarie anslag:												
Chefen för Sjöförsvarsdepartementet	—	—	15,000	—	—	—	—	—	—	—		
Departementets kansliexpedition	—	—	18,900	—	—	—	—	—	—	—		
Dito kommando- d:o	—	—	4,100	—	—	—	—	—	—	—		
Förvaltningen af sjöärendena	1,833	33	35,250	—	—	—	—	—	—	—		
Sjökrigsskolan	18,470	—	21,470	—	—	—	—	—	—	—		
Aflöningsstaterna vid sjöförsvarets stationer	40,435	80	1,031,222	50	—	—	133	65	—	—		
Båtsmansindelningen i Blekinge	24,000	—	24,000	—	—	—	—	—	—	—		
Flottans nybyggnad	1,454,172	81	871,827	32	—	—	21,473	91		5	9	
Båtsmäns förseende med kojer och täcken	101,711	57	13,500	—	—	—	—	—	—	—		
Båtsmäns beklädnad	147,777	43	138,200	—	—	—	—	—	—	—		
Beklädnad åt kanonierer, matroser och skeppsgossar	648	29	55,164	60	—	—	—	—	11,241	0		
Sjövapnets öfningar	679,271	62	629,850	—	—	—	11,863	56	632	0		
Sjömätningar och sjökartekontorets verksamhet	27,695	42	60,000	—	—	—	12,515	50	—	—		
Gemenskapens vid sjöförsvaret natura underhåll	26,495	50	243,472	90	52,514	37	7,975	98	13,206	7		
Stipendier för sjöofficerare	4,620	70	15,000	—	—	—	—	—	—	—		
Spanmålsupphandlings- och bagerikostnader	—	—	16,450	—	—	—	70,147	79	—	—		
Durchmarschkostnader	20,896	51	20,000	—	—	—	34	66	97	3		
Sjukvård	18,911	72	39,000	—	—	—	8,634	32	—	—		
Diverse behof	3,637	77	19,175	—	—	—	216	—	—	—		
Rese- och traktamentspenningar	—	—	15,000	—	17,113	91	315	—	427	2		
Skrifmaterialier m. m. för Sjöförvaltningen	—	—	4,000	—	—	—	16	05	2,975	5		
Dito för departementets kansli- och kommandoexpeditioner	1,270	42	2,203	70	2,706	08	—	—	—	—		
Transport	2,571,848	89	3,292,786	02	72,334	36	133,326	42	28,585	8		

Hufvudtiteln.

af sjöärendena.

Kredit.					Summa.
Öfverbetalning till år 1874.	Öfverbetalning från år 1872.	Utgifter.	Leverering.	Omföring.	Reservation till år 1874.	
— — —	— — —	15,000 —	— — —	— — —	— — —	15,000 —
— — —	— — —	18,900 —	— — —	— — —	— — —	18,900 —
— — —	— — —	4,100 —	— — —	— — —	— — —	4,100 —
— — —	— — —	33,750 —	— — —	3,333 33	— — —	37,083 33
— — —	— — —	21,269 48	— — —	— — —	18,670 52	39,940 —
— — —	— — —	958,532 38	12,140 31	71,544 89	29,574 37	1,071,791 95
— — —	— — —	42,719 91	5,280 09	— — —	— — —	48,000 —
— — —	— — —	1,034,142 46	1,200 —	246,113 93	1,066,023 55	2,347,479 94
— — —	— — —	9,825 95	— — —	— — —	105,385 62	115,211 57
— — —	— — —	— — —	26,694 47	259,282 96	— — —	285,977 43
— — —	— — —	56,303 11	— — —	2 95	10,747 85	67,053 91
— — —	— — —	980,461 74	— — —	— — —	341,155 47	1,321,617 21
— — —	— — —	47,405 92	— — —	— — —	52,805 —	100,210 92
— — —	— — —	268,852 57	26,495 50	48,317 38	— — —	343,665 45
— — —	— — —	11,464 97	— — —	4,620 70	3,535 03	19,620 70
— — —	15,823 40	24,981 88	— — —	— — —	45,792 51	86,597 79
— — —	— — —	31,926 20	— — —	— — —	9,102 31	41,028 51
— — —	— — —	34,204 84	— — —	32,341 20	— — —	66,546 04
— — —	— — —	21,750 68	— — —	1,278 09	— — —	23,028 77
— — —	11,403 60	18,050 99	3,401 61	— — —	— — —	32,856 20
— — —	909 62	6,081 97	— — —	— — —	— — —	6,991 59
— — —	— — —	6,180 20	— — —	— — —	— — —	6,180 20
— — —	28,136 62	3,645,905 25	75,211 98	666,835 43	1,682,792 23	6,098,881 51

	Debet.											
	Reservation från år 1872.		Anslag.		Leverering.		Uppbörd.		Omföring.			
Transport	2,571,848	89	3,292,786	02	72,334	36	133,326	42	28,585	82		
Skrifmaterialier för sjöförsvarets stationer	5,893	80	27,000	—	8,013	81	143	71	—	—	—	
Extra utgifter	—	—	15,000	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lots- och fyrinrättningen:												
Lotsverket	—	—	—	—	—	—	2,010	39	—	—	—	
Lifräddningsanstalterna å rikets kuster	12,938	95	—	—	—	—	30	81	—	—	—	
Sgr ordinarie anslag	2,590,681	64	3,334,786	02	80,348	17	135,511	33	28,585	82		
Hufvudtitelns besparingsfond:												
För särskilda ändamål reserverade medel:												
Medel till uppköp af spanmål	174,586	33	—	—	—	—	1,903	32	65,243	26		
Ersättnings- och försäljningsmedel	279,453	49	—	—	—	—	165,448	69	17	11		
Observationsmedel	958	49	—	—	—	—	266	12	2	95		
Marinregementet	58,025	82	—	—	—	—	13	80	—	—	—	
Spanmåls- och proviantförråden i Karlskrona	—	—	—	—	—	—	133,778	33	—	—	—	
Utredningsförrådet i Karlskrona	1,531	38	—	—	—	—	3,392	73	—	—	—	
Materiel- och slitageförråden i Karlskrona	—	—	—	—	—	—	1,289	75	40,700	—		
Dito dito i Stockholm	—	—	—	—	—	—	78,388	50	—	—	—	
Virkesförrådet i Karlskrona	—	—	—	—	—	—	2	77	21,200	—		
Dito i Stockholm	—	—	—	—	—	—	20,778	88	—	—	—	
Stenkolslagret i Karlskrona	11,217	65	—	—	—	—	23,522	64	—	—	—	
Dito i Stockholm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Vattenledningen i Karlskrona	—	—	—	—	—	—	4,528	—	—	—	—	
Underhåll af sjökort och astronomiska instrumenter	382	47	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Fond för skeppsgossekåren, enligt Kongl. brefvet den 28 September 1869	49,315	84	—	—	—	—	—	—	1,452	69		
Fond för skeppsgossarnes utbildning, enligt Kongl. brefvet den 21 December 1871	949	—	—	—	—	—	—	—	949	—		
Transport	3,167,102	11	3,334,786	02	80,348	17	568,824	86	158,150	83		

Kredit.					Summa.
Öfverbetalning till år 1874.	Öfverbetalning från år 1872.	Utgifter.	Leverering.	Omföring.	Reservation till år 1874.	
— — —	28,136 62	3,645,905 25	75,211 98	666,835 43	1,682,792 23	6,098,881 51
— — —	— — —	35,157 52	5,893 80	— — —	— — —	41,051 32
— — —	2,414 05	9,858 20	333 33	2,394 42	— — —	15,000 —
— — —	2,010 39	— — —	— — —	— — —	— — —	2,010 39
— — —	— — —	8,874 03	1,195 47	— — —	2,900 26	12,969 76
— — —	32,561 06	3,699,795 —	82,634 58	669,229 85	1,685,692 49	6,169,912 98
— — —	— — —	7,862 63	— — —	233,870 28	— — —	241,732 91
— — —	— — —	56,156 24	— — —	— — —	388,763 05	444,919 29
— — —	— — —	66 27	— — —	908 61	252 68	1,227 56
— — —	— — —	— — —	53,923 25	4,116 37	— — —	58,039 62
50,884 18	69,539 —	115,123 51	— — —	— — —	— — —	184,662 51
— — —	— — —	524 96	— — —	— — —	4,399 15	4,924 11
323,267 56	— — —	365,257 31	— — —	— — —	— — —	365,257 31
— — —	— — —	54,521 05	— — —	— — —	23,867 45	78,388 50
109,059 61	— — —	130,262 38	— — —	— — —	— — —	130,262 38
— — —	— — —	13,252 90	— — —	— — —	7,525 98	20,778 88
70,992 90	— — —	105,733 19	— — —	— — —	— — —	105,733 19
33,446 51	— — —	33,446 51	— — —	— — —	— — —	33,446 51
— — —	1,391 27	988 07	— — —	— — —	2,148 66	4,528 —
— — —	— — —	— — —	— — —	382 47	— — —	382 47
— — —	— — —	— — —	22,596 71	28,171 82	— — —	50,768 53
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	1,898 —	1,898 —
587,650 76	103,491 33	4,582,990 02	159,154 54	936,679 40	2,114,587 46	7,896,862 75

	Debet.											
	Reservation från år 1872.		Anslag.		Leverering.		Uppbörd.		Omföring.			
Transport	3,167,102	11	3,334,786	02	80,348	17	568,824	86	158,150	83		
Uppförande af en lyftkran vid Karlskrona station	12,982	99	—	—	—	—	800	—	71,369	—		
Dito af dito vid Stockholms d:o	—	—	—	—	—	—	—	—	83,995	11		
Förändring af 9 st. galèrskjul till verkstäder vid Stockholms station	—	—	—	—	—	—	174	44	75,218	82		
Sjöbeväringens beklädnadsmedel	82,926	70	—	—	—	—	—	—	—	—		
Båtsmäns beklädnadsmedel	11,008	44	—	—	—	—	80,749	34	259,312	01		
Skeppsholmsbrons underhåll	1,243	77	—	—	900	—	400	—	—	—		
Begrafningshjelp	—	—	—	—	3,052	41	171	—	—	—		
Sgr för särskilda ändamål reserverade medel	684,582	37	—	—	3,952	41	515,608	31	619,459	95		
Besparingarne i allmänhet	42,156	26	—	—	119,217	63	3,212	28	337,978	17		
Extra ordinarie anslag, beviljade vid:												
1862—1863 års riksdag:												
Arbeten vid stationerna	46,402	37	—	—	—	—	—	—	—	—		
Försök med pansarplåt	148	07	—	—	—	—	—	—	—	—		
1865—1866 års riksdag:												
Förlagslån för tillverkning af kanoner	59,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
Skjutförsök med uppreffade kanoner	15,802	88	—	—	—	—	—	—	—	—		
1867 års riksdag:												
Till anskaffande af projektiler	9,391	56	—	—	—	—	—	—	—	—		
„ skjutbana, artilleriförsök och minor	14,760	84	—	—	—	—	—	—	—	—		
1869 års riksdag:												
Försök med undervattensminor	4,063	21	—	—	—	—	—	—	—	—		
1870 års riksdag:												
Af det så kallade mindre kreditivet	165,470	48	—	—	—	—	—	—	—	—		
Transport	3,632,459	68	3,334,786	02	203,518	21	654,331	92	986,023	94		

Kredit.						Summa.
Öfverbetalning till år 1874.	Öfverbetalning från år 1872.	Utgifter.	Leverering.	Omföring.	Reservation till år 1874.	
587,650 76	103,491 33	4,582,990 02	159,154 54	936,679 40	2,114,547 46	7,896,862 75
— — —	— — —	38,859 26	— — —	— — —	46,292 73	85,151 99
— — —	— — —	76,000 84	— — —	— — —	7,994 27	83,995 11
— — —	— — —	75,393 26	— — —	— — —	— — —	75,393 26
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	82,926 70	82,926 70
— — —	— — —	184,700 77	— — —	— — —	166,369 02	351,069 79
— — —	— — —	681 91	— — —	— — —	1,861 86	2,543 77
— — —	2,472 17	751 24	— — —	— — —	— — —	3,223 41
587,650 76	73,402 44	1,259,582 30	76,519 96	267,449 55	734,299 55	2.411,253 80
— — —	— — —	48,442 93	— — —	2,975 54	451,145 87	502,564 34
— — —	— — —	— — —	33 37	46,369 —	— — —	46,402 37
— — —	— — —	— — —	148 07	— — —	— — —	148 07
— — —	— — —	4,000 —	— — —	— — —	55,000 —	59,000 —
— — —	— — —	10,564 28	— — —	— — —	5,238 60	15,802 88
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	9,391 56	9,391 56
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	14,760 84	14,760 84
— — —	— — —	4,063 21	— — —	— — —	— — —	4,063 21
— — —	— — —	35,295 90	89,554 37	— — —	40,620 21	165,470 48
587,650 76	105,963 50	5,061,743 62	248,890 35	986,023 94	2,996,149 12	9,398,770 53

	Debet.											
	Reservation från år 1872.		Anslag.		Leverering.		Uppbörd.		Omföring.			
Transport	3,632,459	68	3,334,786	02	203,518	21	654,331	92	986,023	94		
1871 års riksdag:												
Pansarfartygs byggande	657,485	90	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kanoner	26,667	57	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Projektiler	10,226	68	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Minförsök, minmateriel och mitraljöser	25,409	85	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1872 års riksdag:												
Arbetsmaskiner och maskinverkstäder	—	—	18,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Segelbåtar	—	—	10,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Upphalningsslip vid Stockholms station	—	—	30,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Madrasser och möbler å kronans fartyg	—	—	10,000	—	—	—	45	01	—	—	—	—
Arvoden vid minafdelningen	—	—	5,400	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Verkstäder vid Karlskrona station	—	—	217,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Handvapen och ammunition	—	—	100,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kanoner och d:o	—	—	330,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Minattiralj och minmateriel	—	—	350,000	—	—	—	2,202	78	—	—	—	—
Krigsfartygs byggande	—	—	700,000	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sgr extra anslag	1,034,829	41	1,770,800	—	—	—	2,247	79	—	—	—	—
Diverse medel:												
Deponerade medel	5,737	69	—	—	—	—	1,096	16	—	—	—	—
Anticipationer	—	—	—	—	—	—	24	68	—	—	—	—
Oliqviderade ersättningsräkningar	—	—	—	—	—	—	313	69	—	—	—	—
Sgr diverse medel	5,737	69	—	—	—	—	1,434	53	—	—	—	—
Summa	4,357,987	37	5,105,586	02	203,518	21	658,014	24	986,023	94		
Efter afdrag af omföringar och öfverbetalningar	106,277	19	—	—	—	—	—	—	986,023	94		
Återstår	4,251,710	18	5,105,586	02	203,518	21	658,014	24	—	—	—	—

Kredit.					Summa.
Öfverbetalning till år 1874.	Öfverbetalning från år 1872.	Utgifter.	Leverering.	Omföring.	Reservation till år 1874.	
587,650 76	105,963 50	5,061,743 62	248,890 35	986,023 94	2,996,149 12	9,398,770 53
— — —	— — —	657,485 90	— — —	— — —	— — —	657,485 90
— — —	— — —	26,667 57	— — —	— — —	— — —	26,667 57
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	10,226 68	10,226 68
— — —	— — —	10,499 51	— — —	— — —	14,910 34	25,409 85
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	18,400 —	18,400 —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	10,000 —	10,000 —
— — —	— — —	1,764 92	— — —	— — —	28,235 08	30,000 —
— — —	— — —	1,321 02	— — —	— — —	8,723 99	10,045 01
— — —	— — —	1,969 17	3,430 83	— — —	— — —	5,400 —
— — —	— — —	91,473 29	— — —	— — —	125,526 71	217,000 —
— — —	— — —	70,849 60	— — —	— — —	29,150 40	100,000 —
— — —	— — —	28,065 87	— — —	— — —	301,934 13	330,000 —
— — —	— — —	87,708 28	— — —	— — —	264,494 50	352,202 78
— — —	— — —	353,069 04	— — —	— — —	346,930 96	700,000 —
— — —	— — —	1,384,797 56	93,166 64	46,369 —	1,283,544 —	2,907,877 20
— — —	— — —	3,445 55	— — —	— — —	3,388 30	6,833 85
30,309 84	— — —	30,334 52	— — —	— — —	— — —	30,334 52
— — —	313 69	— — —	— — —	— — —	— — —	313 69
30,309 84	313 69	33,780 07	— — —	— — —	3,388 30	37,482 06
617,960 60	106,277 19	6,426,397 86	252,321 18	986,023 94	4,158,070 21	11,929,090 38
617,960 60	106,277 19	— — —	— — —	986,023 94	617,960 60	1,710,261 73
— — —	— — —	6,426,397 86	252,321 18	— — —	3,540,109 61	10,218,828 65

Enligt förestående sammandrag redovisas Kongl. Förvaltningens af sjöärendena inkomster och utgifter på följande sätt:

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			4,251,710: 18.

Uppbörd:

Statsanslag:			
Ordinarie	3,334,786: 02.		
Extra	1,770,800: —	5,105,586: 02.	
Levereringar:			
Från Kongl. Statskontoret	203,068: 21.		
„ Kongl. Arméförvaltningen	450: —	203,518: 21.	
Särskilda uppbördsmedel		658,014: 24.	5,967,118: 47.
		Summa	10,218,828: 65.

Kredit.

Utgifter:

För sjöförsvaret m. m.		6,426,397: 86.	
Levereringar:			
Till Kongl. Statskontoret	241,602: 07.		
„ Riksgäldskontoret	9,519: 11.		
„ Kongl. Skogsstyrelsen	1,200: —	252,321: 18.	6.678,719: 04.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning hos			
Förvaltningen	261,565: 19.		
Karlskrona station	165,479: 10.		
Stockholms d:o	77,391: 03.	504,435: 32.	
Förskott hos			
Förvaltningen	334,773: 34.		
Karlskrona station	493,270: —		
Stockholms d:o	54,036: 66.	882,080: —	
Fordringar hos			
Statskontoret	2,134,250: 22.		
Diverse verk m. fl.	19,344: 07.	2,153,594: 29.	3,540,109: 61.
		Summa	10,218,828: 65.

§ 1.

Från Kongl. Marin-ingeniörkontoret har den 27 nästlidne September meddelats följande uppgift å Kongl. Flottans bestyckade fartyg, (roddfartygen undantagna) deras antal, cert och hastighet äfvensom å antalet och beskaffenheten af de Kongl. Flottans fartyg, som då voro under byggnad.

Pansrade ångfartyg:

Monitoren	*John Ericsson*, med 2 st. 12,83 dec.-tums slätborrade kanoner af amerikansk modell. Tornväggens tjocklek öfverallt 8,8 dec.-tum (= 10 $\frac{5}{8}$ verktum). Fartygets hastighet 6,5 à 7 knop.	
„	*Thordön*, med 2 st. 8,08 dec.-tums refflade bakladdningskanoner; tornväggens sammansättning äfvensom fartygets hastighet lika med å "*John Ericsson*".	4 st.
„	*Tirfing*, till alla delar lika med "Thordön".	
„	*Loke*, bestyckning lika med "Thordöns"; tornväggens tjocklek å fronten 15,08 dec.-tum (= 18 $\frac{1}{16}$ verktum) samt för öfrigt 12,51 dec.-tum (= 15 verktum). Farten 8 knop.	
	Summa monitorer	4 st.
Kanonbåten	*Garmer*, med 1 st. 9 dec.-tums slätborrad mynningsladdningskanon. Väggen i kupolen öfver kanonen, ångpannan och maskineriet aftagande i tjocklek från 5 dec.-tum (= 6 verktum) förut till 2,5 dec.-tum (= 3 verktum) akterut, Farten 5,5 knop.	
„	*Sköld*, med 1 st. 8,08 dec.-tums refflad bakladdningskanon, tornväggens tjocklek å fronten = 7,41 dec.-tum (= 8 $\frac{7}{8}$ verktum) och för öfrigt 3,14 dec.-tum (= 3 $\frac{3}{4}$ verktum). Farten = 3,75 knop.	
„	*Fenris*, med 1 st. 8,08 dec.-tums refflad bakladdningskanon; tornväggens tjocklek å fronten 8,98 dec.-tum (= 10 $\frac{3}{4}$ verktum) och för öfrigt minst 3,42 dec.-tum (= 4 $\frac{1}{8}$ verktum). Farten = 6 knop.	10 st.
„	*Hildur*, med 1 st. 8,08 dec.-tums refflad bakladdningskanon; tornväggen bestående af: å fronten 14,12 dec.-tum (= 16 $\frac{15}{16}$ verktum) jern och 10,27 dec.-tum (= 12 $\frac{1}{3}$ verktum) ek samt å öfriga delar 4,28 dec.-tum (= 5 $\frac{1}{8}$ verktum) jern och 10,27 dec.-tum (= 12 $\frac{1}{3}$ verktum) ek. Farten = 8 knop.	
„	*Gerda*, till alla delar lika med "Hildur".	
„	*Ulf*, dito dito	
„	*Björn*, dito dito	
„	*Berserk*, försedd med för-ror, men för öfrigt lika med "Hildur".	
„	*Sölve*, fullkomligt lika med "Berserk".	
„	*Folke*, kanonen vänd akter öfver, men eljest lika med "Berserk".	
	Summa pansrade kanonbåtar	10 st.

Opansrade ångfartyg:

Linieskeppet *Stockholm*, med 6 st. 7-tums bombkanoner af 94 kulors vigt, 22 st. 30 ⌀:ge kanoner af 200 kulors vigt, 28 st. dito dito af 150 dito 10 st. dito dito af 100 dito Farten för endast ångkraft = 6,5 knop.

Fregatten *Vanadis*, med 2 st. 5,63 dec.-tums refflade bakladdningskanoner en för- och en akterut på öfra däck, samt 6 st. 5,63 dec.-tums refflade kanoner och 8 st. 6½ tums bombkanoner af 109 kulors vigt, alla på batteriet. Farten för endast ångkraft = 11,5 knop.

Korvetten *Balder*, med 4 st. 5,63 dec.-tums refflade bakladdningskanoner samt 2 st. 30 ⌀:ge kanoner af 150 kulors vigt. Farten för endast ångkraft = 12 knop.

„ *Gefle*, med 1 st. 5,63 dec.-tums refflad kanon, ställd midskepps, 6 st. 4,1 dec.-tums refflade kanoner i fyra rullelådor samt 1 st. 6½ tums lätt bombkanon akterut. Farten för ångkraft = 9 knop.

„ *Thor*, med 1 st. 7 tums bombkanon af 90 kulors vigt samt 4 st. 24 ⌀:ge kanoner af 100 kulors vigt. Farten för ångkraft = 9,75 knop. } 16 st.

Kanonbåten *Blenda*, med 1 st. 9,24 dec.-tums refflad bakladdningskanon samt 1 st. 4,1 dec.-tums refflad mynningsladdningskanon. Farten 11,5 knop.

„ *Svensksund*, med 1 st. 6 ⌀:ig kanon. Farten 8 à 9 knop.

„ *Hogland*, med 1 st. 6 ⌀:ig kanon. Farten 8 à 9 knop.

„ *Motala*, med 1 st. 12 ⌀:ig kanon. Farten 8 à 9 knop.

„ *Carlsund*, med 1 st. 4,1 dec.-tums refflad kanon, ställd midskepps. Farten 8 à 9 knop.

„ *Aslög*, med 1 st. 24 ⌀:ig kanon. Farten 8 à 9 knop.

„ *Astrid*, med 1 st. 24 ⌀:ig kanon. Farten 8 à 9 knop.

„ *Ingegerd*, med 1 st. 6 ⌀:ig kanon. Farten 8 à 9 knop.

„ *Sigrid*, med 1 st. 24 ⌀:ig kanon. Farten 8 à 9 knop.

„ *Alfhild*, med 1 st. 4,1 dec.-tums refflad kanon midskepps. Farten 8 à 9 knop.

„ *Gunhild*, med 1 st. 6 ⌀:ig kanon. Farten 8 à 9 knop.

Summa opansrade ångfartyg 16 st.

Seglande fartyg:

Korvetten *Josephine*, med 4 st. 6½ tums bombkanoner af 103 kulors vigt samt 20 st. 30 ⌀:ge kanoner af 150 kulors vigt.

„ *Norrköping*, med 4 st. 6½ tums bombkanoner af 103 kulors vigt samt 18 st. 30 ⌀:ge kanoner af 150 kulors vigt.

„ *af Chapman*, med 2 st. 6½ tums bombkanoner af 103 kulors vigt samt 22 st. 24 ⌀:ge kanoner af 145 kulors vigt. } 3 st.

Transport seglande fartyg	3 st.
Korvetten *Lagerbjelke*, med 16 st. 24 ℳ:ge kanoner af 100 kulors vigt.	
Briggen *Nordenskjöld*, med 10 st. 24 ℳ:ge kanoner af 100 kulors vigt.	3 „
Skonerten *Amiral af Puke*, med 6 st. 12 ℳ:ge och 2 st. 3 ℳ:ge kanoner.	
Summa seglande fartyg	6 st.

Anm. Fregatten *Eugenie*, med 4 st. 6 ½ tums bombkanoner af 103 kulors vigt, 22 st. 24 ℳ:ge kanoner af 160 kulors vigt samt 10 st. 24 ℳ:ge kanoner af 100 kulors vigt, fordrar en mera omfattande reparation, om hvars utförande beslut ännu icke är fattadt.

Under byggnad på Kongl. Skeppsvarfvet i Karlskrona äro följande opansrade ångfartyg:

Kanonbåten *Disa*, af jern, till alla delar lika med kanonbåten Blenda.

Korvetten *Saga*, af trä, bestyckad med 2 st. 5,63 dec.-tums refflade kanoner samt 6 st. 4,1 dec.-tums dito dito.

§ 2.

Beträffande de under revisionsåret för sjökarteverkets förbättrande utförda arbeten inhemtas af chefens för Sjökartekontoret till Kongl. Maj:t afgifna berättelse:

att sjömätningar under år 1873 blifvit utförda i Söderteljeviken, från 1862 års sjömätningsexpeditions slutpunkter i trakten af Landsort, nordvart hän öfver Mörkö södra udde och Pålsundet till Södertelje, och i sjön Mälaren från Södertelje öfver Södra Björkfjärden till Stockholm; omfattande dessa mätningar en areal af 6 geografiska qvadratmil; samt att dessutom lodningar blifvit utförda vid Ängskärs inlopp och hamn i Öregrundsgrepen;

att triangelmätningar fortsatts *dels* i Mälaren, der de från Stockholm vestvart hän fullbordats till en linie öfver Strengnäs och Enköping, med undantag af den del, som ligger norr om Rosersberg, vid farleden till Upsala, *dels* å Norrlands kust, der desamma från 1871 års slutpunkter, Gerusalen och Walstuteberget, blifvit fortsatta sydvart hän till Djeknebölsklinten och Bredskär, söder om Umeå, omfattande en sträcka af 8 svenska mil; hvarjemte basmätning utförts i trakten af Umeå, och hade triangelmätningarne i Norrland af sjökarteverket utförts tillsammans med Topografiska kåren;

att en specialkarta öfver Bohuskusten från Wäderöarne till Strömstad och en specialkarta öfver norra delen af Stockholms skärgård fullbordats, hvarjemte en specialkarta öfver södra delen af Stockholms skärgård och en kustkarta öfver samma skärgård voro under arbete; att till tredje delen af "Svenska lotsen", omfattande Bottniska viken, 6 plancher förtoningar färdiggraverats, samt att sjökarteverkets samtliga kartplåtar under året erhållit nödiga rättelser och 4 stycken af dem blifvit renoverade samt 7 stycken guillocherade, hvarjemte 8 stycken förtoningsplancher renoverats;

att från boktryckspressen utgifvits "Svenska lotsen", tredje delen, Bottniska viken, samt häftena 16 och 17 af "Underrättelser för sjöfarande", hvarjemte å sjökarteverkets kopparpress under revisionsåret tryckts 9,500 stycken sjökort och 5,400 stycken förtoningsplancher.

§ 3.

Under revisionsåret har till Femte hufvudtitelns allmänna besparingar öfverförts ett belopp af 97,646 R:dr 26 öre, utgörande, enligt reversalet, influtna medel till titeln: "Ersättning till spanmålsupphandlings- och bagerikostnader". Af dessa medel

---

Kongl. Lots-

	De-			
	Reservation från år 1872.		Anslag.	
Aflöning	54,762	92	406,909	50
Underhåll	126,547	01	227,300	50
Kontorshyror och expenser	5,550	—	8,700	—
Grundräntor, jordskyld m. m.	4,450	—	4,500	—
Rese- och traktamentskostnader	4,912	23	14,000	—
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	481	45	2,500	—
Extra utgifter	5,967	28	12,050	—
Amiralitets-krigsmanskassan	— —	—	3,500	—
Bidrag till underhåll af en fyr på Cap Spartel	— —	—	540	—
Lifräddningsanstalterna å rikets kuster	10,000	—	10,000	—
Observationsmedel	5	20	— —	—
Behållna lots- och fyrmedel	339,327	51	60,000	—
Närs fyr	23,429	12	— —	—
En bogserångbåt	— —	—	— —	—
Lotsinrättningen i Öresund	— —	—	— —	—
Upp- och afföring, indelta räntor	— —	—	460	—
Säger	575,432	72	750,460	—
Efter afdrag af omföringar och öfverbetalning	— —	—	— —	—
Summa	575,432	72	750,460	—

torde åtminstone någon del hafva härflutit från anslaget "Spanmålsupphandlings- och bagerikostnader"; och då detta anslag är ett reservationsanslag, har det synts Revisorerne, som hade denna del icke bort till allmänna besparingarne öfverföras, utan i stället reserveras för det ändamål, hvartill nämnda anslag är afsedt, så vida icke under tidernas lopp medel från olika anslag blifvit, i följd af bokföringssättet, så sammanblandade, att de numera icke kunna åtskiljas.

---

styrelsen.

Debet.								Kredit.				
Leverering.	Uppbörd.	Omföring.	Öfverbetalning till år 1874.	Utgifter.	Leverering.	Omföring.	Reservation till år 1874.	Summa.
— — —	287 50	— — —	— — —	388,294 74	— — —	18,046 55	55,618 63	461,959 92
— — —	89 —	2,044 45	— — —	229,827 08	— — —	— — —	126,153 88	355,980 96
— — —	— — —	17 52	— — —	8,696 68	— — —	— — —	5,570 84	14,267 52
— — —	— — —	244 46	— — —	4,730 71	— — —	— — —	4,463 75	9,194 46
— — —	— — —	1,702 95	— — —	15,338 65	— — —	— — —	5,276 53	20,615 18
— — —	— — —	640 12	1,177 60	4,799 17	— — —	— — —	— — —	4,799 17
— — —	— — —	— — —	— — —	7,080 50	— — —	2,700 40	8,236 38	18,017 28
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	3,500 —	— — —	— — —	3,500 —
— — —	— — —	— — —	— — —	423 —	— — —	117 —	— — —	540 —
— — —	— — —	— — —	— — —	8,770 98	— — —	— — —	11,229 02	20,000 —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — 78	— — —	4 42	— — —	5 20
159,984 20	1,928 97	20,868 37	— — —	239,264 30	— — —	188,571 44	154,273 31	582,109 05
— — —	— — —	1,211 94	— — —	24,641 06	— — —	— — —	— — —	24,641 06
— — —	— — —	117,150 —	— — —	675 —	— — —	— — —	116,475 —	117,150 —
— — —	— — —	65,560 —	— — —	23,260 —	— — —	— — —	42,300 —	65,560 —
— — —	— — —	— — —	— — —	460 —	— — —	— — —	— — —	460 —
159,984 20	2,305 47	209,439 81	1,177 60	956,262 65	3,500 —	209,439 81	529,597 34	1,698,799 80
— — —	— — —	209,439 81	1,177 60	— — —	— — —	209,439 81	1,177 60	210,617 41
159,984 20	2,305 47	— — —	— — —	956,262 65	3,500 —	— — —	528,419 74	1,488,182 39

Enligt förestående sammandrag redovisas inkomster och utgifter på följande sätt:

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			575,432: 72.

Uppbörd:

5:te hufvudtitelns anslag till lots- och fyrinrättningen med dertill hörande personal:			
Penningar	750,000: —		
Indelta räntor	460: —	750,460: —	
Levering från Kongl. Statskontoret:			
Öfverskott å 1871 års fyr- och båkmedel		159,984: 20.	
Särskilda uppbördsmedel		2,305: 47.	912,749: 67.
		Summa	1,488,182: 39.

Kredit.

Utgifter:

För lots- och fyrinrättningen m. m.		955,802: 65.	
Afskrifning, indelta räntor		460: —	
Leverering till amiralitets-krigsmanskassan		3,500: —	959,762: 65.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning	644: 59.		
Dito i Riksbanken	129,535: 20.	130,179: 79.	
Förskott		398,239: 95.	528,419: 74.
		Summa	1,488,182: 39.

§ 1.

Antalet lifräddningsstationer utgjorde under revisionsåret 12, af hvilka 4 voro försedda med både räddningsbåt och raketapparat, 5 med endast räddningsbåt och 3 med endast raketapparat. Vid 7 af dessa stationer inträffade under samma år tillhopa 10 strandningar, vid hvilka räddades 34 menniskolif, deraf 4 medelst lifräddningsbåt och 30 medelst kust- eller fiskarebåtar.

Sjette Hufvudtiteln.

Statistiska tabellkommissionen.

A) Redovisning för ordinarie anslaget.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång	3,729: 25.

Uppbörd:

Statsanslag	30,000: —
Summa	33,729: 25.

Kredit.

Utgifter:

Löner och arvoden	15,000: —	
Bibliotekets underhållande	979: 99.	
Arvoden åt tillfälliga biträden	8,010: 83.	
För det officiela statistiska trycket	7,854: 22.	
„ en statistisk tidskrift	1,089: 38.	32,934: 42.

Balans till år 1874:

Kontant behållning	102: 92.	
D:o i Riksbanken	691: 91.	794: 83.
Summa		33,729: 25.

B) Redovisning för tillfälligt anvisade medel.

Debet.

Leverering från Kongl. Statskontoret:		
Af 6:te hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser	7,470: 36.	
„ „ dito allmänna besparingar	2,000: —	9,470: 36.
Summa		9,470: 36.

Kredit.

Utgifter:

För inköp och inbindning af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser m. m.	3,470: 36.	
„ uppköp af inventarier	3,785: 75.	
Tillfälliga biträden	2,000: —	9,256: 11.

Balans till år 1874:

Kontant behållning i Riksbanken		214: 25.
	Summa	9,470: 36.

Kongl. General-landtmäterikontoret.

A) Försäljning af Jemtlands karta.

Debet.

Balans från år 1872:

Kontant behållning		32: 86.

Uppbörd:

Försäljningsmedel		111: 14.
	Summa	144: —

Kredit.

Leverering till Kongl. Statskontoret		144: —
	Summa	144: —

B) Redovisning för bötesmedel.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång		2,714: 41.
	Transport	2,714: 41.

	Transport	2,714: 41.
Uppbörd:		
Böter	502: 50.	
Ersättning af statsmedel för mistade bötesandelar	998: —	
Diverse ersättningsmedel	616: 59.	2,117: 09.
	Summa	4,831: 50.

Kredit.

Utgifter:		
För komplettering och renovation af ofullständiga landtmäteri-handlingar	819: 45.	
Bötesersättning till landtmäterifiskalen	312: —	
Diverse utgifter	33: 65.	1,165: 10.
Balans till år 1874:		
Kontant behållning	697: 40.	
Dito i Riksbanken	2,969: —	3,666: 40.
	Summa	4,831: 50.

Stockholms stads krono-

	D — e — b — e — t.				K — r — e -			
	Ingående balans för tillgångar.	Uppbörd.	Remisser.	Utgående balans för skulder.	Ingående balans för skulder.	Afkortningar.	Utgifter.	Remisser.
Upsala län	633,882 01	1,649,794 22	75,396 05	194,583 59	182.936 57	8.496 63	966,588 44	757,458 72
Stockholms d:o	701.028 62	1,155,463 45	120,952 02	141,393 07	139,382 46	6,309 65	602,570 14	622,810 01
Södermanlands d:o	683,629 63	1,008,757 01	158,598 34	130,616 17	127,638 27	7,975 60	550,115 15	619,319 47
Östergötlands d:o	1,534,698 41	3,640.510 70	306.489 98	303,454 80	285.673 31	17,402 99	1,211,461 98	2,776,585 28
Gotlands d:o	307,249 73	430.458 85	117,800 90	68.885 95	58.784 15	3.329 40	245,150 07	274,052 91
Kalmar d:o	965,389 72	1,557.907 18	265,778 88	101,946 76	109,787 15	50.381 03	848,474 94	935,088 61
Blekinge d:o	457,948 34	1,908,546 28	150.197 60	61,197 75	68,259 13	29,411 90	438,651 98	1,488,462 26
Jönköpings d:o	761.470 84	1,128 293 86	540,057 30	206,958 98	218,238 88	16,478 23	1,011,017 05	704,713 82
Kronobergs d:o	625,567 47	778,336 09	177,418 42	140,508 27	140.249 02	11,848 —	453,071 30	562,390 86
Kristianstads d:o	656,290 17	5,291,079 51	28,144 85	100,770 81	127,234 03	17,088 83	671.720 58	4,599,063 03
Malmöhus d:o	1,105,528 95	2,983,710 96	210,119 42	122.801 10	109,526 85	31.456 70	1,316,726 47	1,802,539 68
Hallands d:o	437,569 69	580,095 70	133.678 64	15,064 90	18,173 76	13,155 11	237,624 14	467,171 99
Göteborgs d:o	936,145 24	1,386.010 94	196,079 70	28,617 87	27,265 27	69,395 51	525,356 14	1,021,891 84
Elfsborgs d:o	907,522 34	1,475,288 60	143,766 87	140.456 01	140,883 72	61.490 06	827,040 62	818,082 48
Skaraborgs d:o	1,170.813 46	2,511,682 68	165,189 04	219,196 46	225.571 73	26,857 67	811,557 13	1,741,469 39
Örebro d:o	597,833 56	1,096,853 34	104,617 66	134,991 98	131.221 58	14,275 78	515,366 85	659,467 02
Vermlands d:o	722,528 87	898,578 50	201,210 76	128,941 33	122,603 53	37.245 69	604.824 —	490,331 38
Vestmanlands d:o	764,328 72	1,317,413 60	251,365 55	211,107 81	209,670 47	6,542 65	949,900 81	611,975 16
Kopparbergs d:o	684,239 47	1,022,846 63	345.252 25	100,852 85	97.729 83	20.814 67	831,811 13	523,022 98
Gefleborgs d:o	710,979 34	887,779 48	260,775 07	99.890 95	98,853 14	23,756 27	525,180 47	443,559 42
Vesternorrlands d:o	608,876 06	1,069,921 72	126,655 13	79,584 76	84.977 35	14,568 90	647,336 25	543,629 94
Jemtlands d:o	266,095 52	272,441 99	130,266 25	30,337 01	32,111 11	2,216 92	237,976 21	177,235 40
Vesterbottens d:o	456,045 70	596,020 64	343,917 44	43,525 29	51.208 88	18,468 72	648,884 74	352,387 81
Norrbottens d:o	610,903 63	839,060 38	179,908 81	26,037 13	26,296 96	15,647 33	551,847 95	369,401 60
Stockholms stad	578,364 73	788,245 29	—— —	—— —	—— —	60,184 68	3,452 11	682,677 —
Summa	17,885,130 22	36,275.097 60	4,733,636 93	2,831,671 60	2,834.277 45	584,798 92	16,233,706 65	24,044,788 06

Landsböckerna för Upsala, Östergötlands, Kronobergs, Kristianstads, Malmöhus, Göteborgs, Skaraborgs, sorerne företeddes, ännu icke blifvit i Kongl. Kammarrätten till alla delar granskade.

räkenskaper och länens landsböcker.

d — i — t.

Utgående balans för tillgångar.									Summa Summarum.
Kontant behållning.	Inventariers värde.	Behållning af bergseffekter.	Utlånta medel.	Utestående uppbörd.	Förskott.	Propriebalanser.	Fordringar.	Summa.	
55,814 94	— —	— —	6,000 —	551,133 04	24,636 88	— — 41	540 24	638,125 51	2,553,605 87
113,098 53	— —	— —	— —	611,050 02	23,616 35	— —	— —	747,764 90	2,118,837 16
77,414 29	— —	406 21	— —	561,386 15	9,392 92	616 21	27,336 88	676,552 66	1,981,601 15
190,033 96	— —	— —	— —	1,183,690 78	30,601 19	— —	89,704 40	1,494,030 33	5,785,153 89
99,646 72	— —	— —	— —	233,774 61	6,991 57	— —	2,666 —	343,078 90	924,395 43
118,215 77	— —	— —	49,999 90	718,677 95	56,316 92	1,406 27	2,674 —	947,290 81	2,891,022 54
142,133 97	— —	— —	10,000 —	245,351 91	24,020 03	15 43	131,583 36	553,104 70	2,577,889 97
128,829 04	— —	2,275 20	31,666 52	484,520 17	32,601 83	— —	6,440 24	686,333 —	2,636,780 98
79,465 80	— —	— —	50,000 —	382,420 85	21,232 98	— —	21,151 44	554,271 07	1,721,830 25
127,540 16	— —	— —	— —	364,728 92	49,802 63	— —	119,107 16	661,178 87	6,076,285 34
232,340 98	— —	— —	— —	786,770 05	96,954 51	— —	45,845 19	1,161,910 73	4,422,160 43
33,859 88	— —	— —	— —	382,058 94	13,784 96	580 15	— —	430,283 93	1,166,408 93
85,189 08	— —	— —	— —	768,415 49	30,984 32	9,197 14	9,158 96	902,944 99	2,546,853 75
117,434 —	— —	— —	24,999 95	633,325 90	36,817 17	12 50	6,947 42	819,536 94	2,667,033 82
188,482 19	118 37	— —	— —	943,846 24	46,951 12	1 —	82,026 80	1,261,425 72	4,066,881 64
110,385 15	— —	— —	— —	487,655 51	9,812 41	1,133 20	5,029 04	614,015 31	1,934,346 54
114,355 94	— —	— —	11,915 96	549,210 66	19,195 83	226 47	1,350 —	696,254 86	1,951,259 46
86,633 49	— —	2,268 93	— —	654,636 92	22,224 57	362 68	— —	766,126 59	2,544,215 68
60,337 31	— —	1,345 42	8,333 34	540,126 93	69,819 59	— —	— —	679,962 59	2.153,341 20
225,713 82	— —	— —	— —	598,702 03	43,659 39	— —	— —	868,075 24	1,959,424 84
60,806 95	— —	— —	— —	488,967 13	44,751 15	— —	— —	594,525 23	1,885,037 67
71,706 91	— —	— —	1,332 81	152,733 99	19,629 42	— —	4,198 —	249,601 13	699,140 77
74,395 63	— —	— —	13,333 32	195,370 32	85,459 65	— —	— —	368,558 92	1,439,509 07
45,043 19	— —	— —	1,575 17	570,797 08	75,220 57	— —	80 10	692,716 11	1,655,909 95
— —	— —	— —	— —	611,543 72	— —	5,752 51	— —	620,296 23	1,366,610 02
2,638,877 70	118 37	6,295 76	209,156 97	13,703,895 31	894,477 96	19,303 97	555,839 23	18,027,965 27	61,725,536 35

Vesternorrlands och Vesterbottens län samt kronoräkenskapen för Stockholms stad hade, då de hos Revi-

§ 1.

Uti Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående förändring af grundräntor och kronotionde af den 23 juli 1869 stadgas, bland annat,

att räntan och tionden skall omsättas i penningar efter beräkning af medelvärdet emellan 1834—1853 årens medelpris samt 1862 års medelmarkegångspris;

att de *indelta* och *anordnade* räntorna och tiondeanslagen skola indragas till statsverket mot ersättning medelst statsanslag i penningar;

att dessa statsanslag skola utgå till belopp, motsvarande de indelta räntornas och tiondeanslagens värden efter årligt medelmarkegångspris; samt

att innehafvarne af ränte- och tiondeanslag skola bibehållas vid hittills åtnjuten forsellönsersättning.

Hvad nu angår de till landskyrkorna anslagna ränte- och tiondeanslag, hafva desamma för hvarje särskild kyrka ursprungligen utgjorts från hemman inom den församling, der kyrkan är belägen. Då, såsom nyss är nämndt, ersättningen från statsverket för sådana anslag utgår efter medelmarkegångspris, men hvarje tiondegifvare inom en församling njuter fördelen att till kronan erlägga desamma, omsatta efter det fixa medelvärdet, kommer församlingen i sin helhet att, i samma mån medelmarkegångspriset ställer sig högre än medelpriset, erhålla ett högre ersättningsanslag, än hvad de skattskyldige inom församlingen samfäldt utgöra. Då tiondegifvaren och tiondetagaren, såsom här är fallet, kan betraktas som en och samma person, torde svårligen något giltigt skäl kunna anföras, hvarför priset skall sättas lägre, då han lemnar tionden, och högre, då han mottager samma tionde, samt att staten skall vidkännas skilnaden mellan omsättningsprisen. Det bör dessutom ej förbises, att ersättningsanslagens uträknande efter medelmarkegångspris samt kontrollen deråföranleder ett årligen återkommande, ganska vidlyftigt arbete, enär omkring 1,500 kyrkor åtnjuta dylikt anslag.

Enligt Revisorernes åsigt förefinnas alltså ganska kraftiga skäl för vidtagande af sådan ändring i förr berörda författning, att landskyrkornas ersättningsanslag för indragna räntor och tiondeanslag jemte oindelt spannmål komme att beräknas efter det i samma författning stadgade omsättningspris med tillagd forsellön, och hafva Revisorerne derför ansett sig böra å förhållandet fästa uppmärksamhet.

Öfverståthållare-embetets räkenskaper.

I sammanhang med länens landsböcker redogöres i denna berättelse för den af Öfverståthållare-embetet för kronouppbördsärenden afgifna särskilda räkenskap för uppbörden i Stockholms stad. Dessutom hafva från Öfverståthållare-embetet blifvit aflemnade nedan omförmälda trenne räkenskaper.

A) Diverse statsanslag.

Debet.

Leverering från Kongl. Statskontoret	36,056: 98.
Summa	36,056: 98.

Kredit.

Utgifter:

Af Sjette hufvudtitelns anslag för Öfverståthållare-embetet:			
Aflöning för embetets kanslibetjening . . .	11,450: —		
Gratifikationer	150: —		
Arvoden för befrämjande af ärendenas gång	1,000: —		
Hyresmedel	3,000: —	15,600: —	
Af Sjunde hufvudtitelns anslag till lyshållning m. fl. utgifter för kronans publika hus i Stockholm:			
Till gaturenhållning	8,823: 34.		
„ kommunalutskylder	6,655: 70.		
„ gatulyshållning	2,477: 94.		
„ gatuläggningskostnad	2,500: —	20,456: 98.	36,056: 98.
		Summa	36,056: 98.

B) Depositionsmedel.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång		37,873: 50.
Uppbörd:		
Deponerade medel		75,520: 33.
	Summa	113,393: 83.

Kredit.

Utgifter:

Återlyftade depositioner		77,426: 13.
Balans till år 1874:		
Tillgång:		
I Riksbanken innestående		35,967: 70.
	Summa	113,393: 83.

C) Statsverkets bidrag till aflöning af kronouppbördsverket.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång		464: 26.
Uppbörd:		
Statsanslag		11,472: —
	Summa	11,936: 26.

Kredit.

Utgifter:

Aflöning	11,472: —	
Vikariataflöning	47: 77.	11,519: 77.

Balans till år 1874:

Tillgång:		
Kontant behållning		416: 49.
	Summa	11,936: 26.

Skiften och afvittringar.

Debet.	Kopparbergs län.	Vesterbottens län.	Norrbottens län.	Summa.
Uppbörd:				
Statsanslag	46,400: —	69,563: 24.	44,974: 90.	160,938: 14.
Kredit.				
Utgifter:				
Arvoden m. m.	39,451: 04.	39,989: 58.	39,677: 55.	119,118: 17
För öfvermätningar	6,800: —	6,400: —	— — —	13,200: —
Handtlangningskostnader och gode mäns arvoden	— — —	20,789: 78.	4,445: 92.	25,235: 70.
Skrifmaterialier	44: 75.	232: 50.	— — —	277: 25.
Tolkning	— — —	— — —	430: 92.	430: 92.
Diverse utgifter	5: 90.	147: 40.	420: 51.	573: 81.
För 9 st. officerstält	— — —	720: —	— — —	720: —
Rese- och traktamentskostnad	— — —	1,283: 98.	— — —	1,283: 98.
Säger	46,301: 69.	69,563: 24.	44,974: 90.	160,839: 83.
Balans till år 1874:				
Kontant behållning	98: 31.	— — —	— — —	98: 31.
Summa	46,400: —	69,563: 24.	44,974: 90.	160,938: 14.

Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		32,467: 16.

Uppbörd:

Extra statsanslag:			
Till aflöning	33,400: —		
„ undersökningar, inspektionskostnader samt expenser för allmänna arbeten	25,000: —	58,400: —	
Förskott till reparationer å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar		12,220: —	
Afgäld från Gråda sågverksegare		50: —	70,670: —
		Summa	103,137: 16.

Kredit.

Utgifter:

Aflöning	33,400: —	
Undersökningar, inspektionskostnader och expenser för allmänna arbeten	19,993: 83.	
Reparationer, å Tranebergs, Nockeby och Drottningholms broar	12,220: —	65,613: 83.

Balans till år 1874:

Kontant behållning	7,088: 11.	
Förskott	30,435: 22.	37,523: 33.
	Summa	103,137: 16.

Statens jern-

	D — e — b — e — t.				
	Balans från år 1872. Tillgångar.	Anslag.	Leveringar.	Uppbörd.	Balans till år 1874. Skulder.
1:o Styrelsen öfver statens jernvägar	314,481 37	7,625,000 —	91 98	— —	— —
2:o Södra stambanan	1,500 —	— —	— —	231 —	— —
3:o Nordvestra dito (Kristinehamn—Arvika)	5,054,541 31	— —	6,347 54	1,105 17	— —
4:o Sammanbindningsbanan genom Stockholm	2,654,014 35	— —	8,149 08	214 69	— —
5:o Östra stambanan (Norrköping—Nassjö)	2,882,421 93	— —	3,836,511 88	— —	1,135 68
6:o Norra dito (Stockholm—Upsala)	44,349 71	— —	— —	2,238 51	— —
7:o d:o (Upsala—Sala—Storvik)	1,514,274 34	— —	3,940,137 35	— —	7,821 79
Summa	12.465,583 01	7,625,000 —	— —	3,789 37	8,957 47
			7,791,237 83		
Vestra stambanan i förening med sammanbindningsbanan Örebro—Hallsberg	— —	— —	— —	— —	— —
Nordvestra stambanan (Laxå—Kristinehamn)	— —	— —	— —	— —	— —
D:o d:o (Arvika—Norska gränsen)	— —	— —	— —	— —	— —
Östra d:o (Katrineholm—Norrköping)	— —	— —	— —	— —	— —

Anm. Om till summa utgifter, som blifvit för stambanorna i Byggnadsstyrelsens räkenskaper affördа, lägges utbalanserade

blir summa affördа utgifter . . . . . .
Lägges härtill ytterligare här ofvan utbalanserade byggnader och materiel m. m. . . . . .
blir summa anläggningskostnad till 1873 års slut . . . . . .

§ 1.

Å östra stambanan, Norrköping—Linköping—Nässjö, hade under revisionsåret vägsträckan mellan Linköping och Mjölby, 3 mil 864 fot i längd, den 15 September blifvit för allmän trafik upplåten, samt linien mellan sistnämnda station och Boxholm, om en mil 19,526 fots längd, för godsbefordran och telegramvexling den 30 December öppnats, hvarjemte å denna banas fortsättning från Boxholm mot Nässjö omkring två mil vid årets slut voro terrasserade och af dessa en mil skenbelagd.

vägsbyggnader.

K — r — e — d — i — t.												Såsom utgifter för banorna hafva, efter afdrag af uppdebiterade medel, afförts följande belopp, nemligen:		
Balans från år 1872: Skulder.	Utgifter.	Leveringar.	Balans till år 1874: Tillgångar. Kontant behållning.	Förskott.	Fordringar.	Byggnader och materiel. m. m.	Summa.							
								åren:	kronor.	ö.
— —	— —	7,791,145 85	110,787 74	30,236 24	— —	7,403 52	148,427 50			
— —	139 02	91 98	— —	— —	1,500 —	— —	1,500 —	1855—1873	24,653,697	66
— —	1,212 05	— —	2,708 42	— —	— —	5,058,073 55	5,060,781 97	1867—1873	5,944,691	89
— —	4,517 33	— —	1,115 91	4,575 —	— —	2,652,169 88	2,657,860 79	1864—1873	3,029,644	77
— —	1,807,294 26	— —	166,191 18	23,086 76	— —	4,723,497 29	4,912,775 23	1871—1873	3,523,879	58
— —	38,888 64	— —	— —	7,699 58	— —	— —	7,699 58	1863—1873	4,686,034	18
7,821 79	1,140,093 59	— —	985 07	109,668 11	— —	4,203,664 92	4,314,318 10	1871—1873	2,191,213	70
7,821 79	2.992.144 89	— —	281,788 32	175,265 69	1,500 —	16,644,809 16	17,103,363 17	— —	44,029,161	78
		7,791,237 83								
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1855—1863	26,228,663	23
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1863—1869	4,756,530	—
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1864—1870	3,154,230	01
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	1863—1870	4,100,327	42
								Säger	38,239,750	66
								Summa	82.268.912	44

behållningar i Vestra stambanans räkenskap för år 1863, nemligen: fordringar . . . . . 4,474: 95.
byggnader och materiel m. m. 11,421,229: 82.
11,425,704: 77.
. . . . . 93,694,617: 21.
. . . . . 16.644.809: 16.
. . . . . 110,339,426: 37.

Å norra stambanan, Upsala—Sala—Storvik, upplätos under året för trafik följande bandelar:

från Upsala till Heby, 4 mil 13,663 fot den 4 Augusti,
„ Heby „ Sala 1 „ 14,840 „ den 11 September, och
„ Sala „ Krylbo, 3 „ 2,749 „ den 1 December,

hvarjemte äfven terrasseringsarbeten norr om Krylbo bedrifvits.

Statens trafikerade jernvägar vid 1873 års slut utgjorde ett sammanhängande nät om 129,2 mils längd.

§ 2.

Angående bokföringssättet vid statens jernvägsbyggnader hafva Revisorerne bemärkt, att några jernvägsdelars anläggningskostnad icke kan uti de till Revisorerne öfverlemnade böcker för år 1873 återfinnas, lika litet som i föregående årens revisionsberättelser, hvarigenom således en lucka uppstått i uppgifterna härom till Riksdagen, äfvensom att, då en del rörlig materiel eller inventarier m. m. blifvit från Byggnadsstyrelsen öfverlemnade till Trafikstyrelsen, desamma icke blifvit i Byggnadsstyrelsens böcker affördа, oaktadt effekterna varit af behöriga reversal med åsatta värden åtföljda, och således med rätta blifvit i Trafikstyrelsens böcker denna styrelse påförda. Följden af här antydda förfarande har emellertid varit den, att Nordvestra stambanan, Laxå—Kristinehamn, till ett värde af 4,756,530 kronor, Nordvestra stambanan, Arvika—Norska gränsen, till ett värde af 3,154,230 och Östra stambanan, Katrineholm—Norrköping, till belopp af 4,100,327: 42 eller sammanlagdt 12,011,087 kronor 42 öre icke återfinnas hvarken i Byggnads- eller Trafikstyrelsens böcker för år 1873, lika litet som i de under senare år af Statsrevisionen till Riksdagen afgifna berättelser. Deremot äro i Trafikstyrelsens hufvudbok för ofvan nämnda år å nedan nämnda banors anläggningskostnad upptagna följande summor, nemligen:

å Södra stambanan	2,391,937: 09
„ Nordvestra stambanan, Kristinehamn—Arvika	1,667,314: 31
„ Sammanbindningsbanan genom Stockholm	11,699: 61
„ Östra stambanan, Norrköping—Nässjö	280,996: 50
„ Norra stambanan	433,390: 42
Summa Kronor	4,785,337: 93,

hvilket belopp utgör värdet af den från omförmälda jernvägar till Trafikstyrelsen öfverlemnade rörliga materiel m. m., men som icke blifvit i Byggnadsstyrelsens böcker affördt, hvarigenom uppstått en dubbel bokföring, som är synnerligen vilseledande vid bedömandet af jernvägarnes anläggningskostnad. Vidare utvisa Trafikstyrelsens böcker, att Vestra stambanans anläggning uppgår till 37,504,368 kronor, under det Byggnadsstyrelsen uppgifver den till 37,654,368, alltså 150,000 kronor mera än Trafikstyrelsen, hvilket lärer bero derpå, att Byggnadsstyrelsen upptager som anläggningskostnad en summa af 150,000 kronor, hvarmed Stockholms stad bidragit till kostnaden för Fatbursjöns fyllande; men antingen nu sistnämnda summa bort i anläggningskostnaden ingå eller icke, torde dock totalbeloppet för denna anläggning böra upptagas lika hos båda styrelserna.

Hvad ytterligare angår Vestra stambanan, är densamma i Statsrevisorernes berättelse år 1865 upptagen hafva intill 1863 års utgång kostat 26,228,663: 23; hvarförutom å ännu icke affördа konti finnes upptaget 11,421,229: 82, äfvensom å fordringars konto 4,474: 95; men derefter, och som det vill synas till följd af bristande uppgifter från Byggnadsstyrelsen, är denna bana ej vidare synlig i någon efterföljande revisionsberättelse.

Vidare få Revisorerne framhålla en, såsom det synes, stor oegentlighet deri, att hela jernvägssträckor öfverlemnas till Trafikstyrelsen och öppnas för allmän trafik, utan att kostnaden för dessa jernvägars anläggning snarast möjligt till den styrelse, som öfvertagit banan, meddelas och i dess böcker upptages. Så till exempel finner man att Södra stambanan, som redan år 1864 i sin helhet öppnades för allmän trafik,

ändock, fortfarande under år 1873 är upptagen endast i Byggnadsstyrelsens böcker med undantag af en post på 2,391,937 kronor 9 öre, hvilken i följd af den dubbla bokföring, hvarom förut är nämndt, i båda styrelsernas böcker förekommer. Byggnadsstyrelsen har visserligen i underdånig skrifvelse af den 30 Juli 1875 till Kongl. Maj:t förklarat orsaken, hvarföre både den ofvan nämnda och äfven andra jernvägar, som långt före år 1873 blifvit för allmän trafik öppnade, fortfarande i styrelsens böcker qvarstode, vara hufvudsakligen, att *dels* några kassatransaktioner än fortgå, *dels* några i sammanhang med expropriation af jord stående affärer ej blifvit afslutade, *dels* ock en styrelsens fordran hos enskild person ej vore afskrifven, hvartill komme, att några mindre arbeten vid anläggningarne ej hunnit afslutas; men enligt Revisorernes förmenande borde hvarken några fortgående kassatransaktioner, oafslutade mindre kompletteringsarbeten, oafgjorda expropriationsfrågor eller en jernvägens fortfarande fordran, helst till ett så ringa belopp som 1,500 kronor, utgöra något hinder för anläggningskostnadens öfverförande till Trafikstyrelsens böcker. Byggnadsstyrelsen kunde ju i allt fall fortfarande i sina böcker behålla för banorna oafslutade konti öppna, samt efter hand på Trafikstyrelsen öfverföra hvad till denna styrelse öfverlemnas, helst som Trafikstyrelsen äfven håller öppna konti för hvarje till densamma öfverlemnad bandel.

Det har äfven fästat Revisorernes uppmärksamhet, att Byggnadsstyrelsen icke för hvart år upptager de verkliga utgifterna, utan endast dem, som genom afslutade konti synas hafva utgått, hvaraf en naturlig följd blifvit, att man icke kan se, huru stor kostnad, som under hvarje år blifvit å statens banor nedlagd. Så till exempel upptagas för Södra stambanan utgifterna för år 1868 till 20,942: 13 kronor, för år 1869 till 122: 91, men för år 1870 afföres på en gång 8,523,936: 78 kronor. Att dessa summor emellertid icke utvisa den kostnad, som under hvarje här upptagna år blifvit å denna bana nedlagd, är ju tydligt, synnerligast som jernvägen öppnades för allmän trafik redan år 1864.

Af hvad här ofvan blifvit anfördt synes det vara önskvärdt att, så länge 2:ne särskilda styrelser och förvaltande verk för statens jernvägar ännu fortfarande anses behöfliga, sådan öfverensstämmelse i båda styrelsernas bokföringssätt åtminstone måtte åstadkommas, att man icke genom det sätt, hvarpå beloppen införas, blifver vilseledd angående jernvägarnes verkliga anläggningskostnad. Det enklaste torde härvid vara, att Byggnadsstyrelsen förde en hufvudbok, hvari hvarje bana hade sitt särskilda konto, och att, då någon bandel eller dertill hörande effekter till Trafikstyrelsen öfverlemnades, värdet för desamma af- och påfördes de båda styrelserna emellan, hvarförutom det till underlättande af en öfversigt af så väl de medel, som för banorna varit tillgängliga, som äfven af totalkostnaden för deras anläggning borde finnas en liggare, upptagande å ena sidan anslag och enskilda bidrag samt å den andra kostnadsbeloppen, hvarvid inom linien kunde föras värdet af det, som till Trafikstyrelsen blifvit öfverlemnadt.

Statens jernvägstrafik.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		11,527,957: 24.

Uppbörd:

Trafikinkomster, specificerade i Kongl. Styrelsens tryckta underdåniga berättelse för år 1873, pag. 12, 82, 83	11,665,809: 62.		
Husbyror och arrenden	16,611: 63.		
Behållning af vagnshyror	17,678: 30.		
Diverse inkomster	9,488: 46.	43,778: 39.	11,709,588: 01.

Balans till år 1874:

Skulder	38,154: 36.
Summa	23,275,699: 61.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder	187,748: 25.

Utgifter:

För drift och underhåll, specificerade i ofvan omförmälda underdåniga berättelse, pag. 13, 85—87	6,186,166: 60.	
Bidrag till jernvägstrafikens pensionsinrättning	82,851: 32.	
Levereringar till Kongl. Statskontoret	3,000,000: —	9,269,017: 92.

Balans till år 1874:

Tillgångar:

Kontant behållning i styrelsens och trafikdistriktens kassor	229,090: 05.	
Dito i Riksbanken	92,485: 76.	321,575: 81.
Inventariers, materialiers och byggnaders värden		12,873,077: 17.
Förskott		142,320: 50.
Fordringar		481,959: 96. 13,818,933: 44.
Summa		23,275,699: 61.

§ 1.

Hvad vidkommer Trafikstyrelsens förvaltningsåtgärder, hafva Revisorerne ansett sig böra fästa uppmärksamheten å det centralisationssystem, som under senare åren tyckes gjort sig gällande. Det är föga sannolikt att god ordning och disciplin, grundvalarne för all jernvägsskötsel, befrämjas deraf att linieafdelningscheferne, d. v. s. trafik-, maskin- och bandirektörerne, hvilka hafva ett synnerligt stort ansvar sig pålagdt, icke tilldelats en deremot svarande makt. Så till exempel få desse chefer icke antaga någon af personalen — ej ens i lägsta graden — alltså naturligtvis ej heller befordra någon, lika litet som de kunna för begångna förseelser ådöma den felande, åtminstone ibland tjenstemannaklassen, den ringaste bestraffning — ej ens en varning — eller för personalen af lägre grader högre bestraffning än 3:ne dagars löneafdrag. Hellre än att för en mindre förseelse inkalla en tjensteman till förhör, föra protokoll och detsamma med afgifna förklaringar till öfverdirektören insända, låter sannolikt afdelningschefen, och detta ganska ursäktligt, mången gång hela saken förfalla, hvilket deremot troligtvis icke skulle blifva förhållandet, om han sjelf egde bestraffningsrätt. Den, som belastas med stort ansvar, måste äfven tilldelas en deremot svarande makt, ty i annat fall uppstår snart hos liniebefälet en missbelåtenhet med deraf lätt alstrad liknöjdhet, så småningom ledande till en slapphet hos hela personalen, hvilket förr eller senare sannolikt lätt kan urarta derhän, att statens jernvägar icke längre komma att utgöra ett mönster för en praktisk jernvägsskötsel och förvaltning. Man prisar allmänt, och detta med rätta, det humana bemötande resande åtnjuta från tjenstepersonalens sida; men detta är icke till fyllest. Det torde vara lika angeläget att gods varsamt handteras, väl vårdas, skyndsammast möjligt till rätt destination befordras, och att icke godsemottagare genom vilseledande notiser och uppgifter förorsakas onödiga kostnader och tidsutdrägt, eller att icke både godsafsändare och emottagare få betala frakt för samma gods — m. m. dylikt, som för den trafikerande allmänheten är af lika stor vigt, som tjenstepersonalens tillmötesgående mot passagerare. På sätt nu är anordnadt, skall Trafikstyrelsen eller dess ledamöter hvar för sig, såsom högsta chefer för afdelningarne, befatta sig med att afgöra om en karl må erhålla permission för längre tid än 5 dagar, om en af den lägre tjenstepersonalen skall bestraffas med mer än 3:ne dagars löneafdrag, eller en bokhållare som bestraffning erhålla varning, m. fl. dylika mindre vigtiga ärenden. Följden af detta vid statens jernvägar nog långt drifna centralisationssystem — och hvilket icke erhåller något synnerligt stöd uti den af Kongl. Maj:t i nåder den 11 September 1869 för Trafikstyrelsen utfärdade instruktion, hvars 41 § innehåller: "Med iakttagande af ofvanstående grunder eger styrelsen, hvad liniepersonalen angår, att, jemte utfärdande af närmare reglementariska bestämmelser, i viss mån på distriktbefälet öfverflytta sin befogenhet att antaga, befordra, afskeda och bestraffa betjenings- och arbetspersonalen; dock med rättighet för den med distriktbefälets beslut missnöjde att deröfver anföra och fullfölja klagan, i den ordning, som blifver af styrelsen bestämd," — är emellertid den, att Trafikstyrelsen, hvars tid alltför mycket upptages af alltför underordnade detaljer, svårligen kan medhinna de större och vigtigare ärendena, exempelvis en högst behöflig revision af taxan och det så kallade trafikreglementet m. m. dylikt, som dock egentligen i första hand borde utgöra föremål för en styrelses omsorger, på samma gång linieafdelningscheferne, som skola handhafva detaljerna, för hvars skötsel de få så godt som uteslutande bära ansvaret, icke hafva makt att på ett hastigt och kraftigt sätt ingripa, der rättelse behöfves, för att hindra möjligen uppkommande missbruks inrotande, hvarförutom arkiven öfverhopas med en mängd värdelösa handlingar.

§ 2.

Likaledes anse Revisorerne, att arbetstiden inom kontoren vid centralstyrelsen är allt för kort och tillika ojemnt fördelad kontoren emellan. Den allmänna arbetstiden är nemligen från kl. 9 f. m. till kl. 3 e. m., alltså sex timmar. Enligt Revisorernes förmenande är denna arbetstid för kort, och sannolikt kortare än den som å någon privat jernväg användes, samt understiger med en timme den, som de första åren äfven vid statens jernvägar, utan någon deraf känd olägenhet, var anbefald.

Reservation anförd af Herrar Grefve *Gyldenstolpe* och *Sjöbring*, Litt. E, samt af Herr *Svedberg*, Litt. F.

Ultuna landtbruksinstitut.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar den 1 Januari 1873 . . . . . 213,508: 10.

Uppbörd:

		1873 1/1—31/12		1874 1/1—1/7	
För institutet:					
Statsanslag	16,000: —		8,000: —		
Elevafgifter	32,403: 74.		13,100: —		
Öfriga inkomster . .	323: 59.	48,727: 33.	—— —	21,100: —	
För mejeriskolan:					
Statsanslag	3,000: —		1,500: —		
Öfriga inkomster . .	611: 13.	3,611: 13.	300: —	1,800: —	
För agrikulturkemiska försöksstationen:					
Statsanslag	4,500: —		2,250: —		
Öfriga inkomster . .	750: —	5,250: —	375: —	2,625: —	
Vinst å lärlingarnes dagsverken . .		984: 99.		—— —	
Af egendomarne m. m.:					
Arrendemedel	3,215: 77.		2,004: 09.		
Ultuna gård	11,928: 86.		1,407: 34.		
Granebergs dito . .	4,318: 81.		671: 95.		
Transport	19,463: 44.	58,573: 45.	4,083: 38.	25,525: —	213,508: 10.

Transport	19,463: 44.	58,573: 45.	4,083: 38.	25,525: —	213,508: 10.
Kungsängens gård	27,089: 27.		3,866: 73.		
Tegelbruket	1,032: —		1,154: —		
Trädgården	905: 20.	48,489: 91.	256: 95.	9,361: 06.	
Sgr	—— —	107,063: 36.	—— —	34,886: 06.	141,949: 42.

Balans till år 1874:

Skulder:					
Till Kongl. Maj:t och Kronan, förskott	16,000: —		16,000: —		
„ Handels- och sjöfartsfonden	48,000: —		48,000: —		
„ Gillbergska stipendiefonden . .	13,929: 31.		14,247: 54.		
„ Ultuna elevkårs dito	814: 26.		814: 26.		
„ Riksbanken . . .	7,950: —		10,000: —		
„ Uplands enskilda bank	12,300: —		6,230: 69.		
„ enskilda personer m. fl. . . .	14,098: 57.	113,094: 18.	21,287: 11.	116,579: 60.	116,579: 60.
				Summa	472,037: 12.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder den 1 Januari 1873 . . . . . 119,254: 42.

Utgifter:

	1873 1/1—31/12		1874 1/1—1/7	
För institutet	49,052: 63.		23,074: 51.	
„ mejeriskolan	2,989: 02.		1,463: 02.	
„ agrikulturkemiska försöksstationen	5,250: —		2,625: —	
Förlust å lärlingarnes dagsverken	—— —		184: 67.	
För egendomarne m. m.:				
Ultuna gård	11,519: 57.	5,107: 91.		
Granebergs dito . .	2,746: 12.	935: 75.		
Kungsängens dito	12,365: 04.	5,266: 22.		
Tegelbruket	933: 38.	1,004: 23.		
Trädgården	1,153: 85.	602: 94.		
Transport	28,717: 96.	57,291: 65.	12,917: 05.	27,347: 20.	119,254: 42.

Transport	28,717:	96.	57,291:	65.	12,917:	05.	27,347: 20.	119,254: 42.
Egendomarnes förbättring	550:	31.			266:	58.		
Byggnadsreparationer	5,196:	89.			828:	75.		
Intressemedel	3,838:	99.			826:	61.		
Gratial	97:	24.			50:	35.		
Diverse omkostnader	156:	60.			68:	55.		
Prisskilnader m. m.	4,485:	71.	43,043:	70.	3,858:	84.	18,816: 73.	
Säger	——	—	100,335:	35.	——	—	46,163: 93.	146,499: 28.

Balans till år 1874:

Tillgångar:								
Kontant behållning							1,064:	29.
Utlånta medel			6,000:	—			6,120:	—
Fordringar			9,071:	67.			8,292:	69.
Förskott till elevbyggnaden . . .			2,721:	68.			2,721:	68.
Värde å byggnader och förbättringar . .	45,444:	47.			45,055:	73.		
„ å bibliotek och samlingar	8,591:	86.			8,582:	10.		
„ å diverse möbler m. m.	13,910:	50.			13,928:	78.		
„ å kreatur	37,266:	—			37,203:	69.		
„ å spanmål och foder m. fl. artiklar	32,278:	38.			9,741:	69.		
„ å utsäde med arbets- och gödningskostnader	23,170:	39.			34,693:	05.		
„ å öfriga inventarier	35,620:	92.	196,282:	52.	38,879:	72.	188,084: 76.	
Säger	——	—	214,075:	87.	——	—	206,283: 42.	206,283: 42.
							Summa	472,037: 12.

Anslaget till uppförande af ett boningshus för elever.

Debet.

Extra ordinarie anslag, beviljadt vid 1862—1863 årens riksdag och lyftadt under åren 1864 och 1865	109,000: —

Balans till år 1874:

Skuld till institutet	2,721: 68.
Summa	111,721: 68.

Kredit.

Utgifter:

År 1864	234: 57.	
„ 1865	915: 29.	
„ 1866	91,774: 95.	
„ 1867	5,989: 17.	
„ 1868	1,445: 95.	
„ 1869	58: 53.	
„ 1870	895: 54.	
„ 1871	4,385: 40.	
„ 1872	5,949. 56.	
„ 1873	72: 72.	111,721: 68.
	Summa	111,721: 68.

§ 1.

Elevernes antal vid Ultuna landtbruksinstitut hade under redovisningsåret uppgått till 50, af hvilka 4 innehaft friplatser, 40 varit betalande och 6 vistats vid institutet såsom hospitanter. Huruvida bland desse någon eller några varit utländingar har hvarken af räkenskaperna eller af den berättelse, styrelsen den 25 sistlidne Juni afgifvit, kunnat utrönas, oaktadt styrelsen i sitt den 3 November 1874 daterade utlåtande förklarat sig komma att framdeles i berörda hänseende meddela uppgifter.

§ 2.

I skrifvelse den 10 April 1873 har Kongl. Maj:t förordnat, dels att räkenskaperna derefter skulle afslutas den 30 Juni hvarje år, dels att tiden för de revisorers sammanträde å Ultuna, hvilka af chefen för Civildepartementet förordnas att årligen granska institutets räkenskaper och förvaltning, skulle framflyttas från andra onsdagen i Juni till andra onsdagen i September månad. I följd af först berörda föreskrift omfatta de räkenskaper, som nu varit till Revisionen öfverlemnade, tiden från den 31 December 1872 till den 1 Juli 1874.

Bemälde revisorer, hvilka sammanträdde å Ultuna den 11 September 1874, uttala rörande egendomens skötsel det slutomdöme, att, ehuru både mjölk- och sädesproduktionen under den tid, revisionen omfattat, i mängd och värde ökats, de likväl hvarken funnit resultatet af ladugårdshushållningen eller af det egentliga jordbruket "tillfredsställande och motsvarande de fordringar, som kunna ställas på ett landtbruk, hvilket bör vara en föresyn i fullkomlighet för landtbrukarne i hela riket" Orsaken till den för ringa spanmålsproduktionen har man trott sig finna deruti, att under institutets betryckta finansiela ställning medel saknats att försätta all den odlade

jorden i fullt bördigt skick, hvadan den förhoppning uttalas, att, sedan affärsställningen numera genom af Riksdagen beviljadt anslag till skuldens betalande blifvit väsentligen förbättrad, berörda missförhållande skulle blifva afhjelpt. Deremot hafva merbemälde revisorer icke tilltrott sig kunna uppgifva något bestämdt medel, hvarigenom ladugårdshushållningen, "hvilken hushållsgren i allmänhet anses gifva god behållning", men härstädes enligt räkenskaperna under ifrågavarande tid medfört en förlust af 6,313 rdr 74 öre, kunde uppbringas till ett gynsammare resultat.

Alnarps landtbruksinstitut.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar den 13 Mars 1873			496,510: 14.

Uppbörd:

För institutet:			
Statsanslag	26,600: —		
Elevafgifter	36,713: 62.		
Lärlingarnes dagsverken	3,669: 38.		
Diverse inkomster	241: 80.	67,224: 80.	
För landthushållningen:			
Arrenden	7,838: 32.		
Öfverskott från spannmål m. m.	4,508: 83.		
Dito från åkerbruket	23,666: 62.		
Dito från mejeriet	1,284: 95.		
Dito från koladugården	1,662: 64.		
Dito från trädgården	778: 86.		
Diverse inkomster	125: 50.	39,865: 72.	107,090: 52.

Balans till år 1874:

Skulder den 13 Mars 1874:			
Statslån till grundförbättringar		12,000: —	
Rest å arrendet		8,740: 20.	
Förskottsafgifter af eleverne		5,409: 51.	
Till Landtbruksakademiens förvaltningskomité, rest å köpesumman för nötkreatur och får		5,080: —	
	Transport	31,229: 71.	603,600: 66.

	Transport	31,229: 71.	603,600: 66.
Till Skånes enskilda bank, kreditiv		8,000: —	
„ diverse fordringsegare		19,557: 05.	58,786: 76.
		Summa	662,387: 42.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder den 13 Mars 1873			52,565: 78.

Utgifter:

För institutet:			
Aflöning	15,611: 81.		
Kosthållning	32,974: 47.		
Bränsle och belysning	6,799: 26.		
Underhåll af inventarier	941: 78.		
Foder åt läroverkets och restauratörens hästar	1,267: 68.		
Underhåll af byggnader	5,133: 30.		
Omkostnader för anatomisal och laboratorium	3,001: 02.		
Diverse utgifter	4,577: 60.	70,306: 92.	
För landthushållningen:			
Arrende för Alnarps egendom	17,359: 43.		
Aflöning	1,763: 94.		
Underhåll af byggnader samt afskrifning å deras värde	4,950: 82.		
Skatter och onera	3,693: 42.		
Diverse utgifter	3,698: 88.	31,466: 49.	
Ränteförlust		479: 43.	102,252: 84.

Balans till år 1874:

Tillgångar den 13 Mars 1874:			
Kontant behållning		558: 30.	
Fordringar		13,922: 40.	
Värde å byggnader	322,879: 36.		
„ „ kreatur	58,570: —		
„ „ inventarier	35,100: 50.		
„ „ spanmål och öfriga lager	16,402: 11.		
„ „ utsäde med arbete och gödsel m. m.	14,438: 70.		
„ „ grundförbättringar	45,697: 43.	493,088: 10.	507,568: 80.
		Summa	662,387: 42.

§ 1.

Vid institutet hafva under revisionsåret 60 elever åtnjutit undervisning.

§ 2.

Den afdelning af Revisionen, som, i enlighet med derom fattadt beslut, besökt Alnarps landtbruksinstitut, har derstädes inhemtat följande:

Sedan år 1870 hafva med institutets medel uppförts:

år 1871 ett skolhus för en kostnad af	5,887: 67.
år 1872—1873 en mejeribyggnad för en kostnad af	25,735: 04.
år 1874 ett redskapshus „ „ „ „	2,000: —
Sammanlagdt	33,622: 71.

I afseende å vården af institutets stora och dyrbara trädgård samt öfriga planteringar funno Revisorerne någon anmärkning ej kunna itrågakomma. Rörande jordbruket och öfriga landthushållningens grenar är i senaste, den 4 Juni detta år afgifna revisionsberättelse yttradt:

"Det gynsamma resultat af sista årets skörd, särdeles hvad beträffar produktionen af spannmål och raps, som utgjorde 22,046 kub.-fot mot 15,549 kub.-fot föregående år, samt det lofvande utseendet af nu växande gröda, vittna om det utmärkta sätt, hvarpå institutets jordbruk bedrifves, hvilket i hvarje afseende kan framhållas som ett mönster för landets jordbrukare. Att äfven öfriga delar af landthushållningen skötas på ett berömligt sätt, visas bland annat af de höga priser, som betingas för yngre tjurar och qvigor, hvilka försäljas till utlandet".

Såsom brister, hvilka, derest institutet skall på ett fullt tillfredsställande sätt uppfylla sitt ändamål, böra afhjelpas, framhölls:

att ladubyggnaderna icke för närvarande rymma mer än omkring en fjerdedel af den vid institutet i vanliga år inhöstade gröda,

att jemväl tillräckligt utrymme till förvaring under tak af institutets redskap saknas, och

att derstädes ej finnes någon agrikultur-kemisk försökstation, hvarest flera för landets jordbruk vigtiga, praktiska frågor kunde, ej mindre till vinst för undervisningen än till allmänt gagn för Sveriges jordbruk, erhålla sin lösning;

Och då dessa framställningar syntes Revisorerne ej vara obefogade, hafva Revisorerne trott sig böra dem för Riksdagen tillkännagifva.

Trädgårdsföreningens elevskola.

Detet.

Uppbörd:

Statsanslag:			
Ordinarie:			
Af 6:te hufvudtitelns anslag till befrämjande af jordbruk och landtmannanäringar	4,000: —		
Extra ordinarie	4,500: —	8,500: —	
Bidrag af föreningens egna medel		2,377: 08.	10,877: 08.

Kredit.

Utgifter:

För elevernes undervisning	1,627: —	
„ „ underhåll	5,776: —	
Diverse utgifter	3,474: 08.	10,877: 08.

Under revisionsåret hafva i medeltal 28 elever åtnjutit undervisning vid skolan.

Kongl. Landtbruksakademien.

Akademiens hufvudbok.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		579,422: 84.
Inom linien balanserade fordringar	R:dr 550: —	

Uppbörd:

Statsanslag	16,985: 69.	
Räntor	11,077: 28.	
Hushyror	4,005: —	
Försäljningsmedel	1,374: 83.	
Af Experimentalfältet	36,943: 86.	70,386: 66.

Balans till år 1874:

Skulder:		
Stamschäferifondens nettobehållning	16,791: 79.	
Stamholländerifondens dito	48,046: 18.	
Innestående statsanslag	7,090: 19.	
I allmänhet	3,426: 37.	75,354: 53.
	Summa	725,164: 03.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder	15,239: 92.
Transport	15,239: 92.

Utgifter:

		Transport	15,239: 92.
Aflöning		6,975: —	
Pension		50: —	
Expenser		2,101: 09.	
Fastighetsonera		656: 37.	
Husreparationer		1,831: 76.	
Belöningar och uppmuntringar		14. 53.	
Bidrag till kostnaden för utgifvande af Akademiens Tidskrift		800: 80.	
Afbildningar af Sveriges kulturväxter		354: —	
Extra utgifter		428: 77.	
Experimentalfältet		40,695: 98.	
Silfver-jettoner		854: —	
Afskrifning:			
Skogsbesparingspremier	75: —		
Experimentalfältet	859: 91.		
Bokförrådet	577: 63.	1,512: 54.	56,274: 84.

Balans till år 1874:

Tillgångar:

Kontant behållning i Riksbanken	7,215: 01.	
Fastigheters värden	195,920: 60.	
Inventarier	158,347: 92.	
Utlånta medel	267,550: —	
Förskott till fiskeriförsök	303: 56.	
Fordringar	24,312: 18.	653,649: 27.
Dito inom linien	550: —	
	Summa	725,164: 03.

Uti Akademiens hufvudbok ingående särskilda fonder och medel.

A) Stamschäferifonden.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	8,008: 38.

Uppbörd:

Räntemedel	357: 77.	
Försäljningsmedel	8,425: 64.	
Ersatt förskott	607: 18.	9,390: 59.
	Transport	17,398: 97.

Balans till år 1874:

	Transport	17,398: 97.
Skuld		112: 50.
	Summa	17,511: 47.

Kredit.

Utgift:

Anskaffningskostnad för af Jemtlands läns hushållningssällskap reqvirerade får		607: 18.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning i Riksbanken	222: 50.	
Utlånta medel	11,400: —	
Fordringar	5,281: 79.	16,904: 29.
	Summa	17,511: 47.

B) Stamholländerifonden.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		31,575: 72.

Uppbörd:

Räntemedel	1,469: 51.	
Försäljningsmedel	14,190: 50.	
Arrendemedel	1,200: —	16,860: 01.
	Summa	48,435: 73.

Kredit.

Utgifter:

För inköp af 1 Algau-ko	310: —	
Diverse utgifter	79: 55.	389: 55.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning i Riksbanken	357: 50.	
Utlånta medel	36,400: —	
Fordringar	11,288: 68.	48,046: 18.
	Summa	48,435: 73.

C) Medel, anslagna till fiskeriförsök.

Debet.

Uppbörd:

Statsanslag	1,000: —

Balans till år 1874:

Skuld	303: 56.
Summa	1,303: 56.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skuld	555: 94.

Utgifter:

Diverse	747: 62.
Summa	1,303: 56.

Stuteri-öfverstyrelsen och stuterierna.

Debet.

Balans från år 1872:	Stuteri-öfverstyrelsen.	Strömsholms stuteri.	Ottenby stuteri.	Flyinge stuteri.	Summa.
Tillgångar	1,202: 93.	14,020: 14.	970: 98.	7,751: 09.	23,945: 14.
Uppbörd:					
Ordinarie statsanslag till hästafvelns förbättrande	48,495: —	— —	— —	— —	48,495: —
Arrendemedel	— —	170: 75.	1,391: 05.	354: 50.	1,916: 30.
Försäljningsmedel	— —	37,834: 39.	32,026: 13.	12,836: 52.	82,697: 04.
Betäckningsmedel	— —	7,086: —	1,563: —	5,130: 79.	13,779: 79.
Betesafgifter	— —	1,315: —	1,575: —	2,488: 56.	5,378: 56.
Donationsmedel	66: —	— —	— —	— —	66: —
Observationsmedel	6: 75.	13: —	— —	— —	19: 75.
Diverse inkomster	— —	378: 47.	1,804: 42.	— —	2,182: 89.
Sgr	48,567: 75.	46,797: 61.	38,359: 60.	20,810: 37.	154,535: 33.
Transport	49,770: 68.	60,817: 75.	39,330: 58.	28,561: 46.	178,480: 47.

Transport	49,770: 68.	60,817: 75.	39,330: 58.	28,561: 46.	178,480: 47.
Levereringar:					
Från Stuteri-öfverstyrelsen	—— —	10,066: —	29,725: 35.	5,340: —	45,131: 35.
Balans till år 1874:					
Skulder	—— —	271: 41.	8,560: 10.	—— —	8,831: 51.
Summa	49,770: 68.	71,155: 16.	77,616: 03.	33,901: 46.	232,443: 33.

Kredit.

Balans från år 1872:					
Skulder	—— —	271: 41.	17,837: 57.	—— —	18,108: 98.
Utgifter:					
Aflöningar och pensioner m. m. . . .	1,750: —	14,381: 40.	10,814: 08.	6,300: —	33,245: 48.
Rese- och traktamentspenningar .	1,988: 17.	352: 06.	587: 55.	228: 24.	3,156: 02.
Skrifmaterialier och expenser m. m. .	—— —	—— —	—— —	1,041: 77.	1,041: 77.
Dagsverken	—— —	—— —	9,060: 79.	—— —	9,060: 79.
Byggnader och reparationer	—— —	2,473: 66.	4,809: 26.	3,986: 99.	11,269: 91.
Utskylder och onera	—— —	1,033: 06.	1,377: 34.	758: 56.	3,168: 96.
Medikamenter och sjukvård	—— —	373: 26.	434: 01.	273: 91.	1,081: 18.
Transport och underhåll af landtbeskällare	—— —	9,452: 53.	2,532: 17.	2,663: 64.	14,648: 34.
Fattigvård	—— —	301: 25.	—— —	30: —	331: 25.
Beklädnadsmedel .	—— —	304: —	—— —	425: 38.	729: 38.
Inventarier och förbrukningspersedlar	—— —	2,832: 22.	3,360: 01.	445: 44.	6,637: 67.
Fouragering	—— —	1,031: 06.	208: —	861: 58.	2,100: 54.
Uppköp af spanmål och proviant . .	—— —	218: 72.	15,175: 88.	6,996: 41.	22,391: 01.
Dito af kreatur . .	—— —	3,000: —	2,064: —	1,500: —	6,564: —
Diverse utgifter . .	37: 91.	2,892: 83.	8,966: 52.	1,513: 60.	13,410: 86.
Sgr	3,776: 08.	38,646: 05.	59,389: 61.	27,025: 52.	128,837: 26.
Levereringar:					
Till stuterierna . . .	45,131: 33.	—— —	—— —	—— —	45,131: 33.
Balans till år 1874:					
Kontant behållning	863: 27.	9,905: 62.	—— —	875: 94.	11,644: 83.
Förskott	—— —	248: 17.	335: 35.	—— —	583: 52.
Fordringar	—— —	22,083: 91.	53: 50.	6,000: —	28,137: 41.
Sgr	863: 27.	32,237: 70.	388: 85.	6,875: 94.	40,365: 76.
Summa	49,770: 68.	71,155: 16.	77,616: 03.	33,901: 46.	232,443: 33.

§ 1.

Enligt Stuteri-öfverstyrelsens till Kongl. Maj:t ingifna underdåniga berättelse hafva beträffande hästarnes antal vid de särskilda stuterierna följande förändringar under revisionsåret egt rum.

Vid årets början funnos å Strömsholms stuteri 79 äldre och yngre hingstar samt 61 äldre och yngre ston, eller tillsamman 140 hästar. Under året tillkommo 15 vid stuteriet födda föl samt 6 hingstar, som inköptes tre från Flyinge, två från Frankrike och en från Norge. Deremot försåldes 42 hästar och störtade eller måste dödas 5 hingstar, så att vid årets slut hästarnes antal utgjorde 114 stycken; bestående af 67 beskällare, deribland 6 utplacerade vid Upsala universitets ridskola, 16 moderston, 12 unghingstar och 19 ungston. Af de från stuteriet till provinserna utsände beskällare blefvo under året 2,657 ston betäckta.

Häststyrkan vid Ottenby, som vid början af år 1873 bestod af 64 hingstar, 103 ston och 8 arbetshästar, eller tillsamman 175 stycken, ökades under året med 27 vid stuteriet födda föl och tvänne från Flyinge bekomna hingstar, hvaremot 28 hästar försåldes och 8 dels störtade dels dödades, hvadan vid årets slut hästantalet uppgick till 168, så fördelade, att 17 voro beskällare, 44 moderston, 42 unghingstar, 55 ungston och 10 arbetshästar. 571 stycken enskilda personer tillhöriga ston blefvo under året af stuteriets hingstar betäckta.

Vid Flyinge stuteri uppgick hästarnes antal den 1 Januari 1873 till 106, deraf 33 voro beskällare, 26 moderston och 47 uppväxande hästar. Under året tillkommo, utom 17 vid stuteriet födda föl, 2 i Frankrike köpte hingstar, en från ett svenskt bolag köpt hingst, en hingst och 3 ston köpta i England och ett af enskild person köpt engelskt sto. Deremot försåldes 21 hästar och flyttades en hingst till Ottenby, så att vid årets slut funnos 38 beskällare, deraf 7 dock voro utplacerade, 27 moderston, 21 unghingstar och 23 ungston, eller tillsamman 109 hästar. Antalet af de ston, sem under året af stuteriets hingstar betäcktes, utgjorde 1,577.

De vid stuterierna under året sålda hästar inbragte:

Vid Strömsholm	24,176: —
„ Ottenby	22,755: —
„ Flyinge	13,250: —
Summa	60,181: —

Förestående uppgifter, som i öfrigt sammanstämma med de förteckningar, hvilka finnas i de särskilda stuteriernas räkenskaper intagna, äro dock så till vida felaktiga, att tvänne hingstar, Simeon och Favorit, blifvit två gånger upptagne, i det de vid Ottenby stuteri der desse hästar under räkenskapsåret funnits, räknats bland dithörande hästar medan man vid Flyinge ansett dem endast tills vidare vara vid Ottenby placerade, men fortfarande tillhöra Flyinge. Antalet beskällare vid de tre stuterierna utgjorde således vid årets slut icke 122, såsom i ofvan stående uppgifves, utan endast 120.

§ 2.

De efter 1870 års brand vid Ottenby företagna nybyggnader blefvo under revisionsåret fullbordade och afsynade. Kostnaderna för desamma uppgingo till 74,860 rdr 84 öre, deraf i brandstodsersättning bekommits 60,363 rdr 36 öre och återstoden af stuteriets egna medel utgått.

§ 3.

De år 1872 församlade Revisorer anmärkte i afseende å en vid Ottenby under år 1869 till försäljning af hästar hållen auktion, att förrättaren deraf erhållit provision, beräknad efter sex procent. Sedan Stats-Utskottet vid riksdagen 1873 erhållit den upplysning, att Kongl. Maj:t genom bref af den 17 April 1868 förklarat det, derest vederhäftig auktionsförrättare, som för indrifning och redovisning af uppbörden ansvarade, ej kunde på lindrigare vilkor vid Ottenby erhållas, sådan auktionsförrättare finge tills vidare, mot förberörda ansvarighet, beräkna sig till godo sex procent såsom provision å nämnda uppbörd, afgaf Utskottet rörande anmärkningen det utlåtande, att, enär denna förhöjning i provision tvifvels utan varit föranledd af den då rådande mindre goda ekonomiska ställningen inom landet, hvarigenom risken för auktionsförrättaren ökats, det torde få antagas, att styrelsen, sedan väsentlig förändring i dessa förhållanden dåmera inträdt, skulle komma att tillse, huruvida ej dädanefter auktionsförrättare kunde erhållas för en lägre provision än den af Kongl. Maj:t sålunda tills vidare medgifna, utan att någon framställning derom från Riksdagens sida erfordrades, hvadan Utskottet hemstälde, att anmärkningen ej måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda, hvilket ock blef Riksdagens beslut.

Nu förekommer emellertid, att för de under år 1873 vid Ottenby hållna auktioner, deraf en till försäljning af 26 stycken hästar den 23 Augusti inbragte 19,755 riksdaler, arvodet fortfarande beräknats efter sex procent. Och då dels samma slags arvode vid de öfriga stuterierna utgått med endast fyra procent, dels förenämnda hästauktion, att döma efter räkenskaperna, ej synes varit förenad med någon risk eller särdeles besvär för auktionsförrättaren, hafva Revisorerne funnit sig böra å förhållandet fästa Riksdagens uppmärksamhet.

Reservation anförd af Herrar Grefve *Gyldenstolpe, Lind af Hageby* och *Svedberg*, Litt. G.

§ 4.

Vid Flyinge stuteri, hvarest försäljningsprovisionen utgått med fyra procent, har dylik provision äfven utbetalts å 3,000 riksdaler, för hvilken summa Strömsholms stuteri å auktion den 9 Augusti inropat hästar, ehuru, såsom af räkenskaperna inhemtas, auktionsförrättaren icke haft något besvär med liqviden för dessa inrop. Det vill synas, som om hästars flyttning från ett stuteri till ett annat kunde genom Öfverstyrelsens anordning ega rum, utan att en sådan utgift behöfde ifrågakomma, och detta äfven om sålunda öfverflyttade hästars värde någon gång komme att bestämmas genom auktion.

§ 5.

Likaledes vill det synas, som hade till en vid Dahlby den 24 Maj hållen auktion, dervid betesrätt å de s. k. Dahlby- och Räfthagarne för ett belopp af 2,311 riksdaler blifvit försåld, förrättningsman bort kunna erhållas för billigare arvode än det nu till fyra procent af nämnda belopp beräknade, särdeles som enligt auktionsprotokollet liqviden ej skulle till honom utan å stallbokhållarekontoret vid Flyinge erläggas.

Vidare förekommer ock, att efter sist omförmälda auktion betesrätt å samma

hagar blifvit till flere personer under hand upplåten mot vida lägre afgifter än de vid auktionen erhållna, utan att orsaken till denna åtgärd kan af räkenskaperna utrönas.

§ 6.

I enlighet med Revisionens beslut har en afdelning af densamma besökt Flyinge stuteri.

Hvad dervarande stallbyggnader beträffar, anmärkte Revisorerne, dels att de i allmänhet voro låga och mörka, dels att golfven så väl i spilt som i öfriga delar af stallen funnos lagda med kullersten, en beläggning hvars lämplighet skulle kunna ifrågasättas. Till afhjelpande af först omförmälda olägenheter hade emellertid uti en stallbyggnad fönstren blifvit utvidgade och taket höjdt, och upplystes, att dylika åtgärder vore ämnade att, i mån som tillgångarne det medgåfve, jemväl med de öfriga stallbyggnaderna vidtagas.

De vid stuteriet befintliga hästar syntes till största delen vara för det med dem afsedda ändamål tjenliga och goda, med undantag af en under år 1873 inköpt fullblodshingst, benämnd "Dobera", och några efter honom fallna föl, hvilka tycktes vara mindre lämpliga. Revisorerne tilltro sig ej att bedöma, huru vida dylika racedjur ens i allmänhet kunna anses passande för vårt klimat och våra förhållanden i öfrigt.

Arealen af den till stuteriets underhåll anslagna samt mot arrende upplåtna egendom utgöres, enligt en från Kongl. Kammarkollegium erhållen uppgift, för närvarande af:

Valleberg med Slättängen	672,74	tunnland
Dahlby	867,24	„
Tillsamman	1,539,98	tunnland.

Härför erlägges under innevarande år i arrende:

3,628 kbft hafre, motsvarande efter 1873 års markegångstaxa	6,058: 76.
3,570 ctnr hö „ „ „ „ „	8,639: 40.
1,660 „ halm „ „ „ „ „	1,909: —
Kontanta penningar	5,750: —
Summa	22,357: 16,

eller något mer än 14 kronor 50 öre tunnlandet, ett arrende som, med hänsyn till jordens bördighet och egendomarnes läge, är alltför lågt.

Dessutom är en betydligare jordrymd, om hvars storlek Revisorerne dock ej kunnat vinna fullt tillförlitlig kännedom, förlagd under stuteriets eget bruk, och hade årets ängsskörd vid stuteriet lemnat en behållning af 3,779 centner hö.

Reservation anförd af Herrar *Lind af Hageby* och Grefve *Lewenhaupt*, Litt. H, samt af Herr *Sven Nilsson*, Litt I.

Teknologiska institutet.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			27,225: 24.

Uppbörd:

Statsanslag till aflöning, materiel och samlingar m. m.		76,500: —	
Afgifter af extra elever		3,540: —	
Stipendiemedel:			
Statsanslag	1,000: —		
Anslag från manufakturfonden	750: —		
Pliktmedel	1,091: —		
Intressemedel	580: —	3,421: —	
För försålda lärokurser		179: —	
Ersättningsmedel vid Bergsskolan		60: —	83,700: —
		Summa	110,925: 24.

Kredit.

Utgifter:

Geodetiska afdelningen		1,212: 89.	
Mekaniska d:o		668: 73.	
Fysiska d:o		819: 33.	
Kemiska d:o		4,494: 17.	
Metallurgiska d:o		3,018: 27.	
Grufvetenskaps- d:o		113: 47.	
Bergsmekaniska d:o		10: —	
Byggnadskonst- d:o		141: 50.	
Rit- d:o		35: 25.	
Verkstads- d:o		1,362: 08.	
Biblioteket		2,795: 08.	
Löner och arvoden		60,112: 12.	
Diverse allmänna utgifter		6,805: 02.	
Dito för Bergsskolan		2,437: 08.	
Stipendiemedel		3,495: —	87,519: 99.

Balans till år 1874:

Kontant behållning	222: 70.		
Dito innestående i Riksbanken	12,050: —	12,272: 70.	
		Transport 12,272: 70.	87,519: 99.

Transport	12,272: 70.	87,519: 99.
Utlånta medel	11,064: —	
Fordringar	68: 55.	23,405: 25.
Summa		110,925: 24.

Elevernes antal utgjorde:

	Ordinarie.	Extra.	Summa.
Vårterminen	96.	74.	170.
Höstterminen	124.	86.	210.

Tekniska skolorna.

	Tekniska elementarskolorna					Chalmerska slöjdskolan i Göteborg.	Slöjdskolan i Stockholm.
	i Örebro.	i Norrköping.	i Malmö.	i Borås.	i Eskilstuna.		
Debet.							
Balans från år 1872:							
Tillgångar	— — —	— — —	1,391 33	26,225 53	608 61	11,421 74	9,903 08
Uppbörd:							
Af anslaget till bergsbruk och slöjder	12,000 —	12,000 —	12,000 —	12,000 —	5,000 —	32,000 —	73,275 —
„ Sjette hufvudtitelns anslag till extra utgifter	2,250 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
„ Sjette hufvudtitelns allmänna besparingar	— — —	— — —	1,100 —	— — —	— — —	— — —	— — —
„ besparingarne för jordbruket, handeln och näringarne	— — —	2,250 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
„ Åttonde hufvudtitelns anslag till elementarläroverk för krigsbildningens befrämjande	150 —	150 —	150 —	150 —	— — —	— — —	— — —
Extra ordinarie anslaget till väfskolan	— — —	— — —	— — —	3,800 —	— — —	— — —	— — —
Landstingets bidrag till dito	— — —	— — —	— — —	1,900 —	— — —	— — —	— — —
Leverering från Kommerskollegium till stipendier	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	450 —	— — —
Elevafgifter	232 50	525 —	120 —	620 —	— — —	1,481 25	5,698 —
Öfriga inkomster	341 22	980 92	100 —	1,438 95	150 —	1,948 29	3,173 04
Säger	14,973 72	15,905 92	13,470 —	19,908 95	5,150 —	35,879 54	82,146 04
Balans till år 1874:							
Skulder	1,383 79	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Summa	16,357 51	15,905 92	14,861 33	46,134 48	5,758 61	47,301 28	92,049 12

	Tekniska elementarskolorna.					Chalmerska slöjdskolan i Göteborg.	Slöjdskolan i Stockholm.
	i Örebro.	i Norrköping.	i Malmö.	i Borås.	i Eskilstuna.		
Kredit.							
Balans från år 1872:							
Skulder	618 24	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Utgifter:							
Löner och arvoden	11.450 17	10.597 —	11,050 —	13,250 —	4.280 —	24,650 —	53,205 64
Pris och belöningar åt elever	199 75	— — —	— — —	1,349 15	— — —	1,050 —	594 36
Materiel m. m.	4,089 35	5,308 92	1,784 10	6,643 79	729 45	10,086 79	26,064 05
Säger	15,739 27	15,905 92	12,834 10	21,242 94	5,009 45	35,786 79	79,864 05
Balans till år 1874:							
Tillgångar:							
Kontant behållning	— — —	— — —	2,027 23	2,500 85	749 16	1,514 49	4,934 51
Utlånta medel	— — —	— — —	— — —	22,390 69	— — —	10,000 —	7.250 56
Säger	— — —	— — —	2,027 23	24,891 54	749 16	11,514 49	12,185 07
Summa	16.357 51	15.905 92	14.861 33	46.134 48	5.758 61	47.301 28	92.049 12

§ 1.

Nästlidet års Revisorer hade vid granskning af Tekniska elementarskolans i Malmö räkenskaper anmärkt, att i räkenskapen balanserade inträdesafgifter icke gjorts räntebärande, utan syntes hafva hos kassaförvaltaren innestått. Uti häröfver afgifvet utlåtande har direktionen för nämnda skola anfört, att inträdesafgifterna, så väl som öfriga kontanta tillgångar, städse blifvit för skolans räkning fruktbargjorda genom förräntande, och räntevinsten förd på "besparade räntors konto" samt redovisad uti den räkning öfver skolans tillgångar, som årligen till stadens drätselkammare för behörig granskning öfverlemnades. Då emellertid någon dylik räntevinst icke finnes redovisad i den till Kongl. Kammarrättens och Revisorernes granskning öfverlemnade räkenskap, hafva Revisorerne ansett sig böra detta förhållande anmärka.

Navigationsskolorna.

	Stockholm.	Göteborg.	Gefle.	Malmö.	Vestervik.	Visby.	Karlshamn.	Kalmar.	Hernösand.	Göteborgs navigationsskolas skeppsbyggeriafdelning.
Debet.										
Balans från år 1872:										
Tillgångar	67 98	768 62	209 97	2,284 60	1.290 23	460 86	1.778 25	1,799 06	1.775 85	— — 39
Uppbörd:										
Statsanslag till aflöning	7,275 —	7,950 —	4,000 —	4 500 —	3,000 —	3,000 —	3,450 —	3,500 —	3,000 —	3,400 —
Ditto till underhåll	1.200 —	1,200 —	750 —	750 —	750 —	750 —	750 —	750 —	750 —	1,050 —
Intressemedel	— — —	— — —	— — —	111 08	41 49	6 46	53 35	49 50	64 —	— — —
Säger	8.475 —	9.150 —	4,750 —	5,361 08	3,791 49	3,756 46	4,253 35	4,299 50	3,814 —	4,450 —
Balans till år 1874:										
Skulder	83 59	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —
Summa	8,626 57	9,918 62	4,959 97	7,645 68	5,081 72	4.217 32	6,031 60	6,098 56	5.589 85	4,450 39
Kredit.										
Utgifter:										
Aflöning	7.275 —	7,950 —	4,000 —	4.500 —	3,000 —	3,000 —	3,450 —	3,500 —	3,075 —	3,400 —
Instrumenter och böcker samt inventarier	120 10	250 14	100 12	595 53	1,124 71	26 75	1,193 75	132 90	269 95	568 18
Ved, ljus och städning samt öfriga utgifter	1.231 47	950 40	436 39	648 47	556 07	713 85	754 75	470 90	386 44	249 62
Säger	8,626 57	9,150 54	4.536 51	5,744 —	4,680 78	3.740 60	5,398 50	4,103 80	3,731 39	4.217 80
Balans till år 1874:										
Tillgångar:										
Kontant behållning	— — —	768 08	423 46	1,901 68	230 26	76 72	633 10	1,994 76	1,858 46	232 59
Utlånta medel	— — —	— — —	— — —	— —	170 68	400 —	— — —	— — —	— — —	— — —
Säger	— — —	768 08	423 46	1,901 68	400 94	476 72	633 10	1,994 76	1,858 46	232 59
Summa	8,626 57	9,918 62	4.959 97	7,645 68	5,081 72	4,217 32	6,031 60	6,098 56	5,589 85	4,450 39
Inventariers värden:										
Behållning vid årets början	20,348 06	20,614 32	8,441 19	8,517 90	8,285 39	3,999 76	5,219 03	10.406 45	8,158 95	3,694 59
Tillkomna under året	120 10	250 14	100 12	703 56	1,133 21	26 75	1,193 75	154 90	269 95	568 18
Afgångna under året	— — —	— — —	40 74	— — —	— — —	140 13	— — —	68 —	— — —	— — —
Behållning vid årets slut	20,468 16	20,864 46	8.500 57	9,221 46	9,418 60	3,886 38	6,412 78	10.493 55	8.428 90	4.262 77

Anmärkning: I de fall, der värdet af tillkomna inventarier öfverstiger utgifna beloppet för inköp af sådana, utgör skilnaden värdet å effekter, som antingen under året blifvit skänkta eller ock. ehuru under föregående år tillkomna, först under revisionsåret redovisats.

§ 1.

Angående undervisningen vid rikets navigationsskolor under läsåret från den 1 Oktober 1873 meddelas uti Kommerskollegii derom till Kongl. Maj:t afgifna berättelse följande uppgifter:

Vid skolorna i	Antal inskrifne elever.	Elever i hvarje afdelning.				Utexaminerade			Examinerade utan att hafva genomgått skolan.		
		1:a afdelningen.	2:a afdelningen.	3:e afdelningen.	Summa.	Styrmän af 2:a klassen.	Styrmän af 1:a kl. eller sjökaptener af 2:a klassen.	Sjökaptener af 1:a klassen.	Styrmän af 2:a klassen.	Styrmän af 1:a kl. eller sjökaptener af 2:a kl.	Sjökaptener af 1:a klassen.
Stockholm	63	39	14	10	63	25	8	8	—	—	—
Göteborg	111	74	9	28	111	59	7	21	17	—	—
Gefle	39	21	9	9	39	20	7	8	—	—	—
Kalmar	38	20	6	12	38	12	5	10	—	—	—
Malmö	68	35	19	14	68	35	19	14	—	—	3
Hernösand	56	27	14	15	56	24	11	14	—	—	—
Vestervik	18	11	—	7	18	10	—	7	4	—	—
Visby	27	15	9	3	27	6	6	3	—	—	—
Karlshamn	50	14	17	19	50	11	13	18	3	2	3
Summa	470	256	97	117	470	202	76	103	24	2	6

§ 2.

Nedan stående tabell utvisar antalet af dem, som vid hvar och en af de skolor, der undervisning meddelas rörande ångmaskiners konstruktion och behandling, åtnjutit sådan undervisning, äfvensom af de personer, som deruti aflagt examen:

Vid skolan i	Antal inskrifne elever.	Af elever aflagda examina.			Examina, aflagda af personer, som icke begagnat undervisning i skolan.		
		Maskinist-examen		För behörighet att föra befäl å ångfartyg.	Maskinist-examen		För behörighet att föra befäl å ångfartyg.
		af 2:a klassen.	af 1:a klassen.		af 2:a klassen.	af 1:a klassen.	
Stockholm	68	29	4	29	—	1	31
Göteborg	52	19	1	23	2	—	10
Gefle	20	—	—	20	—	—	1
Kalmar	9	—	—	7	—	—	1
Malmö	13	3	1	9	—	—	17
Karlshamn	10	—	—	10	—	—	3
Summa	172	51	6	98	2	1	63

Handels- och sjöfartsfonden.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	2,162,282: 88.
Transport	2,162,282: 88.

Transport 2,162,282: 88.

Uppbörd:

Andel i Nya Trollhätte kanalbolags inkomster:
för år 1872 . . . . . 61,468: 68.
„ „ 1873 . . . . . 15,000: — 76,468: 68.
Intressemedel . . . . . 36,637: 64. 113,106: 32.

Summa 2,275,388: 88.

Kredit.

Utgifter:

Till Kongl. Utrikesdepartementet:
Anvisad belöning åt sju man, som varit nederländska skepparen A. van de Walle behjelplige att rädda besättningen å det på nederländska kusten strandade svenska fartyget "Theresia" . . . . . 140: —
Till Kongl. Kommerskollegium:
Till godtgörande af sådana utaf svenske och norske konsuler bestridda utgifter, för hvilka ersättning icke på annat sätt kunnat meddelas . . . . . 5,000: —
Sportelersättning . . . . . 300: —
Till tryckning af diverse blanketter m. m. . 987: 24.
Anvisad belöning till fyra man af besättningen å amerikanska skeppet "North Star" för räddandet af besättningen å svenska skeppet "Rosalie" . . . . . 216: 90. 6,504: 14.
Aflöning åt f. d. Konvojkommisariatets ordförande och en del tjenstemän . . . . . 3,480: —
Pensioner . . . . . 5,987: 50.
Till karantänsinrättningen på Känsö . . . . . 1,450: —
Expektansarvode . . . . . 900: —
Arvode för signalering med en tidkula i Stockholm . . . 600: —
„ „ „ „ „ „ i Göteborg . . . . 600: —
„ „ „ „ „ „ i Gefle . . . . . 400: —
Till Seffle kanalbolags direktion:
Bidrag till utförande af åtskilliga förbättringsarbeten i Seffle kanal m. m. . . . . 5,200: —
Diverse utgifter . . . . . 367: 33. 25,628: 97.

Balans till år 1874:

Tillgångar:
Kontant behållning i Riksbanken . . . . . 446,715: 90.
Utlånta medel . . . . . 1,680,492: 65.

Transport 2,127,208: 55. 25,628: 97.

	Transport	2,127,208: 55.	25,628: 97.
Fordringar:			
Upplupna räntor	29,387: 83.		
Hos Kongl. General-tullstyrelsen, andel i Finérska balansen	13,163: 53.		
Hos Kongl. Telegrafstyrelsen	80,000: —	122,551: 36.	2,249,759: 91.
		Summa	2,275,388: 88.

Bränvinskontrollbyrån.

A) Kontrollen å bränvinstillverkningen.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång	651: 63.

Uppbörd:

Ersättning för kontrolleffekter	391: 26.

Balans till år 1874:

Skuld	32: 03.
Summa	1,074: 92.

Kredit.

Utgifter:

För inköp af effekter	159: —		
Diverse	524: 66.	683: 66.	
Leverering till Kongl. Statskontoret den 24 Mars 1874		391: 26.	1,074: 92.
		Summa	1,074: 92.

B) Kontrollen å hvitbetssockertillverkningen.

Debet.

Uppbörd:

Leverering från Kongl Statskontoret af 7:de hufvudtitelns anslag till förenämnda ändamål	1,000: —

Kredit.

Utgifter:

För inköp af kontrolleffekter m. m.	105: 25.		
Till skrifbiträden	97: 08.		
För skrifmaterialier m. m.	253: 61.	455: 94.	
Levering till Kongl. Statskontoret d. 24 Mars 1874		544: 06.	1,000: —

§ 1.

Uti den af vederbörande byråchef afgifna berättelse, angående kontrollen å bränvinsförfattningarnes tillämpning och restitution af tillverkningsafgift för utfördt bränvin, hafva omkostnaderna under revisionsåret upptagits sålunda:

"A) *Kostnader för kontrollen:*

Arvoden och resekostnadsersättning till öfverkontrollörer och kontrollörer jemte ersättning för skrifmaterialier	274,170: 10.	
Dagtraktamenten åt brännerivittnen	61,642: 50.	
Arvoden för vården af kontrolleffekter och diverse utgifter	1,674: 07.	337,486: 67.

B) *Kostnader för nederlagen:*

Besigtningskostnader	1,097: 47.	
Tillsyningsmäns arvoden och resekostnadsersättningar	12,470: 07.	13,567: 54.

C) *Uppbörds- och redovisningskostnader:*

Uppbördsprovision	27,226: 59.	
Remisslage	14,723: 23.	41,949: 82.
	Summa	393,004: 03.

Lägges härtill dels omkostnaderna för kontrollbyrån, hvilka, efter afdrag af dit influtna medel för ersatte kontrolleffekter, utgjort	7,792: 40.	
dels utgifter, bestridda omedelbart af Kongl. Statskontoret	703: 35.	8,495: 75.
så belöpa sig samtliga dessa utgifter till		401,499: 78.
hvarifrån bör afdragas de under året influtna nederlagsafgifter		14,292: 30.
då återstoden		387,207: 48.

utgör hela den så väl för kontrollen som uppbörden och redovisningen under året belöpande kostnad, uppgående till 2,76 procent af tillverkningsafgiften, 14,038,619: 77, för allt det under året tillverkade bränvinet.

Samma utgifter utgjorde:

år	1872	350,627: 70	eller	2,75	procent	af tillverkningsafgiften
„	1871	360,487: 79	„	3	„	„ „
„	1870	369,098: 86	„	3,35	„	„ „
„	1869	322,725: 11	„	3,77	„	„ „
„	1868	277,022: 28	„	3,88	„	„ „
„	1867	301,224: 51	„	3,81	„	„ „
„	1866	438,921: 17	„	4,73	„	„ „
„	1865	479,526: 63	„	4,76	„	„ „

För bedömande af sjelfva kontrollkostnadens förhållande till tillverkningsbeloppet har likasom näst föregående år beräknats, huru stor sjelfva kontrollkostnaden, således efter afdrag af afgifterna för uppbörden och redovisningen äfvensom för byrån varit för 1,000 kannor bränvin af normalstyrka, och befinnes denna under år 1873 hafva utgjort 18 rdr 68 öre. Densamma utgjorde:

år	1872	18,27
„	1871	19,89
„	1870	20,80
„	1869	23,63
„	1868	24,16
„	1867	21,76
„	1866	26
„	1865	26,32

Den något ökade kostnaden för 1873 i jemförelse med närmast föregående år är förnämligast beroende af en något minskad daglig medeltillverkning.“

Rikets ekonomiska karteverk.

A) **Redogörelse öfver allmänna ekonomiska karteverket.**

Debet.

Balans från år 1872.

Tillgång	456: 34.

Uppbörd:

Ordinarie och extra ordinarie statsanslag	38,000: —	
Indragna andre landtmätare-löner	9,450: —	
För kartläggning af egendomar	1,171: —	
„ försålda kartor och beskrifningar samt gravyrinventarier	1,116: 08.	49,737: 08.
	Summa	50,193: 42.

Kredit.

Utgifter:

Arvoden till arbetspersonalen och betjeningen	28,725: 98.	
Flitpenningar till dito	1,100: —	
Rese- och traktamentskostnad	4,630: —	
Dagtraktamenten under fältmätningstiden	5,988: —	
Hyra för arbetslokalen	1,800: —	
För ved, ljus och olja	417: 20.	
„ rit- och skrifmaterialier	617: 15.	
„ underhåll och inköp af instrumenter och effekter	1,324: 09.	
Dagsverkskostnader	2,927: 74.	
För tryckning af häradsbeskrifningar	212: 80.	
Diverse utgifter	949: 79.	48,692: 75.

Balans till år 1874:

Kontant behållning	1,500: 67.
Summa	50,193: 42.

B) Redogörelse öfver ekonomiska karteverket i Norrbottens län.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång	1,736: 14.

Uppbörd:

Statsanslag	20,000: —	
För försålda kartor och beskrifningar	472: —	
Anmärkningsmedel	4: —	20,476: —
Summa		22,212: 14.

Kredit.

Utgifter:

Arvoden, resepenningar och dagsverkskostnader	17,875: 89.	
Hyra för arbetslokalen	500: —	
Inköp och underhåll af instrumenter och möbler	125: 57.	
Rit- och skrifmaterialier	103: 16.	
Gravering m. m. af kartor	1,605: 22.	
Diverse utgifter	405: 68.	20,615: 52.
Transport		20,615: 52.

	Transport	20,615: 52.

Balans till år 1874:

Kontant behållning: hos redogöraren i Stockholm	461: —		
i Norrbottens läns ränteri	1,135: 62.	1,596: 62.	
	Summa	22,212: 14.	

§ 1.

För de arbeten, hvilka under år 1873 blifvit utförda af det ekonomiska karteverket, som bearbetar de södra och mellersta delarne af riket, har befälhafvaren för Topografiska kåren den 24 December samma år till Kongl. Maj:t afgifvit redogörelse, utur hvilken Revisorerne ansett sig böra meddela följande:

"Då ej alla de, i nådig skrifvelse af den 17 sistlidne Februari, anbefalda arbeten hunnit under året utföras, får jag här nedan, länsvis, först anföra de arbeten, hvilka voro till utförande anbefalda, och sedan omnämna så väl de arbeten, hvilka hunnit verkställas, som ock, der så är behöfligt, orsaken hvarföre åtskilliga arbeten ej kommit till utförande.

Stora Kopparbergs län.

Inom detta län skulle stomkartan öfver Norrbärke socken fullständigas; arealuträkningen deröfver verkställas och beskrifningen öfver socknen upprättas.

Såväl stomkartans fullständigande som arealuträkningen har hunnit verkställas, endast med undantag för det område, omkring 24,000 qvadratref, som upptages af Finbo bruks skogsmarker. Då detta bruks vidlyftiga egor äro sedan förlidet år under uppmätning, för egarens räkning, har jag ansett rättast att kartverket inväntade afslutningen af dessa mätningar, för att sedan tillgodogöra sig deras resultat, och ej sjelf företog den dyra och tidsödande uppmätningen, helst då underrättelse från vederbörande landmätare lemnats, att mätningen kommer att afslutas nästa sommar. Den rika tillgång, som här i trakten finnes på trigonometriskt bestämda punkter, har dock möjliggjort stomkartans hopsättande på sätt, att en ny karta öfver ofvan nämnda bruks skogsmarker lätt kan insättas och arbetet i sitt nuvarande skick börja begagnas till det ändamål, för hvilket det hufvudsakligast redan nu är gjordt, nemligen traktens geologiska undersökning.

Beskrifningen öfver Norrbärke socken är ej ännu upprättad.

Vermlands län.

Härstädes skulle alla återstående mätningar och rekognosceringar inom Filipstads bergslags härad afslutas, stomkartan öfver detta härad fullständigas och arealuträkning af häradet utföras.

Alla dessa mätningar och rekognosceringar äro utförda, så att arbetet på fältet är afslutadt. Sammansättningen af stomkartan är äfven verkställd, men ännu återstår åtskilligt arbete till denna kartas fullständigande. Af arealuträkningen har endast en ringa del hunnit verkställas, af den orsak, att den kartograf, som bearbetar ekonomiska kartan öfver Filipstads bergslags härad, har varit sjuk under tvänne månader denna höst.

Örebro län.

Inom detta län skulle stomkartan öfver Sundbo och Grimstens härad kompletteras, arealuträkningarne öfver Skyllersta, Sundbo och Grimstens härad fortsättas och afslutas samt beskrifningar öfver samma härad upprättas och, om så medhinnes, tryckas.

Ofvan nämnda stomkartearbete är afslutadt, hvarigenom hela Örebro län är ekonomiskt kartlagdt. Arealuträkningen för Skyllersta, Sundbo och Grimstens härad är afslutad. Beskrifningarne öfver samma trenne härad äro upprättade; endast tryckningen af dessa beskrifningar återstår.

Östergötlands län.

Inom detta län skulle de mätningar verkställas, hvilka voro behöfliga för fullbordandet af stomkartorna öfver det område, som omfattas af Topografiska korpsens kartblad Finspång, mätningar och rekognosceringar, så långt medhinnas kunde, verkställas inom de delar af länet, hvilka inrymmas på kartbladen Linköping, Valdemarsvik och Vimmerby; stomkartor sammansättas och fullständigas öfver de områden, hvilka ligga inom kartbladen Säfstaholm, Karlsborg, Finspång, Linköping och Valdemarsvik, såvidt nödiga materialier dertill funnos, samt, så långt medhinnas kunde, arealuträkningar verkställas och beskrifningar upprättas öfver Finspånga län, Åkerbo, Bobergs, Aska, Memmings och Skärkinds härad.

Dessa arbeten hafva på så sätt hunnit utföras, att stomkartorna öfver de delar af länet, som inrymmas på Topografiska korpsens kartblad Säfstaholm, Karlsborg och Finspång, äro alldeles färdiga, så att dessa kartor dels legat till grund för Topografiska korpsens fältmätningar sistlidne sommar, dels komma att begagnas vid Generalstabens topografiska arbeten inom länet nästa år; mätningar och rekognosceringar hafva blifvit verkställda inom de delar af Valkebo, Hanekinds och Hammarkinds härad, hvilka inrymmas på Topografiska korpsens kartblad Linköping och Valdemarsvik; stomkartor äro sammansatta och delvis fullständigade öfver delar af Valkebo, Hanekinds, Bankekinds och Hammarkinds härad, allt inom ofvan nämnda tvänne kartblad. Arealuträkningar hafva blifvit fullbordade öfver Finspånga läns härad, bestående af Hällesta, Tjellmo och Risinge tingslag, äfvensom öfver Åkerbo, Bobergs och Gullbergs härad. Aska härad är till en mindre del uträknadt, men uträkningarne öfver Memmings och Skärkinds härad äro ej ännu påbörjade.

Stockholms län.

Inom detta län skulle de redan förlidet år började uträkningarne öfver Svartlösa härad afslutas, beskrifning öfver samma härad upprättas och tryckas, samt de påbörjade arbetena för stomkartans upprättande öfver Sotholms härad fortsättas.

Alla de för detta län anbefalda arbeten hafva hunnit utföras. Arealuträkningen af Svartlösa härad är afslutad, beskrifningen uppsatt och säkerligen innan årets slut färdigtryckt. Inom Sotholms härad hafva 14,500 qvadratref blifvit uppmätta och 2 qvadratmil rekognoscerade.

Hela den vidd, som af det ekonomiska kartverket förliden sommar blifvit ekonomiskt kartlagd, utgör 15 qvadratmil, hvaraf genom ny egomätning 1,5 och genom så kallade rekognosceringar 13,5 qvadratmil.

Färgläggningen af de härads kartblad, hvilka äro under åren 1870, 1871 och 1872 på ett särskildt anslag graverade och tryckta, har så till vida utförts, att de 70 exemplar af kartan öfver Grangärde tingslag, inom Stora Kopparbergs län, i tvänne blad, hvilka vid årets början befunnos ofärglagde, blifvit fullbordade, hvarefter dessa härads kartor till försäljning utlemnats. Färgläggningen af kartorna öfver Nya Kopparbergs härad i Örebro län har påbörjats, men tills vidare afbrutits i afvaktan på Eders Kongl. Maj:ts nådiga svar å den underdåniga hemställan jag gjort om denna färgläggning i skrifvelse af den 12 December 1873.

Kartan öfver Svartlösa härad, inom Stockholms län, hvilken utgifves på bekostnad af länets hushållningssällskap, är graverad och nu under tryckning.

Af kartorna öfver Skyllersta, Sundbo, och Grimstens härad af Örebro län, hvilka kartor utgifvas på bekostnad af länets hushållningssällskap och landsting, är kartan öfver det förstnämnda häradet färdiggraverad och graveringen af kartan öfver de två sistnämnda häradena påbörjad.“

Anslaget till fortsättning af de geologiska undersökningarne inom riket samt utgifvande af derpå grundade kartor.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång		5,767: 10.

Uppbörd:

Extra statsanslaget för år 1873	58,000: —	
Bidrag från Jernkontoret för utförande af geognostiska undersökningar inom bergslagen	3,000: —	
För försålda kartor m. m.	1,904: 67.	
Anmärkningsmedel	164: 10.	63,068: 77.
	Summa	68,835: 87.

Kredit.

Utgifter:

Undersökningen	16,535: 82.	
Byråafdelningen	824: 89.	
Laboratorium	586: 80.	
Museum	1,150: 14.	
Biblioteket	686: 17.	
	Transport	19,783: 82.

Transport	19,783: 82.	
Kart- och boktrycket	11,006: 94.	
Aflöningar	30,242: 21.	
Värmeledning, ved och vatten	1,148: 80.	
Diverse utgifter	1,284: 42.	63,466: 19.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	369: 68.	
Dito i Riksbanken	5,000: —	5,369: 68.
Summa		68,835: 87.

§ 1.

Geologiska detaljundersökningar i skalan 1: 50,000 hade under år 1873 utförts inom Södermanlands, Östergötlands, Örebro, Malmöhus och Kristianstads län på en areal af sammanlagdt 15 qvadratmil, samt i skalan 1: 100,000 inom Kronobergs och Hallands län på en areal af omkring 23 qvadratmil, hvarjemte sådana undersökningar äfven pågått i Nora och Lindes bergslag.

Afvägningar, uppgående till omkring 65 qadratmil, hade utförts inom Örebro län.

Af det geologiska karteverket hade under året bladet "Segersjö" utgifvits.

Sjunde Hufvudtiteln.

Anslaget till beskattningsväsendets förenkling samt de nya jordeböckernas afslutande och granskning.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång	4,227: 13.

Uppbörd:

Extra statsanslag	14,492: 60.
Summa	18,719: 73.

Kredit.

Utgifter:

Aflöning	13,400: 94.	
För utskrift af nya jordeböcker	508: 40.	
Skrifpapper	756: —	14,665: 34.

Balans till år 1874:

Tillgång:

Kontant behållning	654: 39.	
D:o i Riksbanken	3,400: —	4,054: 39.
	Summa	18,719: 73.

Kongl. Statskontoret.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	7,001,314: 18.

Uppbörd:

För Ordinarie statsregleringsfonden		332,609: 66.	
„ Extra dito		26,112: 61.	
„ Riksgäldsverkets fond		100,000: —	
„ Militieboställsfonden		26,501: 86.	
„ Förenade mötespassevolansfonden		41,985: 35.	
„ Trosspassevolansfonden		9,297: 02.	
„ Norrbottens hästjägaresqvadrons fond		12,637: 84.	
„ Volontärvakansfonden		27,148: 48.	
„ En per mille-fonden		5,152: 42.	
„ Allmänna beväringsfonden		56,556: 53.	
„ Palmqvistska fonden till Stockholms befästande		9,797: 03.	
„ Almare Stäkes bros arrendemedels fond		484: 16.	
„ Längmanska donationsfonden		42,270: 02.	
„ Fonden för Carl XII:s monument		320: —	
„ Presterskapets löneregleringsfond		8,980: 47.	
„ Ramsele pastorsboställes skogsförsäljningsmedels fond		375: —	
	Transport	700,228: 45.	7,001,314: 18.

	Transport	700,228: 45.	7,001,314: 18.
För Elfdals pastorats regleringsfond		12,788: 61.	
„ Wadstena krigsmanshusfond		55: 60.	
„ Beväringsmanskapets invalid- och pensionsfond		3,676: 67.	
„ Bibelkommissionens fond		28,311: 57.	
„ Noréenska testamentsfonden		17,178: 87.	
„ Filénska dito		43,383: 84.	
Öfveråriga depositioner		190: 28.	
Remisser		52,479,346: 40.	53,285,160: 29.

Balans till år 1874:

Skulder:

Öfverleverering		1,229: 78.	
Återstående utgifter		41,887: 65.	
Oliqviderade diverse verks medel		530,321: 33.	
Skulder till:			
Riksgäldskontoret, andel i 1872 och 1873 årens öfverskott och besparingar m. m.	6,125,947: 23.		
Kongl. Arméförvaltningen, innestående anslag m. m.	1,722,416: 98.		
Kongl. Förvaltningen af sjöärendena, innestående anslag m. m.	2,213,574: 87.		
Kongl. Skogsstyrelsen	103,770: 74.		
Diverse personer och fonder m. m.	69,948: 64.	10,235,658: 46.	10,809,097: 22.
		Summa	71,095,571: 69.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder			5,923,398: 60.

Utgifter:

För Ordinarie statsregleringsfonden		5,135,021: 48.	
„ Extra dito		6,353,465: 75.	
„ Förenade mötespassevolansfonden		1,104: 23.	
„ Allmänna beväringsfonden		105: 70.	
„ Landshöfdinge-ackordsamorteringsfonden		936: 18.	
„ Allmänna magasinsfonden		5,135: 86.	
„ Drottningholms broars arrendemedels fond		2,300: —	
„ Biskopslöneregleringsfonden		4,517: —	
„ Presterskapets löneregleringsfond		6,179: 76.	
„ Elfdals pastorats regleringsfond		41,105: —	
„ Bibelkommissionens fond		5,005: 50.	
	Transport	11,554,876: 46.	5,923,398: 60.

	Transport	11,554,876: 46.	5,923,398: 60.
För Noréenska testamentsfonden		816: —	
„ Filénska dito		11,005: —	
Öfveråriga depositioner		660: 98.	
Remisser		35,479,215: 30.	47,046,573: 74.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning		2,806,411: 99.	
Behållning af bergseffekter		4,193: 42.	
Utlånta medel		4,043,390: 68.	
Utestående kronouppbörd, levererad inom den 30 April 1874		7,979: 26.	
Förskott		3,468,219: 90.	
Fordringar hos:			
Riksgäldskontoret	6,125,947: 23.		
Kongl. Fångvårdsstyrelsen	208,124: 52.		
„ Arméförvaltningen	25,365: 73.		
„ Förvaltningen af sjö-ärendena	97,582: 28.		
„ Sundhetskollegium	6,214: 21.		
Diverse personer och fonder m.m.	1,332,170: 13.	7,795,404: 10.	18,125,599: 35.
		Summa	71,095,571: 69.

Under Kongl. Statskontorets inseende ställda förvaltningsgrenar.

A) Stämpelpappersuppbörden.

Debet.

Balans från år 1872:

Skrifstämplar	106,507: 75.	
Enkla beläggningsstämplar	5,238,526: 85.	
Dubbla dito	4,385,591: 95.	
Vexelstämplar	63,524: —	9,794,150: 55.

Leverering från Riksbanken:

Skrifstämplar	118,732: —	
Enkla beläggningsstämplar	241,707: —	
Dubbla dito	780,480: —	1,140,919: —
	Transport	10,935,069: 55.

Återleverering från försäljningsmän:

	Transport	10,935,069: 55.
Skrifstämplar	45: —	
Enkla beläggningsstämplar	1,888: —	1,933: —
	Summa	10,937,002: 55.

Kredit.

Leverering till försäljningsmän:

Skrifstämplar	127,953: —	
Enkla beläggningsstämplar	214,768: 05.	
Dubbla dito	1,798,345: 35.	
Vexelstämplar	33,729: —	2,174,795: 40.

Afskrifning:

Skrifstämplar	2: —	
Enkla beläggningsstämplar	14: 45.	16: 45.

Balans till år 1874:

Skrifstämplar	97,329: 75.	
Enkla beläggningsstämplar	5,267,339: 35.	
Dubbla dito	3,367,726: 60.	
Vexelstämplar	29,795: —	8,762,190: 70.
	Summa	10,937,002: 55.

B) Kongl. Myntverket.

	Karoliner à 7: 15	Guld.		Riksmynt Silfver.		Riksmynt.		Summa.	
	st.	Kronor	öre	Rdr	öre	Rdr	öre	Rdr	öre
Debet.									
Balans från år 1872:									
Tillgångar	4,659	——	—	619,322	77	307,724	99	960,359	61
Uppbörd:									
Myntskatt	——	15,556	46	454	16	——	—	16,010	62
Stockprof	——	108	56	672	—	——	—	780	56
Vinst på utmyntning af myntmetall	——	——	—	——	—	30,845	09	30,845	09
Dito vid medaljpregling	——	——	—	——	—	1,336	63	1,336	63
Dito å karoliners förvandling till kronor .	——	19,767	40	——	—	——	—	19,767	40
Försåldt guld	——	——	—	——	—	5,505	50	5,505	50
Inlöst silfver	——	——	—	8,000	—	——	—	8,000	—
Diverse inkomster	——	——	—	26	69	1,288	30	1,314	99
Omföring	——	7,864	70	——	—	——	—	7,864	70
Statsanslag till Myntverkets drift och underhåll .	——	——	—	——	—	12,000	—	12,000	—
Sgr	——	43,297	12	9,152	85	50,975	52	103,425	49
Balans till år 1874:									
Skuld till Riksbanken i guld och silfver . . .	——	3,530,209	80	87,113	83	——	—	3,617,323	63
Summa	4,659	3,573,506	92	715,589	45	358,700	51	4,681,108	73
Kredit.									
Balans från år 1872:									
Skuld	1,911	——	—	578,818	84	336	96	592,819	45
Transport	1,911	——	—	578,818	84	336	96	592,819	45

	Karoliner à 7: 15.	Guld.		Riksmynt Silfver.		Riksmynt.		Summa.	
	st.	Kronor	öre	Rdr	öre	Rdr	öre	Rdr	öre
Transport	1,911	—	—	578,818	84	336	96	592,819	45
Utgifter:									
Omkostnader för utmyntning af guld och silfver	—	—	—	—	—	19,992	68	19,992	68
Nybyggnader och reparationer	—	—	—	—	—	657	75	657	75
Förlust vid utmyntning m. m.	—	6,586	68	1,434	71	625	64	8,647	03
Karoliners förvandling till kronor	2,748	—	—	—	—	—	—	19,648	20
Försåldt guld	—	5,505	50	—	—	—	—	5,505	50
Omföring	—	—	—	7,864	70	—	—	7,864	70
Till inlösning af Sala silfver	—	—	—	—	—	8,000	—	8,000	—
Leverering till Riksgäldskontoret	—	—	—	—	—	34,900	—	34,900	—
Sgr	2,748	12,092	18	9,299	41	64,176	07	105,215	86
Balans till år 1874:									
Tillgångar:									
Kontant behållning	—	—	—	—	—	865	75	865	75
D:o d:o i Riksbanken	—	5,521	81	8,856	56	13,048	05	27,426	42
Behållning af bergseffekter	—	3,555,892	93	118,614	64	10,882	12	3,685,389	69
Dito af deglar, ved och kol m. m.	—	—	—	—	—	13,930	91	13,930	91
Inventariers värden	—	—	—	—	—	75,000	—	75,000	—
Fastigheters dito	—	—	—	—	—	180,460	65	180,460	65
Sgr	—	3,561,414	74	127,471	20	294,187	48	3,983,073	42
Summa	4,659	3,573,506	92	715,589	45	358,700	51	4,681,108	73

§ 1.

Öfverdirektören vid Mynt- och Kontrollverken samt myntmästaren innehafva i Myntverkets lokal hvardera 13 boställsrum, samt myntkamereraren och myntgravören hvardera 8 rum. Då dessa boställsvåningar synas vara större än behofvet kräfver, under det å andra sidan mynt- och bergsproberaren, kontrollören och amanuenserne äro i saknad af boställsrum, torde vid inträffande ledighet vid de först nämnda be-

fattningarne lätteligen kunna så anordnas, att bostadsförmån beredes en eller flere af de tjenstemän, i hvilkas aflöning en sådan förmån hittills icke ingått.

§ 2.

På en till Myntverket utställd räkning å bland annat 6,815 kubikfot stenkol finnes antecknadt: "Från ofvanstående afräknas dock 33 ½ kubikfot stenkol, som af myntarbetare blifvit betalda med 22 rdr 11 öre," hvarefter endast kostnaden för återstående 6,781,5 kubikfot stenkol i räkenskapen affördts. Häraf vill synas, som skulle utaf stenkol, som blifvit för Myntverket inköpt, någon del vara till myntarbetare försåld; och då ett sådant förfarande synts Revisorerne icke vara med god ordning öfverensstämmande, hafva Revisorerne ansett sig böra deråt fästa Riksdagens uppmärksamhet.

C) Kongl. Kontrollverket.

1) Kontrollstämpelmedel.

Debet.

Uppbörd:

	Stockholm.	Landsorten.	Summa.	
Enkel afgift	8,967: 72.	16,057: 44.	25,025: 16.	
Dubbel dito	136: 89.	33: 57.	170: 46.	
Extra uppbörd	— —	17: 61.	17: 61.	
Summa	9,104: 61.	16,108: 62.		25,213: 23.

Kredit.

Utgifter:

Arvoden	— —	5,363: 50.	5,363: 50.	
Postporto	— —	3: 06.	3: 06.	
Leverering till Kongl. Räntekammaren	9,104: 61.	1: 35.	9,105: 96.	
Dito till landtränterierna	— —	10,740: 71.	10,740: 71.	
Summa	9,104: 61.	16,108: 62.		25,213: 23.

2) Anslaget till omkostnader för Kontrollverket:

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	113: 09.

Uppbörd:

Leverering ifrån Kongl. Statskontoret	1,500: —
Summa	1,613: 09.

Kredit.

Utgifter:

Ved och kol	241: 87.	
Lysmateriel	121: 55.	
Postporto m. m.	175: 27.	
Kontrollstämplar	150: —	
Vattenafgift	21: —	
Skrifmaterialier m. m.	122: 57.	
Instrumenter	167: 25.	
Diverse utgifter	486: 61.	1,486: 12.

Balans till år 1874:

Tillgångar:	
Kontant behållning	126: 97.
Summa	1,613: 09.

Kongl. Kammarrättens aktoratsräkning.

	Advokat-fiskals-kontoret.		Provins-räken-skapskon-toret.		Militie-räken-skapskon-toret.		Civil-räken-skapskon-toret.		Summa.	
Debet.										
Balans från år 1872	326,846	49	20,612	83	3,971	55	12,266	76	363,697	63
Uppbörd	51,380	62	15,466	59	15,312	88	17,220	70	99,380	79
Summa	378,227	11	36,079	42	19,284	43	29,487	46	463,078	42
Kredit.										
Afskrifning	10,251	68	2,574	13	626	38	354	97	13,807	16
Leverering	18,877	05	18,977	41	11,152	72	16,403	53	65,410	71
Balans till år 1874	349,098	38	14,527	88	7,505	33	12,728	96	383,860	55
Summa	378,227	11	36,079	42	19,284	43	29,487	46	463,078	42

Kongl. Öfver-intendentsembetet.

Debet.

Balans från år 1872.

Tillgångar . . . . . 186,484: 98.

Uppbörd:

Statsanslag:

Sjunde hufvudtitelns ordinarie anslag:

Till byggnader och reparationer	120,900: —		
„ skrifmaterialier och expenser	1,230: 46.		
Transport	122,130	46.	186,484: 98.

Transport	122,130: 46.	186,484: 98.
Nionde hufvudtitelns ordinarie anslag:		
Allmänna indragningsstaten, hyreskostnader för embetslokaler	6,800: —	
Åttonde hufvudtitelns extra anslag:		
Till nybyggnad för Kongl. Biblioteket	145,000: —	
Leverering från Kongl. Postverket: för posthusbyggnad i Stockholm	65,000: —	338,930: 46.
Summa		525,415: 44.

Kredit.

Utgifter:

Byggnader och reparationer	180,312: 85.		
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	1,230: 46.		
Hyreskostnader för embetslokaler	6,800: —	188,343: 31.	
Nationalmuseibyggnadens inredning	3,399: 25.		
Nybyggnad för Kongl. Biblioteket	188,459: 75.	191,859: —	
Posthusbyggnad i Stockholm		88,255: 49.	468,457: 80.

Afskrifning.

I föregående års räkenskaper debiterade men ej lyftade medel till Nationalmuseibyggnadens inredning	13,426: 59.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	14,212: 53.	
Fordringar	15,780: 46.	
Förskott	13,538: 06.	43,531: 05.
Summa		525,415: 44.

§ 1.

Jemlikt den för Kongl. Öfver-intendentsembetet utfärdade instruktion skola de arbeten, hvilka å kronans hus och byggnader, vare sig i hufvudstaden eller landsorterna, äro behöfliga, derest icke betydande svårigheter derför uppstå, utföras efter föregången entreprenadauktion. Reparationsarbetena i hufvudstaden under revisionsåret synas emellertid vara utförda utan att sådan auktion föregått, ehuru flera af dem varit af en icke obetydlig omfattning. Sålunda har för arbeten vid Dramatiska teatern, enligt särskilda räkningar, utgifvits icke mindre än 37,659 kronor 28 öre, för reparationer i gamla bankohuset 15,058 kronor 9 öre, i kanslihuset 9,275 kronor 25 öre o. s. v. Det har synts Revisorerne antagligt att, genom embetets underlåtenhet att iaktta omförmälda föreskrift, kostnaderna i väsentlig mån stegrats, enär vid specifik granskning af räkningarne prisen å en del materialier och arbeten förefallit synnerligen höga.

Kongl. Postverket.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			1,085,636: 51.

Uppbörd:

Porto för inrikes brefvexlingen	1,663,572: 53.		
Dito för lokal- dito	25,228: 04.		
Dito för norska dito	73,107: 73.		
Dito för rysk-finska dito	34,099: 91.		
Dito för danska dito	132,941: 35.		
Dito för utrikes brefvexlingen i öfrigt	332,257: 02.	2,261,206: 58.	
Dito för tidningar och tidskrifter		88,855: 03.	
Dito för paketförsändelser:			
tillkommande svenska postverket	148,073: 02.		
tillkommande främmande postverk	29,618: 03.	177,691: 05.	
Afgifter för diligenspassagerare och deras bagage		100,166: 68.	
Rekommendationsafgifter		194,139: 55.	
Assuransafgifter		198,221: 59.	
Afgifter för postanvisningar		18,686: 14.	
Dito „ postförskott		643: 45.	
Räntemedel å obligationer		8,062: 50.	
Fraktmedel		6,250: 93.	
Extra ordinarie uppbörd		39,566: 34.	
Bötesmedel		1,038: 34.	
Observationsmedel		10,627: 15.	
Expeditionslösen		897: —	
Skilnaden emellan försålda och använda portofrimärken		59,021: 43.	
Outtagna medel, hvilka varit inneslutna uti på postkontoren qvarliggande bref, till hvilka egare sig ej anmält		1,901: 18.	
Ersättning för bortkomna eller skadade postförsändelser		732: 03.	
Sjöpostfarten emellan Sverige och Finland		2,853: 98.	3,170,560: 95.

Balans till år 1874:

Skulder:		
Öfverlevereringar	31,980: 45.	
Skulder i allmänhet	490,362: 05.	522,342: 50.
	Summa	4,778,539: 96.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder			253,050: 97.

Utgifter:

Aflöningar på stat		839,386: 78.	
Indragningsstaten		11,462: 83.	
Pensionsstaten		28,472: 49.	
Omkostnader:			
Provisioner	113,719: 32.		
Hyror	85,883: 75.		
Ersättning för väntrum åt resande med postvagnarne	9,596: 50.		
Reparationer och underhåll af samt onera för posthus	12,154: 44.		
Ved och belysning	25,569: 41.		
Rese- och traktamentsersättning	191,860: 43.		
Beklädnad åt vaktmästare m. fl.	38,338: 94.		
Postiljoners beväring	699: 16.		
Poståkdons anskaffande och underhåll	45,605: 41.		
Postföringskostnader:			
å jernväg 208,102: 15.			
å landsväg samt inom postanstalters område 698,699: 08.			
sjöledes:			
emellan Gotland och fasta landet 46,716: 83.			
emellan öfriga inrikes orter 28,466: 44.			
emellan Sverige och Danmark 4,407: 38.			
emellan Sverige och Tyskland 13,384: 15.			
emellan Sverige och England 576: —	93,550: 80.	1,000,352: 03.	
Utrikes brefvexlingen	113,385: 40.		
Skrifmaterialier samt trycknings- m. fl. kostnader	120,329: 37.		
Tillverkningen af frimärken, frankokuvert och brefkort	15,174: 42.		
Transport	1,772,668: 58.	879,322: 10.	253,050: 97.

Transport	1,772,668: 58.	879,322: 10.	253,050: 97.
Inköp och underhåll af postväskor breflådor m. m.	92,041: 05.		
Gästgifverihållningen vid Grislehamn	300: —		
Diverse utgifter	42,703: 38.	1,907,713: 01.	
Oförutsedda utgifter:			
Aflöningar och gratifikationer	57,253: 37.		
Nybyggnad af posthus	66,760: 50.		
Tillsyn och underhåll af postfartyg	10,692: 91.		
Portoersättning till å utrikes orter anställde svensk-norske konsuler	2,189: 09.	136,895: 87.	
Afkortningar och afskrifningar:			
Restituerade medel	524: 03.		
Porto för outlösta bref	7,462: 17.		
Åklagareandel af böter	67: 59.		
Observationsprocent	3,000: 83.	11,054: 62.	
Leverering till Kongl. Statskontoret		409,899: 20.	3,344,884: 80.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	1,011,313: 30.	
Förskott	23,050: —	
Proprie-balanser	9,349: 13.	
Fordringar	136,071: 69.	
Anmärkt post	820: 07.	1,180,604: 19.
	Summa	4,778,539: 96.

Kongl. Tullverket.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	2,015,985: 51.

Uppbörd:

Tullmedel:		
Inkommande tull	23,134,175: 42.	
Lastpenningar	638,160: 79.	
Transport	23,772,336: 21.	2,015,985: 51.

Transport	23,772,336: 21.		2,015,985: 51.
Nederlagsafgift	121,460: 74.		
Transitoafgift	2,978: 44.		
Konfiskationer	5,002: 20.		
Böter	17,434: 17.		
Strandvraksmedel	11,268: 75.		
Abandonerade varor	183: 21.		
Natt och år ståndna varor	165: 94.		
Extra inkomst	3,465: 85.		
Auktionsprovision	4,415: 18.		
Observationsmedel	1,515: 43.	23,940,226: 12.	
Fyr- och båkmedel:			
Inkommande	392,334: 45.		
Utgående	557,118: 68.		
Observationsmedel	137: 23.	949,590: 36.	
Lasarettsafgift		93: 35.	24,889,909: 83.

Balans till år 1874:

Skulder:		
Tullmedel	681,495: 42.	
Fyr- och båkmedel	29,071: 64.	710,567: 06.
	Summa	27,616,462: 40.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder	540,932: 48.

Utgifter:

Af tullmedlen:			
Bidrag till Handelsflottans pensionsanstalt	81,000: —		
Ersättning till städerna för tolagsafgifter	1,484,402: 51.	1,565,402: 51.	
Omkostnader:			
Ordinarie staten	1,462,814: 95.		
Indragningsstaten	82,472: 64.		
Pensionsstaterna	225,383: 64.		
Begrafningshjelp	1,328: 32.		
Arvoden	19,509: 20.		
Rese- och traktamentskostnader	19,715: 04.		
Transport	1,811,223 79.	1,565,402: 51.	540,932: 48.

Transport	1,811,223 79.	1,565,402: 51.		540,932: 48.
Byggnader och reparationer m. m.	14,151: 09.			
Postporto	9,879: 09.			
Ved, ljus och lyktors underhåll	9,449: 38.			
Skrifmaterialier m. m.	15,203: 31.			
Diverse utgifter	11,432: 35.			
Gratifikationer	281: —			
Extra medel	49,910: 10.			
Hemliga utgifter	8,500: —	1,930,030: 11.		
Afkortningar		31,235: 56.	3,526,668: 18.	
Af fyr- och båkmedlen:				
Afkortning		194: 52.		
Uppbördsprovision		28,483: 59.	28,678: 11.	3,555,346: 29.

Levereringar:

Till Kongl. Räntekammaren:			
Tullmedel	19,740,427: 37.		
Fyr- och båkmedel	920,000: 09.		
Handels- och sjöfartsfondens medel	6: 68.	20,660,434: 14.	
Till Serafimerlasarettet		100: 60.	20,660,534: 74.

Balans till år 1874:

	Kontant behållning	Utestående uppbörd.	Proprie-balans.	Fordringar.	Summa.	
Tillgångar:						
Tullmedel	62,679: 42.	179,589: 63.	184,390: 92.	2,397,212: 65.	2,823,872: 62.	
Fyr- och båkmedel	2,628: 25.	9,863: 46.	167: 43.	9,855: —	22,514: 14.	
Handels-och sjöfarts-fondens medel	—— —	—— —	13,163: 53.	—— —	13,163: 53.	
Lasaretts-afgifter	87: —	—— —	—— —	11: 60.	98: 60.	
Sgr	65,394: 67.	189,453: 09.	197,721: 88.	2,407,079: 25.	—— —	2,859,648: 89.
					Summa	27,616,462: 40.

	1869.	*1870.*	*1871.*	*1872.*	*1873.*
Tullmedlen utgjorde	13,992,024: —	15,782,072: 17.	19,119,239: 32.	19,305,447: 84.	23,940,226: 12.
Afkortningar	57,987: 48.	95,846: 01.	83,502: 91.	56,297: 13.	31,235: 56.
Aflöning och omkostnader	1,922,263: 74.	1,914,290: 78.	1,914,233: 70.	1,916,613: 16.	1,930,030: 11.
Säger	1,980,251: 22.	2,010,136: 79.	1,997,736: 61.	1,972,910: 29.	1,961,265: 67.
Återstår	12,011,772: 78.	13,771,935: 38.	17,121,502: 71.	17,332,537: 55.	21,978,960: 45.
hvaraf levererats:					
Till handels- och sjöfartsfonden	750,000: —	—— —	—— —	—— —	—— —
„ städerna för mistad tolag	1,004,017: 43.	1,090,488: 43.	1,250,465: 48.	1,258,810: 80.	1,484,402: 51.
„ Handelsflottans pensionsanstalt	25,000: —	78,000: —	79,000: —	74,000: —	81,000: —
hvadan netto utgör	10,232,755: 35.	12,603,446: 95.	15,792,037: 23.	15,999,726: 75.	20,413,557: 94.

1873 års tulluppbörd	23,940,226: 12.
öfverstiger den i riksstaten för samma år påräknade inkomst	14,600,000: —
med	R:dr 9,340,226: 12.

	1869.	*1870.*	*1871.*	*1872.*	*1873.*
Fyr- och båkmedlen utgjorde	763,762: 13.	801,222: 87.	835,159: 48.	943,086: 58.	949,590: 36.
Afkortningar	385: 06.	258: 85.	122: 88.	936: 70.	194: 52.
Uppbördsprovision	22,909: 81.	24,034: 68.	25,052: 40.	28,290: 89.	28,483: 59.
Netto utgör	740,467: 26.	776,929: 34.	809,984: 20.	913,858: 99.	920,912: 25.

Kongl. Skogsstyrelsen.

A) Reservationsanslaget till skogsväsendet.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	135,358: 05.
Transport	135,358: 05.

	Transport	135,358: 05.
Uppbörd:		
1873 års anslag	90,000: —	
Anmärkningsmedel	14: 22.	90,014: 22.
Balans till år 1874:		
Skulder		82,039: 38.
	Summa	307,411: 65.

Kredit.

Balans från år 1872:		
Skulder		83,753: 09.
Utgifter:		
Indelning af kronoparker	2,615: 54.	
Skogsodling och skogsvård	22,638: 74.	
Skogsafverkning	9,941: 45.	
Extra skogsbevakning	25,958: 53.	
Byggnadskostnader	16,368: 55.	
Inventarier	1,534: 98.	
Skatter och onera	3,474: 53.	
Rese- och traktamentskostnader	947: 54.	
Gratifikationer	150: —	
Undersökning af renbetesfjell	396: 42.	
Bidrag till utgifvande af tidskrift om skogsväsendet	500: —	
Bidrag till skogsskolor	3,800: —	
Diverse utgifter	4,122: 72.	
Leverering till Kongl. Skogsinstitutet	769: 43.	93,218: 43.
Balans till år 1874:		
Tillgångar:		
Kontant behållning	5,767: 25.	
Förskott (deraf till boställsskogars indelning 20,521: 99.)	20,902: 14.	
Fordringar	103,770: 74.	130,440: 13.
	Summa	307,411: 65.

B) Fonden för boställsskogars indelning till regelbunden hushållning.

Debet.

Balans från år 1872:		
Tillgångar		25,348: 81.
	Transport	25,348: 81.

		Transport	25,348: 81.

Balans till år 1874:

Skuld till reservationsanslaget			20,521: 99.
		Summa	45,870: 80.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder			13,998: 98.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Förskott	af Statskontoret	11,349: 83.	
	„ reservationsanslaget	20,521: 99.	31,871: 82.
		Summa	45,870: 80.

C) **Anvisade medel till bestridande af kostnader för undersökning rörande elfrensnings- och strömbyggnadsarbeten i Norrbottens län.**

Debet.

Inkomster:

Leverering från Riksgäldskontoret		4,000: —

Kredit.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning		1,000: —	
Förskott		3,000: —	4,000: —

D) **Anvisade medel till bestridande af kostnader för undersökning af kronans ek- och furuskog.**

Debet.

Inkomster:

Leverering från Kongl. Förvaltningen af sjöärenderna: af anslaget till flottans nybyggnad		1,200: —

Balans till år 1874:

Skulder			371: 78.
		Summa	1,571: 78.

Kredit.

Utgifter:

Rese- och traktamentskostnader		1,221: 78.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	350: —	
	Summa	1,571: 78.

E) **Redogörelsen för anslagna renskrifnings-, expens- m. fl. medel:**

Debet.

Inkomster:

Leverering ifrån Kongl. Statskontoret:		
Af anslaget till skogsväsendet	3,800: —	
„ Sjunde hufvudtitelns allmänna besparingar	2,728: 69.	6,528: 69.

Balans till år 1874:

Skulder		1,194: 38.
	Summa	7,723: 07.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		376: 64.

Utgifter:

Arvoden för bestridda tillfälliga förordnanden	1,858: 33.	
Till extra kanslibiträden och renskrifning	2,855: 24.	
„ möbler, skrifmaterialier och expenser	1,955: 96.	
„ ved till embetsrummen	426: 89.	7,096: 42.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	250: 01.	
	Summa	7,723: 07.

F) Redovisningen för anslaget till arrende och underhåll af den s. k. laboratoriehagen.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar . . . . . 68: 45.

Kredit.

Utgifter:

Leverering till Kongl. Skogsinstitutet . . . . . 68: 45.

§ 1.

Jemlikt särskilda nådiga bref af den 8 December 1832 och den 15 Juni 1861, hafva åtskillige boställs- och hemmansinnehafvare inom Elfsborgs och Skaraborgs län fått sig medgifven rätt till bete å kronoparkerna Halle- och Hunneberg för ett visst antal kreatur samt till utsyning derstädes af skogseffekter, emot afgift för betets begagnande af 9 kappar korn för hvarje häst och 6 kappar korn för hvarje nötkreatur samt för skogseffekterna af 3 kronor för en famn ved och 75 öre för en timmerstock. Då dessa afgifter förefallit Revisorerne, under nu varande prisförhållanden, vara synnerligen lågt beräknade, samt dessutom mulbetesrätten otvifvelaktigt är för de ifrågavarande skogarnes bestånd och tillväxt hinderlig, har det synts Revisorerne, i skogskulturens intresse, väl förtjena utredning, huru vida förr bemälde boställs- och hemmansinnehafvare må kunna anses ega några i lag grundade anspråk på ifrågavarande mulbetes- och utsyningsrätt samt om icke, i sådan händelse, det skulle, så väl i förevarande fall som andra, hvilka vid ärendets utredning kunna finnas med detsamma likartade, vara för staten mest fördelaktigt att för frånträdandet af dylika rättigheter utgifva skälig lösen.

§ 2.

Jemlikt den 14 Juli 1873 upprättade kontrakt, har till afverkning under 5 års tid upplåtits från sju särskilda skogar inom Vesternorrlands län ett sammanräknadt belopp af 95,600 träd för en summa af 273,574 Rdr, utan att, så vidt Revisorerne kunnat utreda, kungörelse om dessa försäljningar varit i Post- och Inrikestidningar införd.

Kongl. Skogsinstitutet.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		197: 36.

Uppbörd:

Leverering från Kongl. Statskontoret	12,907: 50.	
Dito „ Kongl. Skogsstyrelsen	837: 88.	
Hyresmedel	400: —	
Arrendemedel	40: —	
Ersättning för verkställda skogsindelningar	600: —	
Diverse inkomster	89: 82.	14,875: 20.

Balans till år 1874:

Skulder		471: 28.
	Summa	15,543: 84.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		251: 75.

Utgifter:

Aflöningar	6,537: 50.		
Stipendier	1,000: —		
Rit- och skrifmateriel	58: 30.		
Ved och lyshållning	534: 02.		
Diverse utgifter	1,390: 36.		
Inköp af inventarier	431: —		
Arrende och kulturkostnader för laboratoriehagen	770: 88.		
För elevernes praktiska öfningar	2,812: 60.		
Indelnings- och repetitörsarvoden	600: —	14,134: 66.	
Leverering till Kongl. Räntekammaren		654: 82.	14,789: 48.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning		502: 61.
	Summa	15,543: 84.

Elevantalet år 1873 { Vårterminen 17. / Höstterminen 10.

Skogsskolorna.

	Skogsskolan å Hunneberg.	Skogsskolan å Tierp.	Skogsskolan å Omberg.	Skogsskolan å Böda.	Skogsskolan i Sillre.	Skogsskolan vid Danielslund.
Debet.						
Balans från år 1872:						
Tillgångar	5 97	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Uppbörd:						
Statsanslag	3,600 —	3,600 —	3,600 —	3,547 06	3,600 —	3,375 —
Arrendemedel	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	100 —
Anmärkningsmedel	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	5 03
Försäljningsmedel	— — —	19 25	— — —	— — —	— — —	— — —
Säger	3,600 —	3,619 25	3,600 —	3,547 06	3,600 —	3,480 03
Balans till år 1874:						
Skulder	4 83	— — —	— — —	— — —	101 57	— — —
Summa	3,610 80	3,619 25	3,600 —	3,547 06	3,701 57	3,480 03
Kredit.						
Balans från år 1872:						
Skulder	— — —	6 56	— — —	— — —	63 75	— — —
Utgifter:						
Aflöning	1,800 —	1,800 —	1,800 —	1,800 —	1,800 —	1,800 —
Stipendier	1,500 —	1,500 —	1,500 —	1,394 12	1,500 —	1,240 42
Underhåll af byggnader och inventarier m. fl. utgifter	304 83	312 69	292 46	300 —	337 82	405 03
Leverering	5 97	— — —	7 54	— — —	— — —	34 58
Säger	3,610 80	3,612 69	3,600 —	3,494 12	3,637 82	3,480 03
Balans till år 1874:						
Tillgångar, kontant behållning	— — —	— — —	— — —	52 94	— — —	— — —
Summa	3,610 80	3,619 25	3,600 —	3,547 06	3,701 57	3,480 03
Elevantalet 1:a halfåret	10	10	10	12	11	8
Elevantalet 2:a dito	10	10	10	8	10	12

Kongl. Telegrafverket.

1:o. Anslagsmedel.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		22,566: 14.

Uppbörd:

Från underhållsmedlen omförda	235,732: 22.	
Bidrag från Hallstahammars aktiebolag	1,500: —	
Anmärkningsmedel	60: 95.	237,293: 17.

Balans till år 1874:

Skulder		10,834: 94.
	Summa	270,694: 25.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		11,298: 36.

Utgifter:

Aflöning och dagsverken	37,133: 45.	
Rese- och traktamentskostnad	8,708: 40.	
Materialier	172,690: 17.	
Instrumenter och apparater	11,296: 74.	
Verktyg och arbetsredskap	2,928: 38.	
Möbler och husgeråd	4,353: 46.	
Böcker och kartor	241: 95.	
Skrifmaterialier	79: —	
Batteriförnödenheter	5,482: 07.	
Frakt- och transportkostnad	14,513: 59.	
Anmärkningsprocent	10: 05.	
Ersättning för nedtrampad gröda	48: 50.	
Diverse utgifter	737: 44.	258,223: 20.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	98: 41.	
Fordringar	1,074: 28.	1,172: 69.
	Summa	270,694: 25.

2:o. Underhållsmedel.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		300,404: 79.

Uppbörd:

Svenskt porto	1,142,890: 17.	
Anmärkningsmedel	787: 69.	
Bötesmedel	72: —	
Portoersättning på grund af telegraferingsfel	15: 50.	
Bidrag till stationernas underhåll	1,822: 25.	
Hyresbidrag	3,605: —	
Försåld materiel	3,977: 67.	
Uppdebiterade medel	147: 69.	
Inkomst af Telegrafverkets egendom å Södermalm	964: 97.	
Ersättning för telegrafstolpars begagnande	1,440: —	1,155,722: 94.

Balans till år 1874:

Skulder		129,279: 90.
	Summa.	1,585,407: 63.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		130,256: 78.

Utgifter:

Aflöningar m. m., specificerade i Kongl. Telegrafstyrelsens tryckta underdåniga berättelse för år 1873, Tab. V	886,919: 42.	
Omföring till anslagsmedlen	235,732: 22.	1,122,651: 64.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	243,667: 67.	
Fordringar	88,831: 54.	332,499: 21.
	Summa	1,585,407: 63.

Kolonien S:t Barthélemy.

Debet.

Balans från år 1872:

	Spanska Daler. cent.	Utgörande i Kronor. öre.
Kontant behållning	211: 46.	792: 97.
Förskott	341: 14.	1,279: 27.
Säger	552: 60.	2,072: 24.

Inkomster:

Tull- och lästafgifter	1,903: 62.	7,138: 57.
Stämpelpappersmedel	19: 45.	72: 94.
Auktionsprocent	5: 23.	19: 61.
Inventarie- d:o	8: 82.	33: 07.
Tomtören	4: 80.	18: —
Tillskott från Sverige	8,915: 47.	33,433: 01.
Säger	10,857: 39.	40,715: 20.

Balans till år 1874:

Oliqviderade utgifter för år 1873	160: 26.	600: 97.
Summa	11,570: 25.	43,388: 41.

Kredit.

Balans från år 1872:

Oliqviderade utgifter för år 1872	310: 50.	1,164: 37.

Utgifter:

Aflöning m. m.	6,676: —	25,035: —
Kostnader för garnisonen, milisen och försvarsverket	2,507: 26.	9,402: 22.
Uppbördsprovision	39: 22.	147: 07.
Anslag till möblers underhåll	300: —	1,125: —
Hushyror	336: —	1,260: —
Reparationer m. m.	397: 78.	1,491: 67.
Tillfälliga utgifter	50: —	187: 50.
Extra utgifter	512: 48.	1,921: 80.
Säger	10,818: 74.	40,570: 26.
Transport	11,129: 24.	41,734: 63.

Transport	11,129: 24.	41,734: 63.

Balans till år 1874:

Kontant behållning	108: 57.	407: 13.
Förskott	332: 44.	1,246: 65.
Säger	441: 01.	1,653: 78.
Summa	11,570: 25.	43,388: 41.

Anmärkning:
18 kronor = 1 £.
100 £ = 480 daler pari kurs
1 daler = 3 kronor 75 öre.

§ 1.

Då innevarande års Riksdag till Kongl. Maj:t gjort underdånig framställning om vidtagande af åtgärder till lindrande af det betryck, hvari kolonien S:t Barthélemy sig befinner, hafva Revisorerne nu ansett sig endast böra, med hänvisande till 1873 och 1874 årens revisionsberättelser, anmärka, att tull- och lästafgifterna för år 1873, i jemförelse med de föregående årens enahanda afgifter, ytterligare nedgått.

Kongl. Teatrarne.

Debet.

Balans från spelåret 1872—1873:

Tillgångar		57,025: 39.

Uppbörd:

Bidrag af Hans Maj:t Konungen och den Kongl familjens öfriga medlemmar		72,760: —	
Statsanslag		60,000: —	
Hyresmedel		26,415: —	
Recettmedel:			
Stora teatern	312,110: 90.		
Dramatiska d:o	187,045: 35.	499,156: 25.	
Extra inkomster		5,957: 06.	664,288: 31.
Summa			721,313: 70.

Kredit.

Utgifter:

Förste direktörens lön		6,000: —	
Litterära afdelningen, kansliet och kassan:			
Sekreterarens lön	999: 96.		
Litterära afdelningen	20,766: 99.		
Kansliet	4,465: 60.		
Biljettförsäljning och emottagning	8,955: 06.		
Pensioner och tillfälliga understöd	3,235: —	38,422: 61.	
Artistiska afdelningen:			
Intendenten för scenen vakant.			
Scenens byrå	10,918: 82.		
Sångscenen	87,652: 90.		
Talscenen	97,803: 93.		
Orkestern	76,031: 91.		
Baletten	26,809: 72.		
Kören	38,666: 46.		
Elevskolan	11,536: —		
Tjenstgöringspenningar	23,014: 75.	372,434: 49.	
Tekniska afdelningen och materielen:			
Kontrollören vakant.			
Aflöning till kontrollanter och materialförvaltare	2,500: —		
Reparationer, hyror och kontributioner	11,656: 83.		
Möbler och husgeråd	2,519: 44.		
Attributer	9,403: 18.		
Kostymer	66,126: 59.		
Dekorationer	64,404: 74.		
Eklärering och eldsläckning	39,353: 24.		
Städning, renhållning och eldning	17,655: 48.	213,619: 50.	
Extra utgift		755: 25.	
Till stiftelsen "De sceniska artisternas hem" bruttoinkomsten af en representation		2,230: 20.	
Till Hofkapellet ersättning för en del af kostnaderna för en konsert		200: —	
Resestipendier		4,800: —	
Köpeskilling för en vid Dramatiska teatern belägen byggnad		12,000: —	650,462: 05.

Balans till spelåret 1874 - 1875:

Kontant behållning		25,851: 65.	
Dito afsatta medel till:			
täflingspris för svenska tonsättare		5,000: —	
liqviderande af redan beställd men ännu ej levererad materiel		40,000: —	70,851: 65.
			Summa 721,313: 70.

Kongl. teaterns arbetares och betjentes sjuk- och begrafningskassa.

Debet.

Balans den 1 Juli 1873:

Tillgångar		49,324: 24.

Uppbörd:

För försålda biljetter till teatervinden	1,429: —	
Intressemedel	2,543: 50.	3,972: 50.
	Summa	53,296: 74.

Kredit.

Utgifter:

Pensioner	753: 67.	
Sjukhjelp	135: —	
Begrafningshjelp	30: —	
Diverse	228: 17.	1,146: 84.

Balans den 1 Juli 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	247: 91.	
Utlånta medel	50,245: 50.	
Fordringar	1,656: 49.	52,149: 90.
	Summa	53,296: 74.

Åttonde Hufvudtiteln.

Kongl. Biblioteket.

Debet.

Uppbörd:

Statsanslag:		
Bibliotekets årsanslag	27,850: —	
Från Åttonde hufvudtitelns anslag till extra utgifter	2,180: —	
„ „ „ allmänna besparingar	800: —	
„ extra anslaget 50,000 R:dr för ordnandet af Konung Carl XV:s till svenska staten testamenterade konstsamlingar m. m. samt till inlösen af Hans Maj:ts efterlemnade boksamling	30,000: —	60,830: —

Kredit.

Utgifter:

Aflöning	14,700: —	
Extra biträden	1,000: —	
Gratifikationer åt e. o. tjenstemän	150: —	
Arvoden åt 2:ne e. o. amanuenser	500: —	
Vaktbetjening	800: —	
För inköp och bindning af böcker	12,100: —	
„ „ af Konung Carl XV:s efterlemnade boksamling	30,000: —	
Hyresmedel för lokal i huset N:o 1 Arsenalsgatan	1,580: —	60,830: —

Nationalmuseum.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgång	1,588: 01.
Transport	1,588: 01.

		Transport	1,588: 01.

Uppbörd:

Statsanslag:			
Åttonde hufvudtitelns ordinarie anslag till Museum	25,550: —		
Dito dito extra anslag för tillsyn och vård af Lifrustkammarens samlingar	600: —		
Af extra anslaget för ordnandet af Konung Carl XV:s till svenska staten testamenterade konstsamlingar samt till inlösen af Hans Maj:ts efterlemnade boksamling	13,000: —	39,150: —	
Förevisningsmedel		793: 74.	
För försäljning af kataloger m. m.		674: 15.	40,617: 89.
		Summa	42,205: 90.

Kredit.

Utgifter:

Aflöning till konstafdelningens tjenstemän	6,300: —	
Dito till den vid museibyggnaden anstälda personal	2,450: —	
Dito till vaktmästare vid konstafdelningen	3,921: 50.	
Underhåll af golf och fönster samt renhållning	2,179: 17.	
Bränmateriel	5,000: —	
Inköp af äldre mästares arbeten	2,050: —	
Boksamling	99: —	
Samlingarnes vård och underhåll	1,931: 29.	
Arvode	150: —	
Hyresmedel	200: —	
För vård och tillsyn af Lifrustkammarens samlingar	600: —	
„ ordnandet af Konung Carl XV:s testamenterade konstsamlingar m. m.	11,063: 89.	
Levererad besparing till Kongl. Statskontoret	599: 33.	36,544: 18.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	2,661: 72.	
Fordran hos Kongl. Statskontoret:		
Innestående extra statsanslag	3,000: —	5,661: 72.
	Summa	42,205: 90.

Konsistorierna

	Antal lärjungar.		De — Tillgångar från år 1872.			
	Vårtermin 1873.	Hösttermin 1873.	Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.
Upsala stift:						
Konsistorium i Upsala	— —	— —	105,955 08	13,131 98	52,039 11	171,126 17
Upsala elementarläroverk . . . . . högre	466	482	929 63	25,435 —	713 27	27,077 90
Gefle d:o . . . . . d:o	232	230	4,038 74	31,250 —	— — —	35,288 74
Hudiksvalls d:o . . . . . d:o	128	119	217 46	18,040 —	46 96	18,304 42
Söderhamns d:o . . . . . 3-kl.	56	49	142 33	4,684 30	87 26	4,913 89
Enköpings d:o . . . . . 5-kl.	50	42	312 84	4,246 05	— — —	4,558 89
Norrtelje d:o . . . . . d:o	63	61	230 55	4,669 08	— — —	4,899 63
Öregrunds pedagogi	15	6	5 16	50 —	— — —	55 16
Folkskolelärareseminarium för manliga elever	79	85	2 29	— —	— — —	2 2
Säger	1,089	1,074	111,834 08	101,506 41	52,886 60	266,227 09
Linköpings stift:						
Konsistorium i Linköping	— —	— —	396 17	217,650 —	18,075 96	236,122 13
Stiftsbiblioteket	— —	— —	117 81	11,950 —	577 90	12,645 71
Linköpings elementarläroverk . . . . . högre	405	427	1,144 39	111,772 31	2,308 71	115,225 41
Norrköpings d:o . . . . . d:o	254	250	869 99	8,267 53	4 77	9,142 29
Söderköpings d:o . . . . . 3-kl.	35	33	108 85	9,930 —	17 49	10,056 34
Wadstena d:o . . . . . d:o	42	41	124 50	3,839 68	43 93	4,008 11
Westerviks d:o . . . . . högre	132	127	1,853 —	45,541 05	2,253 66	49,647 71
Wimmerby d:o . . . . . 3-kl.	20	26	338 80	3,392 43	— — —	3,731 23
Eksjö d:o . . . . . 5-kl.	105	98	363 55	14,795 —	319 87	15,478 42
Folkskolelärareseminarium för manliga elever	72	75	671 01	— — —	— — —	671 0
Säger	1,065	1,085	5,988 07	427,138 —	23,602 29	456,728 36
Transport	2,154	2,159	117,822 15	528,644 41	76,488 89	722,955 45

och läroverken.

D — e — b — e — t.				K — r — e — d — i — t.													
								Tillgångar till år 1874.								Summa	
Uppbörd.		Skulder till år 1874.		Skulder från år 1872.		Utgifter.		Kontant behållning.		Utlånta medel.		Fordringar.		Summa.		Summarum.	
218,966	23	229,045	84	231,126	73	249,993	89	50,045	24	4,009	68	83,962	70	138,017	62	619,138	24
62,258	49	496	15	182	76	62,523	65	514	31	25,435	—	1,176	82	27,126	13	89,832	54
135,933	13	5,614	71	222	34	134,854	82	9,056	76	32,702	66	——	—	41,759	42	176,836	58
32,125	85	2,851	14	84	79	36,515	97	350	65	16,330	—	——	—	16,680	65	53,281	41
6,949	71	89	33	4	30	6,783	02	9	02	5,069	33	87	26	5,165	61	11,952	93
12,042	25	127	79	95	23	11,114	82	793	14	4,725	74	——	—	5,518	88	16,728	93
12,278	10	87	52	124	56	11,986	92	5,153	77	——	—	——	—	5,153	77	17,265	25
333	18	——	—	——	—	356	18	32	16	——	—	——	—	32	16	388	34
17,234	45	——	—	——	—	17,232	85	3	89	——	—	——	—	3	89	17,236	74
498,121	39	238,312	48	231,840	71	531,362	12	65,958	94	88,272	41	85,226	78	239,458	13	1,002,660	96
182,088	19	——	—	——	—	178,935	94	337	65	231,150	—	7,786	73	239,274	38	418,210	32
837	85	——	—	——	—	511	73	460	43	11,950	—	561	40	12,971	83	13,483	56
60,600	06	30	95	136	96	57,504	49	833	70	115,322	31	2,058	96	118,214	97	175,856	42
46,704	68	408	89	5	57	44,515	31	1,179	98	10,171	62	383	38	11,734	98	56,255	86
8,918	90	——	—	——	—	7,583	06	171	04	11,200	—	21	14	11,392	18	18,975	24
9,076	10	——	—	——	—	8,385	17	118	16	4,464	28	116	60	4,699	04	13,084	21
29,572	60	535	95	648	53	28,341	50	1,909	78	46,011	23	2,845	22	50,766	23	79,756	26
8,266	66	——	—	——	—	7,880	43	424	29	3,693	17	——	—	4,117	46	11,997	89
15,751	67	——	—	——	—	15,344	73	277	73	14,775	—	832	63	15,885	36	31,230	09
13,216	02	——	—	115	49	12,594	40	1,177	14	——	—	——	—	1,177	14	13,887	03
375,032	73	975	79	906	55	361,596	76	6,889	90	448,737	61	14,606	06	470,233	57	832,736	88
873,154	12	239,288	27	232,747	26	892,958	88	72,848	84	537,010	02	99,832	84	709,691	70	1,835,397	84

D — e —

	Antal lärjungar.		Tillgångar från år 1872.			
	Vårtermin 1873.	Hösttermin 1873.	Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.
Transport	2,154	2,159	117,822 15	528,644 41	76,488 89	722,955 45
Skara stift:						
Konsistorium i Skara	——	——	1,360 17	121,691 29	2,943 34	125,994 80
Skara elementarläroverk . . . . . högre	329	331	1,346 38	21,319 39	379 35	23,045 12
Wenersborgs d:o . . . . . d:o	209	209	99 60	9,923 85	1,280 32	11,303 77
Mariestads d:o . . . . . 5-kl.	59	74	660 66	13,055 —	466 74	14,182 40
Borås d:o . . . . . d:o	71	76	264 18	2,562 42	—— —	2,826 60
Alingsås d:o . . . . . 3-kl.	49	45	149 13	1,449 43	—— —	1,598 56
Lidköpings d:o . . . . . 5-kl.	64	72	97 —	1,650 —	262 —	2,009 —
Sköfde d:o . . . . . 3-kl.	69	80	95 88	5,875 —	127 87	6,098 75
Hjo pedagogi	38	29	199 41	6,826 —	420 98	7,446 39
Falköpings d:o	31	38	200 15	535 50	—— —	735 65
Ulricehamns d:o	11	6	55 56	—— —	—— —	55 56
Folkskolelärareseminarium för qvinliga elever	72	83	—— —	—— —	—— —	—— —
Säger	1,002	1,043	4,528 12	184,887 88	5,880 60	195,296 60
Strengnäs stift:						
Konsistorium i Strengnäs	——	——	197 62	116,752 23	95,501 21	212,451 06
Strengnäs elementarläroverk . . . . . högre	177	150	763 88	38,780 73	1,080 75	40,625 36
Örebro d:o . . . . . d:o	476	480	954 16	41,834 28	8,728 29	51,516 73
Nyköpings d:o . . . . . d:o	175	182	1,173 12	21,265 —	—— —	22,438 12
Eskilstuna d:o . . . . . 5-kl.	86	85	469 15	7,320 89	300 —	8,090 04
Askersunds d:o . . . . . 3-kl.	35	34	920 40	14,220 —	—— —	15,140 40
Södertelje pedagogi	21	27	223 62	2,215 68	68 90	2,508 20
Mariefreds d:o	17	14	155 39	—— —	—— —	155 39
Säger	987	972	4,857 34	242,388 81	105,679 15	352,925 30
Westerås stift:						
Konsistorium i Westerås	——	——	10,481 58	251,534 10	7,883 —	269,898 68
Westerås elementarläroverk . . . . . högre	259	261	867 54	13,700 —	37 50	14,605 04
Falu d:o . . . . . d:o	205	187	1,124 86	32,420 —	942 36	34,487 22
Sala d:o . . . . . 3-kl.	45	33	372 57	5,193 19	29 08	5,594 84
Arboga d:o . . . . . 5-kl.	63	58	82 25	10,300 —	332 33	10,714 58
Köpings pedagogi	36	32	90 53	3,864 58	40 40	3,995 51
Nora d:o	39	36	51 77	1,961 23	35 68	2,048 68
Lindesbergs d:o	31	31	297 93	1,194 34	—— —	1,492 27
Hedemora d:o	20	31	248 —	300 —	—— —	548 —
Säthers d:o	6	4	268 76	325 —	193 73	787 49
Avesta d:o	——	——	76 07	1,300 —	71 25	1,447 32
Säger	704	673	13,961 86	322,092 44	9,565 33	345,619 63
Transport	4,847	4,847	141,169 47	1,278,013 54	197,613 97	1,616,796 98

D — e — t.		K — r — e — d — i — t.					
				Tillgångar till år 1874.			Summa Summarum.
Uppbörd.	Skulder till år 1874.	Skulder från år 1872.	Utgifter.	Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.
873,154 12	239,288 27	232,747 26	892,958 88	72,848 84	537,010 02	99,832 84	709,691 70	1,835,397 84
152,949 17	— — —	17,445 14	150,184 60	3,554 98	104,916 15	2,843 10	111,314 23	278,943 97
47,646 80	41,987 60	41,677 49	45,723 04	1,710 —	23,159 11	409 88	25,278 99	112,679 52
42,380 21	1,072 55	1,065 05	42,085 96	178 37	10,114 39	1,312 76	11,605 52	54,756 53
14,354 32	197 57	186 35	13,898 57	881 74	13,300 —	467 63	14,649 37	28,734 29
15,655 55	— — —	— — —	15,182 70	180 77	3,118 68	— — —	3,299 45	18,482 15
7,116 09	— — —	— — —	6,857 50	217 59	1,639 56	— — —	1,857 15	8,714 65
15,346 08	— — —	250 —	15,130 11	162 97	1,800 —	12 —	1,974 97	17,355 08
7,723 66	— — —	— — —	7,103 86	56 88	6,505 —	156 67	6,718 55	13,822 41
4,832 78	— — —	67 66	4,564 77	166 73	7,476 —	4 01	7,646 74	12,279 17
1,784 43	— — —	15 04	1,565 90	339 14	600 —	— — —	939 14	2,520 08
683 05	5 62	— — —	701 92	42 31	— — —	— — —	42 31	744 23
17,744 03	19 56	188 42	17,521 41	53 76	— — —	— — —	53 76	17,763 59
328,216 17	43,282 90	60,895 15	320,520 34	7,545 24	172,628 89	5,206 05	185,380 18	566,795 67
177,816 29	10 56	65 39	171,391 09	92 73	124,072 23	94,656 47	218,821 43	390,277 91
62,374 94	38,548 16	40,445 59	60,592 28	1,349 70	38,286 42	874 47	40,510 59	141,548 46
73,944 16	1,087 39	1,195 65	70,813 15	1,979 45	42,071 28	10,488 75	54,539 48	126,548 28
35,118 56	— — —	— — —	33,486 12	1,542 10	22,528 46	— — —	24,070 56	57,556 68
12,686 90	— — —	— — —	12,482 19	174 99	7,819 76	300 —	8,294 75	20,776 94
6,865 44	200 —	200 —	6,774 97	598 37	14,320 —	312 50	15,230 87	22,205 84
4,936 39	1 25	1 25	4,675 67	171 18	2,542 74	55 —	2,768 92	7,445 84
806 29	— — —	— — —	736 89	224 79	— — —	— — —	224 79	961 68
374,548 97	39,847 36	41,907 88	360,952 36	6,133 31	251,640 89	106,687 19	364,461 39	767,321 63
122,782 58	346 81	351 46	111,273 90	8,292 29	265,150 77	7,959 65	281,402 71	393,028 07
41,653 82	1,610 —	1,593 24	39,984 45	1,630 25	14,600 —	60 92	16,291 17	57,868 86
46,776 52	1,168 28	447 30	44,997 30	1,578 37	34,995 —	414 05	36,987 42	82,432 02
8,993 45	— — —	— — —	8,526 83	144 94	5,833 39	83 13	6,061 46	14,588 29
13,141 71	150 66	238 06	12,281 72	154 84	11,000 —	332 33	11,487 17	24,006 95
4,424 49	— — —	— — —	4,360 87	154 15	3,864 58	40 40	4,059 13	8,420 —
3,839 06	— — —	— — —	3,700 19	75 23	2,076 64	35 68	2,187 55	5,887 74
1,211 27	66 91	— — —	1,238 10	361 31	1,171 04	— — —	1,532 35	2,770 45
3,251 89	62 10	— — —	3,296 31	265 68	300 —	— — —	565 68	3,861 99
939 38	188 23	193 73	875 14	58 —	600 —	188 23	846 23	1,915 10
— — —	— — —	— — —	1,447 32	— — —	— — —	— — —	— — —	1,447 32
247,014 17	3,592 99	2,823 79	231,982 13	12,715 06	339,591 42	9,114 39	361,420 87	596,226 79
1,822,933 43	326,011 52	338,374 08	1,806,413 71	99,242 45	1,300,871 22	220,840 47	1,620,954 14	3,765,741 93

	Antal lärjungar.		Tillgångar från år 1872.			
	Vårtermin 1873.	Hösttermin 1873.	Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.
Transport	4,847	4,847	141,169 47	1,278,013 54	197,613 97	1,616,796 98
Wexiö stift:						
Konsistorium i Wexiö	——	——	649 34	182,459 26	2,922 47	186,031 07
Wexiö elementarläroverk . . . . . högre	375	365	276 76	36,671 34	1,571 13	38,519 23
Jönköpings d:o . . . . . d:o	482	489	153 96	92,620 67	613 96	93,388 59
Wernamo d:o . . . . . 2-kl.	30	26	175 82	1,387 23	—— —	1,563 05
Grenna pedagogi	22	28	199 91	2,021 86	48 09	2,269 86
Folkskolelärareseminarium för manliga elever	88	101	1 07	1,600 —	—— —	1,601 07
Säger	997	1,009	1,456 86	316,760 36	5,155 65	323,372 87
Lunds stift:						
Konsistorium i Lund	——	——	2,836 82	222,526 25	3,497 62	228,860 69
Lunds elementarläroverk . . . . . högre	412	437	4,657 66	19,781 12	13 75	24,452 53
Malmö d:o . . . . . d:o	327	317	1,696 97	25,951 18	117 05	27,765 20
Helsingborgs d:o . . . . . d:o	238	248	72 37	22,096 94	241 35	22,410 66
Ystads d:o . . . . . 5-kl.	104	111	731 20	11,925 70	220 35	12,877 25
Landskrona d:o . . . . . 5-kl.	62	69	3 20	9,167 77	—— —	9,170 97
Trelleborg d:o . . . . . 2-kl.	28	34	102 44	1,870 60	—— —	1,973 04
Kristianstads d:o . . . . . högre	269	276	2,231 78	34,042 85	178 65	36,453 28
Karlskrona d:o . . . . . d:o	246	255	1,323 32	26,350 —	210 82	27,884 14
Karlshamns d:o . . . . . 5-kl.	81	81	222 86	7,725 —	165 —	8,112 86
Sölvesborgs d:o . . . . . 2-kl.	24	23	1,242 48	675 —	—— —	1,917 48
Ronneby d:o . . . . . d:o	19	20	144 74	2,364 39	126 86	2,635 99
Engelholms pedagogi	46	47	36 71	1,393 38	—— —	1,430 09
Cimbrishamns d:o	8	4	10 54	525 39	17 20	553 13
Folkskolelärareseminarium för manliga elever	111	120	408 11	—— —	1,585 93	1,994 04
Säger	1,975	2,042	15,721 20	386,395 57	6,374 58	408,491 35
Transport	7,819	7,898	158,347 53	1,981,169 47	209,144 20	2,348,661 20

D — e — t.				K — r — e — d — i — t.												Summa Summarum.	
Uppbörd.		Skulder till år 1874.		Skulder från år 1872.		Utgifter.		Tillgångar till år 1874.									
								Kontant behållning.		Utlånta medel.		Fordringar		Summa.			
1,822,933	43	326,011	52	338,374	08	1,806,413	71	99,242	45	1,300,871	22	220,840	47	1,620,954	14	3,765,741	93
110,321	06	99	91	9	55	104,600	38	926	64	187,521	42	3,394	05	191,842	11	296,452	04
44,237	48	67	16	119	24	42,074	24	547	11	39,194	42	888	86	40,630	39	82,823	87
72,539	89	—	—	—	—	55,174	42	135	77	109,937	67	680	62	110,754	06	165,928	48
5,366	42	—	—	—	—	5,223	89	87	43	1,615	36	2	79	1,705	58	6,929	47
3,612	67	—	—	—	—	3,603	51	220	84	2,004	71	53	47	2,279	02	5,882	53
30,863	97	—	—	—	—	31,101	20	1,363	84	—	—	—	—	1,363	84	32,465	04
266,941	49	167	07	128	79	241,777	64	3,281	63	340,273	58	5,019	79	348,575	—	590,481	43
336,824	60	1,358	47	897	14	313,042	98	1,752	44	249,826	50	1,524	70	253,103	64	567,043	76
70,351	95	5,231	08	2,001	35	73,335	68	2,369	10	22,315	68	13	75	24,698	53	100,035	56
52,100	44	1,544	95	1,228	84	51,305	68	1,296	10	27,496	92	83	05	28,876	07	81,410	59
39,282	58	255	42	255	42	50,433	63	1,603	33	9,587	65	68	63	11,259	61	61,948	66
19,622	73	2,662	91	2,294	49	19,733	31	745	71	12,169	03	220	35	13,135	09	35,162	89
15,031	45	1,311	22	1,035	04	14,558	50	9	75	9,910	35	—	—	9,920	10	25,513	64
5,047	58	301	68	109	14	4,801	41	282	06	2,129	69	—	—	2,411	75	7,322	30
44,688	54	644	51	466	75	40,618	72	3,534	77	37,082	03	84	06	40,700	86	81,786	33
52,710	77	366	58	610	67	43,541	05	1,322	51	35,150	—	337	26	36,809	77	80,961	49
15,817	47	550	—	828	17	15,556	62	246	54	7,725	—	124	—	8,095	54	24,480	33
4,844	66	—	—	—	—	4,594	97	1,467	17	700	—	—	—	2,167	17	6,762	14
5,147	91	—	—	—	—	4,865	27	106	90	2,758	75	52	98	2,918	63	7,783	90
5,403	79	—	—	22	95	6,009	75	74	23	726	95	—	—	801	18	6,833	88
1,151	89	—	—	—	—	1,206	90	5	41	475	51	17	20	498	12	1,705	02
21,373	43	2,447	74	1,585	93	22,573	97	269	38	1,385	93	—	—	1,655	31	25,815	21
689,399	79	16,674	56	11,335	89	666,178	44	15,085	40	419,439	99	2,525	98	437,051	37	1,114,565	70
2,779,274	71	342,853	15	349,838	76	2,714,369	79	117,609	48	2,060,584	79	228,386	24	2,406,580	51	5,470,789	06

D — e —

	Antal lärjungar.		Tillgång från år 1872.			
	Vårtermin 1873.	Hösttermin 1873.	Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.
Transport	7,819	7,898	158,347 53	1,981,169 47	209,144 20	2,348,661 20
Göteborgs stift:						
Konsistorium i Göteborg	——	——	260 78	119,535 —	3,025 98	122,821 76
Göteborgs elementarläroverk . . . högre	487	504	891 22	70,328 43	210 31	71,429 96
D:o d:o . . . 5-kl.	75	100	86 12	— — —	—— —	86 12
D:o d:o . . . 3-kl.	71	72	107 30	904 26	—— —	1,011 56
Uddevalla d:o . . . 5-kl.	75	77	265 36	3,392 42	—— —	3,657 78
Strömstads d:o . . . 2-kl.	35	31	216 57	3,849 61	90 —	4,156 18
Marstrands d:o . . . d:o	23	25	84 40	690 72	—— —	775 12
Halmstads d:o . . . högre	156	163	860 96	32,197 95	1,202 37	34,261 28
Warbergs d:o . . . 3-kl	39	37	1,236 77	5,717 68	86 51	7,040 96
Kongelfs pedagogi	21	24	227 54	10,772 11	692 12	11,691 77
Kongsbacka d:o	10	9	253 21	—— —	—— —	253 21
Falkenbergs d:o	22	14	659 46	1,700 —	—— —	2,359 46
Laholms d:o	32	32	271 87	116 67	119 03	507 57
Folkskolelärareseminarium för manliga elever	95	95	10 —	—— —	—— —	10 —
Säger	1,141	1,183	5,431 56	249,204 85	5,426 32	260,062 73
Kalmar stift:						
Konsistorium i Kalmar	——	——	57 47	163,070 37	9,754 63	172,882 47
Kalmar elementarläroverk . . . högre	410	407	1,397 49	22,845 50	564 11	24,807 10
Oscarshamns d:o . . . 3-kl.	51	47	279 50	4,159 18	—— —	4,438 68
Borgholms pedagogi	25	29	430 29	1,250 —	—— —	1,680 29
Mönsterås d:o	35	26	70 10	820 41	62 57	953 08
Säger	521	509	2,234 85	192,145 46	10,381 31	204,761 62
Karlstads stift:						
Konsistorium i Karlstad	——	——	15,010 86	107,660 85	2,193 47	124,865 18
Karlstads elementarläroverk . . . högre	406	401	122 15	40,487 54	845 95	41,455 64
Kristinehamns d:o . . . 5-kl.	47	50	60 30	8,069 72	280 63	8,410 65
Filipstads d:o . . . 3-kl.	23	25	271 91	16,491 30	486 61	17,249 82
Arvika d:o . . . d:o	44	48	108 70	1,933 42	—— —	2,042 12
Åmåls d:o . . . d:o	68	51	70 65	33,048 50	1,406 19	34,525 34
Folkskolelärareseminarium för manliga elever	73	74	41 43	—— —	—— —	41 43
Säger	661	649	15,686 —	207,691 33	5,212 85	228,590 18
Transport	10,142	10,239	181,699 94	2,630,211 11	230,164 68	3,042,075 73

D — e — t.		K — r — e — d — i — t.					
				Tillgångar till år 1874			
Uppbörd.	Skulder till år 1874.	Skulder från år 1872.	Utgifter.	Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.	Summa Summarum.
2,779,274 71	342,853 15	349,838 76	2,714,369 79	117,609 48	2,060,584 79	228,386 24	2,406,580 51	5,470,789 06
165,591 21	178 94	194 22	164,823 47	219 82	119,958 38	3,396 02	123,574 22	288,591 91
69,237 07	— — —	39 05	73,045 45	403 71	66,968 51	210 31	67,582 53	140,667 03
13,161 08	1 35	12 70	13,216 72	19 13	— — —	— —	19 13	13,248 55
6,203 04	2 87	54 28	5,865 91	100 48	1,196 80	— — -	1,297 28	7,217 47
13,409 10	99 52	— — —	13,705 02	200 39	3,260 99	— — —	3,461 38	17,166 40
5,071 29	— — —	— — —	4,531 36	199 26	1,496 85	— — —	4,696 11	9,227 47
5,160 40	— — —	— — —	5,123 20	93 75	718 57	— — —	812 32	5,935 52
35,946 16	1,339 86	1,447 20	35,859 42	909 11	32,197 95	1,133 62	34,240 68	71,547 30
8,643 30	— — —	— — —	8,280 69	519 69	6,765 92	117 96	7,403 57	15,684 26
4,048 71	2 51	2 51	3,998 51	107 50	10,875 35	759 12	11,741 97	15,742 99
3,437 22	— — —	— — —	3,406 80	283 63	— — —	— — -	283 63	3,690 43
1,118 26	— — —	— — —	944 43	833 29	1,700 —	— — —	2,533 29	3,477 72
1,773 08	71 25	119 03	1,707 25	337 70	116 67	71 25	525 62	2,351 90
19,707 75	— — —	108 40	19,497 96	111 39	— — —	— — —	111 39	19,717 75
352,507 67	1,696 30	1,977 39	354,006 19	4,338 85	248,255 99	5,688 28	258,283 12	614,266 70
77,352 61	40,822 05	41,164 24	74,146 79	1,175 64	169,206 77	5,363 69	175,746 10	291,057 13
55,834 80	22 —	— — —	58,526 57	724 01	20,932 —	481 32	22,137 33	80,663 90
7,763 67	— — —	— — —	6,950 74	317 76	4,933 85	— — —	5,251 61	12,202 35
3,791 31	— — —	— — —	4,105 27	316 33	1,050 —	— — —	1,366 33	5,471 60
1,292 86	— — —	— — —	1,052 89	100 96	980 41	111 68	1,193 05	2,245 94
146,035 25	40,844 05	41,164 24	144,782 26	2,634 70	197,103 03	5,956 69	205,694 42	391,640 92
19,923 54	2,657 74	1,483 32	13,250 05	3,203 79	126,755 28	2,754 02	132,713 09	147,446 46
47,724 53	512 76	1,057 90	44,276 81	10 79	43 334 47	1,012 96	44,358 22	89,692 93
11,475 98	22 84	190 77	10,974 54	33 35	8,367 23	343 58	8,744 16	19,909 47
6,808 64	45 32	83 82	6,658 43	367 87	16,779 38	214 28	17,361 53	24,103 78
7,863 58	15 07	1 95	7,666 17	132 65	2,120 —	— — —	2,252 65	9,920 77
7,501 —	35 —	— — —	5,919 92	1,271 41	33,438 38	1,431 63	36,141 42	42,061 34
15,177 85	— — —	— — —	14,913 10	306 18	— — —	— — —	306 18	15,219 28
116,475 12	3,288 73	2,817 76	103,659 02	5,326 04	230,794 74	5,756 47	241,877 25	348,354 03
3,394,292 75	388,682 23	395,798 15	3,316,817 26	129,909 07	2,736,738 55	245,787 68	3,112,435 30	6,825,050 71

D — e —

	Antal lärjungar.		Tillgång från år 1872.			
	Vårtermin 1873.	Hösttermin 1873.	Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.
Transport	10,142	10,239	181,699 94	2,630,211 11	230,164 68	3,042,075 73
Hernösands stift:						
Konsistorium i Hernösand	——	——	3,615 05	194,173 —	3,151 45	200,939 50
Hernösands elementarläroverk . . . . . högre	212	195	798 78	13,071 14	186 06	14,055 98
Östersunds d:o . . . . . d:o	155	139	1,219 —	16,513 95	558 63	18,291 58
Umeå d:o . . . . . d:o	154	151	844 08	10,016 98	258 83	11,119 89
Luleå d:o . . . . . d:o	97	100	2,216 40	3,450 —	10 —	5,676 40
Sundsvalls d:o . . . . . 5-kl.	85	100	670 68	6,300 —	—— —	6,970 68
Piteå d:o . . . . . d:o	44	49	117 34	7,667 03	17 50	7,801 87
Haparanda d:o . . . . . 3-kl.	36	36	81 78	6,585 07	270 —	6,936 85
Skellefteå d:o . . . . . d:o	30	30	1,699 39	1,006 25	—— —	2,705 64
Örnsköldsviks d:o . . . . . 2-kl.	22	22	621 99	—— —	—— —	621 99
Folkskolelärareseminarium för manliga elever	41	43	77 09	100 —	—— —	177 09
Säger	876	865	11,961 58	258,883 42	4,452 47	275,297 47
Wisby stift:						
Konsistorium i Wisby	——	——	2,409 19	58,622 37	48 —	61,079 56
Wisby elementarläroverk . . . . . högre	202	205	2,094 61	28,089 63	—— —	30,184 24
Säger	202	205	4,503 80	86,712 —	48 —	91,263 80
Stockholms stad:						
Konsistorium	——	——	1,186 09	84,280 51	2,171 68	87,638 28
Folkskolelärareseminarium för qvinliga elever	109	127	—— —	—— —	—— —	—— —
Direktionen för Stockholms stads undervisningsverk:						
Undervisningsverkens fond m. m.	——	——	6,679 56	151,226 55	6,352 57	164,258 68
Åléniska fonden	——	——	140 41	69,013 —	2,405 52	71,558 93
Transport	11,329	11,436	206,171 38	3,280,326 59	245,594 92	3,732,092 89

D — e — t.		K — r — e — d — i — t.					Summa Summarum.
Uppbörd.	Skulder till år 1874.	Skulder från år 1872.	Utgifter.	Tillgångar till år 1874. Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.
3,394,292 75	388,682 23	395,798 15	3,316,817 26	129,909 07	2,736,738 55	245,787 68	3,112,435 30	6,825,050 71
200,739 05	324 35	474 43	192,090 56	3,777 54	201,423 —	4,237 37	209,437 91	402,002 90
29,886 93	100 03	111 36	28,022 16	288 86	15,454 81	165 75	15,909 42	44,042 94
36,801 93	900 80	727 94	35,685 23	1,801 75	17,147 39	632 —	19,581 14	55,994 31
38,828 87	1,420 63	— — —	40,826 15	974 78	9,345 65	222 81	10,543 24	51,369 39
22,325 21	— — —	— — —	21,891 99	2,349 62	3,750 —	10 —	6,109 62	28,001 61
16,155 71	118 56	— — —	15,881 91	663 04	6,700 —	— — —	7,363 04	23,244 95
7,587 49	53 94	29 44	7,091 06	97 01	8,070 29	155 50	8,322 80	15,443 30
9,365 19	273 31	208 48	6,264 06	128 81	9,675 —	299 —	10,102 81	16,575 35
5,531 57	— — —	— — —	5,365 23	821 98	2,050 —	— — —	2,871 98	8,237 21
4,141 79	7 —	11 —	4,043 09	716 69	— — —	— — —	716 69	4,770 78
14,168 57	— — —	— — —	13,881 25	164 41	300 —	— — —	464 41	14,345 66
385,532 31	3,198 62	1,562 65	371,042 69	11,784 49	273,916 14	5,722 43	291,423 06	664,028 40
50,541 57	22,788 91	21,947 37	48,158 03	811 95	63,059 91	432 78	64,304 64	134,410 04
49,056 39	— — —	— — —	46,378 18	1,563 61	31,298 84	— — —	32,862 45	79,240 63
99,597 96	22,788 91	21,947 37	94,536 21	2,375 56	94,358 75	432 78	97,167 09	213,650 67
5,845 33	307 04	256 73	5,549 08	1,327 46	84,976 71	1,680 67	87,984 84	93,790 65
26,032 78	1 09	— — —	26,033 87	— — — —	— — — —	— — — —	— — — —	26,033 87
149,847 31	564 07	980 45	143,596 81	6,094 87	158,226 55	5,771 38	170,092 80	314,670 06
3,616 59	— — — —	— — — —	166 67	33 29	72,583 —	2,392 56	75,008 85	75,175 52
4,064,765 03	415,541 96	420,545 35	3,957,742 59	151,524 74	3,420,799 70	261,787 50	3,834,111 94	8,212,399 88

D — e —

	Antal lärjungar.		Tillgångar från år 1872.			
	Vårtermin 1873.	Hösttermin 1873.	Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.
Transport	11,329	11,436	206,171 38	3,280,326 59	245,594 92	3,732,092 89
Stockholms gymnasium . . . . . högre	208	211	595 37	5,800 —	122 08	6,517 45
Klara elementarläroverk . . . . . 5-kl.	209	217	149 82	2,400 —	35 40	2,585 22
Maria d:o . . . . . d:o	161	191	83 63	1,050 —	26 17	1,159 80
Jakobs d:o . . . . . d:o	192	186	103 36	3,787 —	2 50	3,892 86
Katrina d:o . . . . . 5-kl.	324	320	517 26	2,750 —	27 65	3,294 91
Nicolai d:o . . . . . 2-kl.	36	33	375 52	5,593 —	— — —	5,968 52
Adolf Fredriks d:o . . . . . d:o	— —	— —	171 09	— — —	— — —	171 09
Ladugårdslands d:o . . . . . 5-kl.	253	281	1,361 66	700 —	— — —	2,061 66
Säger	1,383	1,439	10,177 68	242,319 55	8,971 89	261,469 12
Nya elementarskolan . . . . . högre	300	301	— — —	— — —	— — —	— — —
Statsanslag	— —	— —	— — —	— — —	— — —	— — —
Skolans enskilda medel	— —	— —	— — —	14,095 66	— — —	14,095 66
Stockholms stads läroverks byggnadsfond . .	— —	— —	5 40	83,037 70	3,052 05	86,095 15
Säger	1,792	1,867	11,369 17	423,733 42	14,195 62	449,298 21
Summa	13,012	13,176	209,534 49	3,399,539 95	248,860 77	3,857,935 21

Anmärkning: Uppgifterna rörande elevernes antal äro, hvad angår elementarläroverken och pedagogseminarierna är angifvet efter uppgift från Ecklesiastikdepartementet.

D — e — t.		K — r — e — d — i — t.						
				Tillgångar till år 1874.				Summa
Uppbörd.	Skulder till år 1874.	Skulder från år 1872.	Utgifter.	Kontant behållning.	Utlånta medel.	Fordringar.	Summa.	Summarum.
4,064,765 03	415,541 96	420,545 35	3,957,742 59	151,524 74	3,420,799 70	261,787 50	3,834,111 94	8,212,399 88
4,659 25	981 64	458 96	5,046 17	721 55	5,800 —	131 66	6,653 21	12,158 34
3,189 34	— — —	— — —	2,841 44	213 58	2,690 —	29 54	2,933 12	5,774 56
3,176 49	— — —	4 45	2,878 28	197 31	1,250 —	6 25	1,453 56	4,336 29
4,270 19	— — —	— — —	4,013 15	145 44	3,997 —	7 46	4,149 90	8,163 05
4,868 65	445 28	265 10	6,070 79	168 13	2,100 —	4 82	2,272 95	8,608 84
450 27	— — —	— — —	422 19	333 01	5,583 —	80 59	5,996 60	6,418 79
— — —	— — —	74 57	96 52	— — —	— — —	— — —	— — —	171 09
4,194 57	— — —	— — —	3,170 33	1,385 90	1,700 —	— — —	3,085 90	6,256 23
178,272 66	1,990 99	1,783 53	168,302 35	9,293 08	253,929 55	8,424 26	271,646 89	441,732 77
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
46,208 56	— — —	— — —	46,208 56	— — —	— — —	— — —	— — —	46,208 56
14,694 01	2,000 —	1,000 —	20,227 46	— — —	9,562 21	— — —	9,562 21	30,789 67
15,418 61	— — —	— — —	7 50	— — —	99,021 09	2,485 17	101,506 26	101,513 76
286,471 95	4,299 12	3,040 26	266,328 82	10,620 54	447,489 56	12,590 10	470,700 20	740,069 28
4,165,894 97	418,968 88	422,348 43	4,048,724 98	154,689 66	3,552,503 —	264,532 99	3,971,725 65	8,442,799 06

gierna, hemtade från pedagogiska tidskrifterna för åren 1873 och 1874. Elevantalet vid folkskolelärare-

Enligt förestående tabell hade lärjungarnes antal inom de särskilda stiften varit följande:

	Vid elementarläroverken.		Vid pedagogierna.		Vid seminarierna.		Summa.	
	Vårtermin.	Hösttermin.	Vårtermin.	Hösttermin.	Vårtermin.	Hösttermin.	Vårtermin.	Hösttermin.
Upsala stift	995	983	15	6	79	85	1,089	1,074
Linköpings d:o	993	1,010	— —	— —	72	75	1,065	1,085
Skara d:o	850	887	80	73	72	83	1,002	1,043
Stengnäs d:o	949	931	38	41	— —	— —	987	972
Vesterås d:o	572	539	132	134	— —	— —	704	673
Wexiö d:o	887	880	22	28	88	101	997	1,009
Lunds d:o	1,810	1,871	54	51	111	120	1,975	2,042
Göteborgs d:o	961	1,009	85	79	95	95	1,141	1,183
Kalmar d:o	461	454	60	55	— —	— —	521	509
Karlstads d:o	588	575	— —	— —	73	74	661	649
Hernösands d:o	835	822	— —	— —	41	43	876	865
Visby d:o	202	205	— —	— —	— —	— —	202	205
Stockholms stad	1,683	1,740	— —	— —	109	127	1,792	1,867
Summa	11,786	11,906	486	467	740	803	13,012	13,176
Medeltal	11,846		476		772		13,094	

Till aflöning m. m. åt lärarne vid elementarläroverken hade, enligt 1873 års rikshufvudbok, af 8:de hufvudtitelns anslag utgått följande belopp:

penningar	1,508,383: 07.
indelta räntor	7,802: 34.
indelt spannmål	222,586: 40.
Summa	1,738,771: 81.

Om denna summa fördelas på 11,846 lärjungar, belöper på hvarje . . 146: 78.

Efter enahanda fördelning af de till lärare vid elementarläroverken donerade medel, enligt statsverkets speciela utgiftsstat utgörande 48,375 Rdr 14 öre, kommer på hvarje . . . . . 4: 08.

Kostnaden för hvarje lärjunges undervisning vid elementarläroverken kan således beräknas hafva uppgått till . . . . . 150: 86.

§ 1.

Vid det besök, Revisorerne gjort uti det i Stockholm inrättade Folkskolelärarinneseminarium, upplystes, att sjukligheten bland eleverne är i hög grad oroande och att förnämligaste orsaken dertill är lokalens bristfälliga skick. Undervisningssalarne kunna icke under den kalla årstiden hållas tillräckligt uppvärmda samt äro hela året om fuktiga och osunda. Att så är förhållandet, är också förklarligt, då den åt seminariet upplåtna bygggnad är ett för omkring 100 år sedan uppfördt kronobränneri och således icke ämnad till boningshus, allra minst till daglig vistelseort för unga qvinnor. Revisorerne få derföre tillstyrka, att skyndsamma och kraftiga åtgärder vidtagas till nyssnämnda olägenheters afhjelpande.

§ 2.

I afseende å elevernes antal och undervisningen vid nyssnämnda seminarium hafva Revisorerne vunnit följande upplysningar:

Elevantalet utgjorde:

Under läsåret:	Från hufvudstaden.	Från landsorten.	Summa.
1871—1872	44	75	119
1872—1873	45	68	113
1873—1874	46	81	127
1874—1875	45	67	112

Under åren 1872—1875 hafva från seminariet utexaminerats 150 elever, af hvilka:
tvänne aflidit,
10 blifvit gifta,
3 återgått till sin förra verksamhet,
1 ingått vid Telegrafverket och
134 erhållit anställning samt fortfarande hafva sådan vid offentliga eller enskilda skolor.

§ 3.

Vid besök, som en del af Revisorerne gjort i Skara, hafva de funnit sig böra i afseende å dervarande elementarläroverks lokaler anmärka, att den för gymnastikundervisningen afsedda byggnad befans vara mindre väl underhållen. Såsom skäl härtill uppgafs emellertid, att lokalen ej vore i afseende å utrymmet tillräcklig, hvadan man ansett några betydligare utgifter för dess vidmakthållande ej böra ifrågakomma.

Upsala Kongl. universitet.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			1,758,286: 26.

Uppbörd:

Statsanslag:			
Af anslaget till universiteten	158,257: 67.		
Brist i förslagsanslaget, 30,000 R:dr	7,807: 37.		
Af anslaget till resestipendier m. m.	4,200: —		
„ dito „ allmänna indragningsstaten	8,000: —		
Extra anslaget till Professor Malmström	2,500: —	180,765: 04.	
Hemmansräntor och kronotionde		190,695: 82.	
Arrendemedel af Upsala qvarn		13,632: 74.	
Intressemedel		75,911: 15.	
Studentkårens sjukhusbidrag		2,996: 75.	
Böter		416: 76.	
Pensionsafgifter		1,199: 64.	
Inkomst af skogar och sågar		6,575: 91.	
Kurhusmedel		13,355: 44.	
Diverse inkomster		11,335: 65.	496,884: 90.

Balans till år 1874:

Skulder:			
Diverse donationer och fonder		1,612,568: 87.	
Institutionens fonder och besparingar		40,738: 31.	
Andra fonder och besparingar		17,106: 37.	
Reservfonden		21,557: 03.	
Diverse skulder och ansvarsbelopp		138,546: 02.	1,830,516: 60.
		Summa	4,085,687: 76.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder			1,749,998: 45.

Utgifter:

Löner och arvoden		255,893: 06.	
ensions- och gratialstaten		31,500: 50.	
	Transport	287,393: 56.	1,749,998: 45.

Transport	287,393: 56.	1,749,998: 45.
Indragningsstaten	10,159: 46.	
Stipendier, Kongl. och Riksstatens	13,700: —	
För institutionernas materiel	59,907: 44.	
Cassa studiosorum	3,603: 91.	
Reparationer	14,326: 47.	
Krono- och kommunalutskylder	2,000: —	
Landtmäteri- och rättegångskostnader	8,298: 28.	
Räntemedel	80,301: 81.	
Extra utgifter	12,385: 43.	
Omföring till reservfonden	2,117: 45.	494,193: 81.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning	24,451: 60.		
Dito i Uplands enskilda bank	10,000: —		
Dito i Mälareprovinsernas enskilda bank	20,000: —	54,451: 60.	
Utlånta medel		1,480,725: 10.	
Fordringar		64,951: 83.	
Förskott		118,831: 97.	
Fastigheters värden		122,535: —	1,841,495: 50.
		Summa	4,085,687: 76.

År 1873 utgjorde de studerandes antal:
vårterminen 1,536,
och höstterminen . . . . . 1,628.

Lunds Kongl. universitet.

	Akademiens egna medel.	Reservfondens medel.	Byggnadsfondens medel.	Magnatstipendiefondernas medel.	Nosocomiikassans medel.	Bibliotekskassans och Ahlmanska donationens medel.	Professor Hills donationsmedel.	Pensionsfondens medel.	Summa.
Debet.									
Balans från år 1872:									
Tillgångar	562,840 84	60,041 57	2,207 10	368,886 73	38 26	49,919 —	342 22	72,247 47	1,116,523 19
Uppbörd:									
Af anslaget till universiteten	112,596 25	— — —	4,000 —	— — —	— — —	9,475 —	— — —	— — —	126,071 25
» 8:de hufvudtitelns anslag till resestipendier etc. . .	4,200 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	4,200 —
Extra anslag till gymnastikbyggnad	24,000 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	24,000 —
Dito dito till en meridiancirkel	5,700 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	5,700 —
Af anslaget till allmänna indragningsstaten	16,000 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	16,000 —
Ränta, tionde och forsellön	58,501 65	— — —	— — —	15 44	— — —	— — —	— — —	— — —	58,517 09
Arrendemedel	3,146 47	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	3,146 47
Stipendiemedel	600 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	600 —
Intressemedel	32,226 06	2,774 56	61 05	21,539 51	1 91	2,533 49	17 10	4,583 37	63,737 05
Diverse inkomster	2,963 36	— — —	2,303 23	— — —	— 75	452 13	— — —	— — —	5,719 47
Besparad aflöning	— — —	5,561 57	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	5,561 57
Donationer	— — —	— — —	— — —	26,525 83	— — —	— — —	— — —	— — —	26,525 83
Pensionsafgifter.	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	1,694 74	1,694 74
Omföring	1,200 —	6.441 66	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	4,728 85	12,370 51
Sgr	261,133 79	14,777 79	6,364 28	48,080 78	2 66	12,460 62	17 10	11,006 96	353,843 98
Balans till år 1874:									
Skulder	123,727 12	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	123,727 12
Summa	947,701 75	74,819 36	8,571 38	416,967 51	40 92	62,379 62	359 32	83,254 43	1,594,094 29
Kredit.									
Balans från år 1872:									
Skulder	88,208 01	— — —	— — —	5 12	— — —	— — —	— — —	— — —	88,213 13
Transport	88,208 01	— — —	— — —	5 12	— — —	— — —	— — —	— — —	88,213 13

	Akademiens egna medel.	Reservfondens medel.	Byggnadsfondens medel.	Magnatstipendiefondernas medel.	Nosocomiikassans medel.	Bibliotekskassans och Ahlmanska donationens medel.	Professor Hills donationsmedel.	Pensionsfondens medel.	Summa.
Transport	88,208 01	— — —	— — —	5 12	— — —	— — —	— — —	— — —	88,213 13
Utgifter:									
Löner och arvoden	173,617 91	— — —	— — —	— — —	— — —	500 —	— — —	— — —	174,117 91
Stipendier	11,075 —	— — —	— — —	15,866 10	— — —	— — —	— — —	— — —	26,941 10
Institutionernas materiel	56,049 01	— — —	— — —	— — —	— — —	7,841 18	— — —	— — —	63,890 19
Diverse utgifter	3,996 19	629 76	— — —	— — —	— — —	1,198 29	— — —	325 56	6,149 80
Intressemedel	— — —	— — —	— — —	2,041 —	— — —	618 —	— — —	— — —	2,659 —
Pensioner m. m.	— — —	5,230 —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	2,250 —	7,480 —
Reparationer	— — —	— — —	3,422 28	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	3,422 28
Omföring	6,441 66	5,928 85	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	12,370 51
Sgr	251,179 77	11,788 61	3,422 28	17,907 10	— — —	10,157 47	— — —	2,575 56	297,030 79
Balans till år 1874:									
Tillgångar:									
Kontant behållning	7,705 64	568 25	25 47	1,994 67	— — —	1,222 15	— — —	993 50	12,509 68
Utlånta medel	598,908 33	62,000 —	4,020 83	395,292 18	40 92	51,000 —	359 32	79,102 03	1,190,723 61
Fordringar	1,700 —	462 50	— — —	1,768 44	— — —	— — —	— — —	583 34	4,514 28
Förskott	— — —	— — —	1,102 80	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	1,102 80
Sgr	608,313 97	63,030 75	5,149 10	399,055 29	40 92	52,222 15	359 32	80,678 87	1,208,850 37
Summa	947,701 75	74,819 36	8,571 38	416,967 51	40 92	62,379 62	359 32	83,254 43	1,594,094 29

År 1873 utgjorde de studerandes antal:
vårterminen 542,
och höstterminen . . . . . 545.

§ 1.

Vid besök i Lund hafva Revisorerne verkstält inventering af säkerhetshandlingarne för universitetets utlånta medel, och dervid ej haft något att erinra, hvarefter Revisorerne jemväl tagit kännedom om samtliga de till universitetet hörande institutioner, och hafva Revisorerne dervid ej funnit något att i afseende å byggnadernas underhåll eller samlingarnes vård anmärka, hvaremot, och i anseende till det särdeles knappa utrymmet i universitetets så väl lärosalar som större delen af dess öfriga lokaler, Revisorerne ansett sig böra uttala det omdöme, att dessa lokaler icke numera kunna anses motsvara de med dem afsedda ändamål.

Karolinska mediko-kirurgiska institutet.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		1,234: 46.

Uppbörd:

Statsanslag:		
Af institutets ordinarie anslag		14,151: —
	Summa	15,385: 46.

Kredit.

Utgifter:

Egendomens underhåll	4,141: 76.	
Anatomisalen	394: 35.	
Diverse materiela behof	1,546: 42.	
Arvoden och gratifikationer	4,650: —	
Kemiska laboratorium	899: 97.	
Patologiska institutionen	2,500: —	14,132: 50.

Balans till år 1874:

Kontant behållning:		
Af anslaget till underhåll	18: 74.	
„ dito till inredning af dissektionssal för qvinliga studerande	904: —	
„ dito till förökande af institutets farmakologiska samlingar	330: 22.	1,252: 96.
	Summa	15,385: 46.

Antalet studerande vid institutet under år 1873 utgjorde, vårterminen 76 och höstterminen 73.

Kongl. och Hvitfeldtska stipendiefonden.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		145,551: 98.

Uppbörd:

Arrendemedel, efter afdrag af afkortning och afskrifning	19,629: 90.	
Intressemedel	7,508: 53.	27,138: 43.
	Summa	172,690: 41.

Kredit.

Utgifter:

Aflöningar och arvoden	4,907: 90.	
Pension	2,000: —	
Kleresiets friheter	128: 50.	
Understöd åt fattiga	45: —	
Till Hvitfeldtska grafkassan	17: 12.	
Stipendier	17,695: —	
Till Göteborgs högre elementarläroverk	800: —	
Till nämnda läroverks bibliotek	438: 12.	
Diverse utgifter	681: 42.	26,713: 06.

Balans till år 1874:

Kontant behållning	3,845: 71.	
Utlånta medel	137,122: 50.	
Fordringar	5,009: 14.	145,977: 35.
	Summa	172,690: 41.

Seminarium för bildande af lärarinnor.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			10,050: 14.

Uppbörd:

Statsanslag:			
Seminariets årsanslag	23,000: —		
Löneförhöjningar	1,000: —		
Vikariearvode	1,000: —		
Stipendiemedel	500: —	25,500: —	
Terminsafgifter		26,802: 50.	
Intressemedel		239: 77.	
Diverse inkomster		32: 62.	52,574: 89.
		Summa	62,625: 03.

Kredit.

Utgifter:

Löner och arvoden	32,685: 40.	
Stipendier	500: —	
Inventarier	1,198: 08.	
Diverse omkostnader	14,089: 97.	
Afskrifna terminsafgifter	330: —	48,803: 45.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	902: 67.	
Dito i Riksbanken	10,056: 41.	
Förskott till materiel, att redovisas år 1874	400: —	
Fordringar, terminsafgifter	2,462: 50.	13,821: 58.
	Summa	62,625: 03.

Under revisionsåret uppgick antalet elever vid Seminarium för bildande af lärarinnor, vårterminen till 59 och höstterminen till 68, samt vid den dermed förenade normalskolan för flickor, vårterminen till 261 och höstterminen till 276.

Folkundervisningens normalskola.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		90,097: 72.
Doneradt kapital, inom linien	12,000: —	

Uppbörd:

Statsanslag	4,500: —	
Afgifter af ledamöter	378: —	
Donationsmedel	12,000: —	
Öfverskott å försåld undervisningsmateriel	1,764: 54.	
Intressemedel	4,363: 73.	
Försålda inventarier	150: —	23,156: 27.
	Summa	113,253: 99.

Kredit.

Utgifter:

Löner och arvoden	4,880: —	
Premium och pension	104: 93.	
Till Thyringe folkskola	200: —	
Ved, ljus och renhållning	286: 90.	
Hyror	587: 50.	
Lifränta	240: —	
Diverse utgifter	2,748: 22.	9,047: 55.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	16: 48.	
Dito på upp- och afskrifning	271: 65.	
Utlånta medel	86,681: —	
Fordringar	1,637: 31.	
Värde å undervisningsmateriel	8,900: —	
Dito å inventarier	6,700: —	104,206: 44.
	Summa	113,253: 99.

Kongl. Gymnastiska centralinstitutet.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		2,824: 91.

Uppbörd:

Statsanslag	29,366: 67.	
Gymnastikafgifter	10,685: 50.	
Intressemedel	17: 73.	40,069: 90.
	Summa	42,894: 81.

Kredit.

Utgifter:

Löner och arvoden	22,916: 67.	
Stipendier till 7 civilelever	1,400: —	
Voltigehästens utfodring	515: —	
Arvoden till biträdande lärare	5,719: —	
Ved, lyshållning och vatten	2,278: 65.	
Böcker och skrifmaterialier m. m.	817: 13.	
Diverse utgifter	4,826: 71.	38,473: 16.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning		4,421: 65.
	Summa	42,894: 81.

Kongl. Sundhetskollegium.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		28,954: 63.

Uppbörd:

Ordinarie statsanslag	187,843: 98.	
Extra	10,850: —	198,693: 98.

Balans till år 1874:

Skulder:		
Återstående utgifter	3,428: 40.	
I allmänhet	6,219: 48.	9,647: 88.
	Summa	237,296: 49.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		11,030: 45.

Utgifter:

Medikolegala besigtningar	15,568: 12.	
Resestipendium åt militärläkare	2,000: —	
Aflöning åt Sundhetskollegium m. m.	52,826: 99.	
Barnbördshusen	21,467: 37.	
Vaccinationens befrämjande	3,554: 58.	
Farsoters och smittosamma sjukdomars botande	70,105: 88.	
Svenska läkaresällskapet	3,000: —	
Resestipendier samt läroböckers och lärda verks utgifvande	3,000: —	
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	7,542: 01.	
Af åttonde hufvudtitelns besparingar	675: 98.	
Lönetillökning åt Sundhetskollegium	10,850: —	190,590: 99.

Leverering:

Till Kongl. Statskontoret		6,163: 01.
	Transport	207,784: 39.

Transport 207,784: 39.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	17,506: 55.	
Utlånta medel	3,750: —	
Förskott	8,030: 55.	
Fordringar	225: —	29,512: 10.
		Summa 237,296: 49.

§ 1.

Till "barnmorskeundervisningen och barnbördshusen" är i 1873 års riksstat under åttonde hufvudtiteln uppfördt ett anslag af 26,544 kronor 82 öre, deraf "penningar" 22,441 kronor samt "indelt tionde och ersättning för indragna tiondeanslag" 4,103 kronor 82 öre. Detta senare belopp, utgörande *beräknadt värde* af anordnad kyrkotionde från Malmöhus och Kristianstads län, disponeras emellertid icke utaf Kongl. Sundhetskollegium, på sätt med den kontanta delen af förevarande anslag eger rum. Af specialräkningarne från omförmälda två län framgår, att berörda tionde eller derför belöpande ersättning till största delen utgår till aflöningar åt barnmorskor inom åtskilliga härad af samma län. Anslaget har nemligen för revisionsåret upptagits till 5,624 kronor 99 öre, hvaraf 4,990 kronor 49 öre afförts såsom barnmorskelöner och 634 kronor 50 öre såsom *aflöning* till barnmorskeläraren i Lund.

Allmänna barnbördshuset.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		389,296: 13.

Uppbörd:

Statsanslag	9,500: —	
Räntemedel	8,735: 09.	
Hyresmedel	750: —	
Anmärkningsmedel	—— 50.	
Återdebiterade medel	—— 50.	
Liebertska fonden	150: —	19,136: 09.

Balans till år 1874:

Skulder	13,579: 90.
Summa	422,012: 12.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		11,961: 64.

Utgifter:

Aflöning	5,610: 73.	
Mathållning	3,336: 66.	
Tvättkostnader	1,906: 95.	
Inventarier och deras underhåll	829: 15.	
Reparationer	564: 92.	
Skrifmaterialier	100: —	
Onera	184: 74.	
Hyresmedel	450: —	
Värmemateriel	2,049: 02.	
Medikamentskostnader	843: 39.	
Diverse	1,429: 83.	
Lifstidsräntor och intressen	600: —	
Liebertska fonden	150: —	
Premiefonden	150: —	
Obetalda räkningar	1,350: 51.	19,555: 90.

Balans till år 1874:

Kontant behållning i Riksbanken	3,550: 51.	
Utlånta medel	178,850: —	
Fordringar	594: 07.	
Fasta egendomens värde	200,000: —	
Inventariers värde	7,500: —	390,494: 58.
	Summa	422,012: 12.

Veterinärinstitutet.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	9,314: 84.
Transport	9,314: 84.

		Transport	9,314: 84.

Uppbörd:

Statsanslag:			
Till aflöning åt lärare och tjenstemän	24,800: —		
„ d:o åt betjente.	1,500: —		
„ stipendier åt elever	4,000: —		
„ byggnaders underhåll	1,000: —		
„ diverse utgifter	4,000: —	35,300: —	
Inkomst af stallet.		4,280: 20.	
Dito af smedjan		18,033: 34.	
Diverse inkomster		965: 67.	58,579: 21.
		Summa	67,894: 05.

Kredit.

Utgifter:

Aflöning till lärare och tjenstemän	24,800: —	
Dito till betjente	1,500: —	
Stipendier	4,000: —	
Byggnaders underhåll och diverse utgifter	11,232: 88.	
För stallet	5,120: 29.	
„ smedjan	15,549: 13.	62,202: 30.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning.	4,664: 98.	
Dito i Stockholms enskilda bank	1,026: 77.	5,691: 75.
	Summa	67,894: 05.

Veterinärelevernes antal utgjorde vid revisionsårets början 14 och vid dess slut 15.

§ 1.

Vid det besök, som blifvit å Veterinärinstitutet i Stockholm anställdt, hafva Revisorerne visserligen funnit sig kunna anmärka, att största delen af de byggnader, som af institutet begagnas, vare sig till lärosalar och öfriga institutioner för undervisningen, eller till bostäder åt elever, befunnos i mer än ett hänseende illa hållna och i ganska dåligt skick; men då vid sistlidne riksdag anslag till uppförande å annan plats af nya byggnader för institutet är vordet beviljadt, hafva Revisorerne ej

ansett något förslag från deras sida med anledning af berörda förhållanden böra framställas. Att för en del af de för undervisningen eller vården af sjuka djur afsedda inrättningar nödigt utrymme saknas, torde under frågans nuvarande ståndpunkt icke heller behöfva framhållas.

Veterinärinrättningen i Skara.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		21,573: 56.

Uppbörd:

Statsanslag	4,100: —	
Arrendemedel	1,009: —	
Intressemedel	1,316: 06.	
Observationsmedel	1: —	6,426: 06.
	Summa	27,999: 62.

Kredit.

Utgifter:

Aflöningar	4,193: 40.	
Stipendier och premier	762: 29.	
Inventarier	573: 59.	
Diverse	1,847: 48.	7,376: 76.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning	572: 86.	
Utlånta medel	20,050: —	20,622: 86.
	Summa	27,999: 62.

Antalet lärjungar, som vid inrättningen åtnjöto undervisning för att bildas till veterinärer, uppgick vid början af läsåret den 30 Augusti 1872 till tretton, men hade vid dess slut, samma dag 1873, nedgått till sex, emedan sju afflyttat, "eftersom de icke kunnat erhålla visshet om huruvida de, efter lärokursens fullständiga genomgående, voro berättigade att någonsin erhålla tjenster såsom legitimerade veterinärer".

§ 1.

I afseende å denna veterinärinrättning hafva Revisorerne vid besök i staden inhemtat följande, som de ansett böra Riksdagen meddelas:

Den egendom, bestående af jord, byggnader, stadstomter, kontanta medel och inventarier, hvaröfver inrättningen eger att förfoga, är dels staten tillhörig, dels för ändamålet af enskilda skänkt. Af sistnämnda slags egendom utgöres största delen af den Hernqvistska donationen, hvilken består af:

1:o) De å kronan tillhörande förra prebendehemmanet Brogården uppförda åbyggnader, hvilka, sammanlagdt brandförsäkrade till 32,450 kronor, dels användas för undervisningen, dels innehålla bostäder för inrättningens lärare;

2:o) En och trefjerdedels tomt, N:is 40 och 41, i Skara stad med tvänne till 1,800 kronor brandförsäkrade åbyggnader, hvilken till 600 kronor taxerade tomt uthyres, och användes afkastningen till stipendier åt elever;

3:o) 36 tunnland $28\frac{1}{4}$ kappland åker och äng å Skara stads område, taxerade till 11,000 kronor och för närvarande utarrenderade dels till förmån för veterinärkassan, dels till stipendier för elever.

4:o) 76 tunnland $6\frac{3}{8}$ kappland skogsmark med derå varande torp, äfvensom Horshaga qvarn, sammanlagdt taxerade till 12,600 kronor och anslagna till föreståndaren på lönen;

5:o) Tre fjerdedelar af $\frac{1}{2}$ mantal rusthåll Forssen, om 51 tunnlands 11 kapplands areal, taxeradt till 4,500 kronor och till andre lektorn på lön upplåtet;

6:o) Utlånta medel, 18,950 kronor, deraf räntan användes till inrättningens underhåll;

7:o) Ett tunnland jord å Skara stads område, förvärfvadt genom byte mot en del af tomterna N:is 40 och 41 samt afsedt till plan för en ny hofbeslagssmedja, taxeradt till 300 kronor.

Sammanlagda värdet af denna donation utgör alltså 81,600 kronor, hvartill ytterligare kommer det för en samling böcker, undervisningsmateriel och inventarier, hvilket värde Revisorerne dock ej kunnat till något visst belopp anslå. Hela arealen af den donerade, utom staden belägna jorden uppgår till 165 tunnland $13\frac{5}{8}$ kappland.

Utom denna betydliga donation har inrättningen genom gåfvor eller anslag bekommit:

1:o) En premiefond, skänkt af enskilda och uppgående till . .	Kronor	1,500: —
2:o) Ett anslag af landstinget å 3,200 kronor, hvilket, jemte en till 1,800 kronor uppgående gåfva af enskild person, användts till uppförande af en bostadsbyggnad för eleverne	„	5,000: —
3:o) Stadstomten N:o 107, taxerad till	„	500: —
4:o) Skaraborgs läns hushållningssällskaps bidrag till en ny smedja	„	2,000: —
Summa	Kronor	9,000: —

äfvensom en boksamling.

Förra prebendehemmanet Brogården och en vid Skaraberg belägen skogsmark blefvo vid inrättningens stiftande af staten till densamma upplåtna, hvarjemte för allmänna medel år 1822 till inrättningens bruk köptes åtskilliga lägenheter, och ut-

gör samtliga dessa, kronan tillhöriga, nu till föreståndarens disposition ställda lägenheters areal 203 tunnland 7 kappland, taxerade till . . . . . 34,400: —

Om härtill lägges kostnaden för det med allmänna medel år 1862 uppförda, nu till 22,000 kronor brandförsäkrade sjukstall med . . . . . 19,000: —
samt senast beviljade anslag till byggnader m. m. . . . . 10,000: —

så utgör den till inrättningen anslagna statsegendoms värde . . . . . 63,400: — kronor.

Samtliga åbyggnader befunnos vara väl underhållna, likasom de för undervisningen afsedda samlingar och andra inrättningar med nit och omsorg ordnade, i hvilket senare hänseende Revisorerne särskildt fästade uppmärksamhet vid en å tomten N:o 107 inrättad, till utrymmet ganska betydlig botanisk trädgård, innehållande de flesta i vårt land förekommande äfvensom åtskilliga utländska gräsarter, ordnade i grupper, allt eftersom de äro medicinska, allmännyttiga eller giftiga, på ett, som det ville synas Revisorerne, särdeles ändamålsenligt sätt.

Som ofvan är nämdt, har genom byte med Skara stad plan till den smedja, hvartill anslag vid 1874 års riksdag beviljades, blifvit förvärfvad. Till denna smedja var nu grund lagd, och pågick arbetet med dess uppförande.

Hvad elevantalet och undervisningen beträffar, få Revisorerne hänvisa till följande af inrättningens direktion afgifna rapport:

"*Förteckning öfver Veterinärinrättningens i Skara elever, deras födelseår, tider då de*

Vid inrättningen närvarande.	Födelse-år.	Antagen till elev.	Egande skolkunskaper.
A. E. Hallstedt	1851 $\frac{29}{6}$	1870 $\frac{15}{1}$	Genomgått 4:de klassen af Skara högre elementarläroverk.
J. N. Sandén	1853 $\frac{21}{8}$	1870 $\frac{3}{8}$	Dito dito.
P. J. Otterström . . .	1854 $\frac{2}{9}$	1872 $\frac{9}{11}$	Genomgått 3:e kl. af Skara högre elementarläroverk.
H. Gadamer	1853 $\frac{23}{11}$	1875 $\frac{23}{8}$	Genomgått 3:e kl. af Jönköpings högre elementarläroverk.
E. Norén	1851 $\frac{18}{7}$	1875 $\frac{23}{8}$	Tillhört 5:e kl. af Göteborgs högre elementarläroverk.
P. J. Rehnström . . .	1849 $\frac{15}{1}$	1875 $\frac{23}{8}$	Genomgått 3:e kl. af Halmstads lägre elementarläroverk.
A. T. Collén	1856 $\frac{30}{10}$	1875 $\frac{24}{8}$	Genomgått 4:e latinklassen b. af Upsala högre elementarläroverk.
A. W. Hägg	1852 $\frac{9}{11}$	1875 $\frac{28}{8}$	Tillhört 3:e dito af Upsala högre elementarläroverk.
C. E. Österberg . . .	1857 $\frac{22}{5}$	1875 $\frac{28}{8}$	Tillhört 6:te kl. af Malmö högre elementarläroverk.
A. R. Björck	1857 $\frac{29}{3}$	1875 $\frac{17}{8}$	Tillhört Häreneds folkskolas lärjungeantal.
A. S. Helling	1857 $\frac{9}{7}$	1875 $\frac{23}{8}$	Genomgått Kynbo folkskola.
			Dessutom antagne, men
A. Hagman	1856	1875 $\frac{4}{8}$	Genomgått 6:te kl. af högre elementarläroverket i Åbo.
A. J. Lagergren . . .	1858 $\frac{28}{11}$	1875 $\frac{23}{8}$	Tillhört 3:e kl. af Skara högre elementarläroverk.
C. A. Blomberg	1848 $\frac{28}{10}$	1875 $\frac{31}{8}$	Genomgått 5:te kl. af Uddevalla elementarläroverk.

"Af ofvan stående förteckning framgår, att vid inrättningen nu äro antagne 14 elever, bland hvilka likväl 3 ännu icke infunnit sig och en blifvit permitterad; 11 äro antagne under innevarande år; de 3 öfriga äro qvarvarande från 1870—1872 och tillhöra öfre klasserna."

"I afseende på elevernes inträdeskunskaper torde böra erinras, att, enligt inrätt-

till elever antagits, deras skolkunskaper och huru dessa senare blifvit bestyrkta.

Skolbetyg utfärdadt af:	Anmärkning.
Rektor F. E. Fagerström.	Varit långa tider borta på vikariat 1873—1875.
Klassförest. Mag. L. J. Olander.	Vistats i hemmet någon tid af 1872.
Rektor P. G. Alander.	Vistats hemma större delen af 1873 och 1874.
Rektor P. Welin.	Varit biträdande lärare vid Råslätts skogsskola 1871—1875.
Rektor A. O. Heurlin.	Varit informator 1872—1874.
Rektor J. Lundberg.	Tjenstgjort som vikarierande folkskolelärare 1869—1873.
Klassförest. J. E. Markström.	Åtnjutit privat undervisning 1 ½ år. Tjenstgjort såsom vikarierande folkskolelärare.
Klassförest. J. W. Tegnér.	Varit bokhållare vid landtbruk.
Rektor C. L. Wåhlin.	Permitterad till den 25 September 1875.
Skollärare F. A. Peterson.	Åtnjuter privat undervisning. Antagen på försök.
Skollärare J. Granat.	Åtnjuter privat undervisning.
som ej infunnit sig.	
Läroverkets Rektor.	Återfått sina betyg.“
Klassförest. S. V. Eliasson.	
Rektor J. G. Hamnqvist.	

ningens ännu gällande provisoriska reglemente af den 20 Juli 1855, skola eleverne, för att vinna inträde vid inrättningen ega “nödiga skolkunskaper“. Och enligt Kongl. brefvet af den 11 Oktober 1872 skola elevernes inträdeskunskaper “erforderligen skärpas och uttryckligen bestämmas“.“

"Med anledning häraf beslutade direktionen i November 1872, att, elevernes inträdeskunskaper skulle motsvara dem i femte klassen af allmänt elementarläroverk. Men då inrättningens ändamål, enligt ännu gällande stadgar, ej är att utbilda *legitimerade veterinärer*, utan blott att "meddela undervisning i veterinärvetenskapen och bilda skickliga hofslagare för landsortens behof", befunnos dessa fordringar på elevernes skolkunskaper allt för höga i förhållande till de fördelar inrättningen egde att erbjuda de utexaminerade eleverne. Visserligen föreskrifver 1872 års Kongl. bref, att afgångsexamen skall omfatta "*alla* vid denna läroanstalt inhemtade kunskapsämnen" — i stället för att examen, enligt 1855 års reglemente, skulle omfatta "de kunskaper som erfordras för utöfning af hofslagare yrket" — hvarjemte elever, med godkända betyg utexaminerade, ega att "mot recept utbekomma, såväl häftigt verkande, som andra vanliga medikamenter, hvilka för utöfning af djurläkareyrket erfordras, samt att vid tillfälliga tjensteresor tillhandahålla läkemedel för sjuka djur;" men då de härifrån utexaminerade eleverne, oaktad aflagda, godkända kunskapsprof i *alla* till fullständig veterinärexamen hörande läroämnen, som inhemtats under den till *fyra år* bestämda lärokursen, icke kunna vinna legitimation såsom *veterinärer* eller ansökningsrätt till offentliga veterinärbefattningar, ville inga ynglingar med femte klassens skolkunskaper vid ett så anordnadt läroverk ingå såsom elever; ty rätt att utöfva "*hofslagareyrket*" står hvar och en till buds utan både femte klassens skolkunskaper och en fyraårig veterinärlärokurs."

"Inrättningen har derföre under de sistförflutna 3 åren icke haft andra elever än de få, som tidtals qvarvarit från tiden innan förkunskapernas höjande till femte klassen beslutades."

"Då emellertid vid innevarande års riksdag, på grund af Kongl. Maj:ts nådiga proposition, en reorganisation af Skara veterinärinrättning till ett *fullständigt* veterinärläroverk för bildandet af *veterinärer* (af andra klassen) blifvit beslutad, men vid läseterminens början, den 30 sistlidne Augusti, nytt reglemente ännu icke blifvit för inrättningen utfärdadt, ingingo efter hand dels ansökningar, dels förfrågningar om erhållandet af elevplatser från inalles 29 ynglingar. Ganska få hade likväl intyg om skolkunskaper motsvarande femte klassen af allmänt elementarläroverk."

"Direktionen hade således att välja emellan, att antingen afvisa de sökande och låta läroverket än ytterligare nästan sakna lärjungar, eller begagna sin enligt ännu gällande reglemente tilldelade rätt, att efter godtfinnande bestämma omfånget af "nödiga skolkunskaper" samt antaga de bäst qvalificerade bland de inträdessökande ynglingarne. Direktionen valde det senare alternativet samt bestämde, enligt direktionssammanträdes beslut den 4 sistlidne Augusti, elevernes inträdeskunskaper till minst dem som vinnas vid fullständigt genomgående af fullständig folkskola."

"Blott 2 elever — den ena blott på prof tills vidare — hafva likväl antagits med detta minimum af kunskaper, de öfriga hafva alla bevistat lägre eller högre klasser af allmänt elementarläroverk. Flertalet af dem, som gjort förfrågningar om elevplatser, hafva likväl icke vidare låtit sig afhöra."

"Direktionen anser visserligen, att högre skolkunskaper äro för inrättningens elever önskvärda, och är öfvertygad derom att, då den nya ordningen inträder och läroverket hunnit visa resultat af sin nya verksamhet, elever med högre skolkunskaper äfven lätt skola erhållas; men under öfvergångstiden från den förutvarande till den nya organisationen, har direktionen icke trott sig böra eller kunna hålla strängt på ökade kunskapsmått för inträdessökande; i synnerhet med ännu ett gällande reglemente, som har "hofslagare-examen" till mål och derföre icke förutsatt någon högre skol-

bildning hos lärjungarne. En mångårig erfarenhet har dessutom öfvertygat direktionen derom, att mycket dugliga veterinärer kunnat bildas af ynglingar, som icke ens egt folkskolans förkunskaper. Det är ännu icke 10 år sedan föreskriften om inträdesfordringarne voro för eleverne vid båda veterinärläroverken alldeles lika: "nödiga skolkunskaper", som då vanligen inskränkte sig till att kunna läsa, skrifva och räkna, och en stor del af landets veterinärkår har bildats under det dessa föreskrifter voro gällande och har kunnat anställas äfven i statens tjenst."

"Att de nu antagne eleverne måtte få qvarvara för att härstädes afsluta sin lärokurs, sedan den förestående nya ordningen trädt i verkställighet, har direktionen funnit desto mera billigt, som Kongl. brefvet af den 11 Oktober 1872 särskildt påpekar, att de påbjudna skärpta inträdesfordringarne "likväl icke må utgöra hinder för de elever, som kunna finnas vid inrättningen intagne, att der fortsätta och afsluta sin kurs."

Svenska Akademien.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		5,545: 01.

Uppbörd:

Statsanslag:		
Till akademien	2,250: —	
„ honorarier åt vittra författare	6,000: —	8,250: —
	Summa	13,795: 01.

Kredit.

Utgifter:

För akademien:		
Arvoden	600: —	
Hyra och ved för biblioteksrummen	1,348: 32.	
	Transport	1,948: 32.

Transport	1,948: 32.		
Omkostnader för minnespenningar	603: 11.		
Dito för firandet af akademiens högtidsdag	289: 56.		
För ordboksarbetet	3,525: —	6,365: 99.	
Honorarier åt vittra författare		6,000: —	12,365: 99.

Balans till år 1874:

Tillgångar:

Kontant behållning i Riksbanken:		
Å anslaget till akademien	409: 01.	
Å anslaget till ordboksarbetet	1,020: 01.	1,429: 02.
Summa		13,795: 01.

Kongl. Vetenskapsakademien.

A) Anslaget till Naturhistoriska riksmuseum.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	612,841: —

Uppbörd:

Statsanslag:

Anslaget till museum	43,950: —		
Af anslaget till Vetenskapsakademien, expensmedel	4,750: —	48,700: —	
Värdet af under året tillkomna naturalier och inventarier		6,352: 19.	55,052: 19.

Balans till år 1874:

Skulder	4,829: 63.
Summa	672,722: 82.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder	3,668: 16.
Transport	3,668: 16

Utgifter:

		Transport	3,668: 16.
Aflöning åt tjenstemän		24,500: —	
Dito åt elever		1,200: —	
Till ritningars utförande		750: —	
Samlingarnes underhåll och förökande		17,500: —	
Expenser		4,750: —	
Afskrifning		3,015: 74.	51,715: 74.

Balans till år 1874:

Kontant behållning	4,038: 01.	
Fordringar	791: 62.	
Inventariers och samlingars värden	612,509: 29.	617,338: 92.
	Summa	672,722: 82.

B) Öfriga åt Vetenskapsakademien anslagna medel.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	8,569: 52.

Uppbörd:

Statsanslag:			
Af anslaget till akademien	15,960: —		
„ 8:de hufvudtitelns anslag till extra utgifter	2,000: —		
Extra anslaget till teckningar af inhemska växter och för utgifvande af teckningar af zoologiska föremål	1,200: —		
Dito dito för bekostande af planscher till vetenskapliga afhandlingar	10,500: —	29,660: —	
Anslag från manufakturmedlen		1,550: —	
Dito från Telegrafstyrelsen		300: —	
Försäljningsmedel		18: 56.	
Åter uppdebiterade medel		130: —	31,658: 56.

Balans till år 1874:

Skulder	599: 62.
Summa	40,827: 70.

Kredit.

Utgifter:

Till befordrande af Kongl. Akademiens fortfarande verksamhet	960: —	
„ teckningar af inhemska växter och för utgifvande af teckningar af zoologiska föremål	2,557: 25.	
„ meteorologiska observationers anställande å särskilda orter inom riket	11,873: 93.	
„ ersättning för räntan å köpeskillingen för de till staten afträdda f. d. Abrahamsenska egendomarne	3,000: —	
„ fortsättande af de arkeologiska undersökningarne på Björkön	2,000: —	
„ bekostande af planscher för vissa afhandlingar, afsedda att införas i Vetenskapsakademiens skrifter	3,148: —	
„ hyra och arvode för vård af och tillsyn å två delningsinstrument	1,050: —	
„ understöd för de optiska och matematiska instrumentmakeriverkstäderna	500: —	
„ underhåll af telegrafledningen mellan Stockholms observatorium och telegrafstation	219: 10.	25,308: 28.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning i Riksbanken	12,419: 42.	
Förskott	100: —	
Fordringar	3,000: —	15,519: 42.
	Summa	40,827: 70

Kongl. Vitterhets-, Historie- och Antiqvitets-akademien.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	18,912: 89.
Transport	18,912: 89.

Uppbörd:

		Transport	18,912: 89.
Af 8:de hufvudtitelns ordinarie anslag till akademien	8,450: —		
„ dito dito till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	100: —		
Extra anslaget till undersökning och beskrifning af fäderneslandets fornlemningar	5,000: —		
Dito dito till arvoden åt vetenskapligt bildade biträden m. m.	4,000: —		
Dito dito till utgifvande af planschverk öfver fornsaker m. m.	2,000: —	19,550: —	
Försäljningsmedel		1,632: 79.	
Räntemedel		114: 35.	
Observationsmedel		3: 17.	
Akademiens egna medel		689: 33.	21,989: 64.

Balans till år 1874:

Skulder å statsanslag	4,523: 18.
Summa	45,425: 71.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder å statsanslag	2,024: 13.

Utgifter:

Af statsanslag:			
Till samlingarne	5,203: 38.		
„ biblioteket	1,629: 42.		
Tryckningskostnader	5,331: 07.		
Resekostnader m. m.	1,198: 13.		
Muséets inredning	352: 51.		
Biträden och betjening	2,844: 49.		
Undersökning af fornlemningar	4,608: 85.		
Planschverk	2,776: 28.		
Ved	139: 20.	24,083: 33.	
Af akademiens egna medel		648: 28.	24,731: 61.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning:			
Å statsmedlen	9: 86.		
„ akademiens egna medel	655: 36.	665: 22.	
		Transport 665: 22.	26,755: 74.

	Transport	665: 22.	26,755: 74.
Utlånta medel:			
Statsmedel	4,300: —		
Akademiens egna medel	13,704: 75.	18,004: 75.	18,669: 97.
		Summa	45,425: 71.

Kongl. Akademien för de fria konsterna.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			6,151: 24.

Uppbörd:

Af anlaget till akademien:			
För direktören	1,100: —		
„ manliga afdelningen	16,300: —		
„ qvinliga dito	4,200: —		
„ expenser	10,500: —		
„ inköp af svenska konstnärers arbeten	3,325: —	35,425: —	
Af Åttonde hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser		2,137: 77.	
Anmärkta medel		162: 50.	37,725: 27.
		Summa	43,876: 51.

Kredit.

Utgifter:

	För manliga afdelningen.	För qvinliga afdelningen.	Summa.	
Löner och arvoden	17,400: 02.	4,200: —	21,600: 02.	
Belöningar	865: 09.	215: —	1,080: 09.	
Uppköp af svenska konstnärers arbeten	5,325: —	—— —	5,325: —	
Ved och bränsle	2,137: 77.	—— —	2,137: 77.	
Betjening	458: —	—— —	458: —	
Samlingar	2,051: 15.	—— —	2,051: 15.	
Modeller	909: —	430: 45.	1,339: 45.	
Lyshållning m. m.	3,775: 02.	1,563: 91.	5,338: 93.	
	Sgr 32,921: 05.	6,409: 36.		39,330: 41.
			Transport	39,330: 41.

Transport 39,330: 41.

Balans till år 1874:

Tillgångar:

Kontant behållning	999: 29. 3,546: 81.	4,546: 10.
	Summa	43,876: 51.

§ 1.

Vid Kongl. Akademiens för de fria konsterna läroverk utgjorde elevantalet 1873:

i modell- och antikskolorna	50 män	22 qvinnor
i byggnadsskolan	17 „	— „
i förberedande teckningsskolan	126 „	— „
Summa	193 män	22 qvinnor.

Kongl. Musikaliska akademien.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		2,155: 22.

Uppbörd:

Af Åttonde hufvudtitelns anslag till akademien	10,100: —	
Lönebesparing för år 1872	750: —	10,850: —
	Summa	13,005: 22.

Kredit.

Utgifter:

Arvoden	6,225: 53.
Hyresmedel	1,800: —
För jettoner	100: —
Transport	8,125: 53.

	Transport	8,125: 53.
Inköp och underhåll:		
af böcker och musikalier	130: 33.	
„ instrumenter	499: 90.	
„ inventarier	693: 69.	1,323: 92.
Trycknings- och annonskostnad	240: 71.	
Ved, ljus och expenser	1,389: 94.	11,080: 10.

Balans till år 1874:

Tillgångar:	
Kontant behållning	1,925: 12.
Summa	13,005: 22.

I den öfver akademiens konservatorium upprättade katalog för höstterminen 1873 meddelas rörande då inskrifne elever följande uppgifter:

	Manliga.	Qvinliga.
Från Stockholms stad voro	32.	36.
„ Upsala stift „	5.	7.
„ Linköpings „ „	6.	1.
„ Skara „ „	2.	3.
„ Strengnäs „ „	2.	4.
„ Westerås „ „	5.	5.
„ Wexiö „ „	6.	1.
„ Lunds „ „	10.	6.
„ Göteborgs „ „	6.	5.
„ Kalmar „ „	4.	—
„ Karlstads „ „	6.	2.
„ Hernösands „ „	1.	4.
„ Wisby „ „	1.	4.
„ Utlandet „ „	6.	2.
Summa	92.	80.
Tillsamman	172	

Allmänna institutet för döfstumma och blinda.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	584,353: 46.
Transport	584,353: 46.

	Transport	584,353: 46.

Uppbörd:

Af Åttonde hufvudtitelns ordinarie anslag till undervisningsanstalter för döfstumma och blinda	81,000: —	
Betalande elevers afgifter	21,012: 50.	
Intressemedel	13,471: —	
Kollektmedel	2,379: 43.	
Gåfva	37,350: —	
Reserverade medel	11,274: 66.	
Hyror	573: 36.	167,060: 95.

Balans till år 1874:

Skulder		178,623: 44.
	Summa	930,037: 85.

Kredit.

Balans från år 1872.

Skulder		200,332: 77.

Utgifter:

Aflöning	35,384: 18.	
Kosthåll	46,783: 71.	
Beklädnad	12,408: 21.	
Sjukvård	1,138: 78.	
Lifräntor	6,665: —	
Undervisningsmateriel	2,895: 55.	
Ved och ljus	9,693: 05.	
Underhåll af en häst	527: 04.	
Diverse omkostnader	3,783: 83.	
För byggnaders underhåll m. m.	10,431: 60.	129,710: 95.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Utlånta medel	291,827: 23.	
Fastigheters värde	275,750: —	
Inventariers dito	24,120: 46.	
Fordringar	7,296: 44.	
Förskott	1,000: —	599,994: 13.
	Summa	930,037: 85.

Kongl. Serafimerlasarettet.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		1,173,816: 51.

Uppbörd:

Statsanslag	24,000: —	
Afgifter för betalande sjuke	51,186: 90.	
För ombesörjda begrafningar	504: —	
För likvagnens begagnande	217: —	
Befordringsafgifter	1,136: 42.	
Burskapsafgifter	8: 97.	
Kollekter	190: 70.	
Biljardafgifter	267: 90.	
Kortstämplingsafgifter	1,500: —	
Bötesmedel	4,321: 81.	
Räntemedel	48,081: 67.	
Letterstedtska donationen	913: 39.	
Diverse inkomster	145: 71.	132,474: 47.

Balans till år 1874:

Skulder:		
I allmänhet	45,920: 76.	
Kongl. Lasarettets kapitalbehållning	1,149,774: 10.	1,195,694: 86.
	Summa	2,501,985: 84.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder:		
I allmänhet	45,613: 17.	
Kongl. Lasarettets kapitalbehållning	1,128,203: 34.	1,173,816: 51.

Utgifter:

För sjukvården	84,471: 62.	
Aflöning	12,810: —	
Begrafningskostnader	504: —	
Understöd åt fattige	438: 20.	
Transport	98,223: 82.	1,173,816: 51.

Transport	98,223: 82.	1,173,816: 51.	
Lasarettsegendomens underhåll	4,561: 49.		
Onera	446: 50.		
Lifräntor	19,320: 45.		
Diverse utgifter	324: 55.		
Afskrifna sjukvårdsafgifter	47: 20.		
Omföring till "reserverade öfverskottsmedel"	9,550: 46.	132,474: 47.	

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning i Riksbanken	8,214: 56.		
Fastighetsvärden	33,300: 75.		
Utlånta medel jemte upplupna räntor	1,150,760: 15.		
Fordringar	3,373: 90.		
Förskott	45: 50.	1,195,694: 86.	
	Summa	2,501,985: 84.	

Allmänna hospitals- och barnhusfonden.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			2,879,926: 24.

Uppbörd:

Statsanslag, ordinarie	135,707: 05.		
Dito extra, deraf 40,000 R:dr för år 1872 och 120,000 R:dr för år 1873	160,000: —	295,707: 05.	
Arrendemedel		120,583: 71.	
Donationsmedel		642: 20.	
Kollektmedel		434: 98.	
Årsafgifter		172,603: 39.	
Arfs- och qvarlåtenskapsmedel		1,974: 61.	
Anmärkningsmedel		116: 17.	
Intressemedel		4,020: 52.	
Bötesmedel		44: 25.	
	Transport	596,126: 88.	2,879,926: 24.

Transport		596,126: 88.	2,879,926: 24.
Lösen för exproprierad jord		1,829: 93.	
Diverse inkomster		7,193: 19.	
Tillökade inventariers värden		50,025: 94.	
Ersatt underhåll:			
Af Kongl. Fångvårdsstyrelsen	12,000: —		
„ Danviks hospital	14,000: —	26,000: —	681,175: 94.

Balans till år 1874:

Skulder:			
Öfverlevereringar		7,424: 62.	
Skulder i allmänhet		5,340: 94.	
Dito till extra anslagen för hospitalsbyggnaden		4,025: —	16,790: 56.
		Summa	3,577,892: 74.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder			23,608: 01.

Utgifter:

Afskrifning	20,163: 91.		
Dito, återlyftade patientafgifter	10,835: 67.		
Dito för minskade fastigheters och inventariers värden	33,565: 79.	64,565: 37.	
Aflöning		142,964: 71.	
Pensioner		1,254: 77.	
Underhåll		228,167: 72.	
Understöd för sjukvårdsanstalter		6,881: 83.	
Beklädnad och sängkläder		36,700: 71.	
Medikamenter		5,341: 16.	
Eldning och lyshållning		63,000: 72.	
Begrafningskostnader		475: 60.	
Byggnader och reparationer		75,284: 52.	
Inventariers uppköp och underhåll		13,828: 96.	
Allmänna utskylder		2,160: 04.	
Skrifmaterialier m. m.		2,819: 58.	
Resekostnader		1,188: 24.	
Skifteskostnader		720: 51.	
Bötesmedel		22: 12.	
Anmärkningsprocent		119: 39.	
Räntemedel		2,325: —	
Uppfostringshjelp		16,890: 50.	
Diverse utgifter		34,286: 53.	698,997: 98.
		Transport	722,605: 99.

Transport 722,605: 99.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning	34,569: 42.		
Dito å extra statsanslag	4,025: —	38,594: 42.	
Behållning af spanmål och proviant		48,197: 50.	
Utlånta medel		427: 09.	
Förskott		26,239: 72.	
Propriebalanser		52: 41.	
Fordringar		239,105: 07.	
Fastigheters värden		2,152,030: 36.	
Inventariers dito		350,640: 18.	2,855,286: 75.
		Summa	3,577,892: 74.

Hospitalsbyggnaden å Hisingen.

Debet.

Uppbörd:

	Leverering från Serafimer-ordensgillet.	Intressemedel m. m.	
Under år 1868	107,455: —	30: —	107,485: —
„ „ 1869	150,464: 20.	55: 46.	150,519: 66.
„ „ 1870	137,210: —	291: 91.	137,501: 91.
„ „ 1871	101,331: 62.	565: 91.	101,897: 53.
„ „ 1872	90,670: 89.	554: 05.	91,224: 94.
„ „ 1873	15,000: —	51: 01.	15,051: 01.
Sgr	602,131: 71.	1,548: 34.	
		Summa	603,680: 05.

Kredit.

Utgifter:

Under år 1868	78,226: 48.
„ „ 1869	177,001: 02.
„ „ 1870	138,537: 04.
Transport	393,764: 54.

Transport		393,764: 54.	
Under år 1871		102,976: 42.	
„ „ 1872		89,217: 13.	
„ „ 1873		—— —	
Afskrifning af förbrukade inventarier och materialier	66: 25.		
Byggmästaren J. Dähn för diverse byggnader m. m.	9,159: 10.		
För en hydraulisk press jemte uppsättning m. m.	2,903: 43.		
Diverse arbeten	2,407: 64.	14,536: 42.	600,494: 51.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning		2,684: 25.	
Inventariers och materialiers värden		501: 29.	3,185: 54.
		Summa	603,680: 05.

Drottninghuset.

Debet.

Balans från år 1872:

	Drottninghusets egna medel.	Kniggeska donationen.	Lieberthska donationen.	Brandelska donationen.	Summa.
Tillgångar	130,011: 06.	25,631: 32.	4,699: 03.	42,809: 74.	203,151: 15.
Uppbörd:					
Statsanslag	5,000: —	—— —	—— —	—— —	5,000: —
Intressemedel	4,293: 36.	1,290: 83.	150: —	2,119: 76.	7,853: 95.
Hyresmedel	120: —	—— —	—— —	—— —	120: —
Från Brandelska fonden	753: 43.	—— —	—— —	—— —	753: 25.
Qvarlåtenskapsmedel	30: 25.	—— —	—— —	—— —	30: 43.
Diverse inkomster	19: —	—— —	—— —	—— —	19: —
Sgr	10,216: 04.	1,290: 83.	150: —	2,119: 76.	13,776: 63.
Balans till år 1874:					
Skulder	3,857: 49.	—— —	—— —	266: 66.	4,124: 15.
Summa	144,084: 59.	26,922: 15.	4,849: 03.	45,196: 16.	221,051: 93.

Kredit.

Balans från år 1872:

	Drottninghusets egna medel.	Kniggeska donationen.	Lieberthska donationen.	Brandelska donationen.	Summa.
Skulder	4,460: 99.	—— —	—— —	266: 66.	4,727: 65.
Utgifter:					
Underhåll	4,399: 14.	—— —	—— —	—— —	4,399: 14.
Särskilda gåfvor . .	311: 94.	—— —	83: 08.	—— —	395: 02.
Pensioner och lifräntor	1,732: 28.	1,411: 45.	—— —	1,600: —	4,743: 73.
Aflöning	1,406: 67.	—— —	—— —	200: —	1,606: 67.
Medikamenter . . .	386: 49.	—— —	—— —	—— —	386: 49.
Vedomkostnader . .	1,184: 13.	—— —	—— —	—— —	1,184: 13.
Reparationer	30: 46.	—— —	—— —	—— —	30: 46.
Renhållning och lyshållning	280: 86.	—— —	—— —	—— —	280: 86.
Begrafningsomkostnader	126: 32.	—— —	—— —	—— —	126: 32.
Till Drottninghusets medel omförda .	—— —	—— —	—— —	753: 43.	753: 43.
Diverse utgifter . .	714: 72.	13: 62.	—— —	—— —	728: 34.
Sgr	10,573: 01.	1,425: 07.	83: 08.	2,553: 43.	14,634: 59.
Balans till år 1874:					
Kontant behållning	252: 57.	—— —	—— —	—— —	252: 57.
Utlånta medel . . .	84,814: 10.	25,009: —	2,925: —	41,324: 40.	154,072: 50.
Fordringar	6,088: 68.	488: 08.	1,840: 95.	1,051: 67.	9,469: 38.
Fastigheters värden	37,500: —	—— —	—— —	—— —	37,500: —
Inventariers d:o .	395: 24.	—— —	—— —	—— —	395: 24.
Sgr	129,050: 59.	25,497: 08.	4,765: 95.	42,376: 07.	201,689: 69.
Summa	144,084: 59.	26,922: 15.	4,849: 03.	45,196: 16.	221,051: 93.

§ 1.

Enligt hvad Revisorerne inhemtat, har Kongl. Kammarrättens i näst föregående års revisionsberättelse omnämnda utslag den 20 December 1873, hvarigenom åtskillige f. d. ledamöter af direktionen öfver Drottninghuset förpligtats ersätta en vid försäljning af egendomen Molnebo uppkommen förlust, af Kongl. Maj:t fastställts samt det ådömda beloppet blifvit till Drottninghusets kassa inbetaldt.

Danviks hospital.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		156,284: 48.	
I följd af förändradt bokföringssätt			
Tillkommer:			
För 806 kubikfot 2 kannor spanmål	1,817: 83.		
För proviant och materialier	4,158: 06.		
Diverse fordringar	5,310: 44.	11,286: 33.	167,570: 81.
Afgår:			
Fastigheters värde		97,500: —	70,070: 81.

Uppbörd:

Hemmansräntor och arrenden	39,373: 59.	
Kronotionde	3,492: 91.	
Tomtöremedel	185: 61.	
Hyresmedel	1,174: —	
Underhållsmedel	19,292: 41.	
Tolagsmedel	7,322: 42.	
Danvikspenningar	2,683: 96.	
Rekognitionsmedel	3,523: 32.	
Skogsförsäljningsmedel	2„713: 99.	
Skatteköpsmedel	24,333: 85.	
Medgiftsmedel	23271: 82.	
Arfs- och qvarlåtenskapsmedel	525: 81.	
Diverse inkomster	5,948: 28.	
Intressemedel	2,311: 96.	136,153: 93.

Balans till år 1874:

Skulder	13,296: 37.
Summa	219,521: 11.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder	59,551: 32.	
Tillkommer i följd af förändradt bokföringssätt	1,436: 89.	60,988: 21.
Transport		60,988: 21.

Utgifter:

		Transport	60,988: 21.
Afkortning: hemmansräntor och arrenden		456: 71.	
Löner, arvoden och pensioner	11,399: 78.		
Utspisning	32,786: 64.		
Beklädnad och sängkläder	3,713: 80.		
Ved och lyshållning	5,706: 78.		
Renhållning	732: —		
Medikamenter och sjukvårdsomkostnader	1,947: 73.		
Inventariers anskaffning och underhåll	886: 16.		
Hospitalsegendomens underhåll och reparation	5,657: 86.		
Utskylder och kontributioner	702: 87.		
Underhållsbidrag till hospitalet Konradsberg	14,000: —		
Lifräntor	830: —		
Omkostnader för hospitalets hemman	1,097: 12.		
Diverse utgifter	760: 29.	80,221: 03.	80,677: 74.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning, i bankinrättningar innestående	23,335: 96.	
Behållning af proviant och materialier	5,425: 14.	
Utlånta medel	35,611: —	
Fordringar	13,483: 06.	77,855: 16.
	Summa	219,521: 11.

§ 1.

Å hospitalets båda afdelningar, det egentliga hospitalet och enkhusinrättningen vårdades under revisionsåret inalles 265 derstädes intagne personer. Af dessa underhöllos 194 med den allmänna eller s. k. fattigkosten och 71 med den bättre eller s. k. enkhuskosten.

§ 2.

Angående 1873 års räkenskaper har hospitalsdirektionen uti sin berättelse anmält att, i följd af förändradt bokföringssätt, de ingående balanserna icke öfverensstämma med utgående balanserna för år 1872 i så måtto, "att *dels* de i sistnämnda års räkenskap såsom tillgång utbalanserade 806 kubikfot 2 kannor spanmål numera finnas upptagne å ett nytt konto, nemligen spanmålskonto, och der redovisas med ett belopp af 1,817 kronor 83 öre, *dels*, då uti räkenskaperna icke varit eller äro upptagne några värden å hospitalets jordegendomar, vid det nya bokföringssättets införande jemväl det å sjelfva hospitalsegendomen förut upptagna värde, 97,500 kronor,

uteslutits, *dels* af det nya bokföringssättet blifvit en följd, att åtskilliga såväl fordringar som skulder blifvit upptagne uti ingående balanserna för år 1873, ehuru de icke äro uti 1872 års räkenskaper utbalanserade, och *dels* slutligen de i föregående års räkenskaper såsom hospitalets skuld balanserade skatteköps- och medgiftsmedel, uppgående de förra till 9,573 kronor 85 öre och de senare till 22,071 kronor 82 öre, numera öfverförts till hufvudkonto och således äro upptagne såsom uppbörd i 1873 års räkenskap.“ Härvid hafva Revisorerne ansett sig böra erinra, att enligt Revisorernes åsigt giltig anledning saknats att ur räkenskapen utesluta värdet å sjelfva hospitalsegendomen. Det anförda skälet, att å hospitalets jordegendomar icke upptagas några värden, borde snarare föranleda dertill, att noggrannare anteckningar rörande dessa egendomar fördes.

§ 3.

Vid granskning i Kongl. Kammarrätten af 1872 års räkenskap för Danviks hospital anmärktes, bland annat, att för ett fullständigt verificerande af räkenskaperna borde desamma biläggas *dels* en särskild redogörelse öfver sådan afverkning å hospitalets skogar, hvarför kontant godtgörelse skall tillflyta hospitalet; börande denna redogörelse upptaga å ena sidan hvad som under räkenskapsåret upphuggits i ved, timmer eller dylikt, äfvensom behållning från föregående år, och å den andra hvad som under året försålts och hvad möjligen kan finnas i behållning till ett följande år; *dels* ock en särskild redogörelse öfver försäljningen af skogsprodukter, upptagande i debet beloppet af försäljningssummorna, hvilka böra medelst auktionsprotokoll eller andra vederbörliga handlingar verificeras, och i kredit omkostnaderna för afverkningen, såsom upphuggning, mätning m. m., och för försäljningen äfvensom de till hospitalets kassa verkställda medelslevereringar. Uti häröfver afgifven förklaring har redogöraren vid hospitalet yttrat: “Då skogsafverkningen å besittningsrättshemmannens skogsallmänningar sker genom vederbörande kommunalmyndigheter, och underrättelse om beloppet af afverkningen ej kommer Kongl. Direktionen till handa förr än behörig delning mellan lottinnehafvarne egt rum, då äfven liqvid vanligen följer, kan omstående bokföringssätt ej begagnas, dock skall behörig verifikation af kommunalmyndighetens ordförande räkenskapen biläggas; och då afverkningen å Bromseby arrendehemmans skog numera upphört, torde anmärkningen för närvarande få förfalla“. För egen del har hospitalsdirektionen rörande nämnda anmärkningspunkt anfört följande: “Det nya bokföringssätt, som redan med sistlidna år blifvit för hospitalets räkenskaper antaget, tror Kongl. Direktionen skall finnas innefatta all den i förevarande punkt afsedda redovisning och verifikation för sådana skogsafverkningar, för hvilka kontant ersättning skall tillflyta hospitalet, utom i fråga om afverkning å allmänningsskog, deri något hospitalshemman har del, men icke in natura uttager den andel i årshyggena, som på hemmanet belöper, då allmänningsstyrelsen å auktion försäljer sådan andel samt till Kongl. Direktionen insänder redogörelse och liqvid för hygget. Enär likväl denna redogörelse bilägges hospitalets räkenskaper, torde äfven beträffande dessa skogsförsäljningar verifikationen anses tillfyllestgörande.“ Vid hvad sålunda förklaradt blifvit har Kammarrätten låtit bero.

Räkenskapen för revisionsåret innehåller väl ett konto för skogsförsäljningsmedel, upptagande följande poster: försåld skog från Wiby hemman 600 kronor, rest å försåldt aspvirke från Bromseby 895 kronor 80 öre, samt försåld ved från Bromseby enligt bilagdt auktionsprotokoll 1,295 kronor 95 öre. Någon kostnad för afverkningen finnes deremot icke i räkenskapen upptagen. Af densamma framgår ej heller, huru-

vida någon afverkning under revisionsåret för hospitalets räkning egt rum. Den i Kammarrätten gjorda anmärkningen vid 1872 års räkenskaper synes derföre ega giltighet jemväl hvad beträffar 1873 års redovisning.

§ 4.

Vid den i näst föregående § omnämnda auktion såldes för hospitalets räkning 540 famnar ved för sammanlagdt 1,295 kronor 95 öre, auktionsprovisionen häruti inräknad; kostnaderna för upphuggningen finnas uppdebiterade i 1872 års räkenskap samt uppgå till 945 kronor 58 öre, eller till omkring 1 krona 75 öre för hvarje famn. Af det vid auktionen förda protokoll framgår vidare, att öfver 200 famnar betingat ett pris af endast 1 krona 50 öre famnen. Således har denna del af afverkningen, långt ifrån att medföra någon vinst, tvärtom tillskyndat hospitalet förlust. Då nu hospitalet samtidigt för sitt vedbehof under året betalt 15 kronor, 16 kronor 25 öre och 16 kronor 50 öre famnen, torde kunna ifrågasättas, huru vida icke nämnda vedqvantitet, i stället för att säljas, bort för hospitalets eget behof användas. I alla händelser synas åtgärder böra vidtagas för ett bättre tillgodogörande af hospitalets skogar än hvad under revisionsåret varit fallet.

§ 5.

Rörande den i näst föregående års revisionsberättelse omförmälda fråga om utredning öfver förhållandet med de i hospitalets räkenskaper för åren 1844 och följande till och med 1856 balanserade hemmansräntor, kronotionde och sandkörningsmedel har, enligt hvad Revisorerne inhemtat, hospitalets ombudsman den 12 Oktober 1874 och den 15 April innevarande år afgifvit memorial, hvarefter hospitalsdirektionen den 23 sistnämnde månad i ämnet meddelat utslag, hvilket blifvit Kongl. Kammarrättens pröfning underställdt.

Stockholms allmänna barnhus.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	2,208,399: 23.
Transport	2,208,399: 23.

Uppbörd:

	Transport	2,208,399: 23.
Diverse inkomster, specificerade i Direktionens tryckta underdåniga berättelse för år 1873, pag. 12	266,124: 27.	
För en försåld jordrymd	50,000: —	
Omföring från byggnads- och reservfonden	1,262: 63.	317,386: 90.

Balans till år 1874:

Skulder		694,383: 39.
	Summa	3,220,169: 52.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder	686,303: 96.

Utgifter:

Diverse utbetalningar, specificerade i ofvan omförmälda underdåniga berättelse, pag. 13	267,386: 90.	
Askrifning	3,390: —	270,776: 90.

Balans till år 1874:

Tillgångar:

Kontant behållning	555: 28.		
Dito i Riksbanken	16,780: 41.	17,335: 69.	
Fastigheters värden		646,468: —	
Inventariers d:o		17,711: 06.	
Utlånta medel		1,498,847: 93.	
Fordringar		82,725: 98.	2,263,088: 66.
		Summa	3,220,169: 52.

§ 1.

Af barnhusdirektionens berättelse angående inrättningens förvaltning under år 1873 hafva Revisorerne ansett sig böra meddela nedanstående uppgifter:

"Med barnen *inom Barnhuset* hafva under loppet af år 1873 inträffat följande förändringar:

	Späda barn.	1—6 år.	6—14 år.	Summa.
Vid årets början befintliga:				
Egentliga barnhusbarn, som i rullorna inskrifvits	111.	34.	29.	174.
S. k. extra barn, eller sådane som endast för kortare tid, emot dagafgift, intagits å Barnhuset, utan att i rullorna införas	6.	2.	—	8.
Tillkomne under året:				
Inlöste mot full afgift	145.	14.	—	159.
D:o „ nedsatt „	78.	32.	—	110.
Remitterade från Poliskammaren	101.	7.	—	108.
Af till ammor antagna mödrar medförde	174.	—	—	174.
Af fosterföräldrar återlemnade	31.	119.	96.	246.
Extra	20.	16.	—	36.
Tillsammans	666.	224.	125.	1,015.
från lägre åldersklasser uppflyttade	—	31.	12.	43.
Summa	666.	255.	137.	1,058.
Under året afgångne:				
Utlemnade till fostervård	267.	130.	95.	492.
Återtagne af anhörige: ordinarie barnhusbarn	12.	6.	—	18.
extra	16.	14.	—	30.
Döde: ordinarie	218.	45.	6.	269.
extra	5.	2.	—	7.
Öfverflyttade till äldre åldersklasser	25.	18.	—	43.
Tillsammans	543.	215.	101.	859.
Vid årets slut qvarvarande:				
Ordinarie barnhusbarn	118.	38.	36.	192.
Extra	5.	2.	—	7.
Summa	666.	255.	137.	1,058.
Om från summan af samtliga barnen inom Barnhuset	666.	255.	137.	1,058.
afräknas: dels sådane, som genast efter inskrifningen i rullorna utlemnats mot fosterlön och således ej någon tid inom Barnhuset vårdats; *dels* och sådane, som öfverflyttats från en åldersklass till en annan, af hvilka båda kategorier antalet utgjort	58.	53.	14.	125.
så uppgår antalet af de under längre eller kortare tid af året inom Barnhuset vårdade barn till	608.	202.	123.	933.
Transport	608.	202.	123.	933.

	Späda barn.	1—6 år.	6—14 år.	Summa.
Transport	608.	202.	123.	933.
Och då från dessa summor ytterligare afräknas de från 1872 öfverförde	117.	36.	29.	182.
blifver antalet *nya* individer samt till Barnhuset återlemnade och der vårdade barn	491.	166.	94.	751.
Antalet underhållsdagar har varit: för de ordinarie barnen	52,153.	13,899.	11,685.	77,737.
för de extra barnen	1,583.	519.	—	2,102.
Tillsammans	53,736.	14,418.	11,685.	79,839.
Medeltal af barn per dag har utgjort: af de ordinarie	142,88.	38,08.	32,01.	
af de extra	4,34.	1,42.	—	
Tillsammans	147,22.	39,50.	32,01.	
Medeltiden af hvarje barns vistelse inom Barnhuset har uppgått till följande antal dagar	88,38.	71,38.	95.	
Högsta antalet barn per dag har varit: af de ordinarie	179.	58.	39.	
af de extra	8.	6.	—	
Lägsta antalet barn per dag: af de ordinarie	111.	25.	24.	
af de extra	2.	—	—	

De vid årets slut under Barnhusets vård qvarvarande barnen utgjordes af:

Inlöste	1,885.	
Remitterade	886.	
Ambarn	1,068.	
För fattigvårdsnämndens räkning utackorderade	16.	3,855.
Extra barn		7.
	Summa	3,862.“

“Vid 1873 års början funnos inom Barnhuset 73 ammor, och under samma år hafva i Barnhusets tjenst antagits ytterligare 175 ammor, så att årets ampersonal uppgått till 248. Af dessa hafva af olika anledningar 168 blifvit utskrifna, och återstående 80 öfverförts på 1874 års stat.

Medeltalet ammor per dag har utgjort 91,73 och medeltiden för hvarje ammas vistande inom Barnhuset 135,01 dagar. Underhållsdagarnes antal har uppgått till 33,483.

Proportionen emellan ammor och barn har för hela året förhållit sig såsom 1 till 1,60; och har amantalet således varit betydligt mindre än som för en ändamålsenlig skötsel och vård af barnen anses ovilkorligen nödigt, hvilken olägenhet föranledts af brist på dugliga amtjenstsökande. Af 319 amtjenstsökande qvinnor hafva nemligen endast 143 befunnits för amtjenst mer eller mindre användbara.“

“Enligt öfverläkarens berättelse har helsotillståndet inom Barnhuset bland ammorna varit något bättre än under år 1872, men bland de späda barnen åter i hög grad otillfredsställande. Mortaliteten har i procent utgjort bland de äldre sjuke

barnen 27,04, bland de späda barnhusbarnen 34,06 och bland de späda extra barnen 19,02. Deremot utgjorde dödligheten år 1872 bland de äldre sjuka barnen 29, bland de späda barnhusbarnen 24,05 och bland de späda extra barnen 38,04 procent. Öfverläkaren har ansett den betydliga dödsprocenten böra tillskrifvas i främsta rummet epidemier af olika sjukdomsformer, som varit rådande så väl bland de äldre som de späda barnen, jemte bristen på dugliga ammor, och dessutom den för de sanitära förhållandena inom barnhuset så menliga öfverbefolkningen. Medeltiden för hvarje barns vistande inom barnhuset har nemligen utgjort 88,38 dagar mot 73,54 år 1872, och medeltalet späda barn, som år 1872 uppgick till 114,11 för dag, har under år 1873 ökats till 147,22. Häraf har blifvit en följd, att lokalerna ej kunnat vederbörligen uttömmas och vädras, hvilket i hög grad bidragit till att underhålla och utbreda den mördande kikhostepidemien samt påtrycka hvarje förekommande sjukdomsfall en svårare pregel. Slutligen bör äfven anmärkas, att en stor del af de intagna spädare barnen, i saknad af ändamålsenlig vård under de första dagarne, vid intagandet varit så svaga och behäftade med sådana sjukdomar, att föga eller intet hopp om deras återställande funnits."

§ 2.

Under revisionsåret hafva 162,000 kronor af allmänna barnhusinrättningens tillgångar användts till inköp af två enskilda bolags obligationer. Dessa obligationer, utfärdade dels af Stockholm—Westerås—Bergslagens jernvägsaktiebolag dels af Stora Kopparbergs bergslag, hafva inköpts till pris, motsvarande deras nominela värde. Från föregående år balanseras obligationer utgifna af nämnde bergslag till ett nominalvärde af 157,900 kronor, så att vid revisionsårets slut sammanlagda beloppet af dylika, enskilda, barnhuset tillhörande obligationer uppgick till 319,900 kronor. Att fruktbargöra allmänna inrättningars medel genom inköp af enskilda bolags obligationer synes i allmänhet icke kunna anses välbetänkt, enär sådana obligationers kapitalvärde alltid är i större eller mindre mån beroende af förhållanden, hvilka icke kunna på förhand beräknas. Då härtill kommer, att enskilda bolags obligationer icke kunna hänföras till sådana publika papper, som enligt det för barnhusinrättningen fastställda lånereglemente af den 22 Augusti 1843 få vid utlåning af barnhusets medel såsom säkerhet antagas, hafva Revisorerne ansett sig böra å förhållandet fästa uppmärksamhet, på det att ofvan omförmälda obligationer måtte, utan någon kostnad eller förlust för barnhuset, genom de direktionsledamöters försorg, hvilka i beslutet om obligationernas inköpande deltagit, utbytas mot sådana värdepapper, som enligt förberörda reglemente få vid utlåning af barnhusets medel antagas.

§ 3.

Utaf det i riksstaten uppförda anslag för "Stora barnhuset i Stockholm", 44,680 kronor 9 öre, finnes större delen, eller 42,930 kronor 9 öre, upptagen i kolumnen för indelt tionde eller ersättning för indragna tiondeanslag. Sedan nemligen den från 15 särskilda län till barnhuset utgående s. k. fyrationdespanmålen jemte halmstädja från Malmöhus och Kristianstads län på grund af Kongl. förordningen den 23 Juli 1869 indragits till statsverket, undfår barnhuset af kronan ersättning derför, beräknad efter årligt medelmarkegångspris. I hvart och ett af de 15 länen, i hvars räkenskaper ersättning för ifrågavarande tionde uppdebiteras efter beräkning

af det genom förberörda nådiga förordning i sådant hänseende bestämda omsättningspris, skall alltså årligen göras uträkning å det barnhuset tillkommande ersättningsbelopp, detta senare beräknadt efter årets markegång med tillägg af stadgad forsellön för spanmålen. Dessa årligen återkommande uträkningar inom så väl länen som barnhuset samt liqviderna dem emellan föranleda ej ringa besvär och skulle lätteligen kunna undvikas derigenom att barnhuset i stället för ofvan berörda ersättningsanslag tillförsäkrades ett till siffran bestämdt penningbelopp, att årligen utgå från Kongl. Statskontoret. Barnhusets inkomster af ifrågavarande ersättningar hafva enligt rikshufvudboken för åren 1871—1873 i medeltal utgjort 45,792 kronor 7 öre. Revisorerne hafva derföre föreställt sig att, om i stället för det nuvarande ersättningsanslaget å riksstaten uppfördes ett bestämdt anslag till erforderligt belopp, denna förändring skulle, utan att medföra någon olägenhet eller rubba någons rätt, leda till enkelhet och reda i förvaltningen och räkenskaperna.

Dom-

	Debet.					
	Balans från år 1872. Tillgångar.		Uppbörd.		Balans till år 1874. Skulder.	
Upsala domkyrka	82,959	50	33,910	58	— —	—
Linköpings dito	98	74	3,758	69	18,502	97
Skara dito	22,298	66	5,784	40	16,677	15
Strengnäs dito	83,985	18	8,756	54	— —	—
Vesterås dito	3,758	39	6,161	27	46,814	74
Vexiö dito	22,161	13	4,206	80	10,818	49
Lunds dito	328,852	31	103,960	63	— —	—
Göteborgs dito	11,111	97	40,863	73	— —	—
Kalmar dito	35,851	44	8,340	89	— —	—
Karlstads dito	1,261	18	4,143	30	21,504	16
Hernösands dito	— —	—	5,980	14	25,250	—
Visby dito	10,070	59	1,210	23	— —	—
Summa	602,409	09	227,077	20	139,567	51

§ 4.

Under revisionsåret hafva i begrafningskostnader för de inom barnhuset aflidne barnen utbetalts 1,786 kronor 25 öre. Utaf specifikationerna på dessa utgifter framgår att, utom betalning för likkistor, graföppningar och de döda barnens afhemtning samt årligt arvode till komministern i Adolf Fredriks församling, afgifter för hvarje lik erlagts ej mindre till förvaltningen af Stockholms stads utom Norrtull belägna begrafningsplats än äfven till Adolf Fredriks kyrkokassa. Då 24 § i det för styrelsen och förvaltningen af allmänna barnhuset gällande reglemente innehåller, att de barn, som inom barnhuset dö, få kostnadsfritt begrafvas på Adolf Fredriks församlings begrafningsplats, vill det synas som om de sistnämnda utbetalningarne skett i strid mot bestämmelsen i nu åberopade §.

kyrkorna.

Kredit.										Summa.
Balans från år 1872. Skulder.	Utgifter.	Balans till år 1874.								
		Kontant behållning.		Utlånta medel.		Inventarier m. m.		Fordringar.	Summa.	
— — —	30,117 96	1,908	39	76,505	53	— — —		8,338 20	86,752 12	116,870 08
19,989 37	2,370 98	— —	5	— —	—	— —	—	— — —	— —	5 22,360 40
17,478 03	2,103 01	24	83	21,000	—	137	96	4,016 38	25,179 17	44,760 21
— — —	7,362 21	2,062	94	47,961	—	33,350	81	2,004 76	85,379 51	92,741 72
48,881 47	3,827 84	183	09	3,842	—	— —	—	— — —	4,025 09	56,734 40
12,133 16	2,963 69	201	96	9,634	35	12,253	26	— — —	22,089 57	37,186 42
— — —	122,273 41	551	74	163,006	67	146,707	81	273 31	310,539 53	432,812 94
— — —	39,131 17	11,355	07	— —	—	— —	—	1,489 46	12,844 53	51,975 70
— — —	2,857 16	917	34	36,758	33	— —	—	3,659 50	41,335 17	44,192 33
22,032 85	4,726 20	149	59	— —	—	— —	—	— — —	149 59	26,908 64
26,573 64	4,275 38	381	12	— —	—	— —	—	— — —	381 12	31,230 14
— — —	2,063 24	131	93	8,771	—	— —	—	314 65	9,217 58	11,280 82
147,088 52	224,072 25	17,868	05	367,478	88	192,449	84	20,096 26	597,893 03	969,053 80

Riddarholmskyrkan.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		208: 61.

Uppbörd:

Från Öfverintendentsembetet	255: —	
För 3:ne serafimerringningar	13: 50.	268: 50.
	Summa	477: 11.

Kredit.

Utgift:

För vård och tillsyn af effekter	180: —	
„ uppdragning och reparation af tornuret	147: —	
Diverse utgifter	14: 50.	341: 50.

Balans till år 1874:

Kontant behållning		135: 61.
	Summa	477: 11.

Bibelkommissionen.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		36,542: 05.

Inkomster:

Leverering från Kongl. Statskontoret	5,000: —	
Intressemedel	15: 65.	
Anmärkningsmedel	2: 85.	5,018: 50.
	Summa	41,560: 55.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		9,000: —

Utgifter:

Arvoden och resekostnader	5,093: 60.	
Leverering till Kongl. Statskontoret	27,062: 70.	
Intressen	45: —	
Diverse utgifter	86: 39.	32,287: 69.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning		272: 86.
	Summa	41,560: 55.

§ 1.

Utaf Bibelkommissionens medel har till en ledamot af kommissionen utbetalts ersättning för resa till och från Upsala, utan att specificerad räkning å resekostnaden blifvit räkenskapen bilagd. Då, så vidt Revisorerne varit i tillfälle inhemta, något undantag från den i resereglementet meddelade allmänna föreskrift om reseräkningars afgifvande icke blifvit för Bibelkommissionen medgifvet, hafva Revisorerne ansett sig böra till vinnande af rättelse för framtiden förhållandet anmärka.

Anslaget till arbetet: "Scriptores rerum Suecicarum medii ævi."

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		1,371: 79.

Uppbörd:

Af 8:de hufvudtitelns anslag till extra utgifter	1,500: —	
Försäljningsmedel	39: 38.	
Räntemedel	45: 85.	1,585: 23.
	Summa	2,957: 02.

Kredit.

Utgifter:

Arvoden	1,000: —	
Bokbindarearbeten	315: 75.	1,315: 75.
Transport		1,315: 75.

Expens- och af-

A) Expensmedel.	De-					
	Balans från år 1872. Tillgångar.			Uppbörd.		
Justitiestats- och revisions-expeditionerna	—	—	—	8,000	—	
Justitiekanslers-expeditionen	167	60		700	—	
Svea hofrätt	—	—	—	6,800	—	
Göta hofrätt	110	32		4,750	—	
Hofrätten öfver Skåne och Blekinge	173	67		1,950	—	
Krigshofrätten	—	—	—	750	—	
Civildepartementets expedition	10	01		8,500	—	
Statistiska centralbyrån	—	—	—	—	—	—
Kommerskollegium	946	97		16,929	50	
General-landtmäterikontoret	223	76		3,300	—	
Öfverståthållareembetet	85	19		4,620	93	
Finansdepartementets expedition	—	—	—	4,000	—	
Kammarkollegium	473	44		4,127	50	
Statskontoret	626	86		5,600	—	
Kammarrätten	793	94		4,500	—	
Ecklesiastikdepartementets expedition	31	77		15,511	—	
Riksarkivet	—	—	—	—	—	—
Kongl. biblioteket	—	—	—	2,595	—	
Säger	3,643	53		92,633	93	
Transport	3,643	53		92,633	93	

Transport 1,315: 75.

Balans till år 1874:

Tillgångar:
Kontant behållning . . . . . 1,641: 27.
Summa 2,957: 02.

löningsräkningarne.

b e t.		K r e d i t.				Parti-		Hufvud-	
Balans till år 1874. Skulder.		Balans från år 1872. Skulder.		Utgifter.		Balans till år 1874. Tillgångar.		Summa.	Summa.
1,600	34	1,367	72	8,232	62	— —	—	— — —	9,600 34
— —	—	— —	—	728	55	139	05	— — —	867 60
189	74	1	34	6,988	40	— —	—	— — —	6,989 74
— —	—	— —	—	4,567	01	293	31	— — —	4,860 32
— —	—	— —	—	1,761	97	361	70	— — —	2,123 67
151	43	154	88	746	55	— —	—	— — —	901 43
— —	—	— —	—	5,963	13	195	13	— — —	8,510 01
— —	—	— —	—	2,351	75				
— —	—	— —	—	17,200	36	676	11	— — —	17,876 47
35	63	— —	—	3,559	39	— —	—	— — —	3,559 39
462	66	— —	—	5,168	78	— —	—	— — —	5,168 78
1,057	46	340	38	4,717	08	— —	—	— — —	5,057 46
— —	—	— —	—	4,264	38	336	56	— — —	4,600 94
— —	—	— —	—	6,226	10	— —	76	— — —	6,226 86
— —	—	— —	—	4,915	21	378	73	— — —	5,293 94
— —	—	— —	—	13,299	69	46	51		
— —	—	— —	—	2,196	57	— —	—	— — —	18,137 77
— —	—	— —	—	2,595	—	— —	—		
3,497	26	1,864	32	95,482	54	2,427	86	— — —	99,774 72
3,497	26	1,864	32	95,482	54	2,427	86	— — —	99,774 72

	Balans från år 1872. Tillgångar.		Uppbörd.		De-
Transport	3,643	53	92,633	93	
A) Diverse anslag.					
Justitiestatsexpeditionen.					
Vikariatsarvoden	—	—	443	75	
Arvoden för extra tjenstgöring	—	—	3,800	—	
Arvoden till Justitie-statsministerns ombud vid boktryckerierna och bokhandeln i riket	—	—	5,850	—	
Andra kopistlönen	—	—	750	—	
Justitierevisionsexpeditionen.					
Vikariatsarvoden	—	—	4,246	53	
Gratifikationsmedel	—	—	2,000	—	
Justitiekanslersexpeditionen.					
Till befrämjande af göromålens gång inom kopistgraden	—	—	1,000	—	
Gratifikationer till e. o. tjenstemän och betjente	—	—	300	—	
Svea hofrätt.					
Lönefyllnads- och adjunktionsmedel	—	—	27,826	05	
Löneafdrag, arvodes- och gratifikationsmedel	321	44	20,281	06	
Göta hofrätt.					
Till adjungerade ledamöters aflöning	161	12	7,534	87	
Arvoden åt amanuenser	—	—	3,000	—	
Dito för renskrifning vid fiskalsexpeditionen	—	—	1,513	54	
Dito för biträde vid notariegöromålen	—	—	2,500	—	
Gratifikationer åt e. o. tjenstemän och vaktbetjente	—	—	1,552	—	
Hofrätten öfver Skåne och Blekinge.					
Adjunktionsmedel m. m.	—	—	9,558	34	
Arvode för biträde vid notariegöromålen m. m.	—	—	3,400	—	
Gratifikationer till e. o. tjenstemän och betjente	—	—	600	—	
Transport	4,126	09	188,790	07	

e t.	K r e d i t.					
Balans till år 1874. Skulder.	Balans från år 1872. Skulder.	Utgifter.	Balans till år 1874. Tillgångar.	Parti-summa.	Hufvud-summa.
3,497 26	1,864 32	95,482 54	2,427 86	— — —	99,774 72
— — —	— — —	443 75	— — —	443 75	
— — —	— — —	3,800 —	— — —	3,800 —	
— — —	— — —	5,850 —	— — —	5,850 —	
— — —	— — —	750 —	— — —	750 —	10,843 75
— — —	— — —	4,246 53	— — —	4,246 53	
— — —	— — —	2,000 —	— — —	2,000 —	6,246 53
— — —	— — —	1,000 —	— — —	1,000 —	
— — —	— — —	300 —	— — —	300 —	1,300 —
— — —	— — —	27,826 05	— — —	27,826 05	
— — —	— — —	19,622 38	980 12	20,602 50	48,428 55
— — —	— — —	6,829 03	866 96	7,695 99	
— — —	— — —	3,000 —	— — —	3,000 —	
— — —	— — —	1,513 54	— — —	1,513 54	
— — —	— — —	2,500 —	— — —	2,500 —	
— — —	— — —	1,552 —	— — —	1,552 —	16,261 53
— — —	— — —	9,558 34	— — —	9,558 34	
— — —	— — —	3,400 —	— — —	3,400 —	
— — —	— — —	550 —	50 —	600 —	13,558 34
3,497 26	1, 64 32	190,224 16	4,324 94	— — —	196,413 42

	De-					
	Balans från år 1872. Tillgångar.			Uppbörd.		
Transport	4,126	09		188,790	07	
Krigshofrätten.						
Löneförbättring åt hofrättens civile embets- och tjenstemän	—	—	—	3,000	—	
Ljuspenningar åt embets- och tjenstemän m. fl.	—	—	—	364	80	
Arvoden och gratifikationer	—	—	—	450	—	
Kommerskollegium.						
Till bibliotek och tidskrifter i bergsvetenskap	983	72		—	—	—
Afdrag från embets- och tjenstemäns löneinkomster	—	—	—	1,270	14	
Arvoden åt extra biträden	152	10		2,700	40	
Fyllnadsanslag till vikariatsarvoden	—	—	—	1,443	58	
General-landtmäterikontoret.						
Till skrifbiträde vid kontoret	—	—	—	1,000	—	
Arvoden till e. o. tjenstemän och vaktbetjente	—	—	—	1,000	—	
Dito till lärare för landtmäterielever	—	—	—	1,658	—	
För justering af bränvinsprofningsinstrument	—	—	—	200	—	
Kammarkollegium.						
Aflöningsmedel	—	—	—	1,327	48	
Arvodes- och gratifikationsmedel	260	77		8,803	67	
Statskontoret.						
Ljuspenningar åt en e. o. vaktbetjent	—	—	—	19	20	
Kammarrätten.						
Lönemedel, som permitterade tjenstemän afstått	—	—	—	2,779	39	
Arvoden för renskrifning	—	—	—	2,017	60	
Vikariatsarvoden m. m.	3	47		5,989	54	
Gratifikationsmedel	1,150	—		1,350	—	
Transport	6,676	15		224,163	87	

b e t.	K r e d i t.			Parti-	Hufvud-
Balans till år 1874. Skulder.	Balans från år 1872. Skulder.	Utgifter.	Balans till år 1874. Tillgångar.	Summa.	Summa.
3,497 26	1,864 32	190,224 16	4,324 94	— — —	196,413 42
— — —	— — —	3,000 —	— — —	3,000 —	
— — —	— — —	364 80	— — —	364 80	
— — —	— — —	450 —	— — —	450 —	3,814 80
— — —	— — —	69 45	914 27	983 72	
— — —	— — —	5,536 22	30 —	5,566 22	6,549 94
— — —	— — —	1,000 —	— — —	1,000 —	
— — —	— — —	1,000 —	— — —	1,000 —	
— — —	— — —	1,658 —	— — —	1,658 —	
— — —	— — —	200 —	— — —	200 —	3,858 —
— — —	— — —	1,327 48	— — —	1,327 48	
— — —	— — —	8,863 67	200 77	9,064 44	10,391 92
— — —	— — —	19 20	— — —	— — —	19 20
— — —	— — —	2,779 39	— — —	2,779 39	
1,406 55	1,017 60	2,406 55	— — —	3,424 15	
— — —	— — —	5,993 01	— — —	5,993 01	
— — —	— — —	1,330 —	1,170 —	2,500 —	14,696 55
4,903 81	2,881 92	226,221 93	6,639 98	— — —	235,743 83

	Balans från år 1872. Tillgångar.			Uppbörd.		
Transport	6,676	15		224,163	87	
Ecklesiastikdepartementets expedition.						
Andra kopistlönen	—	—	—	1,000	—	
F. d. tredje kopistlönen	—	—	—	1,000	—	
Gratifikationer till e. o. tjenstemän	—	—	—	2,000	—	
Vikariatsarvoden	—	—	—	780	21	
Till biträde åt chefen uti afdelningen för den högre undervisningen	117	20		2,800	—	
„ dito åt dito uti dito för folkundervisningen	—	—	—	1,800	—	
„ inköp af böcker och tidskrifter	86	16		300	—	
„ undervisningsmateriel	36	05		10,046	14	
„ statistiska arbeten öfver folkundervisningen	—	—	—	369	50	
Kostnader för utställningarne i Moskwa och Lund	17	41		—	—	—
Dito för utställningen i Wien	—	—	—	16,299	25	
Riksarkivet.						
Arvoden åt e. o. tjenstemän	—	—	—	1,740	—	
Till inköp af böcker	—	—	—	1,200	—	
För utgifvande i tryck af handlingar rörande fäderneslandets historia	517	25		—	—	—
„ utskrifning af felande riksregistratur	68	31		—	—	—
Summa	7,518	53		263,498	97	

§ 1.

Uti den från Ecklesiastikdepartementet afgifna räkning öfver expensmedel för revisionsåret finnes behållningen från år 1872 upptagen till 42 kronor 77 öre,

b e t.		K r e d i t.							
Balans till år 1874. Skulder.		Balans från år 1872. Skulder.		Utgifter.		Balans till år 1874. Tillgångar.		Parti-summa.	Hufvud-summa.
4,903	81	2,881	92	226,221	93	6,639	98	— — —	235,743 83
— —	—	— —	—	1,000	—	— —	—	1,000 —	
— —	—	— —	—	1,000	—	— —	—	1,000 —	
— —	—	— —	—	2,000	—	— —	—	2,000 —	
— —	—	— —	—	780	21	— —	—	780 21	
— —	—	— —	—	2,880	86	36	34	2,917 20	
— —	—	— —	—	1,800	—	— —	—	1,800 —	
— —	—	— —	—	242	40	143	76	386 16	
— —	—	— —	—	9,121	97	960	22	10,082 19	
— —	—	— —	—	369	50	— —	—	369 50	
— —	—	— —	—	17	41	— —	—	17 41	
— —	—	— —	—	16,299	25	— —	—	16,299 25	36,651 92
— —	—	— —	—	1,740	—	— —	—	1,740 —	
— —	—	278	47	644	05	277	48	1,200 —	
— —	—	— —	—	200	—	317	25	517 25	
— —	—	— —	—		18	62	13	68 31	3,525 56
4,903	81	3,160	39	264,323	76	8,437	16	— — —	275,921 31

oaktadt den i enahanda räkning för sistnämnda år utbalanserade behållning endast utgjort 31 kronor 77 öre.

Nionde

Civilstatens

Debet.	Tjenstemanna-fonden.	Allmänna enke- och pupillfonden.	Enskilda enke- och pupillfonden.	Gåfva af en gammal tjensteman.	Kongl. Göta hofrätts pensionsfond.	Langska pensions-fonden.
Balans från år 1872:						
Tillgångar	5,153,446 8	50,920 26	282,300 48	30,157 65	9,786 71	7,809 71
Uppbörd:						
Statsbidrag	60,471 —	45,000 —	— — —	— — —	— — —	— — —
Delegarnes afgifter	61,697 17	— — —	63,142 22	— — —	— — —	— — —
Ränta å utlånta medel	282,665 58	2,792 97	15,484 13	1,583 28	513 80	410 01
Ersättning från Arméns pensionskassa	— — —	103 50	— — —	— — —	— — —	— — —
Observations- och bötesmedel	36 53	— — —	168 10	— — —	— — —	— — —
Besparade pensioner	2,571 42	2,401 —	4,138 57	— — —	— — —	— — —
Insättningar för Kapital- och lifränteförsäkringsanstalten	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Tillskottsränta åt delegarne i Anstaltens besparingsfond	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Arfs- och vinstmedel till dito	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Tjenstemannafondens bidrag till enskilda enke- och pupillfonden	— — —	— — —	124,214 55	— — —	— — —	— — —
Säger	407,441 70	50,297 47	207,147 57	1,583 28	513 80	410 01
Summa	5,560,887 78	101,217 73	489,448 05	31,740 93	10,300 51	8,219 72
Kredit.						
Utgifter:						
Pensionering	45,672 43	52,556 —	206,800 43	— — —	489 83	300 —
Förvaltningskostnader	29,604 42	— — —	36 86	— — —	— — —	— — —
Afskrifningar och restitutioner	14 4	— — —	310 28	— — —	— — —	— — —
Tillskottsränta och vinstmedel åt delegarne i Kapital- och lifränteförsäkringsanstalten	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Transport	75,320 89	52,556 —	207,147 57	— — —	489 83	300 —

Hufvudtiteln.

pensionsinrättning.

Elstedtska pensions-fonden.	Isbergska pensions-fonden.	Af Tunelds donations-fond.	Törnqvists donations-fond.	Qvidings pensions-fond.	Civilstatens kapital och lifränteförsäk-ringsanstalt.	Vinstmedel tillhörande anstaltens besparings-fond.	Donations-medel, till-hörande anstalten.	Civilstatens lifränte-fond.	S u m m a.
4,500 —	38,392 57	50,311 77	28,110 23	4,988 09	347,591 69	342 85	1,055 —	9,370 05	6,019,083 14
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	105,471 —
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	124,839 39
236 25	2,015 61	2,641 37	1,475 79	261 87	19,271 46	18 —	52 50	491 93	329,914 55
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	103 50
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	204 63
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	9,110 99
— —	— —	— —	— —	— —	49,740 —	— —	— —	— —	49,740 —
— —	— —	— —	— —	— —	3,249 31	— —	— —	— —	3,249 31
— —	— —	— —	— —	— —	114 28	177 —	— —	— —	291 28
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	124,214 55
236 25	2,015 61	2,641 37	1,475 79	261 87	72,375 05	195 —	52 50	491 93	747,139 20
4,736 25	40,408 18	52,953 14	29,586 02	5,249 96	419,966 74	537 85	1,107 50	9,861 98	6,766,222 34
236 25	1,425 —	— —	730 —	125 —	— —	— —	— —	— —	308,334 94
— —	100 —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	29,741 28
— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	— —	354 32
— —	— —	2,641 37	552 94	— —	— —	114 28	55 —	— —	3,363 59
236 25	1,525 —	2,641 37	1,282 94	125 —	— —	114 28	55 —	— —	341,794 13

	Tjenstemanna-fonden.	Allmänna enke- och pupillfonden.	Enskilda enke- och pupillfonden.	Gåfva af en gammal tjensteman.	Kongl. Göta hofrätts pensionsfond.	Langska pensions-fonden.
Transport	75,320 89	52,556 —	207,147 57	— —	489 83	300 —
Till delegare i anstalten återbetalda	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Till konto för arfs- och vinstmedel affördа	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Lifräntor	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Tjenstemannafondens bidrag till enskilda enke- och pupillfonden	124,214 55	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —
Säger	199,535 44	52,556 —	207,147 57	— — —	489 83	300 —
Balans till år 1874:						
Tillgångar	5,361,352 34	48,661 73	282,300 48	31,740 93	9,810 68	7,919 72
Summa	5,560,887 78	101,217 73	489,448 05	31,740 93	10,300 51	8,219 72

Förestående tillgångar bestå af:

Kontant behållning	16,364: 27.		
Utlånta medel	6,270,573: 56.		
Fordringar	17,837: 68.		
Förskott	173: 95.	6,304,949: 46.	
efter afdrag af skulder		11,226: 25.	6,293,723: 21.

Elstedtska pensions-fonden.	Isbergska pensions-fonden.	Af Tunelds donations-fond.	Törnqvists donations-fond.	Qvidings pensions-fond.	Civilstatens kapital- och lifränteförsäk-ringsanstalt.	Vinstmedel, tillhörande anstaltens besparings-fond.	Donations-medel, till-hörande anstalten.	Civilstatens lifränte-fond.	Summa.
236 25	1,525 —	2,641 37	1,282 94	125 —	— — —	114 28	55 —	— — —	341,794 31
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	5,705 95	— — —	— — —	— — —	5,705 95
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	177 —	— — —	— — —	— — —	177 —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	607 50	607 50
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	124,214 55
236 25	1,525 —	2,641 37	1,282 94	125 —	5,882 95	114 28	55 —	607 50	472,499 13
4,500 —	38,883 18	50,311 77	28,303 08	5,124 96	414,083 79	423 57	1,052 50	9,254 48	6,293,723 21
4,736 25	40,408 18	52,953 14	29,586 02	5,249 96	419,966 74	1,537 85	1,107 50	9,861 98	6,766,222 34

Arméns pensionskassa.

A) Kassans hufvudbok.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			4,059,553: 93.

Uppbörd:

Af Nionde hufvudtitelns ordinarie anslag, ersättning för vakans- och liggetidsbesparingar	32,719: 50.		
Fyllnad häri från Fjerde hufvudtitelns anslag till artilleriregementena	1,635: —		
och från nämnde hufvudtitels allmänna besparingar	12,745: 50.	47,100: —	
Nionde hufvudtitelns extra ordinarie anslag: kreditiv för upprätthållande af kassans egen pensionering	70,000: —		
brist för året	17,587: 32.	87,587: 32.	
Af Wadstena krigsmanshuskassa: $^3/_5$ af dess äldre medel		105,071: 15.	
Intressemedel		188,834: 35.	
Hyresmedel		4,115: —	
Delegares afgifter		73,862: 11.	
Besparade pensioner		19,448: 75.	526,018: 68.

Balans till år 1874:

Skulder		234 161: 17.
	Summa	4,819,733: 78.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		311,759: 55.
	Transport	311,759: 55.

Transport 311,759: 55.

Utgifter:

Pensioner	491,040: —	
Begrafningshjelp	12,360: —	
Aflöning	17,650: —	
Hyresmedel	1,175: —	
Expensmedel	1,658: 23.	
Onera och reparationer	428: 41.	
Anmärkningsprocent	46: 17.	
Uppbördsarvode	1,050: 65.	
Afkortning och restitution	610: 22.	526,018: 68.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning i Riksbanken		2,863: 17.	
Utlånta medel		3,839,300: 10.	
Fastighets taxeringsvärde		45,000: —	
Förskott		1,550: —	
Fordringar	75,654: 96.		
d:o bristen i kreditivet	17,587: 32.	93,242: 28.	3,981,955: 55.
		Summa	4,819,733: 78.

B) **Fyllnadskreditivet.**

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar	48,793: 36.

Uppbörd:

Nionde hufvudtitelns extra ordinarie anslag för fortfarande tillämpning af nu gällande pensionsstater för arméns befäl och tjenstemän	260,000: —	
Besparade pensioner	7,956: 23.	267,956. 23.

Balans till år 1874:

Skulder	50,717: 34.
Summa	367,466: 93.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		50,922: 71.

Utgifter:

Pensioner	270,410: 86.	
Expenser	10: 50.	270,421: 36.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning i Riksbanken	261: 20.	
Fordringar	45,861: 66.	46,122: 86.
	Summa	367,466: 93.

C) **Medel, anslagna till militärenkors och barns pensionerande.**

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		7,416: 78.

Uppbörd:

Nionde hufvudtitelns ordinarie anslag		37,500: —
	Summa	44,916: 78.

Kredit.

Utgifter:

Pensioner	36,791: 17.	
Gratifikationer	231: 50.	
Ersättning till civilstatens pensionsinrättning	103: 50.	
Annonskostnad och bokbindning	63: 35.	37,189: 52.

Balans till år 1874:

Tillgångar: kontant behållning		7,727: 26.
	Summa	44,916: 78.

Amiralitets krigsmanskassan.

A) Pensions fonden.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			1,164,760: 39.

Uppbörd:

Statsbidrag:				
Af Nionde hufvudtitelns anslag till Amiralitetskrigsmanskassan . . .	38,225: —			
„ d:o extra d:o till embets- och tjenstemäns pensionering	74,455: 13.			
„ d:o d:o till gemenskapens pensionering	38,738: 75.	151,418: 88.		
Leverering från Lotsverket		3,500: —	154,918: 88.	
Intressemedel			51,874: 83.	
Förverkade båtsmanslöner			922: 38.	
Årliga afgifter			3,837: 88.	
Pensions- d:o			20,914: 95.	
Lönebesparingar			75: 01.	232,543: 93.

Balans till år 1874:

Skulder:			
Innestående pensioner m. m.		41,643: 50.	
Amorterade lånebelopp		74,250: 62.	
Årliga afgifter		1,421: 43.	
Harald af Christiernins invalidinrättning		16,118: 22.	133,433: 77.
		Summa	1,530,738: 09.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		126,509: 69.
	Transport	126,509: 69

		Transport	126,509: 69.

Utgifter:

Pensioner åt embets- och tjenstemän		151,550: 74.	
Dito till gemenskap		66,900: 50.	
Löner till kassans embets- och tjenstemän		9,300: —	
Arvoden till dito		1,800: —	
Nådår och begrafningshjelp		1,492: 69.	231,043: 93.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning:			
Hos kassören i Karlskrona	23,518: —		
„ ombudet i Stockholm	1,698: 02.	25,216: 02.	
Utlånta medel jemte upplupna räntor		1,145,471: 26.	
Fordringar		2,497: 19.	1,173,184: 47.
		Summa	1,530,738: 09.

B) **Gratialfonden.**

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		1,143,189: 60.

Uppbörd:

Statsbidrag:			
Af Nionde hufvudtitelns anslag till Amiralitets krigsmanskassan	8,070: —		
Leverering från Kongl. Förvaltningen af sjöärendena	1,905: —		
Dito från Kongl. Arméförvaltningen	6,675: —	16,650: —	
Intressemedel		51,936: 73.	
Saköresmedel		1,876: 25.	
Gratialsafgift		22,646: 48.	
Tomtören		168: 43.	
Extra inkomst		36: —	93,313: 89.

Balans till år 1874:

Skulder:			
Outtagna gratial m. m.		3,708: 64.	
Amorterade lånebelopp		79,736: 56.	
	Transport	83,445: 20.	1,236,503: 49.

Transport	83,445: 20.	1,236,503: 49.
Till matrosers m. fl. gratialsinrättning	7,061: 68.	
„ Kommendör Blomstedts pensionsinrättning	18,472: 78.	108,979: 66.
Summa		1,345,483: 15.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		103,514: 63.

Utgifter:

Gratial till enkor och barn	81,975: 90.	
Nådegåfvor till dito	358: 50.	
Gratifikationer till dito	4,448: 40.	
Inqvarteringspenningar	276: —	
Arvoden	525: —	
Extra utgifter	1,595: 61.	89,179: 41.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning:			
Hos kassören i Karlskrona	34,908: 40.		
„ ombudet i Stockholm	1,668: 63.	36,577: 03.	
Utlånta medel jemte upplupna räntor		1,084,370: 31.	
Fordringar		1,550: 55.	
Kassans fastighet		9,601: 12.	
Hemmanet Krokstorp		20,690: 10.	1,152,789: 11.
Summa			1,345,483: 15.

Handelsflottans pensionsanstalt.

Debet.

Balans från år 1872.

	Förvaltnings-kostnadsfonden	Pensions-fonden.	Summa.
Tillgångar	149,038: 10.	129,018: 98.	278,057: 08.
Transport	149,038: 10.	129,018: 98.	278,057: 08.

Transport	149,038: 10.	129,018: 98.	278,057: 08.
Uppbörd:			
Statsanslag	—— —	81,000: —	81,000: —
Böter	—— —	204: 79.	204: 79.
Återburna pensioner	—— —	263: 34.	263: 38.
Räntor	8,302: 52.	8,494: 16.	16,796: 64.
Kapitalvinst	80: —	—— —	80: —
Bidrag från förvaltningskostnadsfonden	—— —	2,560: —	2,560: —
Sgr	8,382: 52.	92,522: 29.	100,904: 81.
Balans till år 1874:			
Skulder: outtagna pensioner	—— —	246: 67.	246: 67.
Summa	157,420: 62.	221,787: 94.	379,208: 56.

Kredit.

Balans från år 1872:			
Skulder	—— —	33: 33.	33: 33.
Utgifter:			
Arvoden	3,800: —	—— —	3,800: —
Hyror	494: 31.	—— —	494: 31.
Expenser	318: 65.	—— —	318: 65.
Bidrag till pensionsfonden	2,560: —	—— —	2,560: —
Pensioner	—— —	72,585: 08.	72,585: 08.
Sgr	7,172: 96.	72,585: 08.	79,758: 04.
Balans till år 1874:			
Tillgångar:			
Kontant behållning	3,245: 11.	1,806: 77.	5,051: 88.
Utlånta medel	143,216: 50.	143,780: —	286,996: 50.
Räntefordran	3,786: 05.	3,582: 76.	7,368: 81.
Sgr	150,247: 66.	149,169: 53.	299,417: 19.
Summa	157,420: 62.	221,787: 94.	379,208: 56.

Statens jernvägstrafiks pensionsinrättningar.

A) Pensionsinrättningen.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		71,849: 23.

Uppbörd:

Bidrag från statens jernvägstrafikmedel		82,851: 32.	
Delegares bidrag:			
Retroaktivafgifter	1,788: —		
Årsafgifter	34,158: 21.		
Uppflyttningsafgifter	12,319: 20.		
		48,265: 41.	
Räntevinst		5,872: 88.	136,989: 61.
		Summa	208,838: 84.

Kredit.

Utgifter:

Pensioner	324: 67.	
Omkostnader för tryckning m. m.	97: 97.	
Restitution	16: 90.	439: 54.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning i Stockholms enskilda bank		22,249: 94.	
Utlånta medel		169,657: 50.	
Fordringar:			
hos statens jernvägstrafik	14,499: 42.		
upplupna men ej förfallna räntor	1,992: 44.		
		16,491: 86.	208,399: 30.
		Summa	208,838: 84.

B) Enke- och pupillkassan.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar			161,243: 86.

Uppbörd:

Delegares bidrag:			
Inträdesafgifter	33,772: 63.		
Årsafgifter	49,813: 93.		
Uppflyttningsafgifter	18,936: 03.	102,522: 59.	
Böter		2,454: 98.	
Afkastning af jordstycken		10,393: 51.	
För försålda tillvaratagna effekter		2,962: 16.	
„ förvaring af tillvaratagna men återfordrade effekter		116: 23.	
„ försäljnings- och annonseringsrättigheter		3,037: 88.	
„ försålda gångbiljetter		1,920: —	
„ dito makulatur		677: 34.	
Gåfvor		1,932: 36.	
Afkastning af egendomen Läreda		100: —	
Räntevinst		8,723: 17.	
Diverse inkomster		176: 09.	135,016: 31.

Balans till år 1874:

Skulder		42,530: 09.
	Summa	338,790: 26.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		50,852: 30.

Utgifter:

Pensioner	2,901: 68.	
Omkostnader för tryckning m. m.	80: 98.	
Restitutioner	88: 87.	3,071: 53.
	Transport	3,071: 53.

	Transport	3,071: 53.

Balans till år 1874:

Tillgångar:			
Kontant behållning i Stockholms enskilda bank		12,046: 28.	
Utlånta medel		257,301: 17.	
Fordringar:			
hos statens jernvägstrafik	10,628: 92.		
upplupna men ej förfallna räntor m. m.	3,882: 73.	14,511: 65.	
Egendomen Läreda, inköpspriset		1,000: —	
Inventarier		7: 33.	284,866: 43.
		Summa	338,790: 26.

Folkskolelärarnes pensionsinrättning.

Debet.

Balans från år 1872:

Tillgångar		695,629: 11.

Inkomster:

Statsanslag	30,000: —	
Ordinarie pensionsafgifter	54,152: 55.	
Extra dito	1,869: 34.	
Räntemedel	37,788: 80.	
Kapitalvinst vid inlösen af obligationer	3,520: —	127,330: 69.

Balans till år 1874:

Skulder: outtagna pensioner		26,382: —
	Summa	849,341: 80.

Kredit.

Balans från år 1872:

Skulder		15,442: 75.
	Transport	15,442: 75.

	Transport	15,442: 75.

Utgifter:

Kreditivafgift i Riksbanken	150: —	
Förvaltningskostnader	1,320: 61.	
Arvoden till ledamöter, tjenstemän och vaktbetjente	5,500: —	
Pensioner	42,004: 75.	48,975: 36.

Balans till år 1874:

Tillgångar:		
Kontant behållning i Riksbanken	2,347: 53.	
Utlånta medel	758,085: —	
Fordringar	24,491: 16.	784,923: 69.
	Summa	849,341: 80.

Vid 1850—1851 års riksdag beviljade Rikets Ständer å *Nionde hufvudtiteln*, såsom ersättning för mistade löneinhållningar (upphörda vakans- och liggetidsbesparingar m. m.) ett anslag af 5,000 riksdaler banko eller 7,500 kronor, hvilka sedermera vid 1861 års riksdag fördelades sålunda, att till

Civilstatens pensionskassa utgingo	kronor	2,245: 50.
Arméns d:o d:o	„	4,639: 50.
Amiralitets krigsmanskassan d:o	„	615: —
	Summa kronor	7,500: —

Genom särskildt nådigt bref af den 11 Juni 1853 förordnade Kongl. Maj:t, att derutöfver skulle till *Civilstatens pensionskassa*, såsom ersättning för upphörda vakans- och liggetidsbesparingar, utgå från allmänna besparingarne å

Andra hufvudtiteln	kronor	1,743: —
Fjerde „	„	322: 50.
Sjette „	„	3,075: —
Sjunde „	„	1,309: 50.
Åttonde „	„	535: 50.
	Tillsammans kronor	6,985: 50.

Genom nådigt bref af den 30 Mars 1853 förordnades derjemte, att för samma ändamål skulle utgå till *Arméns pensionskassa:*

af allmänna besparingarna å Fjerde hufvudtiteln	kronor	12,745: 50.
och af anslaget till artilleriet	„	1,635: —
	Summa kronor	14,380: 50.

Och genom nådigt bref af den 18 Januari 1853 bestämdes slutligen, att till *Amiralitets krigsmanskassan* skulle af allmänna besparingarne å Femte hufvudtiteln anvisas derför behöfligt belopp, hvilket sedermera utgått med 1,905 kronor.

Då det vili synas mindre lämpligt, att för samma ändamål från skilda håll anvisas ständiga medelstillgångar, af hvilka likväl blott en del äro synliga i riksstaten, få Revisorerne hemställa, huru vida det ej vore mera öfverensstämmande med god ordning och förenklad räkenskapsföring, om samtliga ofvan nämnda medelstillgångar sammanfördes såsom anslag under Nionde hufvudtiteln, och att således de nu derstädes befintliga anslagssummorna ökades med dem, som härflyta från allmänna besparingarne, o. s. v.

Sammandrag öfver utbalanserade tillgångar och skulder till år 1874, omförmälda

	Till-							
	Kontant behållning.		Fastigheters värden.		Behållning af inventarier m. m.		Behållning af spanmål m. m.	
Statsanslaget till reparationer å Stockholms slott m. fl. för de Kongl. hofven upplåtna byggnader	6	91	—	—	—	—	—	—
Anslaget till brandväsendet och yttre lyshållningen vid Kongl. slottet och Arfprinsens palats	768	29	—	—	—	—	—	—
Drottningholms och Svartsjö Kongl. lustslott	602	98	—	—	—	—	—	—
Gripsholms slott	156	72	—	—	—	—	—	—
Ulriksdals d:o	—	—	—	—	—	—	—	—
Haga lustslott och park	39	87	—	—	—	—	—	—
Strömsholms slott	—	—	—	—	28	09	—	—
Kongl. Fångvårdsstyrelsen:								
a) Fångvårdsanslaget	94,859	18	—	—	219,480	74	—	—
b) Anslaget till vård och underhåll af läns- och kronohäkten	3,686	47	—	—	—	—	—	—
c) extra anslaget till fängelsebyggnader:								
1:o) till härads- och stadsfängelser	498	05	—	—	—	—	—	—
2:o) till uppförande af ett nytt straffängelse i Karlskrona	128	38	—	—	—	—	—	—
3:o till nya fängelsebyggnader efter cellsystemet	11,541	33	—	—	—	—	—	—
4:o) till inrättande inom Nya varfvet vid Göteborg af ett straffarbetsfängelse	62,147	88	—	—	—	—	—	—
Kongl. Utrikesdepartementet:								
a) Kabinetskassans inkomster och utgifter	80,455	50	—	—	—	—	—	—
b) Anslaget till underhåll af svenska kronans egendom i Konstantinopel samt svenska kyrkan i London	3,786	16	—	—	—	—	—	—
c) Konsulsfonden	9,864	21	—	—	—	—	—	—
Kongl. Arméförvaltningen	519,996	62	—	—	—	—	—	—
„ Förvaltningen af sjöärendena	504,435	32	—	—	—	—	—	—
„ Lotsstyrelsen	130,179	79	—	—	—	—	—	—
Transport	1,423,157	66	—	—	219,508	83	—	—

enligt de i revisionsberättelsen intagna tabeller öfver här nedan räkenskaper.

g å n g a r.												Skulder.	
Behållning af bergs-effekter.		Utlånta medel.		Utestående Uppbörd.		Förskott.		Anmärkta poster och propriebalanser.		Fordringar.		Summa.			
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6	91	85,000	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	768	29	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	602	98	3,000	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	610	73	767	45	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,006	77
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	39	87	1,110	88
—	—	—	—	—	—	1,380	—	—	—	—	—	1,408	09	24	33
—	—	—	—	—	—	27,204	79	7,209	78	352,053	29	700,807	78	700,807	78
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,686	47	6,490	98
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	498	05	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	128	38	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,541	33	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	62,147	88	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	80,455	50	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,786	16	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,864	21	—	—
—	—	8,370	—	—	—	—	—	—	—	1,999,608	30	2,527,974	92	2,475	—
—	—	—	—	—	—	882,080	—	—	—	2,153,594	29	3,540,109	61	—	—
—	—	—	—	—	—	398,239	95	—	—	—	—	528,419	74	—	—
—	—	8,370	—	—	—	1,308,904	74	7,209	78	4,505,866	61	7,473,013	62	799,915	74

	Till			
	Kontant behållning.	Fastigheters värden.	Behållning af inventarier m. m.	Behållning af spanmål m. m.
Transport	1,423,153 66	—— —	219,508 83	—— —
Statistiska tabellkommissionen:				
a) Redovisning för ordinarie anslaget	794 83	—— —	—— —	—— —
b) d:o för tillfälligt anvisade medel	214 25	—— —	—— —	—— —
Kongl. General-landtmäterikontoret:				
Redovisningen för bötesmedel	3,666 40	—— —	—— —	—— —
Stockholms stads kronoräkenskaper och länens landsböcker	2,638,877 70	—— —	118 37	—— —
Öfverståthållare-embetets räkenskaper:				
a) Depositionsmedel	35,967 70	—— —	—— —	—— —
b) Statsverkets bidrag till aflöning af kronouppbördsverket	416 49	—— —	—— —	—— —
Styrelsen öfver allmänna väg- och vattenbyggnader	7,088 11	—— —	—— —	—— —
Skiften och afvittringar	98 31	—— —	—— —	—— —
Statens jernvägsbyggnader	281,788 32	—— —	16,644,809 16	—— —
Statens jernvägstrafik	321,575 81	—— —	12,873,077 17	—— —
Ultuna landtbruksinstitut	1,064 29	—— —	188,084 76	—— —
Anslaget till uppförande af ett boningshus för elever vid d:o	—— —	—— —	—— —	—— —
Alnarps landtbruksinstitut	558 30	322,879 36	170,208 74	—— —
Kongl. Landtbruksakademien:				
a) Akademiens hufvudbok	7,215 01	195,920 60	158,347 92	—— —
b) Redogörelsen öfver schäferimedlen	222 50	—— —	—— —	—— —
c) Dito för stamholländerimedlen	357 50	—— —	—— —	—— —
d) Dito för medel, anslagna till fiskeriförsök	—— —	—— —	—— —	—— —
Stuteriöfverstyrelsen och stuterierna	11,644 83	—— —	—— —	—— —
Teknologiska institutet	12,272 70	—— —	—— —	—— —
Tekniska skolorna	11,726 24	—— —	—— —	—— —
Navigations- d:o	8,119 11	—— —	—— —	—— —
Handels- och sjöfartsfonden	446,715 90	—— —	—— —	—— —
Bränvinskontrollbyrån	—— —	—— —	—— —	—— —
Transport	5,213,537 96	518,799 96	30,254,154 95	—— —

g å n g a r.

Behållning af bergs-effekter.	Utlånta medel.	Utestående Uppbörd.	Förskott.	Anmärkta poster och proprie-balanser.	Fordringar.	Summa.	Skulder.
— — —	8,370 —	— — —	1,308,904 74	7,209 78	4,505,866 61	7,473,013 62	799,915 74
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	794 83	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	214 25	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	3,666 40	— — —
6,295 76	209,156 97	13,703,895 31	894,477 96	19,303 97	555,839 23	18,027,965 27	2,831,671 60
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	35,967 70	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	416 49	— — —
— — —	— — —	— — —	30,435 22	— — —	— — —	37,523 33	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	98 31	— — —
— — —	— — —	— — —	175,265 69	— — —	1,500 —	17,103,363 17	8,957 47
— — —	— — —	— — —	142,320 50	— — —	481,959 96	13,818,933 44	38,154 36
— — —	6,120 —	— — —	2,721 68	— — —	8,292 69	206,283 42	116,579 60
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	2,721 68
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	13,922 40	507,568 80	58,786 76
— — —	267,550 —	— — —	303 56	— — —	24,312 18	653,649 27	75,354 53
— — —	11,400 —	— — —	— — —	— — —	5,281 79	16,904 29	112 50
— — —	36,400 —	— — —	— — —	— — —	11,288 68	48,046 18	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	303 56
— — —	— — —	— — —	583 52	— — —	28,137 41	40,365 76	8,831 51
— — —	11,064 —	— — —	— — —	— — —	68 55	23,405 25	— — —
— — —	39,641 25	— — —	— — —	— — —	— — —	51,367 49	1,383 79
— — —	570 68	— — —	— — —	— — —	— — —	8,689 79	83 59
— — —	1,680,492 65	— — —	— — —	— — —	122,551 36	2,249,759 91	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	32 03
6,295 76	2,270,765 55	13,703,895 31	2,555,012 87	26,513 75	5,759,020 86	60,307,996 97	3,942,888 72

	Kontant behållning.	Fastigheters värden.	Behållning af inventarier m. m.	Behållning af spanmål m. m.
				Till-
Transport	5,213,537 96	518,799 96	30,254,154 95	— — —
Rikets ekonomiska karteverk:				
Redogörelsen för allmänna ekonomiska karteverket	1,500 67	— — —	— — —	— — —
D:o för ekonomiska karteverket i Norrbottens län	1,596 62	— — —	— — —	— — —
Anslaget till de geologiska undersökningarne	5,369 68	— — —	— — —	— — —
D:o till de nya jordeböckernas afslutande och granskning	4,054 39	— — —	— — —	— — —
Kongl. Statskontoret	2,806,411 99	— — —	— — —	— — —
„ Myntverket	28,292 17	180,460 65	88,930 91	— — —
Anslaget till omkostnader för kontrollverket	126 97	— — —	— — —	— — —
Kongl. Kammarrättens aktoratsräkning	— — —	— — —	— — —	— — —
„ Öfverintendentsembetet	14,212 53	— — —	— — —	— — —
„ Postverket	1,011,313 30	— — —	— — —	— — —
„ Tullverket	65,394 67	— — —	— — —	— — —
Kongl. Skogsstyrelsen:				
a) Reservationsanslaget till skogsväsendet	5,767 25	— — —	— — —	— — —
b) Fonden för boställsskogars indelning till regelbunden hushållning	— — —	— — —	— — —	— — —
c) Anvisade medel till bestridande af kostnader för undersökning rörande elfrensnings- och strömbyggnadsarbeten i Norrbottens län	1,000 —	— — —	— — —	— — —
d) D:o till bestridande af kostnader för undersökning af kronans ek- och furuskogar	350 —	— — —	— — —	— — —
e) D:o till renskrifning, expenser m. fl. utgifter	250 01	— — —	— — —	— — —
Kongl. Skogsinstitutet	502 61	— — —	— — —	— — —
Skogsskolorna	52 94	— — —	— — —	— — —
Elektriska telegrafverket:				
1:o) Anslagsmedel	98 41	— — —	— — —	— — —
2:o) Underhållsmedel	243,667 67	— — —	— — —	— — —
Kongl. Teatrarne	70,851 65	— — —	— — —	— — —
Kongl. Teaterns arbetares och betjentes sjuk- och begrafningskassa	247 91	— — —	— — —	— — —
Transport	9,474,599 50	699,260 61	30,343,085 86	— — —

gångar.

Behållning af bergs-effekter.	Utlånta medel.	Utestående Uppbörd.	Förskott.	Anmärkta poster och propriebalanser.	Fordringar.	Summa.	Skulder.
6,295 76	2,270,765 55	13,703,895 31	2,555,012 87	26,513 75	5,759,020 86	60,307,996 97	3,942,888 72
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	1,500 67	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	1,596 62	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	5,369 68	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	4,054 39	— — —
4,193 42	4,043,390 68	7,979 26	3,468,219 90	— — —	7,795,404 10	18,125,599 35	10,809,097 22
3,685,389 69	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	3,983,073 42	3,617,323 63
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	126 97	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	383,860 55	383,860 55	— — —
— — —	— — —	— — —	13,538 06	— — —	15,780 46	43,531 05	— — —
— — —	— — —	— — —	23,050 —	10,169 20	136,071 69	1,180,604 19	522,342 50
— — —	— — —	189,453 09	— — —	197,721 88	2,407,079 25	2,859,648 89	710,567 06
— — —	— — —	— — —	20,902 14	— — —	103,770 74	130,440 13	82,039 38
— — —	— — —	— — —	31,871 82	— — —	— — —	31,871 82	20,521 99
— — —	— — —	— — —	3,000 —	— — —	— — —	4,000 —	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	350 —	371 78
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	250 01	1,194 38
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	502 61	471 28
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	52 94	106 40
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	1,074 28	1,172 69	10,834 94
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	88,831 54	332,499 21	129,279 90
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	70,851 65	— — —
— — —	50,245 50	— — —	— — —	— — —	1,656 49	52,149 90	— — —
3,695,878 87	6,364,401 73	13,901,327 66	6,115,594 79	234,404 83	16,692,549 96	87,521,103 71	19,847,039 18

	Kontant behållning.	Fastigheters värden.	Behållning af inventarier. m. m.	Behållning af spanmål m. m.
				Till-
Transport	9,474,599 40	699,260 61	30,343,085 86	— — —
Nationalmuseum	2,661 72	— — —	— — —	— — —
Konsistorierna och elementarläroverken	154,689 66	— — —	— — —	— — —
Upsala Kongl. universitet	54,451 60	122,535 —	— — —	— — —
Lunds d:o d:o	12,509 68	— — —	— — —	— — —
Karolinska mediko-kirurgiska institutet	1,252 96	— — —	— — —	— — —
Kongl. och Hvitfeldtska stipendiefonden	3,845 71	— — —	— — —	— — —
Seminarium för bildande af lärarinnor	10,959 08	— — —	— — —	— — —
Folkundervisningens normalskola	288 13	— — —	15,600 —	— — —
Kongl. Gymnastiska centralinstitutet	4,421 65	— — —	— — —	— — —
Kongl. Sundhetskollegium	17,506 55	— — —	— — —	— — —
Allmänna barnbördshuset	3,550 51	200,000 —	7,500 —	— — —
Veterinärinstitutet	5,691 75	— — —	— — —	— — —
Veterinärinrättningen i Skara	572 86	— — —	— — —	— — —
Svenska akademien	1,429 02	— — —	— — —	— — —
Kongl. Vetenskapsakademien:				
1:o) Anslaget till Naturhistoriska riksmuseum	4,038 01	— — —	612,509 29	— — —
2:o) Öfriga åt akademien anslagna medel	12,419 42	— — —	— — —	— — —
Kongl. Vitterhets- Historie- och Antiqvitetsakademien	665 22	— — —	— — —	— — —
Kongl. akademien för de fria konsterna	4,546 10	— — —	— — —	— — —
„ Musikaliska akademien	1,925 12	— — —	— — —	— — —
Allmänna institutet för döfstumma och blinda	— — —	275,750 —	24,120 46	— — —
Kongl Serafimerlasarettet	8,214 56	33,300 75	— — —	— — —
Allmänna hospitals- och barnhusfonden	38,594 42	2,152,030 36	350,640 18	48,197 50
Hospitalsbyggnaden å Hisingen	2,684 25	— — —	501 29	— — —
Drottninghuset	252 57	37,500 —	395 24	— — —
Danviks hospital	23,335 96	— — —	— — —	5,425 14
Stockholms allmänna barnhus	17,335 69	646,468 —	17,711 06	— — —
Domkyrkorna	17,868 05	— — —	192,449 84	— — —
Riddarholmskyrkan	135 61	— — —	— — —	— — —
Bibelkommissionen	272 86	— — —	— — —	— — —
Anslaget till arbetet "Scriptores rerum Suecicarum medii ævi"	1,641 27	— — —	— — —	— — —
Redogörelserna för expensmedel och diverse anslag	8,437 16	— — —	— — —	— — —
Civilstatens pensionsinrättning	16,364 27	— — —	— — —	— — —
Transport	9,907,160 82	4,166,844 72	31,564,513 22	53,622 64

g å n g a r.

Behållning af bergs-effekter.	Utlånta medel.	Utestående Uppbörd.	Förskott.	Anmärkta poster och propriebalanser.	Fordringar.	Summa.	Skulder.
3,695,878 87	6,364,401 73	13,901,327 66	6,115,594 79	234,404 83	16,692,549 96	87,521,103 71	19,847,039 18
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	3,000 —	5,661 72	— — —
— — —	3,552,503 —	— — —	— — —	— — —	264,532 99	3,971,725 65	418,967 79
— — —	1,480,725 10	— — —	118,831 97	— — —	64,951 83	1,841,495 50	1,830,516 60
— — —	1,190,723 61	— — —	1,102 80	— — —	4,514 28	1,208,850 37	123,727 12
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	1,252 96	— — —
— — —	137,122 50	— — —	— — —	— — —	5,009 14	145,977 35	— — —
— — —	— — —	— — —	400 —	— — —	2,462 50	13,821 58	— — —
— — —	86,681 —	— — —	— — —	— — —	1,637 31	104,206 44	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	4,421 65	— — —
— — —	3,750 —	— — —	8,030 55	— — —	225 —	29,512 10	9,647 88
— — —	178,850 —	— — —	— — —	— — —	594 07	390,494 58	13,579 90
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	5,691 75	— — —
— — —	20,050 —	— — —	— — —	— — —	— —	20,622 86	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	1,429 02	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	791 62	617,338 92	4,829 63
— — —	— — —	— — —	100 —	— — —	3,000 —	15,519 42	599 62
— — —	18,004 75	— — —	— — —	— — —	— —	18,669 97	4,523 18
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	4,546 10	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	1,925 12	— — —
— — —	291,827 23	— — —	1,000 —	— — —	7,296 44	599,994 13	178,623 44
— — —	1,150,760 15	— — —	45 50	— — —	3,373 90	1,195,694 86	1,195,694 86
— — —	427 09	— — —	26,239 72	52 41	239,105 07	2,855,286 75	16,790 56
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	3,185 54	— — —
— — —	154,072 50	— — —	— — —	— — —	9,469 38	201,689 69	4,124 15
— — —	35,611 —	— — —	— — —	— — —	13,483 06	77,855 16	13,296 37
— — —	1,498,847 93	— — —	— — —	— — —	82,725 98	2,263,088 66	694,383 39
— — —	367,478 88	— — —	— — —	— — —	20,096 26	597,893 03	139,567 51
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	135 61	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	272 86	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	1,641 27	— — —
— — —	— — —	— — —	— — —	— — —	— —	8,437 16	4,903 81
— — —	6,270,573 56	— — —	173 95	— — —	17,837 68	6,304,949 46	11,226 25
3,695,878 87	22,802,410 03	13,901,327 66	6,271,519 28	234,457 24	17,436,656 47	110,034,390 95	24,512,041 24

	Till							
	Kontant behållning.		Fastigheters värden.		Behållning af inventarier m. m.		Behållning af spanmål m. m.	
Transport	9,907,160	82	4,166,844	72	31,564,513	22	53,622	64
Arméns pensionskassa:								
a) Kassans hufvudbok	2,863	17	45,000	—	— —	—	— —	—
b) Fyllnadskreditivet	261	20	— —	—	— —	—	— —	—
c) Medel, anslagna till militärenkors och barns pensionerande	7,727	26	— —	—	— —	—	— —	—
Amiralitets krigsmanskassan:								
a) Pensionsfonden	25,216	02	— —	—	— —	—	— —	—
b) Gratialsfonden	36,577	03	30,291	22	— —	—	— —	—
Handelsflottans pensionsanstalt	5,051	88	— —	—	— —	—	— —	—
Statens jernvägstrafiks pensionsinrättningar:								
A) Pensionsinrättningen	22,249	94	— —	—	— —	—	— —	—
B) Enke- och pupillkassan	12,046	28	1,000	—		7 33	— —	—
Folkskolelärarnes pensionsinrättning	2,347	53	— —	—	— —	—	— —	—
Kolonien S:t Barthélemy	407	13	— —	—	— —	—	— —	—
Summa	10,021,908	26	4,243,135	94	31,564,520	55	53,622	64

g å n g a r.												Skulder.	
Behållning af bergs-effekter.		Utlånta medel.		Utestående Uppbörd.		Förskott.		Anmärkta poster och propriebalanser.		Fordringar.		Summa.			
3,695,878	87	22,802,410	03	13,901,327	66	6,271,519	28	234,457	24	17,436,656	47	110,034,390	95	24,512,041	24
——	—	3,839,300	10	——	—	1,550	—	——	—	93,242	28	3,981,955	55	234,161	17
——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	45,861	66	46,122	86	50,717	34
——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	——	—	7,727	26	——	—
——	—	1,145,471	26	——	—	——	—	——	—	2,497	19	1,173,184	47	133,433	77
——	—	1,084,370	31	——	—	——	—	——	—	1,550	55	1,152,789	11	108,979	66
——	—	286,996	50	——	—	——	—	——	—	7,368	81	299,417	19	246	67
——	—	169,657	50	——	—	——	—	——	—	16,491	86	208,399	30	——	—
——	—	257,301	17	——	—	——	—	——	—	14,511	65	284,866	43	42,530	09
——	—	758,085	—	——	—	——	—	——	—	24,491	16	784,923	69	26,382	—
——	—	——	—	——	—	1,246	65	——	—	——	—	1,653	78	600	97
3,695,878	87	30,343,591	87	13,901,327	66	6,274,315	93	234,457	24	17,642,671	63	117,975,430	59	25,109,092	91

På sätt vid de tre sist förflutna årens statsrevisioner egt rum, få Revisorerne här nedan meddela ett sammandrag öfver kostnaderna för de *komitéer, för hvilka utgifter blifvit i räkenskaperna för revisionsåret afförda.*

Komitén för utarbetande af förslag till ny katekes:

åren 1869—1872 af anslagen till elementarläroverken och folkundervisningen . . . . . 6,964: 96.
år 1873 af anslaget till elementarläroverken . . . . . 1,908: 85.
„ „ „ „ „ folkundervisningen . . . . . 1,908: 85. 10,782: 66.

Komitén för revision af 1686 års kyrkolag:

åren 1869—1872 af 8:de hufvudtitelns allmänna besparingar 10,436: 24.
år 1873 af 2:dra d:o d:o d:o 4,577: 34.
„ „ „ 8:de d:o d:o d:o 3,247: 90. 18,261: 48.

Komitén för revision af läroverksstadgan:

åren 1870—1872 af anslaget till elementarläroverken . . . 15,589: 72.
år 1873 af dito till dito . . . . . 2,500: — 18,089: 72.

Komitén för granskning af matematiska och naturvetenskapliga läroböcker:

åren 1870—1872 af anslaget till elementarläroverken . . . 12,982: 49.
år 1873 af dito till dito . . . . . 1,038: 50. 14,020: 99.

Vapen- och befästningskomitén, enligt Kongl. brefvet den 20 December 1867:

åren 1869—1872 af 4:de och 5:te hufvudtitlarnes anslag till rese- och traktamentspenningar samt extra utgifter . . . . . 24,293: 77.
år 1873 af 4:de hufvudtitelns anslag till extra utgifter . . . . . 800: —
af 5:te dito dito till dito . . . . . 200: — 1,000: — 25,293: 77.

Komitén för utarbetande af nytt fältförvaltningsreglemente:

åren 1870—1872 af 4:de hufvudtitelns anslag till extra utgifter . . . . . 6,235: 09.
år 1873 af dito dito till dito . . . . . 925: — 7,160: 09.

Komitén för reglering af häradshöfdingarnes löneförmåner:

år 1873 af 2:dra hufvudtitelns allmänna besparingar . . . . . 4,071: 40.

Komitén för vetenskapliga undersökningar rörande sillfisket vid Sveriges vestra kust:

år 1873 af besparingarne för jordbruket . . . . . 1,700: —

Transport 99,380: 11.

	Transport	99,380: 11.
Komitén för utredning af åtskilliga läroverks sammanförande till en teknisk högskola:		
år 1873 af 6:te hufvudtitelns anslag till extra utgifter		1,200: —
Komitén för utarbetande af förslag till ny förordning om mantalsskrifningars förrättande:		
år 1873 af 7:de hufvudtitelns allmänna besparingar		899: 37.
Komitén för uppgörande af förslag till nytt reglemente för tjenstgöringen samt hushållningen och redovisningen under sjöexpeditioner:		
år 1873 af 5:e hufvudtitelns allmänna besparingar	540: —	
af d:o d:o rese- och traktamentspenningar	283: 50.	823: 50.
Komitén för utarbetande af förslag till befrämjande af en ordnad och förbättrad skogshushållning i Norrland:		
år 1873 af extra anslaget till ersättande af åtskilliga utaf Kongl. Statskontoret förskottsvis bestridda utgifter		10,504: 69.
	Summa	112,807: 67.

Öfver *kostnaderna för åtskilliga allmänna verk och inrättningar* hafva Revisorerne, i likhet med hvad under de fem nästlidna åren egt rum, låtit upprätta ett sammandrag, hvilket, under enahanda erinran som år 1870, pag. 346, blifvit framställd, här nedan meddelas:

Justitiestats-expeditionen:

Af ordinarie anslaget	20,200: —		
„ 2:dra hufvudtitelns allmänna besparingar, vikariatsarvoden	308: 33.	20,508: 33.	

Justitierevisions-expeditionen:

Af ordinarie anslaget	120,800: —			
„ 2:dra hufvudtitelns allmänna besparingar, vikariatsarvoden	2,544: 45.	123,344: 45.	143,852: 78.	
„ dito anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.			8,232: 62.	152,085: 40.

Konungens högsta domstol:

Ordinarie anslaget			129,600: —

Justitiekanslers-expeditionen:

Ordinarie anslaget		16,400: —	
Af 2:dra hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.		728: 55.	17,128: 55.

Svea hofrätt:

Af ordinarie anslaget		165,233: 34.	
„ 2:dra hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.		6,988: 40.	172,221: 74.

Krigshofrätten:

Ordinarie anslaget		12,241: 50.
Af 2:dra hufvudtitelns allmänna besparingar, vikariatsarvoden		300: —
„ 2:dra dito anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.		746: 55.
„ 4:de hufvudtitelns allmänna besparingar		1,800: —
	Transport	15,088: 05.

Transport	15,088: 05.	
Af 4:de hufvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar	1,368: 75.	
„ 5:te dito anslag till rese- och traktamentspenningar	900: —	17,356: 80.

Fångvårdsstyrelsen:

Af ordinarie anslaget	50,656: 79.	
„ förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, förvaltningskostnader	6,793: 03.	57,449: 82.

Utrikesdepartementets expedition:

Ordinarie anslagen	41,700: —	
Af anslaget till skrifmaterialier samt extra utgifter	23,452: 04.	65,152: 04.

Civildepartementets expedition:

Ordinarie anslaget	45,600: —	
Extra anslag till arvode åt ett biträde vid de kommunala ärendenas beredning och expedierande	1,800: —	
Af 6:te hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	5,963: 13.	
„ dito anslag till extra utgifter, gratifikationer	450: —	
„ dito besparingar, vikariatsarvoden 418: 75. arvode 1,400: —	1,718: 75.	55,531: 88.

Bränvinskontrollbyrån:

Af anslaget till kontrollen å bränvinsförfattningarnes tillämpning: Aflöning	7,500: —	
Expenser m. m.	1,039: 60.	8,539: 60.

Kommerskollegium:

Af ordinarie anslaget	57,566: 66.	
Från manufakturfonden, till aflöning	22,383: 33.	
Af 6:te hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	17,200: 36.	97,150: 35.

Statistiska centralbyrån:

Aflöning åt byråns embets- och tjenstemän 15,750: — Arvoden åt tillfälliga biträden m. m. 14,250: —	30,000: —	
Af 6:te hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	2,351: 75.	
„ dito besparingar, aflöning åt tillfälliga biträden	2,000: —	34,351: 75.

General-landtmäterikontoret:

Af anslaget till aflöning m. m.	29,958: —	
„ 6:te hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	3,559: 39.	
„ dito allmänna besparingar, vikariatsarvode	145: 83.	33,663: 22.

Styrelsen för allmänna väg- och vattenbyggnader:

Af extra ordinarie anslaget till aflöning	19,900: —	
Till expenser, af extra anslaget till undersökningar och expenser för allmänna arbeten	1,725: 54.	21,625: 54.

Finansdepartementets expedition:

Af ordinarie anslaget	37,908: 34.	
„ 7:e hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	4,717: 08.	
„ dito dito till extra utgifter, arvoden	1,000: —	
„ dito allmänna besparingar, dito	1,550: —	45,175: 42.

Kammarkollegium:

Af ordinarie anslaget	116,575: —	
„ 6:te hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	4,264: 38.	
„ dito dito till extra utgifter, vikariatsarvoden	798: 22.	
Extra anslaget till nya jordeböckernas upprättande och granskning	14,492: 60.	136,130: 20.

Statskontoret:

Af ordinarie anslaget	87,033: 33.	
„ 7:de hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	6,226: 10.	
„ dito dito till extra utgifter, vikariatsarvoden	550: —	93,809: 43.

Mynt- och kontrollverken:

Ordinarie anslaget till aflöning	18,700: —	
Omkostnader för kontrollverket	1,486: 12.	20,186: 12.

Kammarrätten:

Af ordinarie anslaget	122,373: 09.	
„ 7:de hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	4,915: 21.	
„ dito dito till extra utgifter, vikariatsarvoden m. m.	5,082: 15.	132,370: 45.

Öfverintendentsembetet:

Af ordinarie anslaget	24,800: —	
„ 7:e hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	1,230: 46.	
„ dito besparingar, vikariatsarvode	46: 88.	26,077: 34.

Skogsstyrelsen:

Af anslaget till skogsväsendet:		
Aflöning åt styrelsen	19,400: —	
Till extra kanslibiträden och expenser	3,500: —	
„ 7:de hufvudtitelns besparingar, till tjenstebiträden	2,000: —	24,900: —

Ecklesiastikdepartements expedition:

Ordinarie anslaget	52,800: —	
Af 8:de hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	13,299: 69.	
„ dito allmänna besparingar, vikariatsarvoden	780: 21.	66,879: 90.

Riksarkivet:

Ordinarie anslaget	20,040: —	
Af 8:de hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	2,196: 57.	22,236: 57.

Kongl. biblioteket:

Ordinarie anslaget	15,850: —	
Af 8:de hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	2,595: —	
„ dito dito till extra utgifter, arvoden	500: —	
„ dito allmänna besparingar, dito	800: —	19,745: —

Sundhetskollegium:

Af ordinarie anslaget	35,627: —	
„ 8:de hufvudtitelns anslag till skrifmaterialier och expenser, ved m. m.	7,542: 01.	
„ dito besparingar, vikariatsarvoden	573: 43.	
Extra ordinarie anslaget till löneförbättring	10,850: —	54,592: 44.

Vid granskning af åtskilliga verks och inrättningars räkenskaper hafva Revisorerne funnit desamma blott innehålla redogörelser för en del af de statsanslag, som till deras upprätthållande utgå. Detta har exempelvis varit fallet med Musikaliska akademiens och Karolinska institutets räkenskaper o. s. v. Vid andra verk och inrättningar hafva visserligen redogörelserna för statsanslagen varit fullständiga, men deremot uppgift saknats på de öfriga medelstillgångar, härrörande från donationer, jordegendomar o. s. v., som till deras upprätthållande förefinnas. Äfven om Revisorernes granskningsrätt ej kan anses sträcka sig till alla sistnämnda slags tillgångar, äro dock dessa ofta så nära sammanbundna med inrättningarnes ekonomiska ställning i sin helhet, att en fullständig öfversigt af densamma ej genom redovisningen för statsanslaget allena kan erhållas. Så är t. ex. förhållandet med Karolinska institutet, Vetenskapsakademien o. s. v.

Revisorerne få derför hemställa till Riksdagen, huru vida icke skäl vore för handen att, till vinnande af fullt tillförlitlig kännedom om allmänna verks och inrättningars ekonomiska ställning, underdånig anhållan hos Kongl. Maj:t gjordes, att dessa till Statsrevisionen årligen måtte inlemna fullständig redovisning ej allenast för de statsanslag, de åtnjuta, utan äfven för de inkomster, hvilka från andra håll kunna dem tillflyta.

Vid granskningen af Statsverkets räkenskaper hafva Revisorerne funnit en icke ringa svårighet uppkomma derigenom, att de särskilda verkens och inrättningarnes räkenskaper, särdeles de större, äro uppställda efter olika metoder. Likaså äro hänvisningarne till verifikationerna icke alltid så tydliga och i ögonen fallande, som önskligt vore. En följd häraf blir, att en första gången tjenstgörande revisor merendels måste tillsätta en längre del af revisionstiden för att uppfatta de föreliggande räkenskapernas beskaffenhet, och äfven om han häri slutligen lyckas med afseende å ett verk, står han ej sällan lika främmande, då ett annat verks räkenskaper skola till granskning företagas.

Dessa omständigheter i förening med den korta revisionstiden och den ringa kontinuitet, som förefinnes inom revisionspersonalen, bidraga i ej ringa mån att göra revisionsarbetet mindre fruktbringande, än som blefve händelsen, om samtliga verks och inrättningars räkenskaper fördes efter samma norm, och om hänvisningarne till verifikationerna alltid på ett fullt tydligt sätt vore införda i hufvudböckerna. Revisorerne kunna ej bedöma de svårigheter, som möjligen kunna uppresa sig mot nyssnämnda likartade uppställning af räkenskaperna, men som de äro öfvertygade om den stora lättnad för och ökade vinst af revisionsarbetet, som härigenom skulle uppstå, hemställa de till Riksdagen, huru vida ej åtgärder skulle kunna vidtagas till vinnande af det antydda syftemålet, hvilket äfven i öfrigt synes lända till åvägabringande af god ordning i afseende på statens räkenskapsföring.

De af Revisorerne, enligt hvad ofvan förmälts, företagna besök vid allmänna verk och inrättningar utom hufvudstaden hafva verkstälts af delegerade, i det Herrar

Adlersparre, Grefve *Taube* och *Mankell* besökt straff- och arbetsfängelserna vid Norrköping, Landskrona och Malmö, samt de öfriga besöken företagits af Herrar *Lind af Hageby,* Grefve *Lewenhaupt, Sven Nilsson, Andersson* och *Danielson.*

Reservation anförd af Herrar Grefve *Gyldenstolpe* och *Svedberg,* Litt. K.

Inom hufvudstaden hafva Revisorerne besökt Centralbangården, Posthuset, Teknologiska institutet, Bergsskolan, Slöjdskolan och Lärarinneseminariet å Norrmalm.

Inom Centralbangården hafva de funnit fyra större våningar i byggnadens norra och södra delar upplåtna åt stationsföreståndaren, trafikdirektören inom första distriktet och tvänne öfverdirektörer, åt de båda senare likväl mot hyra, uppgående till 10 procent af inredningskostnaden — den sistnämnda för båda våningarne tillsammans beräknad till 5,000 kronor — och med vilkor att våningarne skola utrymmas, om Trafikstyrelsen af dem skulle komma i behof. Byggnadsstyrelsen förhyr särskild lokal i ett hus midt emot Centralbangården.

Inom Posthuset är en större våning 2 trappor upp på 10 rum, tambur och kök upplåten åt Generalpostdirektören. I öfrigt vill synas, som om ritningen till Posthuset blifvit uppgjord af en med embetsverkets behof mindre förtrogen person, enär den andra våningen utgöres af en för tjenstgöringen inom verket mindre lämplig s. k. entresolvåning med små, låga och bristfälligt ventilerade rum, der likväl en stor del af Postverkets personal sysselsättes.

Inom Teknologiska institutet upptagas tvänne större våningar i södra flygeln af öfverdirektören och läraren i kemi, samt i Bergsskolan öfversta våningen af föreståndaren.

Inom Slöjdskolan finnes ingen boställsvåning, hvaremot inom Lärarinneseminariet med tillhörande normalskola, der elevernes utrymme synes vara nog mycket begränsadt, en våning upptages af rektor och en af föreståndarinnan.

Ehuru Statsrevisorerne icke tilltro sig att bedöma, om och i hvad mån behofvet af vissa embetsmäns ständiga närvaro nödvändiggör boställsvåningar, vill dock synas, som om de sistnämnda på flera ställen utan olägenhet skulle kunna inskränkas, och det derigenom vunna utrymmet lämpligare användas för verkets eller inrättningens ändamål. Äfvenledes torde blifva behöfligt, att vissa grunder uppställas i afseende på boställsvåningars tilldelande, så väl emedan anspråken på deras åtnjutande synes vara i tillväxande, som emedan de måste anses såsom ett i riksstaten vanligtvis icke uppfördt lönetillägg, af hvilket åtskilliga embetsmän komma i åtnjutande, under det andra deraf äro i saknad. Genom allt för stora våningar nödvändiggöres dessutom ej sällan i andra hänseenden ett öfverflöd, som ej torde stå i öfverensstämmelse med flertalets lönevilkor.

Särskild anmälan af Herr Grefve *Gyldenstolpe,* Litt. L.

För de uti denna berättelse förekommande sifferuppgifters öfverensstämmelse med räkenskaperna äfvensom för deri intagna tabellers riktighet är den vid Revisionen anstälde kamererare ansvarig.

Uti de hos Revisorerne förda protokoll omförmälas de meningsskiljaktigheter, hvilka vid ärendenas behandling under denna revision förekommit, hvarjemte, der sådant äskats, anmälda reservationer blifvit denna berättelse bifogade.

Stockholm den 15 Oktober 1875.

A. Adlersparre.	**Nils Gyldenstolpe.**	**Axel Lind af Hageby.**
P. Sjöbring.	**Th. Svedberg.**	**A. Tanbe.**
M. Lewenhaupt.	**J. Mankell.**	**Sven Nilsson.**
A. Andersson.	**A. P. Danielson.**	**L. J. Fahlander.**

M. Nordlindh.

Reservationer.

1:o. Vid berättelsen angående Gripsholms slott.

af Herr Grefve *Gyldenstolpe:*

Litt. A.

"Enär Revisionen förklarar sig "väl inse", att hvad om skogseffekters försäljning under hand vid Gripsholms lustslott år 1874 församlade Revisorer anmärkt "icke kunnat under det nuvarande revisionsåret föranleda någon rättelse" och härtill kommer, att berörde anmärkning icke blef af Riksdagen godkänd, har jag ej funnit skäl förekomma att ånyo framställa yrkande i nämnda hänseende. För öfrigt finnes, mig veterligen, ingen föreskrift, att virke vid de Kongl. lustslotten skall å auktion försäljas, ej heller är visadt, att staten tillskyndats någon förlust genom dylika skogseffekters försäljning under hand".

Häruti instämde Herrar *Sjöbring* och *Svedberg.*

2:o. Vid berättelsen angående Fångvårdsstyrelsen.

Af Herr *Sven Nilsson:*

Litt. B.

"Då jag ej kunnat biträda den af Revisionen uttalade åsigt, att den kost, som bestås våra fångar, icke skulle vara tillräcklig, har jag deremot velat inlägga min reservation. Den föda, som enligt utspisningsstaten af den 9 November 1861, hvilken ännu lärer tillämpas, skall af hvar fånge åtnjutas, synes mig nemligen i alla hänseenden vara rikligare och bättre än den, som den fattige, ärlige arbetaren i vanliga fall kan förskaffa sig och sin familj, under det att den sistnämndes arbete torde vara fullt ut lika ansträngande som fångens. Erhålla verkligen fångarne goda födoämnen till den myckenhet, som i ofvannämnda spisordning är bestämd, torde någon anmärkning i afseende å födans tillräcklighet ej skäligen kunna göras. Är åter förhållandet motsatt, så att portionerna af en eller annan anledning blifva mindre, än de rätteligen böra vara, då är detta ett fel, som ej beror på spisordningen och hvilket bör af vederbörande genast och utan Revisionens mellankomst rättas. Att åter en jemnare fördelning af kosten, så att fångarne bekomme den i flera mål, skulle vara att föredraga framför nu varande utspisningssätt, vill jag ej bestrida; och får jag i öfrigt hänvisa till hvad i Stats-Utskottets vid sistlidne riksdag under N:o 15 afgifna, af Riksdagen godkända utlåtande finnes vara i frågan anfördt".

3:o. Vid berättelsen angående Arméförvaltningen.

Af Herr *Sjöbring* (§ 3):

Litt. C.

"Enär den fråga, hvarom denna framställning handlar, enligt hvad deri vidlyftigt omförmäles, redan för flera år sedan varit framdragen till Riksdagens bedömande, och de skäl, på grund af hvilka Riksdagen då ansett det anmärkta förhållandet icke böra till någon åtgärd föranleda, fortfarande äro gällande, har jag ej kunnat deltaga i pluralitetens beslut att å nyo å denna fråga fästa Riksdagens uppmärksamhet".

Af Herr *Mankell*, som yrkade, att vid § 6 skulle fogas ett tillägg, så lydande:

Litt. D.

"Af ofvan anförda tabell framgår, att besparingarne å de bestämda anslagen sällan till fullo blifvit anlitade, hvadan på flera hufvudtitlar betydliga och alltjemt tillväxande behållningar uppkommit. Vid detta förhållande och då Kongl. Maj:t i de ordinarie anslagen till *extra utgifter*, hvilka äfven delvis lemnat icke obetydliga behållningar, äfven har medelstillgångar till bestridande af behof likartade med dem, som hittills blifvit fyllda med nyssnämnda besparingar, vill synas, som om ettdera de förra borde indragas eller också besparingarne å de bestämda anslagen, likasom de å förslagsanslagen, genom Statskontoret inlemnas till Riksgäldskontoret. Skulle anslagen till extra utgifter möjligen befinnas otillräckliga, kunna de ju förhöjas, men att för samma eller likartade behofs fyllande hafva tvänne olika slags medelstillgångar torde vara mindre lämpligt."

4:o. Vid berättelsen angående Trafikstyrelsen.

Af Herr *Sjöbring:*

Litt. E.

"Då de i dessa §§ vidrörda förhållanden icke framgå ur räkenskaperna, ej heller ur andra handlingar, som varit Revisionen tillgängliga,

då de klandrade anordningarne icke uppgifvas hafva hittills haft något menligt inflytande på jernvägstrafikens ordentliga bedrifvande, utan endast förmodas komma att framdeles förorsaka större eller mindre missförhållanden;

så och då jag i allmänhet icke anser det vara Revisionen tillständigt att befatta sig med jemförelsevis obetydliga detaljfrågor rörande allmänna verks organisation, än mindre att hemta anledning till sina framställningar och anmärkningar allenast af hörsagor eller att söka stöd för desamma blott uti gissningar och förmodanden om hvad som framdeles kan inträffa, men som likväl möjligen ej kommer att inträffa, har jag ej kunnat deltaga uti de anmärkningar, som här blifvit framstälda".

Häruti instämde Herr Grefve *Gyldenstolpe*.

Af Herr *Svedberg:*

Litt. F.

"Då jag anser det i allmänhet icke vara Statsrevisionens uppgift att inlåta sig i de förvaltande verkens detaljer så långt, som här skett, eller att påpeka, huru göromålen för den underordnade personalen böra ordnas, och jag dessutom finner mig i

saknad af den grundliga kännedom angående förhållandena uti här förevarande fall, som skulle erfordras, för att derpå grunda ett säkert omdöme, har jag icke kunnat biträda Revisorernes framställning i hvad den angår Jernvägstrafikstyrelsen."

5:o. Vid berättelsen angående stuterierna.

Af Herrar Grefve *Gyldenstolpe*, *Lind af Hageby* och *Svedberg* (§ 3):

Litt. G.

"Då, enligt hvad Stuteri-öfverstyrelsen i utlåtandet öfver 1874 års Revisorers likartade anmärkning upplyst, samma förhållande, som föranledt försäljningsprovisionen för försålde hästar vid Ottenby utgå med 6 procent, fortfarande eger rum samt auktionsförrättaren, genom hvilken medlen i stuteriets kassa indrifvas, desamma inbetalar efter 3 månader i stället för efter, det vanliga, ett års förlopp, hafva vi ej kunnat dela den af Revisionen framstälda åsigt."

Af Herr *Lind af Hageby* (§ 6):

Litt. H.

"I öfrigt instämmande uti Revisionens utlåtande angående Flyinge stuteri, har jag ej ansett mig kunna fälla bestämdt omdöme öfver der befintliga fullblodshästars lämplighet eller olämplighet för sitt ändamål."

Häruti instämde Herr Grefve *Lewenhaupt*.

Af Herr *Sven Nilsson*, som yrkade, att senare delen af Revisorernes yttrande i § 6 skulle erhålla förändrad lydelse, i öfverensstämmelse med följande förslag:

Litt. I.

"I enlighet med Revisionens — — — — — — — — mindre lämpliga. Nyss nämnde hingst, hvilken kostat 9,000 kronor, skall vid inköpet, enligt hvad nu upplystes, varit i ett ganska otillfredsställande skick, och under sådana omständigheter vill det synas, som borde åtminstone, innan ett så kostsamt köp afslutits, frågan om djurets tjenlighet, att till förbättrande af hästafveln användas, varit med full visshet afgjord. Så lärer emellertid ej varit förhållandet, och då så väl hingsten som ofvannämnda efter honom fallna föl syntes Revisorerne för det afsedda ändamålets befrämjande föga lämpliga, torde anledning till anmärkning mot ifrågavarande utgift ej saknas.

Arealen af den till stuteriet anslagna, mot arrende upplåtna egendom utgöres enligt en från Kongl. Kammarkollegium erhållen uppgift för närvarande af:

Valleberg med Slättängen	672,74	tunnland
Dahlby	867,24	„
Tillsammans	1,539,98	tunnland.

Härför erlägges under innevarande år i arrende:

| | | |

eller något mer än 14 kronor 50 öre tunnlandet. Dessutom är en betydligare jordrymd, af omkring 800 tunnlands vidd, till stuteriets eget bruk upplåten, och hade skörden å stuteriets ängar innevarande år lemnat en behållning af 3,779 centner hö. Efter hvad Revisorerne inhemtat, lemnas ängarnes afbergning medelst auktion till den eller dem, som derför bjuda största mängd af hö, hvadan naturligen en betydlig del af ängarnes afkastning ej kommer stuteriet till godo.

Af ofvanstående framgår, att utom det stuteriet tilldelade statsanslag, 5,340 kronor, och de inkomster inrättningen har från de skånska hushållningssällskapen, har afkastningen af omkring 2,300 tunnland särdeles bördig och fördelaktigt belägen jord erfordrats för vård och underhåll af 80 à 90 hästar, af hvilka dessutom en del ej befanns i tillfredsställande skick. Då tydligt är, att ett mycket gynsammare resultat, än som nu är fallet, borde kunnat vid stuteriet ernås, hafva Revisorerne velat å förenämnda förhållanden fästa Riksdagens synnerliga uppmärksamhet."

6:o. Vid uppgiften om de af Revisorerne företagna resor.

Af Herr Grefve *Gyldenstolpe.*

Litt. K.

"Enär de för Revisionens resor till Norrköping, Malmö, Landskrona, Lund, Alnarp, Flyinge och Skara anförda motiven ingalunda varit af natur, att jag kunnat finna nämnda resor af behofvet påkallade, har jag ej med min röst kunnat bidraga till Revisionens derom fattade beslut. Jag vågar dessutom ifrågasätta, huruvida det är med Revisionens uppgift och ändamål öfverensstämmande företaga andra inspektionsresor, än de, som af granskningen af revisionsårets räkenskaper kunna direkt föranledas, synnerligast som dylika resor, enligt min åsigt, i icke oväsentlig mån störande ingripa i den knappt tilltagna tiden för revisionsarbetet.

Då jag således icke i dessa resor deltagit, har jag ej heller biträdt de särskilda framställningar, som äro af resorna föranledda."

Häruti instämde Herr *Svedberg.*

7:o. Vid berättelsen angående besök vid Centralbangården, Posthuset m. m.

Litt. L.

Af Herr Grefve *Gyldenstolpe,* som anmälde att han icke deltagit i dessa besök.

Riksmarskalksembetets

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid Stockholms, Drottningholms och Gripsholms slotts räkenskaper för år 1873.

Sedan Eders Kongl. Maj:t uti nådig remiss af den 22 sistlidne Oktober anbefalt Riksmarskalksembetet att inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af hvad uti remissen bifogade, härhos återgående transsumt af Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse öfver verkställd granskning af statsverkets med dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873 förekommer rörande Stockholms, Drottningholms och Gripsholms slott,

har Riksmarskalksembetet infordrat yttranden i ämnet af ej mindre Chefen för Eders Kongl. Maj:ts hofförvaltning, än Ståthållareembetet på Drottningholms och Intendenten på Gripsholms slott, samt får, efter det desamma numera inkommit, underdånigst anföra:

beträffande anmärkningen vid räkenskapen öfver statsanslaget till Stockholms slott och öfriga för den Kongl. hofhållningen upplåtna byggnader: att, efter hvad Chefen för hofförvaltningen upplyst, det anmärkta förhållandet föranledts deraf, att i redogörelsen för Arffurstens palats det ifrågavarande beloppet, 7,911 kronor 47 öre, blifvit oriktigt upptaget såsom "uppbörd från hofförvaltningen" i stället för såsom "leverering från redogöraren af anslaget till reparationer å Stockholms slott", och äfven öfverfördt till 1874 års redogörelse; men att behörig rättelse kommer att iakttagas uti redogörelsen för innevarande år;

beträffande anmärkningen vid Drottningholms och Svartsjö slott: att Ståthållareembetet i anledning deraf upplyst, "*att* som arrendeåret räknas från midfastan det ena till samma tid det andra året, och arrendebeloppet skall erläggas innan arrendeårets utgång, det någon gång inträffat, att arrendet ingått under räkenskapsåret före arrendeårets slut, *att* uti medelsräkenskapen alltid finnes utsatt om arrendet levererats in natura eller blifvit betaldt med penningar; *att* den ena hälften af nu ifrågavarande anmärkta arrende ingått år 1872 och finnes då redovisad i persedelräkningen; *att* om något arrendebelopp, vid slutet af det räkenskapsår, under hvilket arrendeåret gått till ända, varit obetaldt, hvilket ej inträffat på åtminstone de sednaste 30 åren, det ovilkorligen blifvit balanseradt i penningevärde; samt *att* i följd häraf debiterade arrenden kunna finnas i endast tvänne kalenderårs räkenskaper;"

Och har Ståthållareembetet tillika förklarat, "att, på det Revisorerne hädanefter må få alldeles klart för sig, hvar de arrendebelopp, som levererats i så god tid under arrendeåret, att de upptagits i räkenskapen kalenderåret före arrendeårets utgång, kunna igenfinnas, sådant skall uti härefter afgifvande årsräkenskaper blifva särskildt antecknadt;" samt

beträffande anmärkningen vid Gripsholms slott: att Intendenten åberopat hvad han anfört i anledning af samma anmärkning vid 1872 års räkenskap, eller att, då större partier af samma slags virke, t. ex. ved eller timmer, skolat å offentlig auktion

försäljas, efterfrågan ofta visat sig så ringa, att priserna blifvit oskäligt nedtryckta, och skogseffekterna måst försäljas till underpris, samt att det derföre ansetts fördelaktigare att afyttra en del af virket under hand.

För egen del har Riksmarskalksembetet, som redan sistlidne år förklarat sig anse den af Intendenten på Gripsholm då afgifna, med ofvanstående lika lydande förklaring vara med verkliga förhållandet öfverensstämmande, icke något att erinra vid eller tillägga till hvad öfriga vederbörande. på sätt här förut förmäles, upplyst och anfört; öfverlemnande till Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning, huruvida Eders Kongl. Maj:t må finna skäligt anbefalla, att den ved eller det virke, som kommer ifråga att vid Gripsholm afyttras, ovilkorligen skall å offentlig auktion försäljas, utan afseende å den större inkomst, som genom försäljning under hand kunde komma slottskassan till godo; i hvilket fall Riksmarskalksembetet dock underdånigst hemställer, att, derest vid sådan auktion å skogseffekter icke göres anbud, som Intendenten kan anse antagligt, Eders Kongl. Maj:t måtte i nåder tillåta, att samma effekter må under hand försäljas, under förbehåll likväl, att försäljningsbeloppet icke får understiga det vid auktionen erbjudna.

Stockholm den 26 November 1875.

G. A. SPARRE.

W. von Schoultz.

Kongl. Fångvårdsstyrelsens

underdåniga utlåtande med anledning af Riksdagens Revisorers framställning i fråga om fångvården.

Medelst nådig remiss den 30 sistlidne Oktober å den af senast församlade Revisorer afgifna berättelse angående verkställd granskning af statverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873, har Eders Kongl. Maj:t anbefalt Fångvårdsstyrelsen att, med anledning af hvad samma berättelse i fråga om fångvården innehåller, afgifva underdånigt utlåtande; och får Styrelsen denna nådiga befallning härmed fullgöra.

Uti § 1 af förenämnda berättelse yttra Revisorerne, att, då de uti läns- och kronohäktena intagne fångars arbeten, hvaraf inkomsten för år 1874 uppgått till 103,036 kronor 22 öre, väl i främsta rummet tillhörde staten, det syntes anmärkningsvärdt, att icke någon del af ifrågavarande inkomst vore afsedd att komma statsverket till godo.

Med anledning häraf får Styrelsen till en början erinra, att i den angifna summan är inräknad jemväl inkomsten för arbeten, verkställda af fängelse- och ransakningsfångar, på hvilken inkomst, som år 1874 uppgick till 11,554 kronor 91 öre, något anspråk från statens sida icke lärer kunna göras, då, enligt lagens stadgande,

häktad person, äfvensom den, hvilken undergår fängelsestraff, icke må till arbete tvingas, utan det beror på hans fria vilja att arbete förrätta.

Hvad åter angår inkomsten af straffarbetsfångarnes arbeten, får Styrelsen anföra, att straffarbete inom läns- och kronocellfängelserna förekommer först år 1855, sedan genom Kongl. förordningen angående ansvar för stöld, snatteri och rån den 4 Maj nämnda år blifvit stadgadt, att den, som efter samma förordning till straffarbete dömdes, skulle, då strafftiden ej öfverstege 6 månader, insättas i läns- och kronocellfängelse att der hållas till det arbete, hvarå tillgång funnes, hvilket stadgande genom Kongl. förordningen angående straffarbetes och fängelsestraffs verkställande i enrum, den 21 December 1857, utsträcktes till alla till straffarbete på 2 år och kortare tid dömde personer.

Under åren 1855 och 1856 gjordes vid åtskilliga af de nya cellfängelserna försök att sysselsätta straffarbetsfångarne med tjenligt arbete för fångvårdens räkning och på dess förlag; men det visade sig snart, att fångarnes sysselsättande på detta sätt, deraf den behållna inkomsten under nämnda två år utgjorde endast 250 kronor, i ekonomiskt hänseende icke medförde någon vinst, utan i allmänhet skulle leda till en icke obetydlig utgift, särdeles för besörjandet af vidlyftiga detaljbestyr, såsom anskaffandet af rudimaterier och instrumentalier, redovisningen och kontrollen deröfver m. m., och hemstälde Styrelsen derföre uti underdånig skrifvelse den 6 Juni 1856, att, till undvikande af ökad kostnad för fångvården och rubbning af det ensamhets- och tystnadssystem, som i cellfängelserna borde vara rådande, arbetena inom dessa fängelser, utan fångvårdens betungande med någon utgift derför, måtte få verkställas helst, under behörig kontroll af fängelsedirektören, för enskildes räkning, eller, der sådant icke läte sig göra, på fängelsedirektörens förlag, samt att arbetsinkomsten måtte få fördelas mellan fången, fängelsedirektören och vaktbetjeningen; och har i öfverensstämmelse med dessa allmänna grunder, hvilka genom Kongl. brefvet den 26 påföljande Augusti vunno nådigt godkännande, arbetena inom läns- och kronocellfängelserna under den derefter förflutna tiden varit ordnade. I sjelfva verket bereddes härigenom direktören och vaktbetjeningen icke någon ny inkomst, emedan jemlikt Kongl. Maj:ts nådiga bref den 24 November 1846 Styrelsen egde dels att hos Kongl. Maj:t anmäla direktör, som medelst införande af tjenliga arbeten bland fångarne samt i öfrigt i sitt kall ådagalagt synnerlig omtanka m. m., till erhållande af förhöjning i det bestämda årliga aflöningsarvodet, dels att tillägga vaktbetjent, som, jemte uppfyllande af sina pligter i öfrigt, med flit och skicklighet undervisat fångarne i tjenliga arbeten, ända till 200 kronor årligen, eller samma belopp, hvartill vaktbetjentes aflöning då uppgick.

I fråga om fördelningen af inkomsten å straffarbetsfångarnes arbeten har intill slutet af år 1873 den föreskrift varit gällande, att en tredjedel kommit fången till godo, en tredjedel tillfallit direktören, såsom godtgörelse för hans omtanka och besvär med arbetenas anskaffande, ansvaret och redovisningen derför, samt för tillhandahållandet och underhåll af inventarier och verktyg m. m. en sjettedel fördelats mellan de vaktbetjente, som utöfvat tillsynen vid arbeten eller eljest dermed haft befattning, samt återstående sjettedelen tillgodoförts fängelsets besparingskassa, hvilken varit afsedd för det angelägna ändamålet att för sådana fångar, som förhållit sig väl och deraf vore i behof, vid frigifningen underlätta tillfället till försörjning; men sedan under senare åren arbetsinkomsten vid läns- och kronocellfängelserna visat sig vara i jemnt stigande, och den direktörerne och vaktbetjeningen tillfallande andel synts Styrelsen uppgå till högre belopp, än hvarpå de skäligen kunde göra anspråk, har, efter dertill erhållit nådigt bemyndigande, Styrelsen från 1874 års början meddelat

den förändrade föreskrift, att, när arbetsinkomsten öfverstege ett belopp af 2,000 kronor, de fängelsedirektörerne och vaktbetjeningen å detta öfverskott tillfallande andelar skulle utgå med en sjettedel för de förre och en tolftedel för den senare, samt att den sålunda besparade fjerdedelen skulle tillfalla besparingskassan.

Att de föreskrifter, som sålunda för arbetenas ordnande inom läns- och kronocellfängelserna blifvit meddelade och hvilka afsett att, genom väckandet af förvaltningspersonalens intresse för fångarnes lämpliga sysselsättande, bereda fången tillgång på samt håg och lust för arbete, i allmänhet bidragit att i väsentlig mån häfva de stora svårigheter, som städse förefunnits att förse cellfångarne med lämpligt arbete, torde framgå deraf, att inkomsten af cellfångarnes arbeten, som exempelvis under åren 1860—1864 i medeltal för år uppgick till cirka 22,300 kronor, år 1874, efter afdrag af den inkomst, ransaknings- och fängelsefångars arbeten lemnat, utgjorde 91,481 kronor 31 öre, hvilken inkomst fördelats på:

fångarne med	30,493: 77.
35 fängelseförståndare, med i medeltal 670 kronor på hvarje, med	23,444: 75.
bevakningspersonalen, bestående af omkring 230 personer, med i medeltal 50 kronor på hvar och en, med	11,669: 13.
samt besparingskassan med	25,873: 66

Utom det att berörda tillägg i fängelseföreståndares och bevakningspersonalens eljest knappt tillmätta aflöningsförmåner är alltför behöfligt, torde kunna antagas att, utan en sådan sporre att förse fångarne med sysselsättning, arbetet inom dessa fängelser skulle komma att blifva betydligt inskränkt.

Med förmälan, att vårt fängelseväsen för närvarande befinner sig i ett öfvergångstillstånd från gemensamhetssystemet till systemet med nattceller, och med framhållande af det förra systemets olägenheter och det önskvärda deri, att medel, så fort tillgångarne medgifva, beviljas till det nya systemets fullständiga genomförande vid alla rikets straffängelser — en mening, hvaruti Styrelsen för sin del så mycket hellre kan instämma, som, på sätt Styrelsen förut haft tillfälle i underdånighet uttala, Styrelsens afsigt varit att, sedan nu pågående byggnadsarbeten blifvit fullbordade och i den mån statens tillgångar synas sådant medgifva, göra underdånig framställning i den af Revisorerne angifna syftning — yttra Revisorerne vidare, att de föreställa sig, det äfven under öfvergångstiden åtgärder skulle kunna vidtagas till förminskande af de värsta olägenheterna af gemensamhetssystemet, exempelvis derutinnan, att vissa kategorier af brottslingar, såsom mördare, tjufvar, äldre och yngre förbrytare och försvarslöse, i den mån tillgång på lokaler det medgåfve, hölles åtskilda; och anmärka Revisorerne i detta hänseende, dels att vid straffängelset i Norrköping fångarne varit för mycket sammanblandade, fastän ledig lokal fans för inrymmandet af barnamörderskorna, som mest deraf syntes vara i behof, och dels att, ehuru det nya nattcellfängelset å Nya Varfvet vid Göteborg vore afsedt för yngre, ännu icke oförbätterlige manlige fångar, sådana fångar understundom insattes i de äldre gemensamhetsfängelserna.

Med anledning häraf får Styrelsen upplysa, dels att icke några för barnamord dömda qvinnor förvaras i straffängelset i Norrköping, utan intagas de antingen i det enkom för detta slags fångar afsedda straffängelset i Göteborg, eller ock, enär sist-

nämnda fängelse icke lemnar tillräckligt utrymme för dem alla, vid straffängelset å Norrmalm, der de i särskilda rum förvaras, och dels att straffängelset å Nya Varfvet vid Göteborg först den 9 innevarande månad af fängelsets direktör anmälts vara till begagnande färdigt, hvarefter Styrelsen den 12 samma månad genom i Svensk Författningssamling införd kungörelse förordnat om intagandet derstädes af ej mindre yngre förbrytare, än äfven sådana, hvilka blifvit dömde för brott, som icke medfört förlust af medborgerligt förtroende, och hvilka ej heller förut varit för sådant brott straffade.

Hvad angår särskiljandet af förbrytare efter deras ålder samt förbrytelsernas beskaffenhet, får Styrelsen upplysa, att lifstidsfångar af mankön intagas i straffängelserna i Landskrona och Varberg, med iakttagande dervid, att dels pålitlige och ålderstigne, och dels mera vådliga fångar förvaras inom särskilda lokaler; att alla till allmänt arbete, i saknad af laga försvar, dömde manspersoner intagas vid särskilda stationer af kronoarbetskåren; att alla yngre förbrytare äfvensom de, hvilka blifvit för icke vanärande brott dömde, hädanefter komma att från alla delar af riket försändas till det nya straffängelset å Nya Varfvet; samt att, bland de till straffarbete på viss tid utöfver 2 år dömde manlige förbrytare, de yngre, så vidt möjligt, under nätterna hållas i särskilda logement förvarade.

Af qvinnofångarne åter intagas alla lifstidsfångarne äfvensom de, hvilka blifvit dömde för stöld, fjerde resan och deröfver, i straffängelset i Norrköping, der jemväl för de pålitliga och ålderstigna en särskild afdelning är bildad; straffängelset i Göteborg är afsedt uteslutande för barnamörderskor från rikets södra och vestra delar; och till straffängelset å Norrmalm försändas dels barnamörderskor från öfriga delar af riket, att der i särskilda logement förvaras, dels öfriga till straffarbete utöfver 2 år dömda qvinspersoner, och dels slutligen alla till allmänt arbete i saknad af laga försvar dömda qvinnor, hvilka sistnämnda i särskild afdelning af fängelset förvaras och med öfriga fångar icke ega någon beröring.

Med anledning af hvad Revisorerne anfört derom, att vid lifstidsfängelset i Landskrona skulle finnas flera lokaler, hvilka för en ringa kostnad skulle kunna inredas och hvarigenom ett väl behöfligt utrymme vid detta fängelse skulle vinnas, får Styrelsen meddela, dels att fångantalet vid nämnda fängelse vid den tid, då detsamma af Revisorerne besöktes, utgjordes af 290 fångar, samt att fängelset är bygdt för en numerär af 300 fångar, och dels att vid fängelset inga andra lokaler kunna till fånglogement inredas, än ett par i det så kallade kronomagasinet befintliga lägenheter, hvilkas inredning för det angifna ändamålet emellertid skulle vara förenadt med alltför betydlig kostnad i anseende dertill, att väggarne till denna magasinsbyggnad, hvilka i så fall behöfde genombrytas, äro uppförda af gråsten och tegel till en tjocklek af elfva fot.

Den målning Revisorerne i allmänhet framstält af gemensamhetssystemets förderfliga verkningar har visserligen i en längesedan förfluten tid haft sin fulla motsvarighet i verkligheten; men om än de väsentligaste olägenheterna af detta system icke kunna undanrödjas utan med systemet sjelft, har dock genom de i senare tider vidtagna åtgärder, såsom till beredande af en ständig fångarnes bevakning, såväl natt som dag, samt cellbyggnaders uppförande för afskiljande af de vådligaste och svåraste orostiftarne bland personalen, äfvensom införande i allmänhet af en strängare tukt, förhållandet i betydlig mån förbättrats. Och hafva några anmälanden om så beskaffad grym behandling fångarne emellan, som Revisorerne omförmält, icke till Styrelsen ingått.

Då af Revisorerne blifvit omförmäldt, att Landskrona straffängelse saknade drickbart vatten, ehuru utan särdeles stor utgift sådant skulle kunna dit ledas från stadens vattenledning, får Styrelsen upplysa, att staden Landskrona först helt nyligen försett sig med vattenledning, samt att Styrelsen i sammanhang med afgifvandet af förslag till stat för nästa år hos Eders Kongl. Maj:t gjort underdånig framställning om beviljandet af erforderliga medel för ifrågavarande vattenlednings utsträckande till fängelset.

I fråga om den kost, som åt fångarne bestås, yttra Revisorerne, att denna i allmänhet torde vara ändamålsenlig och tillräcklig för fångar med svagare kroppskonstitution, eller hvilka icke underkastas svårare arbete, men att den deremot måste anses otillräcklig för fångar med starkare kroppskonstitution, äfvensom för det stora flertal, som underkastas hårdare eller strängare arbete, samt att i följd häraf det blifvit nödvändigt att låta fångar använda någon del af sina intjenta premier till förbättrande af sin kost.

Ett sådant premiernas användande till kostförbättring syntes emellertid Revisorerne innebära en orättvisa, som hos fången borttoge öfvertygelsen om straffets likartade beskaffenhet för alla, enär derigenom det blefve möjligt för dem, som idkade ett indrägtigare handtverk, eller hade större kroppskrafter, att skaffa sig bättre föda än de öfrige; och ansåge Revisorerne, att den nuvarande dagportionen, som syntes väl knapp, borde så till vida tillökas, att ett frukostmål, som nu saknades, erhölles.

Styrelsen, som icke kunnat undgå att finna det anmärkningsvärdt, att Revisorerne, på samma gång de uttalat den mening, att kosten för fångar med en starkare kroppskonstitution vore otillräcklig, och att ett frukostmål fördenskull vore af behofvet påkalladt, icke desto mindre ansett det ligga en orättvisa deri, att desse starkare byggde fångar blefve i tillfälle att förstärka sin, enligt Revisorernes förmenande, otillräckliga kost, får meddela, att, sedan Eders Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 18 December 1874 anbefalt Styrelsen att taga under öfvervägande, huruvida icke, till beredande af minskning i fångvårdskostnaderna, någon ändring i nu gällande utspisningsstat må kunna vidtagas, Styrelsen med anledning häraf infordrat vederbörande tjenstemäns yttranden, och kommer, efter det försök hunnit anställas till utrönande af lämpligheten af vissa föreslagna förändringar i nu gällande utspisningsstat, denna fråga — rörande hvilken af senast församlade Riksdag blifvit ifrågasatt, huruvida icke den kost, som fångarne bestås, är rikligare och bättre, än som behöfves — att underställas Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning.

Vidare hafva Revisorerne fästat uppmärksamheten vid en annan omständighet, som, enligt deras förmenande, måste minska fångens öfvertygelse om lagens likhet för alla, försvåra hans förbättring och öka hans fiendtliga stämning mot samhället, nemligen den olikhet i straff för samma förbrytelse, som uppkommit genom de lindringar i strafflagens bestämmelser, som under senare tider, och i synnerhet genom Kongl. förordningen angående itererade tjufnadsbrott den 19 Juli 1872, blifvit införda och hvilka förändrade bestämmelser, enligt hvad Revisorerne inhemtat, bland fångarne lära förorsakat mycket missnöje och till och med försvårat ordningens upprätthållande. Att en fånge, dömd enligt den äldre strafflagen måste försona samma brott med

flerdubbelt längre strafftid, än en annan, dömd efter den yngre strafflagen, kunde, enligt Revisorernes mening, icke annat än verka kränkande för rättskänslan; och om än ett sådant missförhållande efter hand och i mån af de äldre fångarnes afgång komme att upphöra, blefve under öfvergångstiden orättvisan icke mindre påtaglig. Ett medel att undvika dess värsta olägenheter syntes Revisorerne vara, att åtminstone hålla de efter olika grunder dömde fångarne åtskilda i olika lokaler, eller ännu hellre i olika fängelser, hvarigenom den bittra jemförelsen ej allt för skarpt gjorde sig gällande.

Hvad Revisorerne sålunda anfört lärer från Fångvårdsstyrelsens sida icke påkalla annat yttrande, än dels att den af Revisorerne anmärkta olika strafftillämpningen torde bero icke blott af lagens föreskrifter, utan jemväl af den olika uppfattning, som hos domaren vid lagens tillämpning gör sig gällande, och dels att den af Revisorerne angifna utvägen till undvikande under öfvergångstiden af de häraf framkallade olägenheterna, att nemligen hålla de efter olika grunder dömde fångarne åtskilda i olika lokaler, eller ännu hellre i olika fängelser, icke i vidsträcktare mån, än hvad här ofvan, i afseende å fångarnes särskiljande efter olika kategorier, blifvit upplyst, för närvarande torde kunna iakttagas.

Slutligen och med anledning af Revisorernes yttrande, att militärpersoner, som, enligt srtafflagen för krigsmakten, för gröfre subordinationsbrott ådömas straffarbete utöfver 2 år, instickas bland den gemena förbrytarehopen i gemensamhetsfängelserna, der de snart förvandlas till förderfvade brottslingar, får Styrelsen upplysa, att då, enligt gällande lag, förlust af medborgerligt förtroende icke är stadgad såsom påföljd af subordinationsbrott, samt det nya straffängelset å Nya varfvet vid Göteborg är afsedt för alla sådana manspersoner, som icke blifvit för vanärande brott dömde, de, som hädanefter för subordinationsbrott dömas, följaktligen komma att i nämnda fängelse intagas.

Stockholm den 26 November 1875.

G. FR. ALMQUIST.

VICTOR LJUNGSTEDT. C. GERLE.

C. R. Ulfsax.

Kongl. Arméförvaltningens

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid Förvaltningens räkenskaper för år 1873.

Genom remiss å Riksdagens sist församlade Revisorers berättelse om verkställd granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd styrelse och förvaltning under år 1873, i hvad Fjerde hufvudtiteln rörer, har Eders Kongl. Maj:t täckts anbefalla Arméförvaltningen att öfver nämnda del af berättelsen sig i underdånighet yttra; och får Förvaltningen till åtlydnad häraf, med öfverlemnande af Förvaltningens civila departements utlåtande öfver de af Revisorerne under § 5 i berättelsen framställda anmärkningar, tillika i afseende å öfriga af Revisorerne upptagna frågor, hvilka alla tillhöra Förvaltningens pleni behandling, underdånigst anföra följande:

Enligt § 3 af berättelsen hafva Revisorerne anmärkt, hurusom de funnit anslaget till Arméförvaltningens aflöning, 123,700 kronor, såväl under räkenskapsåret som flera föregående år öfverskridet, och att den öfverskjutande summan under sjelfva räkenskapsåret uppginge till 10,600 kronor, hvaraf 9,400 kronor blifvit anordnade från förenade mötespassevolansfonden till löner och arvoden samt 1,200 kronor från invalidhusfonden till löneförhöjning åt advokatfiskalen m. fl.

Härvid erinra Revisorerne visserligen, att nämnda fråga redan förut varit föremål för Statsrevisorernes anmärkning, nemligen år 1870 vid granskning af 1868 års räkenskaper, samt att 1871 års Riksdag, i öfverensstämmelse med dess Statsutskotts utlåtande i ämnet, funnit anmärkningen icke böra till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Då det emellertid, enligt § 7 mom. 2 af instruktionen för statsverkets Revisorer, ålåge desse att anmärka och fullständigt utlåtande afgifva, om de funne något af Riksdagen fastställdt anslag vara öfverskridet eller draget till annat ändamål; och

då, enligt Revisorernes uppfattning, båda alternativen här inträffat, i det anslaget till Arméförvaltningen blifvit öfverskridet och mötespassevolansfondens samt invalidhusfondens medel skulle blifvit dragna från sitt ändamål;

hafva, i anledning häraf och på i öfrigt andragna skäl, Revisorerne ansett sig böra, med hänvisning till den af 1871 års Statsutskott verkställda utredning, det redan förut anmärkta förhållandet för Riksdagen å nyo anmäla.

I afseende å den summa af 10,600 kronor, som, på sätt Revisorerne anmärkt, utöfver Arméförvaltningens aflöningsanslag under revisionsåret utgått till aflöning m. m. vid embetsverket, bör Förvaltningen underdånigst anmäla, att nämnda summa omfattar:

dels från förenade mötespassevolansfonden utbetald aflöning åt 1 revisor och 4 kammarskrifvare öfver stat med tillhopa	6,200: —
samt aflöning å indragningsstat åt f. d. sekreteraren i Krigskollegium och f. d. adjutanten i Kollegii Presidents-expedition med	3,200: —
dels ock å invalidhusfonden anvisadt bidrag till aflöning åt Arméförvaltningens advokatfiskal och till ersättning åt extra biträden med tillhopa	1,200: —
Summa Kronor	10,600: —

samt att, sedan f. d. Adjutanten i Krigskollegii Presidents-expedition, Öfverstelöjtnanten m. m. G. Schürer von Waldheim år 1874 med döden afgått, nämnda indragningsstats utgiftssumma derigenom minskats med 800 kronor årligen.

Hvad åter angår sjelfva anmärkningen, eller med andra ord behörigheten af omförmälda af Arméförvaltningen bestridda utgifter, så, alldenstund, på sätt ofvan blifvit omförmäldt, frågan härom, när den förra gången till följd af Statsrevisorernes år 1870 gjorda framställning var föremål för Riksdagens pröfning, förklarades icke böra till någon Riksdagens åtgärd föranleda, skulle Arméförvaltningen må hända nu kunna inskränka sitt yttrande i denna del till att endast hänvisa på nyssnämnda förhållande; men enär det af Arméförvaltningen den 8 December 1870 i samma fråga afgifna utlåtande fortfarande eger full tillämplighet — helst, hvad beträffar Eders Kongl. Maj:ts höga rätt att öfver mötespassevolansfonden, enligt Rikets Ständers medgifvande, fritt disponera, denna dispositionsrätt ingalunda, på sätt Revisorerne efter 1871 års Statsutskott synas hafva antagit, kan i någon mån hafva blifvit inskränkt genom det vid 1856—1858 års riksdag fattade beslut, att dåvarande Krigskollegii aflöning skulle helt och hållet från statsmedel utgå — anser sig Förvaltningen nu böra såsom yttrande i ämnet för sin del i underdånighet åberopa berörda, den 8 December 1870 afgifna utlåtande, sådant det här finnes i bestyrkt transsumt bifogadt.

I sammanhang med förestående ämne hafva Revisorerne under § 4 i berättelsen ifrågasatt, huruvida icke den räkenskapsföring, som inom Arméförvaltningen eger rum, är alltför vidlyftig och förorsakar onödig omgång och tidsförlust samt nödvändiggör större antal "embetsmän", än som annars vore behöfligt, i hvilket afseende det synes hafva fästat Revisorernes uppmärksamhet, att Arméförvaltningens fyra departement för närvarande redovisa, hvart och ett särskildt för sina anslag, och att departementena förskottera och återbetala hvarandra penningar samt i sitt ömsesidiga förhållande framstå nästan såsom skilda embetsverk. Enligt Revisorernes förmenande skulle till ej ringa del genom nämnda räkenskapsföring nödvändiggöras inom hvarje departement ett särskildt kamererarekontor med 3 à 4 "embetsmän", ehuru, sådant oaktadt, liknande räkenskaper fördes jemväl å krigskassörskontoret, såväl särskildt för hvarje departement som för dess egen räkning; och har det synts Revisorerne, som denna dubbla räkenskapsföring voro mindre behöflig, och att hela Arméförvaltningens medelsredovisning utan olägenhet skulle kunna sammanföras på ett departement, nemligen det civila. Härigenom skulle, enligt Revisorernes uppfattning, icke allenast nämnda räkenskapsföring erhålla en önsklig förenkling, utan äfven möjligtvis ett mindre antal embetsmän blifva behöfligt, samt de sålunda uppkommande besparingarne kunna användas till löneförhöjningar åt de bibehållne, utan att andra medelstillgångar toges i anspråk.

I anledning af hvad Revisorerne sålunda yttrat derom, att Arméförvaltningens särskilda departement i sitt ömsesidiga förhållande till hvarandra framstå nästan såsom skilda embetsverk, får Förvaltningen i underdånighet erinra, hurusom, bland de af Rikets Ständer enligt deras underdåniga skrifvelse af den 4 December 1863 uppstälda grunder för dåvarande Krigskollegii ombildning till en Arméförvaltning, det ingick såsom en hufvudsaklig bestämmelse, att inom det nya embetsverket skulle bildas tre särskilda afdelningar, hvardera ställd under en militärchef, samt en 4:de afdelning, som skulle utgöras af endast civila medlemmar. Härigenom var hufvudriktningen af det nya embetsverkets organisation bestämd, i det att de särskilda afdelningarne eller, såsom de sedermera benämndes, departementen borde erhålla en så vidt möjligt sjelfständig organisation och verkningskrets. Att, till följd häraf, den särskilda bokföring, som redan i Krigskollegii olika afdelningar verkställdes, blef ännu mer nödvändig inom

Arméförvaltningens fyra departement, ligger i öppen dag. En förändring i ena eller andra af berörda hänseenden, uti den af Revisorerne antydda syftning, lärer således icke kunna ifrågakomma, helst, hvad särskildt räkenskapsföringen angår, dess sammanförande å civila departementet under nuvarande förhållanden, långt ifrån att underlätta tjenstgöringen, tvärtom i icke ringa mån skulle försvåra ärendenas handläggning inom embetsverket.

Revisorernes yttrande, att dubbel räkenskapsföring skulle inom Arméförvaltningen förekomma derigenom att likartade räkenskaper fördes dels å departementen och dels å krigskassörskontoreret, hvilar på en helt och hållet felaktig uppfattning om beskaffenheten af de räkenskaper, som inom Arméförvaltningen föras. Den egentliga räkenskapsföringen eller redogörelsen för de olika anslagen verkställes af de för sådant ändamål anställde bokhållare, en å hvarje departement. I anseende till bokföringens betydligare omfattning å intendents- och och civila departementen erhålla de der anställde bokhållare i viss mån biträde af en annan tjensteman å hvartdera departementet, under det att bokhållarne å artilleri- och fortifikationsdepartementen hafva till åliggande att jemväl förrätta revisionsgöromål. De räkenskaper åter, som å krigskassörskontoret föras, utgöras endast af: kassajournal öfver all inkomst och utgift samt kassaräkning med hvarje särskildt departement. Kassaräkningarne innefatta en både nödvändig och ändamålsenlig kontroll å totalbeloppet af influtna och anordnade medel enligt de af bokhållarne å departementena förda medelsuppbörds- och anordningsböcker, men äro för öfrigt till sin uppställning af helt annan beskaffenhet än de å departementena förda räkenskaper. De af bokhållarne upprättade specialräkenskaper sammanföras slutligen af det under civila departementet stälda bokslutskontoret till en för embetsverket gemensam hufvudbok, som alltså innefattar redovisningen för embetsverkets hela penningeförvaltning. Någon förändring i sjelfva räkenskapsföringen i det af Revisorerne angifna syfte anser Förvaltningen för sin del under nuvarande förhållanden icke böra ifrågakomma.

Slutligen hafva Revisorerne under § 7 anmärkt, att de i Arméförvaltningens hufvudbok befintliga hänvisningar till de särskilda verifikationerna i vissa fall befunnits ofullständiga; och då de af Revisorerne i sådant hänseende anförda exempel finnas på räkenskaperna grundade och således ega befogenhet, har Förvaltningen nu meddelat vederbörande tjenstemän föreskrifter till iakttagande, så att dylik ofullständighet för framtiden må kunna förebyggas.

Stockholm den 11 December 1875.

G. SANDELS. N. A. VARENIUS. B. ABR. LEIJONHUFVUD.

C. G:SON LEIJONHUFVUD. GUST. FRIIS. E. DAHLQUIST.

C. N. FORSMAN. A. E. MALMGREN.

Carl Angelin.

Kongl. Arméförvaltningens civila departements

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid förvaltningens räkenskaper för år 1873, i hvad de röra bemälda departement.

Enligt Arméförvaltningen meddeladt transsumt af Riksdagens sist församlade Revisorers berättelse om verkställd granskning af statsverkets och dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873, i hvad Arméförvaltningen angår, hafva Revisorerne under § 5 i berättelsen anmärkt, att å Fjerde hufvudtitelns besparingar funnits anordnade:

ett arvode af 450 kronor åt garnisonspredikanten, ett å 450 kronor åt läkaren och ett å 50 kronor åt klockaren å Karlstens fästning, icke allenast under revisionsåret 1873, utan äfven under föregående och efterföljande år;

för åren 1873 och 1874 en ersättning af 1,000 kronor åt batterichefen vid Gotlands nationalbevärings artillerikårs stamtrupp för förlorad passevolansinkomst; och

för åren 1872, 1873 och 1874 likaledes ersättning för förlorad passevolansinkomst till kompanicheferne vid Vermlands fältjägarekår;

Och hafva Revisorerne, i afseende å berörda anmärkningar, vidare yttrat, att af ett i berättelsen intaget utdrag ur Rikets Ständers underdåniga skrifvelse den 12 Maj 1841, angående åtskilliga med statsregleringen gemenskap egande allmänna frågor, framginge, att besparingarne i intet fall finge komma i fråga att begagnas till bestridande af årliga löner eller arvoden, och att med dylika svårligen kunde förstås andra än sådana, som utgå två eller flera år efter hvarandra.

Arméförvaltningen, som har att, å civila departementet, öfver berörda anmärkningar sig utlåta, får i anledning af den förstnämnda anmärkningen, eller den, som afser utbetalningarne till garnisonspredikanten, läkaren och klockaren å Karlstens fästning, underdånigst anföra följande.

Under den tid då Karlstens fästning ännu användes såsom straffängelse, utbetaltes från fångvårdsanslaget ifrågavarande på extra stat då uppförda årliga aflöningsbelopp, men sedan, under Mars månad år 1854, den dittills å fästningen inrymda fångpersonal blifvit derifrån förflyttad, samt omförmälda aflöningsmedel derefter ansetts icke vidare böra från fångvårdsanslaget utgå, täcktes Eders Kongl. Maj:t, enligt nådigt bref den 5 September nyssnämnda år, dels medgifva, att bemälde tjenstemän skulle under fortfarande tjensteutöfning vid Karlstens fästning ega att, från nästförutgångna April månads början och intilldess fångar möjligen åter komme att å fästningen förvaras, åtnjuta ifrågavarande aflöningsförmåner, hvilka för året anvisades att utgå från allmänna besparingarne å Fjerde hufvudtiteln, dels ock förklara, att uppå derom skeende anmälan, för hvarje år komme att å nyo bestämmas, huru med utbetalandet af berörda aflöningsmedel borde förfaras; hvarefter, genom särskilda nådiga bref, aflöningen för ofvannämnde tjenstemän blifvit för hvarje påföljande år anvisad, att utgå från Fjerde hufvudtitelns allmänna besparingar.

Enär sålunda, enligt hvad af åberopade nådiga bref af den 5 September 1854 tydligen framgår, anvisandet af ifrågavarande utgift å Fjerde hufvudtitelns allmänna besparingar måste betraktas såsom tillfälligt, samt, för den händelse att fångar framdeles skulle komma att å Karlstens fästning förvaras, utgiften tvifvelsutan å nyo kommer att å fångvårdens stat uppföras, lära samma utgifter icke kunna hänföras till sådana, å hvilka Rikets Ständers af Revisorerne åberopade skrifvelse af den 12 Maj 1841 har afseende.

Vidkommande härefter den af Revisorerne anmärkta utbetalningen af arvode åt batterichefen vid Gotlands nationalbevärings artillerikårs stamtrupp, bör Arméförvaltningen i underdånighet erinra, att de utbetalda medlen endast utgjort ersättning till batterichefen för i följd af passevolansens afskaffande förlorad inkomst och således icke torde kunna i egentlig mening anses utgöra lön eller arvode.

Då den för batterichefen vid artilleristamtruppen å Gotland hittills i stat uppförda aflöning blifvit bestämd med beräkning af vinst för honom å den med Kronan ingångna passevolans, lärer ersättning för denna vinst, när den till följd af passevolansens afskaffande upphört, icke skäligen hafva kunnat batterichefen förvägras.

En sådan ersättning har ock under likartade förhållanden ansetts böra samtlige batteri- och kompanichefer vid öfriga värfvade regementen och kårer, der passevolansen afskaffats, tillkomma, i hvilket afseende särskilda medel för bestridandet af en del af ifrågavarande ersättning blifvit af Riksdagen uppå Eders Kongl Maj:ts framställning beviljade. Till ersättningen åt batterichefen å Gotland hafva deremot några särskilda medel hvarken blifvit af Eders Kongl. Maj:t begärda eller af Riksdagen anvisade, och detta sannolikt af den enkla anledning, att ersättningen med hänseende till beloppets ringhet ansetts lämpligen kunna af uppkommande besparingar bestridas. I öfrigt får Arméförvaltningen härvid endast i underdånighet tillägga, att, då den vid sistlidne riksdag beslutade nya lönereglering för värfvade armén kommer att med 1876 års ingång vinna tillämpning, någon ersättning af ifrågavarande beskaffenhet derefter icke vidare lärer komma att utgå.

Hvad beträffar den tredje af ofvanberörda anmärkningar, eller den om utbetald ersättning till kompanicheferne vid Vermlands fältjägarekår för förlorad passevolansinkomst, torde Arméförvaltningen, till belysande af förhållandet härmed, få i underdånighet erinra om hvad Eders Kongl. Maj:ts nådiga framställningar till Riksdagen och Riksdagens derå meddelade svar i denna fråga innehålla.

Sedan, med år 1870, passevolansen vid dåvarande Vermlands fältjägareregemente upphört, och rekryteringen äfvensom persedelunderhållet vid regementet derefter börjat besörjas direkte för Kronans räkning, ansågos kompanicheferne vid berörda regemente, hvilkas årliga löner å stat blifvit, med afseende å detta befäls inkomst af passevolansen, beräknade till endast 1,200 R:dr för dem hvardera, böra komma i åtnjutande af ersättning för den genom passevolansens upphörande sålunda förlorade inkomst, och blef i anledning häraf i den till 1871 års Riksdag aflåtna nådiga propositionen om statsverkets tillstånd och behof föreslaget:

att de för regementets olika behof under år 1871 redan bestämda anslag måtte, utan afseende å hvartderas särskilda ändamål, få af Kongl. Maj:t gemensamt disponeras till bestridande af hithörande utgifter, i enlighet med de förändrade förhållanden, som genom passevolansens upphörande derstädes kunde inträda; samt

att jemväl för år 1872 enahanda anslag måtte oafkortade ställas till Kongl. Maj:ts disposition på nyss angifvet sätt.

Denna nådiga framställning, hvilken af Riksdagen bifölls, var hufvudsakligen föranledd deraf, att, efter passevolansens upphörande, en förändrad reglering af de för ifrågavarande regementes olika behof anvisade anslag blifvit desto mer behöflig, som kompanichefernes löner å stat, på sätt ofvan finnes omförmäldt, vore beräknade med afseende å detta befäls inkomst af passevolansen.

Enligt det vid 1872 års nådiga proposition till Riksdagen, angående statsverkets tillstånd och behof, fogade statsrådsprotokoll öfver landtförsvarsärenden för den 9 Januari nämnda år har Chefen för Landtförsvarsdepartementet då i afseende å Vermlands fältjägareregemente anfört, bland annat, att ordnandet af regementets aflöningsväsende efter passevolansens upphörande derstädes syntes böra till slutlig pröfning företagas först i sammanhang med framdeles förekommande förslag till reglering af hela arméns aflöning. I anledning häraf och i öfverensstämmelse med Departementschefens hemställan behagade Eders Kongl. Maj:t i den nådiga propositionen föreslå, att, i likhet med hvad för år 1872 egde rum, de för regementets olika behof afsedda medel måtte med oförändrade belopp äfven under år 1873 utgå och af Kongl. Maj:t, utan afseende å hvarje belopps särskilda ändamål, gemensamt få disponeras till bestridande af hithörande utgifter i enlighet med de förändrade förhållanden, som af passevolansens upphörande föranleddes; hvilket förslag ock blef af Riksdagen bifallet.

Äfven för år 1874 blef det i riksstaten under rubrik Vermlands fältjägareregemente uppförda anslag till oförändradt belopp bibehållet, i ändamål att lemna bidrag till den ersättning, hvartill kompanicheferne till följd af passevolansens upphörande ansågos berättigade.

Då emellertid anslaget icke lemnade full tillgång till ifrågavarande ersättnings bestridande, samt några särskilda medel för ändamålet icke funnos anvisade, har fyllnaden med Eders Kongl. Maj:ts nådiga tillåtelse utbetalts från Fjerde hufvudtitelns allmänna besparingar, hvarvid så tillgått, att hela den för kompanicheferne bestämda ersättningssumma afförts från allmänna besparingarne, samt att dit i stället ingått de å Fältjägareregementets anslag uppkomna öfverskott.

Ifrågavarande, åt kompanicheferne vid Vermlands fältjägareregemente beviljade ersättning kommer, i likhet med den ofvannämnda för batterichefen vid artilleristamtruppen å Gotland medgifna, att med innevarande år upphöra att utgå.

Stockholm den 10 December 1875.

N. A. VARENIUS.

E. DAHLQUIST. A. E. MALMGREN.

Hjalmar Eklundh.

(Bilaga.)

Transsumt af Kongl. Arméförvaltningens underdåniga utlåtande, i anledning af hvad Riksdagens Revisorer anfört vid granskning af förvaltningens räkenskaper för år 1868.

Sedan Eders Kongl. Maj:t, medelst nådig remiss, behagat infordra Arméförvaltningens underdåniga utlåtande öfver Riksdagens Revisorers berättelse af den 14 nästlidne Oktober om verkställd granskning af statsverkets samt andra af allmänna medel bestående fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1868, får Arméförvaltningen uti nedanstående till Förvaltningens plenihandläggning hörande fråga i underdånighet utlåta sig såsom följer:

Under förmälan, hurusom dels Rikets Ständer vid 1856—1858 årens riksdag, med anledning deraf, att de under Krigskollegii förvaltning stälda kassor och enskilda medel fortfarande blifvit tagna i anspråk för Kollegii aflöning, beslutit att ifrågavarande kassor och fonder då och för framtiden måtte från alla utgifter i berörda hänseende befrias, dels 1867 års Riksdag, sedan Eders Kongl. Maj:t äskat tillökning till aflöning åt en förstärkt revisionspersonal i Arméförvaltningen af 1 revisor och 4 kammarskrifvare med tillsammans 6,200 R:dr, förvägrat denna anslagstillökning, under förklarande, att det revisionsarbete, för hvars förrättande de ifrågastälda befattningarne voro afsedda, borde kunna genom en förändrad arbetsfördelning af den förut varande personalen behörigen fullgöras, hafva Revisorerne anmält, att, utöfver det till ett belopp af 123,700 R:dr om året för Arméförvaltningen af Riksdagen fastställda aflöningsanslag, för revisionsåret blifvit afförda, såsom aflöning till tjenstemän vid detta embetsverk, uti räkenskapen för förenade mötespassevolansfonden en summa af 10,966 R:dr 67 öre och uti redogörelsen för invalidhusfonden ett belopp af 1,200 R:dr, eller tillhopa 12,166 R:dr 67 öre; och hafva Revisorerne ansett sig desto hellre böra härå fästa Riksdagens uppmärksamhet, som uti det belopp, hvilket å den förra fonden anvisats, inginge aflöning med 6,200 R:dr åt förenämnde revisor och 4 kammarskrifvare inom Arméförvaltningen — — —

i första lönegraden, så hade Eders Kongl. Maj:t i sitt den 26 September 1865 aflåtna nådiga bref, angående Arméförvaltningens organisation, förklarat, det Eders Kongl. Maj:t, i betraktande af hvad Kammarrätten i afgifvet underdånigt utlåtande anfört, icke funnit skäl lemna bifall till berörda underdåniga förslag, utan borde den granskning af dylika och andra redogörelser, hvilken då egde rum i Krigskollegium, framdeles verkställas inom Arméförvaltningen; men då den, under iakttagande af berörda förminskning, för Förvaltningen beräknade revisionspersonal möjligen icke blefve fullt tillräcklig för densamma åliggande granskningsgöromåls bestridande, samt således någon tillökning af denna personal kunde komma att erfordras, och detta säkrast kunde bedömas först sedan Arméförvaltningen någon tid varit i verksamhet, hade Eders Kongl. Maj:t tillika åt Förvaltningen öfverlemnat att, när behofvet af en sådan tillökning vore för handen och icke kunde afhjelpas genom revisionsarbetets lämpliga fördelning inom departementena och anlitande af de kamerala tjenstemän, hvilka till en början icke kunde förflyttas till beställning på stat i Arméförvaltningen, utan tills vidare blefve öfvertaliga, dock med tjenstgöringsskyldighet, emot åtnjutande af sina i Krigskollegium egande löneförmåner, till Eders Kongl. Maj:t inkomma med förslag till revisionspersonalens slutliga bestämmande, då Eders Kongl. Maj:t ville låta för sig i nådigt öfvervägande komma, hvilka åtgärder i anledning häraf borde ytterligare vidtagas, och hade i sammanhang härmed Eders Kongl. Maj:t i nåder tillåtit att, sedan af Krigskollegii ordinarie tjenstemän af första och andra graderna å kameralsidan det antal, som Arméförvaltningens stat upptoge, blifvit uti motsvarande grader inom Förvaltningen placerade, Krigskollegii öfverblifvande ordinarie kameraltjenstemän i nämnda grader finge, från 1866 års början och så länge behofvet fordrade, från förenade mötespassevolansfonden åtnjuta sina då innehafvande löner, med förbindelse att, efter Arméförvaltningens vid plenum fattade beslut och lemnade anvisning, dels i mån af inträffande ledigheter i Arméförvaltningens kameralbefattningar tillträda viss sådan befattning på Förvaltningens stat, dels ock emellertid biträda vid göromålen inom embetsverket.

Uti underdånig skrifvelse af den 23 Oktober 1866 hade Arméförvaltningen, jemte anmälan, att de öfvertaliga kamerala tjenstemännen inom första och andra lönegraderna intill nyssnämnda tid, i följd af placering å ordinarie stat i motsvarande grader, förminskats till två tjenstemän i första och en tjensteman i andra graden, på de skäl, som blifvit i berörda underdåniga skrifvelse anförda och finnas i det Eders Kongl. Maj:ts nådiga statsregleringsproposition till 1867 års Riksdag åtföljande statsrådsprotokoll för den 4 Januari samma år intagna, ådagalagt behofvet af revisionspersonalens förstärkning och i sådant afseende i underdånighet föreslagit, att denna personal från och med år 1867 blefve tillökad med nedanstående antal tjenstemän, och att löner för dem till följande belopp måtte varda å stat i nåder anvisade, nemligen:

för artilleridepartementet 1 revisor med årlig lön af	R:dr	2,200: —
„ fortifikationsdepartementet 1 kammarskrifvare med årlig lön af .	„	1,000: —
„ intendentsdepartementet 1 kammarskrifvare med årlig lön af . . .	„	1,000: —
„ civila departementet 2 kammarskrifvare, med anställning den ene i aflöningskontoret och den andre i pensions- och fondförvaltningskontoret, hvardera med årlig lön af 1,000 R:dr	„	2,000: —
tillhopa	R:dr	6,200: —

hvarefter Eders Kongl. Maj:t, enligt nådigt bref den 4 Januari 1867, gifvit Arméförvaltningen tillkänna, det Kongl. Maj:t beslutat att af Riksdagen äska anvisande af

nödiga medel till berörde nya löner, att från och med år 1868 utgå, äfvensom meddelat anvisning å enahanda belopp, att vederbörande för år 1867 tillhandahållas.

Efter det, i enlighet med högstberörda tillkännagifvande, Eders Kongl. Maj:t, i dess till 1867 års Riksdag afgifna nådiga proposition om statsverkets tillstånd och behof, begärt uppförande å Arméförvaltningens aflöningsstat af omförmälda 6,200 R:dr, hade Riksdagen — som funnit skäl för det antagande, att, genom förenkling i arbetssättet, särdeles i afseende på ärendenas beredning, kamrerarne i de särskilda departementen skulle kunna befrias från en mängd dem åliggande bestyr och således dessa tjenstemän blifva i tillfälle öfvertaga andra göromål, i följd hvaraf det revisionsarbete, för hvars förrättande de ifrågastälda befattningarne vore afsedda, borde kunna genom förändrad arbetsfördelning af dåvarande personal behörigen fullgöras — beslutat att det af Eders Kongl. Maj:t för ökad revisionspersonal äskade anslag icke bevilja, hvarom underdånig skrifvelse den 8 Maj 1867 från Riksdagen afgått.

I anledning häraf och sedan Arméförvaltningen i underdånig skrifvelse den 24 September 1867, jemte yttrande öfver den förändrade arbetsfördelning inom Förvaltningens kammarkontor, som Riksdagen sålunda ifrågastält, samt anmälan derom, att de öfvertaliga tjenstemännen förminskats ytterligare till *en*, som varit anställd i första graden, hos Eders Kongl. Maj:t anhållit, att arvodesanslag för år 1868 åt en revisor och fyra kammarskrifvare måtte med 6,200 R:dr varda i nåder anvisadt, hade Eders Kongl. Maj:t, enär Eders Kongl. Maj:t lika med Arméförvaltningen ansett all den förenkling i arbetssättet och ärendenas beredning, som under varande organisation af försvarsväsendet kunnat stå tillsammans med en ordnad och regelbunden förvaltning, hafva genom Eders Kongl. Maj:ts för verket utfärdade instruktion samt den i sammanhang dermed af Arméförvaltningen fastställda arbetsordning blifvit vidtagen, helst, hvad anginge den af Riksdagen ifrågastälda befrielse för kamrerarne från en del dem i och för ärendenas beredning åliggande bestyr, en sådan befrielse desto mindre borde medgifvas, som kamrerarne, hvilkas hufvudsakliga befattning med ärendenas beredning bestode i åliggandet att afgifva utlåtanden öfver vissa mål, som i sådant afseende till dem öfverlemnades, syntes genom sin större erfarenhet och sakkännedom böra framför yngre tjenstemän vara för dylika göromål lämplige, enligt nådigt bref den 5 November 1867, jemte förklarande, att Riksdagens framställning om förändradt arbetssätt för Arméförvaltningen icke för tillfället föranledde till särskild åtgärd, funnit godt, med bifall till hvad Arméförvaltningen föreslagit, för år 1868 i nåder anvisa den till arvoden åt en revisor och fyra kammarskrifvare för samma år erforderliga ofvan uppgifna summa från förenade mötespassevolansfonden, under hvilken summa borde inbegripas det belopp af 1,000 R:dr, som på grund af Kongl. brefvet den 26 September 1865 från berörda fond utginge till en öfvertalig tjensteman i första lönegraden; hvarjemte Eders Kongl. Maj:t ville framdeles, efter det frågan om en förändrad organisation af försvarsväsendet blifvit afgjord, taga i öfvervägande, huruvida någon förändring i afseende å göromålen inom Arméförvaltningen och den derför erforderliga personal möjligen kunde af då inträdande förhållanden påkallas.

Beträffande det belopp af 1,200 R:dr, som för revisionsåret enligt Revisorernes anmälan utgått från invalidhusfonden till aflöning för tjenstemän vid Arméförvaltningen, så får Förvaltningen i underdånighet upplysa, att sedan uti det underdåniga utlåtande, som den genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 28 Februari 1865 nedsatta kommission afgifvit i fråga om f. d. Krigskollegii ombildning till en Arméförvaltning, kommissionen i underdånighet anmält, att tillgångarne icke medgifvit beredande af någon förhöjd aflöning åt Arméförvaltningens advokatfiskal utöfver det på

Krigskollegii stat för advokatfiskalen anvisade belopp, 3,000 R:dr, men att förslag blifvit till Eders Kongl. Maj:t af Kollegium framstäldt om höjande af denne tjenstemans lön till lika belopp som verkets kamrerare, eller 3,500 R:dr, till grund för hvilken framställning Kollegium åberopat dels de med advokatfiskalstjensten förenade högst vigtiga och maktpåliggande göromål, dels billigheten deraf att samma tjenstеman erhölle lika aflöning med kamrerare och dels det förhållande, att advokatfiskalens extra inkomster genom andel i inflytande böter och viten, hvilken andel vid den löneregleringe, som började att tillämpas med år 1858, antagits utgöra 500 R:dr årligen, eller lika med den då bestämda skilnaden emellan advokatfiskalens och kamrerarnes aflöning, under den sedermera förflutna tiden i medeltal icke uppgått till högre belopp än något öfver 200 R:dr årligen och visat en fortgående minskning; kommissionen, i anseende härtill och då dessa förhållanden icke komme att inom Arméförvaltningen undergå någon förändring, samt de advokatfiskalen bestådda tjensteinkomster vore väl knappa, i förhållande till hans ställning och beskaffenheten af de honom tillhörande embetsgöromål, i underdånighet hemstält, att af det arvode, 1,200 R:dr, som årligen utginge till aflöning åt den vid invalidhusfonden anstälde ombudsman och kamrerare, måtte, vid dennes afgång från tjensten och då skeende öfverflyttning af hans åligganden på Arméförvaltningens tjenstemän, få tilläggas advokatfiskalen en årlig aflöningsförhöjning af 500 R:dr, äfvensom kommissionen i sammanhang härmed föreslagit, att återstående 700 R:dr skulle få användas till erforderliga biträden hos Förvaltningen; och hade Eders Kongl. Maj:t, enligt nådiga brefvet angående Arméförvaltningens organisation af den 26 September 1865, ansett, att med pröfningen af berörda underdåniga framställning borde anstå, till dess omförmälda arvode genom dåvarande innehafvarens afgång blefve ledigt.

Sedan Expeditionssekreteraren F. Rythén, som bestridt ifrågavarande ombudsmans- och kamrerarebefattning, år 1866 blifvit, uppå derom gjord underdånig ansökning, från befattningen entledigad, samt Arméförvaltningens advokatfiskal öfvertagit de invalidhusfondens ombudsman tillhörande åligganden, hade Arméförvaltningen, uti sin ofvan åberopade underdåniga skrifvelse af den 23 Oktober nyssnämnda år, anhållit, att Eders Kongl. Maj:t täcktes taga under nådig ompröfning hvad kommissionen i förberörda hänseende föreslagit och hemstält; hvarvid Förvaltningen i underdånighet åberopat de af kommissionen anförda skäl samt derförutan, i fråga om advokatfiskalens aflöning, anfört att denne tjensteman, som intill år 1858, då den nya löneregleringen vidtog, åtnjutit, utom sportler, lika lön å stat med Krigskollegii kamrerare, blifvit i nådig proposition till Rikets Ständer vid 1856—1858 årens riksdag föreslagen till enahanda aflöning som sistnämnde tjenstemän, eller 3,500 R:dr, äfvensom att Rikets Ständer vid 1862—1863 årens riksdag beviljat förhöjning i lönen för advokatfiskalen i Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätt från 3,000 R:dr till 3,500 R:dr, ehuru de med advokatfiskalsbeställningen derstädes förenade sportler vore af mindre tillfällig beskaffenhet och uppginge till vida högre belopp än de extra inkomster, som kunde af Arméförvaltningens advokatfiskal påräknas.

Med anledning häraf hade Eders Kongl. Maj:t, enligt dess förut åberopade nådiga bref af den 4 Januari 1867, bifallit, att utaf den ledigblifna ombudsmans- och kamrerareaflöningen vid invalidhusfonden ett belopp af 500 R:dr skulle tills vidare få utgå såsom löneförhöjning åt Arméförvaltningens advokatfiskal samt medgifvit, att återstående beloppet af ifrågavarande ombudsmans- och kamrerareaflöning finge med 700 R:dr till erforderliga extra biträden hos Förvaltningen tills vidare användas.

Efter denna utredning öfver tillkomsten af de aflönings- och gratifikations-

anslag från förenade mötespassevolansfonden och invalidhusfonden, uppå hvilka Revisorerne fästat Riksdagens uppmärksamhet, öfvergår Arméförvaltningen till besvarande af Revisorernes framställning i denna del.

Härvid torde Arméförvaltningen först, med anledning af 1856—1858 årens Riksdags af Revisorerne åberopade beslut, att de under f. d. Krigskollegium stälda kassor och fonder borde för framtiden från alla utgifter i och för Kollegii aflöning vara befriade, få i underdånighet erinra, att de medelsanvisningar, som gifvit anledning till nämnda beslut, äro väsentligen olika med dem, som meddelats å förenade mötespassevolansfonden och nu blifvit föremål för anmärkning. Bland Krigskollegii aflöningstillgångar ingick nemligen intill år 1858, med hvilket år ny, provisorisk löne-reglering inträdde, ett belopp af icke mindre än 40,986 R:dr, som var anvisadt af fonder och särskilda till Kollegium inflytande medel, hvilken disposition då upphörde, emot det att aflöningen, i den del fonderna och andra tillgångar dertill bidragit, öfverflyttades å statsverket. De å förenade mötespassevolansfonden genom nådiga brefven den 26 September 1865 och 4 Januari 1867 meddelade nu ifrågavarande anslagsanvisningar innefatta deremot dels ersättningar för förut innehafda löner åt dem bland Krigskollegii ordinarie tjenstemän, som vid verkets ombildning befunnits öfvertaliga, hvilka ersättningar för två af dessa tjenstemän understego de förra ordinarie lönernas belopp, dels, i den mån dessa å särskild indragningsstat upptagna ersättningar genom öfvertaliga tjenstemäns inflyttande på ordinarie stat inom Arméförvaltningen upphört, arvoden till de extra ordinarie tjenstemän, som, enligt fastställd arbetsfördelning, skolat i de öfvertaligas ställe deltaga i revisionsarbeten, hvilka icke kunnat af den ordinarie kontorspersonalen medhinnas, sedan förslaget om öfverflyttning af en del bland dessa arbeten till Kammarrätten blifvit ogilladt.

Den slutsats Revisorerne velat draga af 1856—1858 årens Riksdags ofvan berörda beslut lärer i än mindre grad ega tillämplighet på de å invalidhusfonden anvisade arvoden. Redan under den tid denna fond förvaltades af särskild direktion, utgingo från fonden arvoden för en kamrerare och ombudsman och för en vaktmästare, och någon annan förändring i denna arvodesdisposition har, sedan fonden från och med år 1850 till förvaltning af Krigskollegium mottogs och intilldess inneinnehafvaren af ombudsmans- och kamreraretjensten, Expeditionssekreteraren Rythén, år 1866 från tjensten entledigades samt vaktmästaren samma år afskedades, icke inträffat, än att genom Kongl. Maj:ts nådiga bref den 9 September 1853 arvodet för ombudsmannen och kamreraren förhöjdes från 900 R:dr till 1,200 R:dr om året, samt föredraganden i Krigskollegii aflöningsafdelning tillades ett årligt arvode af 300 R:dr. Detta arvode upphörde år 1858 att utgå, hvaremot arvodena för ombudsmannen och vaktmästaren utbetalades fortfarande från invalidhusfonden efter 1856—1858 årens riksdag, och Rikets Ständer ifrågastälde icke arvodesbeloppets indragande eller öfverflyttande på statsverket samt upptogo ej heller denna fond bland de kassor eller andra medel, som icke vidare borde till aflöning för Krigskollegium bidraga.

På sätt här ofvan i underdånighet anmäldt är blefvo vid Krigskollegii ombildning 6 af dess kamerala tjenstemän, nemligen 3 af andra och 3 af första lönegraden, öfvertaliga och borde, så länge behofvet det fordrade, från förenade mötespassevolansfonden åtnjuta sina innehafvande löner. Beloppet af dessa uppgick till 9,600 R:dr om året, och en sådan summa hade, enär dessa tjenstemän lagligen icke kunde gå i mistning af de löner, till hvilka tjenstemännen enligt fullmakter voro berättigade, otvifvelaktigt bort af statsverket årligen gäldas, om icke Eders Kongl. Maj:t i nåder medgifvit lönernas utbetalande från förenade mötespassevolansfonden. Nyssnämnda summa kunde blott minskas i den mån löneinnehafvarne flyttades till ordi-

narie tjenst å Arméförvaltningens stat eller på annat sätt afgingo; men minskningen skedde dock af tillfälliga omständigheter inom de två första åren, så att år 1867 blott en öfvertalig kameraltjensteman i första lönegraden återstod, hvilken tjensteman dock sedermera ingått å Arméförvaltningens stat. Emellertid och då revisionsgöromålen, uti hvilka de öfvertaliga tjenstemännen hvar uti sin grad deltagit, efter dessas afgång eller befordran påkallade biträde af extra tjenstemän, måste aflöning de sistnämnda, jemväl efter den grad, i hvilken deras tjenstgöring anlitades, tillhandahållas. Tillgång till sådan aflöning fans i den besparing, som genom de öfvertaligas afgång uppkommit, och då Arméförvaltningen inskränkt behofvet af revisionsbiträde till blott 1 revisor och 4 kammarskrifvare i stället för öfvertaliga tre andra och tre första gradens tjenstemän, blefvo härigenom de för de öfvertaliga kameraltjenstemännen beräknade 9,600 R:dr nedsatta till 6,200 R:dr, hvarigenom 3,400 R:dr årligen besparades; utgående för öfrigt, såsom förut är nämndt, från förenade mötespassevolansfonden 3,200 R:dr årligen till indragne f. d. sekreteraren i Krigskollegium och f. d. adjutanten i Presidents-expeditionen.

Skulle för öfrigt behörigheten af dessa medelsdispositioner å förenade mötespassevolansfonden, sedan behofvet af densamma sålunda blifvit ådagalagdt, ifrågasättas, får Arméförvaltningen i underdånighet upplysa, dels att Rikets Ständer vid 1840—1841 årens riksdag förklarat att, i händelse den på 15 års tid af rust- och rotehållare vid indelta armén åtagna och från 1830 års början utgångna mötespassevolansafgift till Kronan för manskapets underhåll och sjukvård under möten, marscher och mönstringar skulle med 1841 års början upphöra, Rikets Ständer till Eders Kongl. Maj:ts fria disposition öfverlemnade den af besparingar bildade så kallade nya mötespassevolansfonden att gemensamt med den gamla och 1829 års mötespassevolansfonderna efter Kongl. Maj:ts nådiga godtfinnande användas för behof, hvilka redan af dessa tillgångar fyldes och vidare kunde uppkomma i och för så väl värfvade som indelta arméns vapenöfningar och dermed gemenskap egande utgifter, dels att, sedan mötespassevolansafgiften genom Rikets Ständers beslut och Kongl. Maj:ts nådiga kungörelse den 24 Maj 1841 upphört, Kongl. Maj:t, i sammanhang med beslut om berörda trenne passevolansfonders förenande till en fond, hvaröfver borde upprättas hufvudbok, som vore underkastad Kammarrättens samt Rikets Ständers och deras Revisorers granskning, genom nådigt bref den 24 Juli 1844 förordnat, att den granskningsrätt, som sålunda blifvit Rikets Ständer och deras Revisorer medgifven, icke finge föranleda eller begagnas till inskränkning af Eders Kongl. Maj:ts höga rätt att, enligt Rikets Ständers eget uttryckliga förklarande, om de sammanslagna fondernas användande ändamålsenligt och efter godtfinnande i nåder förordna; och lärer af hvad sålunda upplyst blifvit följa, att den anvisning till löner för indragna tjenstemän och till arvoden för en förstärkt revisionspersonal, Eders Kongl. Maj:t å förenade mötespassevolansfonden meddelat, varit med Eders Kongl. Maj:ts höga rätt fullt öfverensstämmande.

Likaledes torde behörigheten af de utaf Eders Kongl. Maj:t beviljade anslag å invalidhusfonden af 500 R:dr lönetillökning för Arméförvaltningens advokatfiskal och af 700 R:dr för extra biträden inom Förvaltningen desto mindre kunna ifrågasättas, som dessa anslag sammanräknade icke öfverskrida det belopp, som, intilldess ombudsmannen och kamreraren vid fonden afskedades, såsom aflöning till honom utgått och, om icke afskedet mellankommit, bort af honom fortfarande uppbäras; och får, i afseende å behofvet af nämnda tvänne anslag, Arméförvaltningen i underdånighet åberopa hvad här ofvan rörande desamma anfördt blifvit samt, beträffande särskildt anslaget till extra biträden, i underdånighet tillägga, att ett embetsverk

fördeladt i fyra departement, hvartdera med ett vidsträckt förvaltningsområde samt många och olikartade göromål, för hvilkas riktiga och skyndsamma behandling talrikt biträde erfordras, icke kan under nuvarande förhållanden, då antalet extra ordinarier i anseende till försvårade examensprof aftagit och medlen för utkomst inom tekniska inrättningar ökats, sakna ett tillräckligt anslag för biträdenas godtgörande.

Slutligen har Arméförvaltningen ansett sig icke kunna underlåta uttalandet af sin öfvertygelse derom, att större förlust kan staten tillskyndas genom förvaltnings- och revisionsärendens handläggning af en otillräcklig personal, än genom en af en större personal betingad tillökning i aflöningskostnaden, samt att således statens rätt och säkerhet torde vara mera tillgodosedd genom de anmärkta åtgärderna, än om dessa uteblifvit.

Stockholm den 8 December 1870.

G. SANDELS. C. F. LAURÉN. C. H. HÄGERFLYCHT.

V. LANDEGREN. WILHELM CEDERBLAD. GUSTAF FRIIS.

E. DAHLQUIST. C. N. FORSMAN.

C. d'Orchimont.

Vidimeras
Ex officio
Adolf Hessler.

Kongl. Styrelsens för statens jernvägsbyggnader

underdåniga utlåtande öfver Riksdagens Revisorers anmärkningar vid granskning af Styrelsens räkenskaper för år 1873.

Genom nådig remiss af den 22 nästlidne månad har Eders Kongl. Maj:t anbefalt Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader att med anledning af Riksdagens Revisorers berättelse om den innevarande år verkställda granskningen af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873, i hvad densamma rörer statens jernvägsbyggnader, afgifva underdånigt utlåtande; Och får Styrelsen, till åtlydnad deraf, i underdånighet anföra:

Revisorerne hafva angående bokföringssättet vid statens jernvägsbyggnader bemärkt, att några jernvägsdelars anläggningskostnad icke kunde uti de till Revisorerne öfverlemnade böcker för år 1873 återfinnas, äfvensom att en del rörlig materiel, inventarier m. m., som blifvit från Styrelsen

till Styrelsen för statens jernvägstrafik öfverlemnade, icke blifvit i Styrelsens böcker afförda, oaktadt effekterna varit af behöriga reversal med åsatta värden åtföljda; såsom följd af hvilket förfarande det förhållandet förmenats hafva uppstått, att tre uppgifna stambanor icke återfunnes i Styrelsens böcker för 1873, hvarförutom den följda bokföringen benämnts synnerligen vilseledande vid bedömandet af jernvägarnes anläggningskostnad.

De stambanor, för hvilka vid 1873 års början slutligt bokslut ännu icke blifvit upprättadt, och således ensamma kunde vara föremål för bokföring hos Styrelsen för 1873, voro följande sex, nemligen: södra stambanan, sammanbindningsbanan genom Stockholm, nordvestra stambanan Kristinehamn—Arvika, östra stambanan Norrköping—Nässjö, norra stambanan Stockholm—Upsala samt norra stambanan Upsala—Storvik. Dessa delars af de svenska stambanorna anläggningskostnad från början af arbetet derå till och med år 1873 återfinnes såväl i de hufvudböcker för nämnda sex stambanedelar för 1873, som, till åtlydnad af gällande nådig föreskrift i ämnet, vid 1874 års slut öfverlemnades till Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätts granskning, och nu varit föremål äfven för Riksdagens Revisorers granskning, som ock i de generalräkningar öfver stambanorna, som, af Styrelsen bilagda Styrelsens underdåniga skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t af den 30 Juli detta år, angående jernvägsbyggnadsarbetenas fortgång under år 1873, likaledes förelegat Riksdagens Revisorer.

Då således ingen af de stambanor, som 1873 tillhörde Styrelsens förvaltning, är ur Styrelsens böcker utesluten, måste Revisorerne med sin anmärkning afse några särskilda banor eller jernvägsdelar; och torde derföre Styrelsen här böra vidröra ett par förhållanden, äfven om de icke skulle vara af Revisorerne härvidlag åsyftade, nemligen de indelningar af stambanorna, hvilka göras på tekniska grunder, samt de stambanedelar, hvilka hvar efter annan blifva för allmän trafik upplåtna. I sådant hänseende anser Styrelsen sig böra åberopa, att, hvad de förra beträffar, Eders Kongl. Maj:t under den 20 Maj 1864, med anledning af Rikets Ständers i ämnet gjorda framställning, anbefalde upprättandet, på sidan om och utan ändring i det hittills följda räkenskapsföringssätttet — hvarigenom, i öfverensstämmelse med Rikets Ständers underdåniga skrifvelse af den 16 September 1857 och derpå grundade Kongl. brefvet af den 2 derpå följande Oktober, inför Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätt samt Riksdagens Revisorer redovisas icke allenast totalkostnaden för hvarje fullbordad särskild stambana eller såsom sådan betraktad större stambanedel, utan sammanblandning af dem med hvarandra, utan ock under särskilda conti kostnaderna för vid stambanorna förekommande olika slags arbeten och utgifter — af ett särskildt sådant bokslut för hvarje af de afdelningar, hvari en stambana, med iakttagande af de olika kostnader föranledande olika terräng- och andra förhållanden, således på tekniska grunder, kunde och borde indelas; ett bokslut, som till följd af sin natur icke kan afslutas för en stambana förrän densammas räkenskap är till fullo afslutad. Så till exempel är för nordvestra stambanan Laxå—Kristinehamn, i sådant hänseende indelad i tolf afdelningar, sådant bokslut uppgjordt för hvarje af dessa tolf delar. Norra stambanan Stockholm—Upsala är för sådant ändamål indelad i ända till tretio sådana delar. Angående åter de delar af en stambana, som under ett år upplåtas för allmän trafik, kan en viss sådan bansträckas kostnad inhemtas af nyss omhandlade afdelnings bokslut endast då, när gränserna för afdelningar infalla med gränserna för en till allmän trafik öfverlemnad stambanedel, enär vid indelande af en stambana i sådana afdelningar, som ofvan berördt är, hänsyn på intet vis kan tagas hvarken till läget för de blif-

vande stationerna, i vidare mån än att man sökt att, så vidt man kunnat sluta sig till dessa lägen, ställa det så, att icke mera än en station fölle inom en afdelning, ej heller till den ordning, hvari de särskilda stambanedelarne börja att trafikeras; så mycket mera omöjligt, som hvarken det ena eller andra förhållandet kan vara kändt då, när indelningen sker och, före de egentliga arbetenas påbörjande, måste ske. Af det egentliga bokslutet, såsom omfattande den särskilda stambanans totalkostnad såväl för hela banan som för hvarje af dess olika conti, kan således icke inhemtas kostnaden för bandelar i den ordning, som de öppnas för allmän trafik.

Styrelsen får, jemte upplysning att för hvarje gång någon eller några effekter från under byggnad varande stambanor öfverlemnas till färdiga banan, desamma alltid, i enlighet med de handlingar, på hvilka hvarje stambanas räkenskap sig grundar, påföras vederbörande conto, under rubrik antingen "rörlig materiel" eller "till färdiga banans komplettering", hvilka båda conti innefatta alla transaktioner af ifrågavarande slag de båda Styrelserna emellan, och hvarom detaljerade uppgifter finnas i de räkenskaperna för hvarje år bifogade verifikationer och förrådshandlingar; ett förfarande som iakttagits såväl 1873 som alla andra år. Ofvannämnda båda conti uppläggas i hvarje stambanas räkenskap, så snart någon eller några utgifter af det slaget det fordra; hvarefter dessa conti ökas år efter år, allt efter som sådana utgifter förekomma, intilldess stambanans räkenskap afslutas eller icke vidare innehåller utgifter af ifrågavarande slag, då slutsummorna i dessa conti utvisa, till hvilka belopp rörlig materiel och till stambanans utrustning hörande så kallade kompletteringseffekter blifvit till Trafikstyrelsen för den banans räkning öfverlemnade. Vidfogade utdrag, Lit. A—L, ur 1873 års journaler och hufvudböcker för de af Revisorerne ur Trafikstyrelsens hufvudbok framhållna stambanorna, med undantag af för den södra stambanan och norra stambanan Stockholm—Upsala, för hvilka banor sådana utdrag medfölja, för den förra för 1870 och för den senare för 1869, i hvilka års bokslut de ifrågavarande conti afslutades, utvisa de belopp, som såväl från arbetets början till och med år 1873 som under nämnda år blifvit å dessa båda conti utgifna, äfvensom med hvilka effekters värde dessa conti under år 1873 ökats. I saknad af all uppgift angående de rörliga materielen tillhörande effekter och andra inventarier, som, enligt Revisorernes förmenande, skulle hafva, åtföljda af behöriga reversal med åsatta värden, blifvit till Trafikstyrelsen öfverlemnade, utan att i Styrelsens böcker afföras, kan Styrelsen icke i vidare detalj sig derom yttra; likasom Styrelsen naturligtvis icke kan ingå i någon vidare granskning af eller yttrande om de summor för rörlig materiel och inventarier, hvilka, enligt Revisorernes berättelse, skulle hafva blifvit i Trafikstyrelsens böcker upptagna för effekter från Styrelsen bekomna, än att, *om* dessa summor, som *icke* finnas i Styrelsens böcker, skulle hafva den betydelse, som Revisorerne trott sig finna i dem, de icke stämma med verkliga förhållandet. Det af Revisorerne befarade synnerliga vilseledandet vid bedömandet af jernvägarnes ursprungliga anläggningskostnad kan icke ifrågakomma, då ju för under byggnad varande stambana denna kostnad tydligt angifves successivt af hvarje års generalräkning, och, när densamma är till räkenskapen fullt afslutad, till sin slutsiffra af det sista årets generalräkning. Den omständigheten, att nordvestra stambanorna, Laxå—Kristinehamn och Arvika—Norska gränsen, samt östra stambanan Katrineholm—Norrköping till sina värden icke återfinnas i Styrelsens böcker för 1873, kan så mycket mindre vara en följd af den ofvanberörda förmenta ofullständigheten i Styrelsens böcker, som de omständigheterna hafva intet som helst samband med hvarandra. Orsaken är den, att dessa tre stambanor blifvit, på sätt af vederbörande års generalräkningar inhemtas och äfven blifvit af Styrelsen särskildt i underdånighet anmäldt i de till Eders

Kongl. Maj:t afgifna och af Eders Kongl. Maj:t Revisorerne förelagda årsberättelser, till sin räkenskap fullt afslutade, den förstnämnda med år 1869, och de båda sistnämnda med år 1870, hvarefter de, likasom den vestra stambanan, hvaröfver det sista bokslutet hos Styrelsen upprättades med år 1863, ju icke vidare på något sätt tillhöra Styrelsens förvaltning och således icke kunna vara föremål för något bokslut hos Styrelsen, som har att befatta sig med endast den ursprungliga anläggningskostnaden.

Revisorerne hafva derefter framhållit, att enligt Trafikstyrelsens böcker vestra stambanans anläggningskostnad uppginge till 37,504,368 kronor, under det att Styrelsen uppgifvit den vara 37,654,368 kronor.

Denna skilnad måste bero derpå, att i Trafikstyrelsens böcker icke äro upptagna de 150,000 kronor, hvarmed Stockholms stad bidragit till kostnaden för Fatbursjöns fyllande. Skälet till ett sådant uteslutande eger Styrelsen icke att bedöma, men håller troligt att så skett, enär Trafikstyrelsen velat framhålla hvad vestra stambanan kostat staten; men att de äro i Styrelsens bokslut framhållna, såsom skett, beror derpå att Öfversten m. m. Friherre N. Ericson, åt hvilken ledningen af nämnda banas anläggning var i nåder anförtrodd, hade föreskrifvit, att de under åren 1858, 1859, 1860 och 1862 från Stockholms stad för ofvanberörda ändamål skänkta medlen skulle i vestra stambanans räkenskap särskildt uppdebiteras, förmodligen i den afsigt, att den slutliga generalräkningen skulle utvisa hvad vestra stambanan i sin helhet kostat att anlägga. Styrelsen torde här böra i underdånighet upplysa, att, då numera bidrag i penningar till förminskande af expropriationskostnaderna vid stambanornas anläggning från enskilda personer eller kommuner inflyta, sådana bidrag redovisas i vederbörande conto och der bidraga till den ifrågavarande kostnadens förminskande, och således icke på annat sätt förekomma i stambanans generalräkning. Enligt Styrelsens åsigt är det sättet att redovisa de enskilda bidragen det enda rätt antagliga, ty att upptaga dem såsom en direkt inkomst skulle vara i högsta grad vilseledande, enär en i så fall, för rätt bedömande af bidraget, nödvändig jemförelse med de för bidragens utbekommande, ofta genom långvariga rättegångar, gjorda mer eller mindre betydliga utgifter icke allenast erfordrade en ännu mera invecklad räkenskapsföring, utan i många fall äfven vore omöjligt att verkställa. Om, såsom Revisorerne i slutet af ifrågavarande del af sin berättelse framhållit, de enskilda bidragen skulle i en särskild liggare upptagas, så skulle det också ju vara i högsta grad inkonseqvent att deri upptaga endast penningebidragen, utan borde ju då deri också ingå värdet för skänkt jord; men detta värde, huru skulle det kunna beräknas? Huru uppskatta till exempel värdet af de delar af gator och allmänna platser, som Stockholms stad upplåtit för sammanbindningsbanans genom Stockholm anläggning?

För Revisorerne har det velat synas, att bristande uppgifter från Styrelsen den omständigheten borde tillskrifvas, att vestra stambanan icke skulle vara synlig i någon revisionsberättelse efter år 1865, hvaruti den upptoges hafva intill 1863 års utgång kostat R:dr 26,228,663: 23, hvarförutom å ännu icke affördа conti funnes upptaget R:dr 11,421,229: 82, äfvensom å fordringars conto R:dr 4,474: 95.

Jemte det att Styrelsen får i underdånighet fästa Eders Kongl. Maj:ts uppmärksamhet derpå, att uppgiften om å icke affördа conti upptagna R:dr 11,421,229: 82 beror på en missuppfattning af 1863 års generalräkning för vestra stambanan, enär af sistnämnda belopp, hvaruti blifvit mindre riktigt intaget ett belopp af R:dr 100,114, utgörande behållningar vid 1863 års slut, en summa af tillsammans R:dr

11,321,115: 82 blifvit i sjelfva verket uti nämnda generalräkning, härhos i afskrift bifogad, (Lit. M) afförd å de båda conti "fasta från banan oskiljaktiga inventarier" och "till färdiga banans komplettering hörande effekter", får Styrelsen i underdånighet bemöta Revisorernes yttrande om bristande uppgifter från Styrelsen dermed, att, sedan Styrelsen till Trafikstyrelsen öfverlemnat vestra stambanans räkenskap, hvilket skedde med bokslutet för år 1863, Styrelsen icke haft någon som helst befattning med den stambanan, och således intet vidare bokslut deröfver kunnat hos Styrelsen ifrågakomma, oaktadt 1863 års bokslut icke var ett fullständigt afslutadt sådant, enär deri förefinnas icke allenast den af Revisorerne omnämnda fordran å R:dr 4,474: 95, utan äfven ofvanberörda behållningar till värde af R:dr 100,114, som ännu icke hade ingått i vederbörande conti. Generalräkningens slutsumma, R:dr 37,654,368, är dock vestra stambanans verkliga kostnad, sedan nyssberörda fordran blifvit, efter af Eders Kongl. Maj:t lemnadt nådigt tillstånd, afskrifven, och bort ingå på conto "bangårdar med husbyggnader", likasom af de R:dr 100,114, hvilka i generalräkningen äro angifna såsom behållning vid 1863 års slut, R:dr 114 efter afslutad rättegång bort betunga conto "bergsprängning", och R:dr 100,000 påföras conto "expropriationskostnader".

Vidare hafva Revisorerne framhållit en såsom dem synes stor oegentlighet deri, att hela jernvägssträckor öfverlemnades till Trafikstyrelsen och öppnades för allmän trafik, utan att kostnaden för dessa jernvägars anläggning snarast möjligt meddelades den Styrelse, som öfvertagit banan och i dess böcker upptoges.

Förr än en banas räkenskap blifvit så fullständigt afslutad, att inga inkomster eller utgifter för den banan återstå, och samtliga dess skulder och fordringar på ett eller annat sätt upphört att finnas till — ett förhållande som icke kan inträffa förr än åratal efter det banan blifvit till allmän trafik öfverlåten — kan det sista bokslutet öfver den stambanans anläggningskostnad icke afgifvas, och detta alldeles oberoende af storheten eller litenheten af det eller de belopp, som qvarstå såsom hinder derför. Så är förhållandet med den redan år 1864 i sin helhet öppnade södra stambanan. (Det ofvan antydda förhållandet med vestra stambanan var en af särskilda anledningar vidtagen undantagsåtgärd, hvars förnyande så mycket mindre kunnat eller kan ifrågasättas, som Styrelsens åtgärd dervidlag blef af Eders Kongl. Maj:ts och Rikets Kammarrätt högligen ogillad.) För orsakerna till det fördröjda afslutandet af södra stambanans räkenskap är redogjordt i de af Styrelsen för hvarje år till Eders Kongl. Maj:t afgifna underdåniga berättelserna angående jernvägsbyggnadsarbetenas fortgång. Det för det fullständiga afslutandet af södra stambanans räkenskap befintliga sista hindret har först nu bortfallit, så att bokslutet för 1874 kommer att vara det sista för den stambanan. Men allt detta hindrar ingalunda Styrelsen att underrätta Trafikstyrelsen om den slutsumma anläggningskostnad, som bokslutet för hvarje år angifver för de stambanor, hvilkas räkenskap icke kunnat fullständigt afslutas, och ett sådant meddelande har också under föregående åren egt rum. Och Styrelsen vill äfven draga försorg derom, att de underdåniga årsberättelser, som af Styrelsen hvarje år afgifvas, komma att hädanefter åtföljas af en förteckning öfver alla de stambanor, som varit eller äro föremål för Styrelsens verksamhet, med de af boksluten för dem angifna anläggningskostnadssummorna, äfvensom öfver de för deras anläggning beviljade statsanslagen, i likhet med en för 1873 härhos bifogad (Lit. N.). Hvad beträffar den i denna anmärkningspunkt omhandlade summan R:dr 2,391,937: 09, som Revisorerne förmena skulle i båda Styrelsernas böcker förekomma, anhåller Styrelsen i underdånighet att få endast åberopa hvad ofvan blifvit derom anfördt.

Det har äfven fästat Revisorernes uppmärksamhet, att Styrelsen icke skulle för hvart år upptaga de verkliga utgifterna, utan endast dem, som genom afslutade conti syntes hafva utgått, hvaraf en naturlig följd skulle hafva blifvit, att man icke kunde se huru stor kostnad under hvarje år blifvit å statens banor nedlagd.

Styrelsens böcker för hvarje år utvisa tydligt de å hvarje conto från föregående året ingående balanser och samtliga utgifterna å hvarje conto för det året; och i sådant hänseende tillåter Styrelsen sig i underdånighet att påpeka, att Revisorerne, hvad åren 1868 och 1869 för den af dem till exempel tagna södra stambanan angår, i sin berättelse rätteligen anfört utgiftssummorna, nemligen för 1868 R:dr 20,942: 13 och för år 1869 R:dr 122: 91, hvaremot 1870 års generalräkning tydligt angifver den kostnad, som under 1870 blifvit å södra stambanan nedlagd, vara R:dr 67: 14, icke såsom Revisorerne uppgifva R:dr 8,523,936: 78. Den summa af R:dr 8,523,869: 64, som Revisorerne inneslutit i sin berörda för 1870 angifna kostnadssumma, är påtagligen slutsumman af summorna å de båda conti "fasta inventarier" och "kompletteringseffekter," som visserligen, under tydligt uttryckt uppgift att nämnda båda conti äro "hittills balanserade conti," afföres i 1870 års generalräkning, men som, på sätt af södra stambanans böcker och generalräkningar allt ifrån början af dess anläggning inhemtas, efter hand uppvuxit, utan någon utgift på dessa conti efter år 1866. Huru stort det belopp är, som en stambana under ett visst år utgifvit på ett balanseradt conto, skönjes vid jemförelse mellan slutsummorna å det conto't för det året och det nästföregående året. Likasom förhållandet är med de conti, som icke behöfva balanseras, kunde visserligen i generalräkningen för hvarje balanseradt conto utgiftssumman för året å det conto't framträda, men derför behöfdes oundgängligen att under hvarje sådant balanseradt conto utgifterna för de gångna åren inbalanserades för att förökas med årets utgiftssumma, hvilken vidlyftighet, utan att någon fördel derigenom vunnes, då sådant utvisas af conto't i hufvudboken, skulle, enligt Styrelsens åsigt, betaga generalräkningen den summariska egenskap, som en sådan räkning väl bör hafva.

Slutligen hafva Revisorerne framhållit önskvärdheten af en sådan öfverensstämmelse mellan Styrelsens och Trafikstyrelsens bokföringssätt, att man icke blefve vilseledd angående jernvägarnes verkliga anläggsningskostnad, för vinnande af hvilket mål Revisorerne ansett det enklaste vara att Styrelsen förde en hufvudbok, hvari hvarje bana hade sitt särskilda conto och att, då ny bandel eller dertill hörande effekter till Trafikstyrelsen öfverlemnades, värdet för desamma af- och påfördes de båda Styrelserna emellan; hvarförutom, till underlättande af en öfversigt af såväl de för banorna tillgängliga medlen som af deras totala anläggningskostnad, en liggare borde finnas, med å ena sidan anslag och enskilda bidrag samt å den andra kostnadsbeloppen.

Styrelsen torde, med anledning deraf, i underdånighet endast behöfva åberopa hvad af Styrelsen blifvit ofvan anfördt, hvaraf framgår:

att, då af hvarje stambanas generalräkning, som årligen upprättas, inhemtas banans successiva kostnad för hvarje år, såväl den totala som den hvilken belöper på hvarje särskildt conto, intill det sista årets generalräkning, som utvisar slutsummorna i berörda hänseenden, man vid sådant förhållande, med begagnande af de enkla och tydliga uppgifter derom, som generalräkningarne innehålla, icke kan blifva vilseledd vid bedömandet af en banas anläggningskostnad;

att hos Styrelsen hvarje särskild stambana eller såsom sådan betraktad större stambanedel ständigt haft och alltjemt hafver sin särskilda hufvudbok, hvaraf generalräkningen är ett summariskt utdrag;

att, då effekter till banans komplettering eller medel till rörliga materielen öfverlemnas till Trafikstyrelsen, sådant alltid tydligt och otvetydigt framhålles, specificeradt af banans journal, och summariskt af hufvudboken och generalräkningen;

att, då kostnaden för de särskilda bandelarne, som till allmän trafik upplåtas, icke kan ur bokslutet, som omfattar hela banan, utdragas, någon uppgift derom icke kan Trafikstyrelsen meddelas, men att deremot summarisk uppgift om hela banans först successiva och sedermera totala anläggningskostnad, enligt hvarje års bokslut, som redan förut plägat till Trafikstyrelsen öfverlemnas, fortfarande skall bemälda Styrelse tillhandahållas, upptagande icke allenast, såsom hittills brukligt, de stambanor, hvilkas räkenskap ännu icke blifvit afslutad, utan hädanefter äfven dem, hvilka icke vidare tillhöra Styrelsens förvaltning; utan att dock Styrelsen kan på något sätt be-

(Bilagor.)

Litt. A.

Utdrag af Nordvestra stambanans Kristinehamn—Arvika hufvudbok år 1873.

— —
— —

Rörliga

1873.

Januari An Ingående balanskonto . . . . . 1,000,000: —

Summa R:dr 1,000,000: —

— —

Rätt utdraget, intygar
Ex officio:
Karl Söderholm.

Litt. B.

Utdrag af Nordvestra stambanans Kristinehamn—Arvika hufvudbok år 1873.

— —
— —

Till färdiga banans

1873.

Januari An Ingående balanskonto . . . . . 75,382: 16.

Transport 75,382: 16.

stämma det sätt, hvarpå dessa uppgifter af Trafikstyrelsen begagnas och i dess böcker ingå;

att en sådan öfversigt hädanefter äfven skall bifogas Styrelsens underdåniga årsberättelser till Eders Kongl. Maj:t; samt

att de enskilda bidragen, enligt Styrelsens åsigt, icke kunna på annat antagligt sätt redovisas, än att i vederbörande conto bidraga till kostnadens förminskande.

Stockholm den 26 November 1875.

CARL G. BEYER.

Alfred Grandinson.

materielen.

1873.			
December	Per Utgående balanskonto		1,000,000: —
		Summa R:dr	1,000,000: —

komplettering.

1873.			
December	Per Kassakonto		2,100: —
		Transport	2,100: —

	Transport	75,382: 16.
December An Kassakonto		4,838: —
	Summa R:dr	80,220: 16.

Rätt utdraget, intygar

Ex officio:
Karl Söderholm.

Litt. C.

Utdrag af Sammanbindningsbanans genom Stockholm hufvudbok år 1873.

Till färdiga banans

1873.		
Januari An Ingående balanskonto		25,743: 61.
	Summa R:dr	25,743: 61.

Rätt utdraget, intygar

Ex officio:
Karl Söderholm.

Litt. D.

Utdrag af Östra stambanans Norrköping—Nässjö hufvudbok år 1873.

Rörliga

1873.		
Januari An Ingående balanskonto		600,000: —
	Summa R:dr	600,000: —

Rätt utdraget, intygar

Ex officio:
Karl Söderholm.

		Transport	2,100: —
December	Per Utgående balanskonto		78,120: 16.
		Summa R:dr	80,220: 16.

komplettering.

1873.

December	Per Utgående balanskonto		25,743: 61.
		Summa R:dr	25,743: 61

materielen.

1873.

December.	Per Utgående balanskonto		600,000: —
		Summa Rdr	600,000: —

Litt. E.

Utdrag af Östra stambanans Norrköping—Nässjö hufvudbok år 1873.

Till färdiga banans

1873.

Januari	An	Ingående balanskonto	20,729: 02.
December	„	Materialkonto	3,002: —
„	„	Inventariekonto	8,942: 55.
		Summa R:dr	32,673: 57.

Rätt utdraget, intygar

Ex officio:
Karl Söderholm.

Litt. F.

Utdrag af Östra stambanans Norrköping—Nässjö journal år 1873.

Afslutning år 1873.

Materialkonto.

Till färdiga banans komplettering:

1 st.	Telegrafapparat,	Morses;	
6 „	dito	visare-	3,002: —

Inventariekonto.

Till

komplettering.

1873.

December Per Utgående balanskonto . . . . . 32,673: 57.

Summa R:dr 32,673: 57.

Till färdiga banans komplettering:

2	st.	Gasarmar, tvåarmiga;
2	„	Dito trearmiga;
2	„	Dito fyrarmiga;
30	„	Gaskupor af glas;
15	„	Gaslyktor;
10	„	Dito med armar;
3	„	Gasmätare;
7	„	Takhängare;
2	„	Tenderlyktor;
29	„	Väggarmar;
3	„	Dito dubbla;
1	„	Köbildare;
2	„	Tryckpumpar;
1	„	Kaminspis;
2	„	Vattencisterner;
2	„	Stationsur;
26	„	Bänkmadrasser . . . . . 8,942: 55.

Rätt utdraget, intygar

Ex officio:

Karl Söderholm.

Litt. G.

Utdrag af Norra stambanans Upsala—Storvik hufvudbok år 1873.

Rörliga

1873.

December An Kongl. Styrelsen för statens jernvägstrafik . . . . . 600,000: —

Summa R:dr 600,000: —

Rätt utdraget, intygar

Ex officio:
Karl Söderholm.

Litt. H.

Utdrag af Norra stambanans Upsala - Storvik hufvudbok år 1873.

Till färdiga banans

1873.

December An Materialkonto 3,064: 50
„ „ Inventarie- dito 4,482: 99

Summa R:dr 7,547: 49.

Rätt utdraget intygar

Ex officio:
Karl Söderholm.

materielen.

1873.		
December	Per Utgående balanskonto	600,000: —
	Summa R:dr	600,000: —

komplettering.

1873.		
December	Per Utgående balanskonto	7,547: 49.
	Summa R:dr	7,547: 49.

Litt. I.

Utdrag af Norra stambanans Upsala — Storvik journa år 1873.

Afslutning år 1873.

Materialkonto.

Till färdiga banans komplettering:

35 st. Axlar, skottkärr-;
35 „ Hjul, dito;
5 „ Telegrafapparater, visare-;
1 „ Dito Morses;
5 „ Telegraf-åskledare;
35 „ Skottkärrskrof . . . . . 3,064: 50.

Inventariekonto:

Till

Litt. K.

Utdrag af Södra stambanans hufvudbok år 1870.

Andra trafikdistriktet,

1870.

Januari An Ingående balanskonto . . . . . 511,383: 28.

Summa R:dr 511,383: 28.

Till färdiga banans komplettering;

20	st.	Fotogénlampor;	
22	„	Lyktor, perrong-;	
35	„	Båtshakar, brand-;	
2	„	Kassaskåp;	
5	„	Bord, skrif- och telegraf-;	
6	„	Stationsur;	
24	„	Madrasser, bänk-;	
14	„	Anslagstaflor;	
10	„	Stegar, brand-,	
41	„	Skyfflar, ballast-;	
35	„	Spadar;	
40	„	Yxor, hand- och hugg-;	
35	„	Handspett;	
41	„	Rälshammare;	
35	„	Stopphackor af jern	4,482: 99.

Rätt utdraget, intygar

Ex officio:

Karl Söderholm.

kompletteringseffekter.

1870.

December Per Södra stambanans konto . . . . . 511,383: 28.

Summa R:dr 511,383: 28.

Tredje trafikdistriktet,

1870.

Januari	An Ingående balanskonto	1,839,981: 31.
	Summa R:dr	1,839,981: 31.

Rätt utdraget, intygar

Ex officio:
Karl Söderholm.

Litt. L.

Utdrag af Norra stambanans Stockholm – Upsala hufvudbok år 1869.

Till färdiga banans

1869.

Januari	An Ingående balanskonto	433,312: 74.
	Summa R:dr	433,312: 74.

Rätt utdraget, intygar

Ex officio:
Karl Söderholm.

Litt. M.

Afskrift.

Generalräkning för Vestra

Kongl. Statskontoret har för jernvägsarbetenas bedrifvande utbetalt:

för *Vestra stambanan* enligt	1855 års bokslut		1,717,500: —
„	1856 „	d:o	4,152,500: —
„	1857 „	d:o	3,525,000: —
		Transport	9,395,000: —

kompletteringseffekter.

1870.

December	Per Södra stambanans konto	1,839,981: 31.
	Summa R:dr	1,839,981: 31.

komplettering.

1869.

December	Per Norra stambanans konto	433,312: 74.
	Summa R:dr	433,312: 74.

stambanan år 1863.

Arbetskostnaden har utgjort:

för *Vestra stambanan* enligt	1855	års	bokslut	823,392: 70.
„	1856	„	d:o	2,054,143: 05.
„	1857	„	d:o	3,472,042: —
			Transport	6,349,577: 75.

		Transport	9,395,000: —	
för *Vestra stambanan* enligt	1858	års bokslut	5,544,510: 42.	
„	1859	„ d:o	4,764,559: 36.	
„	1860	„ d:o	5,543,804: 15.	
„	1861	„ d:o	5,210,799: 79.	30,458,673: 72.
för *Sammanbindningsbanan Örebro—Hallsberg*				
enligt	1860	års bokslut	149,309: 01.	
„	1861	„ d:o	802,742: 52.	952,051: 53.
för *år 1862*,				
då Sammanbindningsbanan Örebro—Hallsberg blifvit med vestra stambanan sammanlagd, enligt samma års bokslut				5,536,738: 15. 36,947,463: 40.
för *år 1863*,				
genom Kongl. Styrelsen öfver statens jernvägsbyggnader				556,904: 60.
Stockholms stad har till expropriationer m. m. å Södermalm utbetalt				
enligt	1858	års bokslut	30,000: —	
„	1859	„ d:o	60,000: —	
„	1860	„ d:o	30,000: —	
„	1862	„ d:o	30,000: —	150,000: —

Transport 37,654,368: —

	Transport	6,349,577: 75.	
för *Vestra stambanan* enligt 1858 års bokslut		3,566,739: 12.	
„ 1859 „ d:o		3,691,604: 74.	
„ 1860 „ d:o		3,916,510: 49.	
„ 1861 „ d:o		4,010,421: 02.	21,534,853: 12.
för *Sammanbindningsbanan Örebro—Hallsberg*			
enligt 1860 års bokslut		107,708: 31.	
„ 1861 „ d:o		467,001: 34.	574,709: 65.

för *år 1862*,

då Sammanbindningsbanan Örebro—Hallsberg blifvit med Vestra stambanan sammanlagd, enligt samma års bokslut	3,348,776: 59.	25,458,339: 36.

Vestra stambanans arbetskostnad för år 1863 upptages under nedanstående conto:

Tjenstemäns aflöning	55,553: 04.	
Förrådets underhåll	25,948: 61.	
Diverse arbeten	4,680: 53.	
Jordarbeten	13,119: 24.	
Bergsprängning	198: 94.	
Kulvertar och afloppstrummor	192: 16.	
Viadukter och broar	338: 71.	
Väganläggningar i banan	4,896: 02.	
Vägomläggningar	5,375: 95.	
Ballastning	69,883: 77.	
Transport och nedläggning af sleepers och rails samt upphandling af sleepers	2,869: 15.	
Bangårdar med husbyggnader	241,754: 61.	
Stängsel, grindar och bommar	8,114: 34.	
Rörliga materielens första uppsättning	18,718: 62.	
Sjukvården	2,534: 22.	
Helg-, regn- och rastedagar	275: 42.	
Expropriationsomkostnader	235,575: 92.	
Diverse utgifter	18,128: 72.	
Marschkostnadens och kommenderingsbefälets aflöningsconto . .	149: —	
Förvandlingsconto	26,679: 57.	
Vinst- och förlustkonto	9,203: 12.	
Kongl. Styrelsen (förvaltningskostnad)	26,134: 21.	770,323: 87.

Fasta från banan oskiljaktiga inventarier (rails, husbyggnader, signaler och telegrafer m. m.) utgör från arbetets början till dess fullbordande vid 1863 års slut . . . . . 7,512,442: 20.

Transport 33,741,105: 43.

Transport 37,654,368: —

Summa R:dr R:mt 37,654,368: —

Stockholm i Kongl. Styrelsens öfver statens jernvägs-

	Transport	33,741,105: 43.
Till färdiga banans komplettering hörande effekter:		
1:a trafikdistriktet erhållit rörlig materiel och inventarier m. m. till ett belopp af	1,183,358: 93.	
2:a trafikdistriktet dito dito	2,625,314: 69.	3,808,673: 62.
Behållningar vid 1863 års slut:		
Materialier, krut (beroende på rättegång)	114: —	
Lägenheten Liljeholmen	100,000: —	100,114: —
Fordran vid 1863 års slut:		
hos Byggmästaren A. Johansson (beroende på rättegång)		4,474: 96.
	Summa R:dr R:mt	37,654,368: —

byggnader Kammarkontor den 31 December 1864.

Karl Söderholm.

Vidimeras ex officio
Charles Jacobson.

Litt. N.

Förteckning

öfver samtliga stambanorna, med deras anläggningskostnad intill 1873 års slut, äfvensom öfver de för deras anläggning beviljade statsanslagen.

Summa statsanslag.			Enligt bokslut af år	Summa anläggnings-kostnad.	
Kronor.	ö.			Kronor.	ö.
37,504,368	—	Vestra stambanan	1863	37,654,368	—
24,745,632	—	Södra stambanan	1873	24,655,197	66
4,170,000	—	Sammanbindningsbanan genom Stockholm	1873	5,687,505	56
		Nordvestra stambanan:			
5,374,000	—	Laxå—Kristinehamn	1869	4,756,530	—
11,450,000	—	Kristinehamn—Arvika	1873	11,005,473	86
3,870,000	—	Arvika—Norska gränsen	1870	3,154,230	01
		Östra stambanan:			
4,030,000	—	Katrineholm—Norrköping	1870	4,100,327	42
13,170,000	—	Norrköping—Nässjö	1873	8,436,629	81
		Norra stambanan:			
4,672,000	—	Stockholm—Upsala	1873	4,693,733	76
11,130,000	—	Upsala—Storvik	1873	6,505,531	80
120,116,000	—	S u m m a	S u m m a	110,649,527	88

Anm. 1. I ofvanstående summa 4,170,000 kronor, statsanslag för Sammanbindningsbanan genom Stockholm, ingå, utom de af Rikets Ständer och Riksdag beviljade medlen, äfven 300,000 kronor från handels- och sjöfartsfonden.

Anm. 2. I ofvanstående summa 3,870,000 kronor, statsanslag för Nordvestra stambanan Arvika—Norska gränsen, ingå ock 370,000 kronor s. k. vinstmedel å statslånefonden.

Anm. 3. I ofvanstående summor anläggningskostnad äro äfven inneslutna de vid årets slut i de särskilda stambanornas kassor befintliga kontanta tillgångar, nemligen:

i sammanbindningsbanans genom Stockholm kassa	Kr.	1,115: 91.
i nordvestra stambanans Kristinehamn—Arvika kassa	„	2,708: 42.
i östra stambanans Norrköping—Nässjö kassa	„	23,086: 76.
i norra stambanans Stockholm—Upsala kassa	„	1,904: 51.
i norra stambanans Upsala—Storvik kassa	„	985: 07.
Summa	Kr.	29,800: 67.

Stockholm den 26 November 1875.

Alfred Grandinson.

Kongl. Styrelsens för statens jernvägstrafik

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid granskning af Styrelsens räkenskaper för år 1873.

Till underdånig åtlydnad af Eders Kongl. Maj:ts nådiga föreskrift af den 22 i förra månaden, att afgifva utlåtande i anledning af de tvänne anmärkningar, Riksdagens senast församlade Revisorer framstält angående förvaltningen vid statens jernvägstrafik, får Styrelsen underdånigst anföra följande.

Beträffande den förra af de framstälda anmärkningarne, i hvilken Revisorerne "fästa uppmärksamheten å det centralisationssystem, som under senare åren tyckes gjort sig gällande" torde Styrelsen så mycket hellre få hänvisa till hvad hon i memorial af den 18 Oktober detta år, rörande förslag till förnyad instruktion för Styrelsen, i omförmälda hänseendet redan andragit, som syftet af Revisorernes anmärkning i hufvudsak öfverensstämmer med de af Styrelsen i nämnda memorial uttalade åsigter. Revisorernes här ofvan anförda yttrande gifver dock anledning till den underdåniga erinran, att det ej är under senare åren, som det öfverklagade centraliseringssystemet gjort sig gällande, men att detta system daterar sig från den tid då, till följd af Riksdagens vägran att anslå medel till aflöning åt föreslagna distriktschefsembeten, nu varande organisation af förvaltningen infördes, och att det tvärtom förhåller sig så, att centraliseringen i flera hänseenden, till följd af sakernas natur, år för år gjort sig mindre gällande, så att densamma nu mera i flera afseenden yttrar sig såsom en tom formalitet, t. ex. i fråga om den lägre tjenstemannapersonalens antagande, befordran, permittering och afskedande, i hvilka frågor vederbörande afdelningsföreståndares förslag under nu varande förhållanden af Styrelsen utan närmare pröfning godkännas, hvarjemte Styrelsen med hänsyn till Revisorernes uppfattning af innehållet af § 41 i Styrelsens hittills gällande instruktion, nemligen, att detta innehåll icke skulle gifva synnerligt stöd för det nuvarande centralisationssystemet, hvaraf väl torde kunna dragas den slutsatsen, att samma innehåll ej borde utgöra hinder för den af Styrelsen förordade decentralisering, vågar hemställa, huruvida ej den uppfattning är riktigare, hvilken Styrelsen i sitt ofvan åberopade memorial framhållit, och huruvida ej således, derest Eders Kongl. Maj:t nådigst gillar syftet med den i samma memorial af Styrelsen föreslagna ändring af paragrafens innehåll, det blir nödvändigt att gifva ordalagen en annan form än den nuvarande, hvadan Styrelsen vid detta tillfälle anser sig böra underdånigst uttala den förhoppning, att Eders Kongl. Maj:t icke måtte lägga Revisorernes uppfattning till grund för ett afslag å den ändring Styrelsen, till undvikande af för stor centralisering, genom ofta åberopade memorial underställt Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning.

Hvad derefter angår den senare anmärkningen, eller "att arbetstiden inom kontoren vid Centralstyrelsen är allt för kort och tillika ojemnt fördelad kontoren emellan," får Styrelsen upplysa, att ehuru den "allmänna arbetstiden," eller den, under hvilken Styrelsen fordrar sina underordnades närvaro å tjenstelokalerna, icke är fastställd till längre tid än sex timmar, eller från klockan 9 f. m. till klockan 3 e. m.,

så är den verkliga arbetstiden dock vida längre. Vid mil- och kontrollkontoren, hvilka sysselsätta det största antalet tjenstemän, äro arbetena af den art, att vid vissa tider, 3 à 4 gånger i månaden, ett visst qvantum arbete måste vara fullbordadt, och vid dessa tider kräfves också af tjenstemännen ett större arbetsmått för hvarje dag, än som på den så kallade allmänna arbetstiden kan medhinnas. I synnerhet vid kontrollkontoret äro dessa periodvis förekommande arbeten ganska betungande och sysselsätta ofta till sent på qvällarne den härtill använda personal. Vidare måste på annan arbetstid än den allmänna utföras sådana göromål, hvilka eljest skolat verkställas af tillfälligtvis förflyttade, permitterade eller sjuke tjenstemän, eller af dem, som ur tjenst afgått, utan att hafva blifvit med nya ersatta, äfvensom sådana göromål, hvilka innefatta särskilda utredningar, påkallade för kontrollerande eller statistiska ändamål. Slutligen må nämnas, att å milkontoret utföras en del arbeten på ackord, och att äfven för dessa arbeten annan arbetstid är afsedd än den allmänna. Enligt verkställda beräkningar utgör sålunda medelarbetstiden för en kontorsskrifvare å milkontoret $7^1/_2$ timmar dagligen och å kontrollkontoret 8 à $8^1/_2$ timmar, hvilka arbetstider, i betraktande af arbetenas ansträngande art, Styrelsen för sin del anser omöjligen kunna ökas.

Vid statistiska kontoret liqvideras arbetena dels på grund af ackord, dels efter arbetstimme, men tjenstemännens skyldighet att närvara under den af Styrelsen fastställda allmänna arbetstid qvarstår dock. I fråga om detta kontor torde Styrelsen sålunda ej behöfva ingå i någon vidare förklaring rörande arbetstidens längd.

Hvad angår kammar- och revisionskontoren gäller samma lag som för öfriga, eller att, med iakttagande af den allmänna arbetstiden, arbeta äfven på andra tider, då sådant för fullbordande af viss arbetsqvantitet är nödigt. Medelarbetstiden vid dessa kontor är kortare än vid ofvan omförmälda, men torde i afseende å längd vara fullt jemförlig med den vid samma slags kontor inom andra statens verk och inrättningar brukliga.

Hufvudkassakontoret är för utbetalningar och inkasseringar öppet mellan klockan 10 f. m. och 2 e. m. Så väl före som efter denna tid måste dock kassören vara å kontoret närvarande, så väl för ordnandet af sin egen redovisning, som för nödig förbindelse med kammarkontoret, från hvilket senare kassakontrollen utöfvas, men i öfrigt äro inga bestämda timmar föreskrifna för hufvudkassörens närvaro.

Uppbördskassörens arbetstider måste helt och hållet rättas efter de tider, då uppbörden skall uppräknas och insättningarne deraf i Riksbanken skola ske.

Registratorskontoret är för allmänheten öppet mellan klockan 10 f. m. och 2 e. m. Men då registratorn, förutom de inom andra statens verk för dylik tjensteman föreskrifna skyldigheter, äfven har den att expediera Styrelsens utgående skrifvelser, nödgas han så väl före som efter nyss omförmälda tid vara å kontoret närvarande, så att handlingar kunna till Styrelsen inlemnas vanligen från klockan half 10 f. m. till kl. 3 e. m. För fullgörande af sina skyldigheter i öfrigt har registratorn, då Styrelsen icke annorlunda bestämt, frihet att välja sina arbetstimmar.

Hvad slutligen kansliet vidkommer, torde lätteligen inses, att arbetstiderna derstädes icke kunna vara så regelbundna som vid andra kontor, äfvensom att arbeten der förekomma, hvilka utan olägenhet kunna utföras i den arbetandes bostad. Den allmänna arbetstiden på kansliet är dock ungefär densamma som vid öfriga kontor, men vederbörande äro naturligtvis skyldiga att på hvilken tid som helst, äfven utom de så kallade kanslitimmarne, fullgöra föresatta arbeten.

Slutligen får Styrelsen upplysa, att hon vid bestämmandet af arbetstiden utgått från grundsatsen: kort tid, strängt arbete. Efter sex timmars trägen syssel-

sättning med göromål, hvilka kräfva så mycken uppmärksamhet, men äro så enformiga, som de vid mil- och kontrollkontoren, är tjenstemannens bästa arbetskraft för dagen redan tillgodogjord. Kommer nu till denna arbetstid, såsom brukligt är, ytterligare några timmars arbete på eftermiddagen, så har, för flertalet åtminstone, arbetskraften derefter så pass förminskats, att ett vidare utkräfvande deraf skulle framkalla vanan att arbeta långsamt och med olust. För den med ett större mått af arbetskraft utrustade saknas emellertid icke tillfällen till ytterligare sysselsättning mot särskild godtgörelse.

Stockholm den 5 November 1875.

C. O. TROILIUS.

C. Limnell.

Styrelsens för Ultuna landtbruksinstitut

underdåniga utlåtande i anledning af hvad Riksdagens Revisorer yttrat vid granskning af institutets räkenskaper för år 1873.

Med anledning af infordradt underdånigt yttrande rörande en af Riksdagens Revisorer gjord anmärkning med hänsyn till att hvarken af räkenskaperna eller af den berättelse, Styrelsen afgifvit, kunnat utrönas, huruvida bland institutets elever någon eller några varit utländingar, får Styrelsen i underdånighet anföra, att bland de 50 elever, som uti Revisorernes berättelse om den år 1875 verkställda granskning af statsverkets räkenskaper m. m. omtalas, har visserligen varit en utländing, nemligen finnen A. G. Wasastjerna; men då denne inkommit till institutet på hösten 1872 och lemnat detsamma i Oktober 1874, således före den tid, då Styrelsen den 3 November samma år afgaf underdånigt utlåtande i detta ämne, har Styrelsen icke ansett sig böra i den sist afgifna berättelsen omnämna honom. En senare till elev antagen finne, Herr V. A. Favorin, kommer att uti näst afgifvande berättelse omnämnas.

Ultuna den 6 November 1875.

Å Ultuna landtbruksinstituts vägnar:

A. HAMILTON.

F. G. Norström.

Kongl. Förvaltningens af sjöärendena

underdåniga utlåtande angående Riksdagens Revisorers anmärkning vid Förvaltningens räkenskaper för år 1873.

Genom nådig remiss den 22 sistlidne Oktober har Eders Kongl. Maj:t anbefalt Förvaltningen af sjöärendena afgifva underdånigt utlåtande öfver den uti Riksdagens innevarande år församlade Revisorers berättelse, angående granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873, framställda anmärkning, att 97,646 riksdaler 26 öre, utgörande, enligt reversal, influtna medel till titeln: "ersättning till spanmålsupphandlings- och bagerikostnader," blifvit till Femte hufvudtitelns allmänna besparingar öfverförda i stället för att komma anslaget till spanmålsupphandlings- och bagerikostnader till godo; och får Förvaltningen till åtlydnad häraf i underdånighet anföra följande.

Förenämnda ersättningsbelopp har icke, på sätt stationens reversal innehåller, tillhört titeln "spanmålsupphandlings- och bagerikostnader" utan fonden „influtne medel till uppköp af spanmål", hvilken fond Kongl. Maj:t egt att efter godtfinnande disponera. Vid 1873 års slut upphörde denna fond i följd af det för Förvaltningen anbefalda nya bokföringssättet, och behållningen derå öfverfördes till samma titel, hvarå de öfriga behållningar bokföras, hvilka af Kongl. Maj:t disponeras. Titeln spanmålsupphandlings- och bagerikostnader blef från och med år 1874, också i följd af omförmälda förändrade bokföringssätt, blott en titel för bageripersonalens aflöning, hvilken derifrån utgått till anslagets hela belopp. Att å detta anslag uppföra ifrågavarande 97,646 riksdaler 26 öre skulle vid sådant förhållande hafva varit utan ändamål.

Stockholm den 20 December 1875.

R. VON FEILITZEN.

P. O. BÄCKSTRÖM. O. STACKELBERG. JOHN AMÉEN.

Referent.

J. A. Nelander.

Styrelsens för Alnarps landtbruksinstitut

underdåniga utlåtande öfver åtskilliga af Riksdagens Revisorers besök vid institutet föranledda erinringar.

Sedan, genom nådig remiss af den 22 sistlidne Oktober, Styrelsen för Alnarps landtbruksinstitut erhållit befallning att i underdånighet sig utlåta i anledning af de brister, som den afdelning af Riksdagens innevarande år församlade Revisorer, hvilka besökt Alnarp, anmärkt såsom nödiga att afhjelpa, derest institutet skall på ett fullt tillfredsställande sätt uppfylla sitt ändamål, och hvilka brister voro,

"att ladubyggnaderna icke för närvarande rymma mer än omkring en fjerdedel af den vid institutet i vanliga år inhöstade gröda,

"att jemväl tillräckligt utrymme till förvaring under tak af institutets redskap saknas, och

"att derstädes ej finnes någon agrikultur-kemisk försöksstation, hvarest flera för landets jordbruk vigtiga praktiska frågor borde ej mindre till vinst för undervisningen än till allmänt gagn för Sveriges jordbruk erhålla sin lösning;"

så får, till fullgörandet häraf, Styrelsen, i allo erkännande riktigheten af de gjorda anmärkningarne och nogsamt erfarande att sagda brister göra sig vid institutet kännbara, i underdånighet anföra följande.

I den framställning om anslag till institutet, som af Styrelsen i underdånighet afläts den 28 Juli 1862, framhölls äfven vigten af att en försöksstation anlades vid Alnarp, och begärdes dertill ett årligt anslag af 4,500 riksdaler, samt till organisationskostnad en gång för alla 13,000 riksdaler. Men under det att Styrelsen med tacksamhet såg sin framställning om anslag till sjelfva institutet medföra en önskad påföljd, blef detta deremot icke förhållandet med de till försöksstationen begärda anslagen, och det blef derföre för Styrelsen intet annat öfrigt, än att afvakta den tid, då erfarenheten visat det stora behofvet af att vårt land egde en agrikultur-kemisk försöksstation, som i trogen förening och vexelverkan med en större ekonomi, stödd af och sjelf understödjande densamma, kunde, på sätt Styrelsen i sin åberopade skrifvelse i underdånighet anfört, företrädesvis söka att finna lösningen af de frågor, som för vårt jordbruks utveckling äro af den största betydelse, och i hvilket hänseende mycket återstår att göra.

Denna tid torde nu vara inne. De försöksstationer som finnas hafva icke lyckats i sina uppgifter, och på grund af de framställningar som af hushållningssällskapens ombud blifvit gjorda, är hela denna institution nu under en ifrågasatt omorganisation. Styrelsen för Alnarps landtbruksinstitut anhåller, enär den knappa tiden nu ej medgifver att utarbeta en fullständig plan för försöksstationen med ty åtföljande ritningar och kostnadsförslag, att till nästkommande höst få i underdånighet inkomma med ny framställning i ämnet och att sålunda söka att få bristen på en försöksstation vid institutet afhjelpt.

Hvad saknaden af nödiga ladubyggnader och redskapshus vidkommer, så anhåller Styrelsen att i underdånighet få anföra, att i den åberopade skifvelsen, af den 28

Juli 1862, omförmäldes hurusom, utom då anförda ekonomibyggnader, till hvilka anslag söktes och sedermera äfven erhölls, en mejeribyggnad med snaraste vore af behofvet påkallad. Styrelsen, som ogerna velat betunga statsverket med utgifter, som institutet sjelft med egna medel kunnat åstadkomma, har icke allenast sedan dess *utan anslag* uppfört såväl ett mejeri för 25,735 kronor 4 öre, utan ock ett skolhus för 5,887 kronor 67 öre samt ett redskapshus för 2,000 kronor, så att, enligt hvad delegerade af Riksdagens Revisorer äfven behagat anföra, sedan 1871 med institutets medel byggnader blifvit uppförda för ett sammanlagdt belopp af 33,613 kronor 70 öre, hvaraf torde lika mycket framgå, att Styrelsen icke velat onödigtvis begära statsanslag som att hon låtit sig angeläget vara att efter bästa förmåga förse läroverket med de för dess behof nödiga byggnader. Men då, på grund af dessa företag, institutet har ådragit sig en ej obetydlig skuld, hvars afbetalning efter hand visserligen utan svårighet kan verkställas, och då dessutom åbyggnaderna å Alnarps bortarrenderade gods med görligaste första måste ombyggas, och hvartill Styrelsens afsigt icke är att begära statsanslag, så är Styrelsen urståndsatt att för närvarande bekosta uppförande af en ny ladubyggnad vid Alnarp, ehuru Styrelsen måste framhålla dess stora, af delegerade af Riksdagens Revisorer vitsordade behöflighet, och anser det derföre ej allenast på grund af stadgarnes föreskrift, som ålägger Styrelsen "att med omtanka och nit söka befordra institutets ändamål," utan äfven med stöd af att ifrågavarande brister blifva för Riksdagen tillkännagifna på samma gång som förvaltningen af institutet rönt ett för Styrelsen lika kärt som smickrande erkännande, för sin pligt att under denna dag till Eders Kongl. Maj:t inkomna med underdånig framställning om att anslag måtte af stundande Riksdag begäras till uppförandet af en nödig ladubyggnad, hvartill dock lyckligtvis ej så stor summa tages i anspråk som den, hvilken af institutets egna medel under de sista fyra åren blifvit till nybyggnader använd. Då behofvet ytterligare af ett redskapshus icke är större, än att institutet bör tills vidare kunna hjelpa sig med de nu befintliga dylika, så anser sig Styrelsen för närvarande icke böra begära anslag till något redskapshus, under förhoppning att med institutets egna medel kunna framdeles åstadkomma hvad som i detta hänseende då kan befinnas vara erforderligt.

Alnarp den 6 December 1875.

CARL TROLLE. CORFITZ BECK-FRIIS.

P. KOCKUM. C. W. BLOMSTRAND.

Hjalmar Nathorst.

Stuteri-öfverstyrelsens

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid granskning af Styrelsens räkenskaper för år 1873.

Med öfverlemnande af transsumt utaf Riksdagens år 1875 församlade Revisorers berättelse om verkställd granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873, har Eders Kongl. Maj:t anbefalt Stuteri-öfverstyrelsen att, efter vederbörandes hörande, afgifva underdånigt utlåtande i anledning af de i samma transsumt upptagna anmärkningar; och får Stuteri-öfverstyrelsen till åtlydnad häraf, sedan cheferne för Ottenby och Flyinge stuterier med infordrade yttranden till Styrelsen inkommit, underdånigst anföra:

att, enligt hvad chefen för Ottenby stuteri uppgifvit, någon nedsättning i den vid hästauktionerna å Ottenby, på grund af Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 17 April 1868, till auktionsförrättaren utgående provision med sex procent af försäljningssumman icke för den närmaste framtiden kan åstadkommas, då, såsom närlagda tre intyg utvisa, auktionsprovisionen såväl på Öland som närmaste trakten af fasta landet i allmänhet utgår med sex till tio procent; hvartill kommer, att anstånd med redovisningen merendels lemnas betydligt längre än som kan medgifvas vid hästauktionerna å Ottenby, der redovisningen skall ske innan utgången af det år, hvarunder auktionen hållits, eller vanligen innan fyra månader efter auktionen. Då det jemväl inträffat, att betalning för inrop vid hästauktion å Ottenby måst bevakas i konkurs, visar erfarenheten, att indrifvandet af auktionsmedlen äfven varit förenadt med risk. Någon åtgärd för vinnande af ändring i anmärkta afseende torde sålunda icke kunna vidtagas, så framt icke Eders Kongl. Maj:t skulle finna för godt i nåder anbefalla att, derest för Ottenby hästauktioner vederhäftig auktionsförrättare icke skulle kunna erhållas emot ersättning af allenast fyra procent å försäljningssumman, stuteriet för sådan händelse må öfvertaga risken af den förlust, som möjligen kan uppkomma vid auktionsmedlens indrifvande, då någon provision icke behöfver utbetalas, utan endast en mindre godtgörelse tilldelas utroparen och protokollsföranden;

att då, vid hästauktioner å Flyinge, hingstar inropats för Strömsholms hingstdepots räkning, auktionsprovisionen författningsenligt utgått lika väl för dessa som för öfriga å auktion försålda hästar. Anledningen, hvarför sådana för annat stuteri eller depot erforderliga hästar icke före auktionen uttagits, har varit Stuteri-öfverstyrelsens afsigt att till förmån för stuteriet betinga de högsta pris för de försålda hästarne, dervid ock inträffat, att enskilda spekulanter af en eller annan orsak bjudit mycket högre än Styrelsen ansett sig böra betala, till följd hvaraf Styrelsen afstått från köpet. Till förekommande af den i berörda afseende framställda anmärkning vill dock Stuteri-öfverstyrelsen bestämma, att de hästar, som å auktion vid något af stuterierna inropas för statens räkning, skola betraktas såsom återrop, hvarför ingen auktionsprovision betalas, eller, om väderhäftig auktionsförrättare icke på sådana vilkor kan erhållas, att dessa hästar skola utom auktion uttagas;

att någon nedsättning i den auktionsprovision af fyra procent, som utgått vid försäljning af betesrätt å Dahlby- och Räfthagarne, näppeligen borde kunna ifrågasättas, då den i orten vanliga auktionsprovision utgår med sex procent, och betalningsterminerna

i allmänhet äro längre än som vid stuteriet beviljas, samt inroparne af nämnda betesrätt oftast äro mindre jordegare och för stuteriet okända personer, för hvilkas inrop auktionsförrättaren är ansvarig, änskönt liqviden erlägges å stallbokhållarekontoret;

att då, efter det betesrätt å Dalby- och Räfthagarne upplåtits å auktion, årsväxten medgifvit flera kreaturs intagande i dessa hagar, ytterligare betesrätt derå upplåtits under hand, men att den sålunda ofta långt senare försålda betesrätten icke kunnat betinga lika högt pris, som den förut å auktion försålda, ligger i öppen dag, då priset å gräsbete alltid är beroende af den längre eller kortare tid, hvarunder betesrätten begagnas, så att ju senare på sommaren betesrätten upplåtes, desto lägre måste alltid afgiften derför blifva;

att de af gråsten vid Flyinge uppförda stallbyggnader äro, efter nutidens fordringar, alltför trånga och mörka, har redan länge varit insedt. Den ena flygeln, som förr begagnats till ridhus och numera, sedan den blifvit tillbyggd, inrymmer såväl hingststall som ridhus, har likväl blifvit försatt i tidsenligt skick. Andra flygeln, hvilken användes till stostall och fölhus, kan deremot, såsom varande betydligt smalare, endast i viss mån på ett ändamålsenligt sätt ordnas, hufvudsakligen genom större fönsteröppningars upptagande i gråstensmurarne. Sedan likväl Riksdagen medgifvit, att af besparingarne å 1874 års anslag till prisbelönande af hästar ett belopp af 15,000 kronor finge användas såsom bidrag till uppförande vid detta stuteri af ett nytt stostall, så har entreprenadkontrakt om uppförande under år 1876 af ett sådant stall blifvit med vederhäftig byggmästare upprättadt;

att till spiltgolfs och stallgångars beläggning kullersten i alla tider blifvit använd såväl vid Flyinge och Ottenby stuterier som i åtskiliga enskilda stallar inom Skåne, utan att någon olägenhet deraf försports. Att, såsom i de nybyggda stallarne vid Strömsholm, till dylik beläggning använda plansten eller tuktad sten skulle visserligen vara mycket ändamålsenligare, men har, i brist af dertill erforderliga medel, icke kunnat verkställas. Att åter använda plank i denna skoglösa ort skulle föroraaka en ganska dryg underhållskostnad, hvartill kommer, att sådana spiltbottnar på intet sätt äro att föredraga dem af sten, såsom varande de för hästhofvarne helsosammaste;

att, beträffande Revisorernes utalade ovisshet, om fullblodet kunde anses vara passande för landets klimat och förhållanden i öfrigt, Eders Kongl. Maj:t i nådigt bref den 1 November 1872 — med gillande af komiterades i deras underdåniga betänkande angående stuteriväsendet uttalade åsigt, att fullblodet vore nödvändigt för producerande af afvelsdjur med de egenskaper, som böra finnas hos militärhästen samt vagns- och ridhästen, hvilket slags hästar måste ega helt andra former och lynnen än den gröfre verkhästen — anbefalt att såsom hufvudsaklig stam vid stuterierna den engelska fullblodsracen borde, i den mån tillgångarne sådant medgåfve, insättas och sedermera, till undvikande af för nära slägtskapsafvel, i full friskhet bibehållas genom inköp af hingstar från utlandet, i den mån sådant af behofvet påkallades och kunde åstadkommas med uppkomna besparingar samt det särskilda remonteringsanslag, som af Riksdagen kunde blifva beviljadt;

att fullblodshingsten Doberan väl icke kan jemföras med de fullblodshingstar, hvilka i utlandet betinga de högsta pris, men att Styrelsen för sin del ännu icke vågar fälla något bestämdt yttrande om hingstens värde såsom afvelsdjur, enär de efter honom fallna föl ännu icke äro årsgamla; dock är att befara, det Revisorernes sålunda väl tidigt framkastade tvifvelsmål i afseende å hingstens lämplighet kan ingifva allmänheten förutfattad misstro till densamma och sålunda föranleda dertill, att detta ädla djur mindre användes till afvel; samt slutligen

att Revisorernes uträkning, hvarigenom arrendeafgiften för den utarrenderade marken vid Flyinge skulle utgöra allenast något mer än 14 kronor 50 öre tunnlandet, synes grunda sig på det misstag, att arealen af utarrenderad mark upptagits i enlighet med de kontrakt, som voro gällande under det år, revisionsberättelsen omfattar, eller år 1873, men deremot arrendeafgifterna beräknats enligt de arrendekontrakt, som blefvo gällande midfastan år 1874, då till följd af föreskrifterna i Eders Kongl. Maj:ts nådiga bref den 9 November 1871 och den 28 Februari 1873, Walleberg med Slättängen samt Dahlby genom Kammarkollegii försorg utarrenderades på 20 år, dervid af den förut utarrenderade jorden undantogs, från Walleberg 49 tunnland $7^1/_2$ kappland, såsom varande för stuteriet behöfliga, samt från Dahlby 325 tunnland $28^1/_2$ kappland, som öfverlemnats åt Skogsstyrelsen för att afrösas till skogsmark, hvadan sålunda den från midfastan år 1874 utarrenderade jordens areal utgör:

Walleberg med Slättängen	623	tunnland	3	kappland
Dahlby	660	„	$22^2/_8$	„
eller tillhopa	1,283	tunnland	$25^2/_8$	kappland
Af den öfriga till Flyinge stuteri anslagna jord är till Skogsstyrelsen, på sätt ofvan blifvit omförmäldt, öfverlemnad fäladsmark	325	„	$28^1/_8$	„
åt Sandby församling upplåtet till plats för skolhus	1	„	—	„
samt under stuteriets eget bruk:				
tomtplatser, trädgård och vägar 34 tld. 11 kpd.				
ängsmark, en del med surskog 459 „ $16^3/_8$ „				
betesmark, en del skogbeväxt 488 „ $3^6/_8$ „				
torfjord och torplägenheter 97 „ $0^4/_8$ „	1,078	„	$31^5/_8$	„
tillsammans	2,689	tunnland	21	kappland

Då, enligt den af Revisorerne gjorda uträkning, i årligt arrende erlägges 22,357 kronor 16 öre, blifver detta 17 kronor 41 öre för hvarje af ofvanberörda utarrenderade 1,283 tunnland $25^2/_8$ kappland, eller, — om från den utarrenderade arealen, såsom rätteligen bör ske, afräknas 239 tunnland 15 kappland fäladsmark af enahanda beskaffenhet med den, som öfverlemnats till Skogsstyrelsen och ansågs icke kunna lemna högre arrendeafgift än 1 krona tunnlandet — för återstående 1,044 tunnland $10^2/_8$ kappland ett arrende af omkring 21 kronor 18 öre för hvarje tunnland. Att, vid verkställd uppskattning af jordvärdet, maximibeloppet, till hvilket förutvarande arrendatorer tillerkändes optionsrätt vid egendomens förnyade utarrendering, icke ansågs kunna bestämmas högre, torde hafva berott deraf, att de vid Walleberg befintliga och för jordbruket erforderliga byggnader, med undantag endast af två loglängor, tillhöra arrendatorn, äfvensom deraf att å lotterna N:is 2 och 3 af Dahlby ej finnas några åbyggnader.

Den under stuteriets eget bruk varande jord har lemnat en inkomst, beräknad efter 5 års medelmarkegångspris, af 19 kronor för hvarje tunnland äng och 12 kronor för hvarje tunnland betesmark, förutom bete för stuteriets egna kreatur.

Stockholm den 6 December 1875.

F. SANDELS.

Eugène Peyron.

(Bilaga).

På begäran af Herr Hofstallmästaren m. m. Grefve Fr. Posse får jag meddela, att den ersättning, som auktionsförrättare här i orten betinga sig för verkställande af auktioner i förening med ansvarsskyldighet för försäljningssummans indrifning och redovisande inom viss tid, varierar mellan 8, 9 och 10 % af försäljningssumman, äfvensom att tiden, inom hvilken auktionsmedlen skola vara till fullo redovisade, i allmänhet bestämmes till 6 månader efter förfallodagen.

Skällby i Södra Möre härads kronofogdekontor den 22 November 1875.

Paul Runkrantz.

(Bilaga).

På derom gjord begäran intygas, att de personer inom Ölands Södra mot och Gräsgårds härad, som åtaga sig att förrätta auktioner, i allmänhet betinga sig sex procent provision å summan och ett års ansvarsskyldighet efter förfallodagen för auktionssumman.

Bredinge den 18 November 1875.

L. P. Marmolin.
Kronolänsman.

(Bilaga).

Enligt begäran får jag härmed meddela, att auktionsförrättare i orten, om han skall ikläda sig ansvarsskyldighet för de vid auktion gjorda inrop, för närvarande beräknar sex (6) procent provision samt betingar sig i allmänhet nio månaders eller ett års redovisningstid från auktionsdagen, hvilken anståndstid är beroende på beskaffenheten af det gods, som bortauktioneras, i hvilket afseende den längre indrifningstiden erfordras, om utropen äro jemförelsevis flera och inropsummorna små.

Näfra den 20 November 1875.

Carl Leth.

Kongl. Kommerskollegii

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning vid granskning af tekniska elementarskolans i Malmö räkenskaper för år 1873.

Sedan Eders Kongl. Maj:t, med öfverlemnande till Kommerskollegium af transsumt af Riksdagens Revisorers berättelse om den år 1875 verkställda granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873, genom nådig remiss anbefalt Kollegium att, efter vederbörandes hörande, afgifva underdånigt utlåtande i anledning af den, enligt berörda transsumt, af Revisorerne gjorda anmärkning, att, sedan nästlidna års Revisorer vid granskning af tekniska elementarskolans i Malmö räkenskaper anmärkt, att i räkenskapen balanserade inträdesafgifter icke gjorts räntebärande, utan syntes hafva hos kassaförvaltaren innestått, samt skolans direktion i häröfver afgifvet utlåtande anfört, att inträdesafgifterna så väl som öfriga kontanta tillgångar städse blifvit för skolans räkning fruktbargjorda genom förräntande, och räntevinsten förd på "besparade räntors konto" samt redovisad i den räkning öfver skolans tillgångar, som årligen till stadens drätselkammare för behörig granskning öfverlemnades, någon dylik räntevinst icke funnes redovisad i de till Kammarrättens och Revisorernes granskning öfverlemnade räkenskaper,

samt Kollegium, till fullgörande af berörda nådiga befallning, anmodat direktionen för nämnda skola att i anledning af hvad sålunda blifvit anmärkt med sitt, till Eders Kongl. Maj:t ställda underdåniga yttrande till Kollegium inkomma,

har Direktionen uti den till följd häraf till Kollegium insända förklaring i ämnet anfört, dels att den ifrågavarande räntevinsten jemväl för år 1873 blifvit förd på "besparade räntors konto" och redovisad på sätt under föregående år skett, dels ock att direktionen beslutit, att den nämnda ränteinkomsten för framtiden skulle upptagas i den räkning, som årligen inlemnades till Kammarrätten för att af Riksdagens Revisorer granskas, samt att detta redan blifvit i afseende å 1874 års räkenskaper iakttaget.

Med öfverlemnande af förberörda, från direktionen för tekniska elementarskolan i Malmö inkomna förklaring samt återställande af remisshandlingen, får Kollegium i underdånighet anföra, att, då ej mindre den ifrågakomma räntevinsten uppgifvits vara på enahanda sätt som för föregående år skett redovisad, än ock, enligt hvad skolans till Kollegium insända räkenskaper för år 1874 utvisa, ränta å de balanserade inträdesafgifterna blifvit upptagen i sistnämnda, till Kammarrätten öfverlemnade räkenskaper, det anmärkta förhållandet synes icke påkalla någon vidare åtgärd.

Stockholm den 26 November 1875.

C. FR. WÆRN.

S. J. STENBERG.

G. Hegardt.

Direktionens för tekniska elementarskolan
i Malmö underdåniga utlåtande.

Uti skrifvelse af den 5 dennes har Kongl. Kommerskollegium anmodat direktionen för härvarande tekniska elementarskola att inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af den anmärkning, Riksdagens detta år församlade Revisorer funnit skäl framställa emot skolans räkenskaper för år 1873, och får direktionen nu i underdånighet fullgöra detta uppdrag.

Enligt bifogadt transsumt af Herrar Statsrevisorers berättelse angående verkställd granskning af statsverkets jemte derunder hörande fonders tillstånd, Styrelse och förvaltning för ofvannämnda år, hafva Herrar Revisorer anfört:

"Nästlidet års Revisorer hafva vid granskning af tekniska elementarskolans i Malmö räkenskaper anmärkt, att i räkenskapen balanserade inträdesafgifter icke gjorts räntebärande, utan syntes hafva hos kassaförvaltarne innestått. Uti häröfver afgifvet utlåtande har direktionen för nämnda skola anfört, att inträdesafgifterna, såväl som öfriga kontanta tillgångar, städse blifvit för skolans räkning fruktbargjorda genom förräntande, och räntevinsten förd på "besparade räntors konto" samt redovisad uti den räkning öfver skolans tillgångar, som årligen till stadens drätselkammare för behörig granskning öfverlemnas. Då emellertid någon dylik räntevist icke finnes redovisad i den till Kongl. Kammarrättens och Revisorernes granskning öfverlemnade räkenskapen, hafva Revisorerne ansett sig böra detta förhållande anmärka."

Med anledning af hvad sålunda blifvit anmärkt får skoldirektionen i underdånighet anföra, dels att den ifrågavarande räntevinsten jemväl för år 1873 blifvit förd på "besparade räntors konto" och redovisad på sätt under föregående år skett, dels ock att direktionen beslutat, att den nämnda ränteinkomsten för framtiden skall upptagas i den räkning, som årligen inlemnas till Kongl. Kammarrätten för att af Riksdagens Revisorer granskas; och har detta redan blifvit iakttaget vid 1874 års räkenskaper.

Malmö den 22 November 1875.

THEODOR FLENSBURG.

C. G. KRUSE. C. O. RUTH. GEORG CRONQUIST.

C. E. Boman.

Kongl. Statskontorets

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid granskning dels af Stockholms stads kronoräkenskaper och länens landsböcker, dels ock af Civilstatens pensionsinrättnings, Arméns pensionskassas samt Amiralitets krigsmanskassans räkenskaper för år 1873.

Genom nådig remiss har Eders Kongl. Maj:t anbefalt Statskontoret att, i anledning af de uti bilagda 2:ne transsumt af Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse förekommande anmärkningar, inkomma med underdånigt utlåtande; Och får till åtlydnad häraf Statskontoret i underdånighet anföra följande:

I afseende å de landskyrkorna anvisade ränte- och tiondeanslag hafva Revisorerne fästat uppmärksamhet deråt, att, enär jemlikt stadgandet i nådiga förordningen den 23 Juli 1869, innehafvare af sådana anslag vore berättigade att från statsverket undfå ersättning derför efter medelmarkegångspris, men hvarje ränte- eller tiondegifvare njöte fördelen att erlägga lösen för räntan och tionden efter det i samma nådiga förordning bestämda medelvärde, församlingen i sin helhet derigenom komme att, i samma mån medelmarkegångspriset stälde sig högre än medelvärdet, erhålla ett högre ersättningsanslag än hvad de skattskyldige inom församlingen samfäldt utgjorde, samt att, då tiondegifvaren och tiondetagaren i detta fall, efter Revisorernes förmenande, vore att betrakta såsom en och samma person, svårligen något giltigt skäl torde kunna anföras, hvarföre priset skulle sättas lägre, då han lemnade tionden, och högre, då han emottoge samma tionde, samt staten skulle vidkännas skilnaden mellan omsättningsprisen. Då härtill komme, att ersättningsanslagens uträknande efter medelmarksgångspris samt kontrollen deråt föranledde ett årligen återkommande ganska vidlyftigt arbete, enär omkring 1,500 kyrkor åtnjöte dylikt anslag, hafva Revisorerne ansett en sådan ändring i förberörda författning böra vidtagas, att landskyrkornas ersättning för indragna ränte- och tiondeanslag samt oindelt spannmål blefve beräknad efter det i samma författning stadgade omsättningspris med tillagd forsellön.

Jemlikt föreskrift uti Eders Kongl. Maj:ts nådiga cirkulär den 23 Juli 1869, blef samtliga innehafvare af ränte- och tiondeanslag genom af länsstyrelserna utfärdad kungörelse förelagdt att inom tre månader efter kungörelsens uppläsande i kyrkan i den socken, der vederbörande vore mantalsskrifne, hos länsstyrelserna tillkännagifva, om de ville ingå på ersättningsanslagens utbetalande efter fastställdt medelvärde eller icke; och hafva, till följd häraf, några få kyrkostyrelser förklarat sig villiga att emottaga ersättningsanslaget efter det lägre medelvärdet, men de öfriga dels uttryckligen sådant vägrat, dels genom underlåtenheten att yttra sig måst antagas icke heller hafva härpå ingått. Vid sådant förhållande och då ersättningstagarne, utan hvilkas medgifvande den ifrågasatta förändringen icke lärer kunna vidtagas, så nyligen haft tillfälle att i frågan sig yttra, samt några nya förhållanden, som skulle kunna anses

hafva förändrat deras åsigt, som ej antagit det lägre medelvärdet, icke inträffat, synes, ehuru genomförandet af Revisorernes förslag otvifvelaktigt skulle föranleda till mera enkelhet i räkenskaperna och minskadt arbete vid landskontoren, skäl icke förekomma att redan å nyo infordra yttrande i ämnet från vederbörande kyrkostyrelser.

Vidare hafva Revisorerne, vid det förhållandet att, förutom de till Civilstatens Pensionsinrättning, Arméns Pensionskassa och Amiralitets krigsmankassan i riksstaten under Nionde hufvudtiteln uppförda ersättningar för upphörda vakans- och liggetidsbesparingar, för samma ändamål från andra håll årligen anvisades ständiga medelstillgångar, hvilka icke vore i riksstaten synliga, hemstält, huruvida det ej mera öfverensstämde med god ordning och förenklad räkenskapsföring, om samtliga ofvanberörda medelstillgångar sammanfördes såsom anslag under nämnda hufvudtitel, och att således de nu derstädes befintliga anslagssummorna ökades med dem, som härflöte från allmänna besparingarne o. s. v.

För uppkomsten till det af Revisorerne nu anmärkta förhållandet, får Statskontoret härmed i underdånighet redogöra.

Med anledning af Kongl. Maj:ts den 15 November 1850 till Rikets då församlade Ständer gjorda förnyade nådiga framställning om upphörande af de under benämning af vakans- eller förslagsliggetids- samt begrafningshjelps- eller nådårsbesparingar föreskrifna löneinnehållningar samt om uppförande i riksstaten af erforderliga anslag såsom ersättning till vederbörande pensionsinrättningar för dertill anslagna och påräknade inkomster, som genom ifrågavarande löneinnehållningars upphörande skulle förloras och för hvilken ersättning, hvad angick de s. k. vakans- och förslagsliggetidsbesparingarne, i enlighet med de af ej mindre Statskontoret än äfven direktionerna för Arméns pensionskassa och Amiralitets krigsmanskassan i underdånighet afgifna fullständiga uppgifter å medelbeloppet af de besparingar, som för åren 1836—1845 tillfallit Civilstatens pensionskassa och öfriga förbemälda kassor, erfordrades ett anslag af 20,484 R:dr 34 sk. 1 rst. banko årligen, förklarade Rikets Ständer i underdånig skrifvelse af den 13 Augusti 1851, att de väl funno, att de utgifter, hvilka statsverket skulle komma att vidkännas såsom ersättning till pensionskassorna för deras minskade inkomst, till stor del blefve godtgjorda derigenom, att besparingarne å hufvudtitlarne betydligen ökades, men att, då statsverket genom ersättningen till pensionskassorna skulle vidkännas en direkt kostnad af omkring 20,500 R:dr, och den godtgörelse, som derför skulle tillfalla detsamma, komme besparingarne till godo, hvaröfver Kongl. Maj:t egde dispositionsrätt, Rikets Ständer, som dessutom icke varit i tillfälle att på förhand beräkna det belopp, hvartill ifrågavarande tillökningar kunde uppgå, ansågo sig icke böra å stat uppföra förenämnda, utaf Eders Kongl. Maj:t till detta ändamål äskade betydliga belopp, hvaremot Rikets Ständer, jemte medgifvande för sin del, att de vakans- och förslagsliggetids-löneinnehållningar, hvilka dittills, vid inträffade ledigheter, tillfallit Civilstatens pensionskassa, Arméns pensionskassa och Amiralitets krigsmanskassan, måtte upphöra, såsom bidrag till ersättning för den förmån, hvaraf dessa kassor genom förändringen skulle gå i mistning, beviljade ett årligt anslag af 5,000 R:dr banko, att på riksstatens Nionde hufvudtitel uppföras till Kongl. Maj:ts nådiga disposition, *såvida* Eders Kongl. Maj:t funne för godt att af de på

hufvudtitlarne härigenom uppkommande ökade besparingar anvisa de summor, hvilka utöfver dessa 5,000 R:dr erfordrades såsom ersättning åt förenämnda pensionskassor.

Med nådigt bifall till Rikets Ständers ofvanberörda beslut, förordnade Kongl. Maj:t, genom nådigt bref af den 17 September 1851, att de till pensionskassornas godtgörande sålunda anvisade bidrag årligen borde mellan de särskilda kassorna fördelas på det sätt, att

Civilstatens pensionsinrättning deraf erhölle	Banko R:dr	1,497	eller Kronor	2,245:	50.
Arméns pensionskassa	„ „	3,093	„ „	4,639:	50.
Amiralitets krigsmanskassan	„ „	410	„ „	615:	—
	Banko R:dr	5,000	eller Kronor	7,500:	—

hvarjemte Kongl. Maj:t förklarade sig vilja, uppå anmälan och förslag af Statskontoret, vid hvarje års slut meddela nådig föreskrift angående utbetalning från de särskilda hufvudtitlarne af fyllnaden i den ersättning för ofvanberörda löneinnehållningar, som borde för året bemälda pensionsinrättningar tillkomma. Efter vidare skedd utredning i detta afseende förordnade Kongl. Maj:t sedermera, dels genom nådigt bref af den 11 Juni 1853, att Civilstatens pensionsinrättning skulle från och med år 1852 och framgent ega att såsom ersättning för de upphörda vakans- och liggetidsbesparingarne årligen uppbära:

af 2:a hufvudtitelns besparingar	Banko R:dr	1,162	eller Kronor	1,743:	—
„ 4:e dito dito	„ „	215	„ „	322:	50.
„ 6:te dito dito	„ „	2,050	„ „	3,075:	—
„ 7:de dito dito	„ „	873	„ „	1,309:	50.
„ 8:de dito dito	„ „	357	„ „	535:	50.
	Banko R:dr	4,657	eller Kronor	6,985:	50.

förutom denna pensionsinrättnings andel af det statsanslag, Rikets Ständer för samma ändamål anvisat på Nionde hufvudtiteln, dels ock, genom nådiga bref af den 18 Januari och 30 Mars 1853, att till Arméns pensionskassa och Amiralitets krigsmanskassan för samma ändamål skulle utgå, till den förra:

af allmänna besparingarne å Fjerde hufvudtiteln	12,745: 50.
och af anslaget till artilleriet	1,635: —
Kronor	14,380: 50.

och till den senare

af Femte hufvudtitelns allmänna besparingar det belopp, som kunde blifva härför erforderligt och hvilket sedermera anordnats med 1,905 kronor årligen.

Skulle emellertid Riksdagen finna godt att såsom ersättning för berörda anvisningar bevilja motsvarande förhöjning i de ifrågavarande tre pensionsanstalternas å Nionde hufvudtiteln uppförda anslag, komme sådant onekligen att leda till den af Revisorerne med sin framställning åsyftade större enkelhet och reda i räkenskaperna.

Stockholm den 18 November 1875.

O. F. AF SILLÉN.

AUG. HÄGGBLADH. M. NORDLINDH. PER SAMZELIUS.

Föredragande.

C. Kinberg. Gust. Östergren.

(Mynt- och Kontrollverken).

Underdånigt utlåtande af Öfverdirektören för Mynt- och Kontrollverken i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid granskning af Myntverkets räkenskaper för år 1873.

Uti Riksdagens innevarande år församlade Revisorers berättelse angående statsverkets tillstånd m. m. under år 1873 har angående Myntverket blifvit anmärkt:

1:o. Att öfverdirektören. myntmästaren, kamreraren och gravören hafva större boställsvåningar, än behofvet kräfver, hvarföre de anse, att vid inträffande ledighet boställsförmån lätteligen må kunna beredas för en eller flera af de tjenstemän vid Mynt- och Kontrollverken, i hvilkas aflöning en sådan förmån hittills icke ingått.

I det större huset vid Handtverkaregatan har myntmästaren i våningen en trappa upp 9 boningsrum, och på vinden vid husets vestra gafvel 4 små, omkring 7 fot höga, rum; och två trappor upp i samma hus innehar öfverdirektören 10 boningsrum samt vid östra gafveln 3 ungefär likadana rum, som de nyssnämnda vindsrummen. Det må gerna medgifvas, att begge desse tjenstemän begagna ett större antal rum än "behofvet kräfver", men husets byggnadssätt och inredning är sådant, att enhvar, som på stället tager kännedom derom, skall finna det alldeles omöjligt att i våningarne en och två trappor upp bereda drägliga boställen för flera än tvänne tjenstemän, så framt ej hela huset från grunden ombygges, och hvad vindsrummen beträffar vågar jag antaga, att, om Revisorerne sett desamma, de icke skulle velat föreslå dylika kyffen till tjenstemannaboställen. — I huset vid Glasbruksgatan har gravören i nedra eller jordvåningen 6 boningsrum, hvaraf dock det största begagnas till verkstad och inrymmer för yrket behöfliga, Myntverket tillhöriga verkbord, svarfstolar och andra maskiner; i våningen en trappa upp har kamreraren 6 boningsrum, och på vinden har hvardera 2 små och låga rum. Jag kan icke finna dessa boställen vara öfverflödigt stora, och ännu mindre är för mig begripligt, huru man skall i detta hus kunna anordna boställen för flera tjenstemän, än som nu bebo detsamma.

2:o. Revisorerne hafva ansett sig böra fästa Riksdagens uppmärksamhet derå, att af 6,815 kubikfot stenkol, hvarå räkning blifvit utställd, en myntarbetare tillåtits inköpa 33½ kubikfot emot erläggande af samma betalning pr kubikfot, som för Myntverket debiterats, och hafva ansett detta förfarande icke vara med god ordning öfverensstämmande.

Det vore i sanning beklagligt, om det skulle anses stridande emot god ordning, att det tillåtes en arbetare att från ett under aflastning liggande fartyg tillhandla sig ett ringa parti stenkol till det billigare pris, som en större handel betingar, för att bespara honom förlusten af omkring en half arbetsdag för att på en långt aflägsen upplagsplats göra sin lilla upphandling och der emot en långt högre betalning erhålla en kanske mycket sämre vara. Säkert är, att samtlige arbetarne skulle, i motsats till Revisorerne, hafva ansett ett afslag på kamratens begäran såsom en till intet tjenande ogenhet, som kunde berättiga dem att visa mindre villighet i sitt arbete. Om i Revisorernes tanke räkenskapen skulle derpå vinna något i "god ordning", så vore det verkstaden, som efter mitt förmenande komme att i sjelfva verket derpå förlora.

Stockholm den 18 December 1875.

JOACH. ÅKERMAN.

Kongl. Öfver-intendents-embetets

underdåniga memorial i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning vid granskning af bemälda embetes räkenskaper för år 1873.

Vid granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873 hafva Riksdagens Revisorer anmärkt att, ehuru, jemlikt den för Öfver-intendentsembetet utfärdade instruktion, de arbeten, hvilka å Kronans byggnader vore behöfliga, borde, derest icke betydande svårigheter derför uppstode, utföras efter föregången entreprenadauktion, reparationsarbetena i hufvudstaden under revisionsåret emellertid syntes vara verkställda utan sådan auktion, ehuru bland dessa arbeten flera varit af en icke obetydlig omfattning, såsom vid Dramatiska teaterhuset, gamla Bankohuset och Kongl. Kanslihuset, der arbeten blifvit utförda för resp. 37,659 kronor 28 öre, 15,058 kronor 9 öre och 9,275 kronor 25 öre;

Och får, såsom häröfver infordradt utlåtande, Öfver-intendentsembetet underdånigst anföra, hurusom vid samtliga reparationer och ombyggnader vid kronans härvarande hus, deribland äfven de ofvan uppräknade trenne husen, alla sådana arbeten, som lämpligen och utan betydande svårigheter kunnat verkställas efter föregången entreprenadauktion, äfven sålunda blifvit verkställda, enär nemligen snickare-, kakelugnsmakare-, plåtslagare-, målare- och glasmästarearbeten egt rum på grund af priser, hvilka vederbörande spekulanter uppgifvit i anbud, infordrade af Öfver-intendentsembetet genom annonser i allmänna tidningarne, och af hvilka anbud Embetet, för kronans räkning, antagit de lägsta.

Vidkommande åter murarearbeten, hafva dessa verkstälts efter räkning med en af Öfver-intendentsembetet antagen byggmästare, derföre att betydande svårigheter skulle uppstå för öfverlåtande å entreprenad af dylika arbeten, då frågan gäller förändringar och reparationer, som ega rum med användande på en gång af gamla och nya materialier, dervid åtgärder, som böra ifrågakomma att verkställas, först kunna tillförlitligen bedömas sedan rifning skett; kunnande följaktligen i sådana fall ej heller någon noggrannare beskrifning öfver arbetena framläggas för spekulanter i förslag till entreprenadkontrakt.

Hvad särskildt angår de förenämnda trenne husen, har Eders Kongl. Maj:t, med anledning af Direktionens för Eders Kongl. Maj:ts hofkapell och teatrar gjorda framställning, genom nådigt bref den 25 Juni 1873, behagat anbefalla Öfver-intendentsembetet att ofördröjligen låta ombygga Dramatiska teaterns klädlogebyggnad med två våningar klädloger i stället för en, oberäknadt bottenvåning och vind, äfvensom att, i sammanhang dermed, äfven ombygga teaterns kulissmagasin samt ett densamma tillhörigt större skjul under plåttak, hvadan och då, samtidigt med berörda nådiga befallning, de Kongl Teatrarnes sommarferier under två månader inträffade, det blef nödvändigt att med största skyndsamhet och följaktligen utan den tidsutdrägt, som skulle vållats af en entreprenadauktion rörande arbetet i dess helhet, låta, på sätt som skett, verkställa murarearbetena vid nämnda teaterhus genom antagen byggmästare, hvarefter de särskilda handtverksarbetena blifvit på entreprenad, i vanlig ordning, utförda; varande enahanda förfaringssätt af Öfver-intendentsembetet iakttaget jemväl i afseende å gamla Bankohuset och Kanslihuset, å hvilka inga ombyggnader

blifvit verkställda, utan endast förändrings- och reparationsåtgärder, rörande hvilkas skyndsamma utförande Embetet äfven blifvit genom nådiga bref af den 26 Juli 1872 och den 18 Juli 1873 förständigadt.

Stockholm den 7 December 1875.

F. DARDEL.

Aug. Eknarck.

Kongl. Skogsstyrelsens

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers erinringar vid granskning af Styrelsens räkenskaper för år 1873.

Genom nådig remiss den 22 sistlidne Oktober har Eders Kongl. Maj:t täckts infordra Skogsstyrelsens underdåniga utlåtande rörande hvad som i fråga om skogsväsendet blifvit anmärkt i Riksdagens Revisorers berättelse om verkställd granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873; Och får Skogsstyrelsen med anledning deraf, beträffande Revisorernes erinran, att utredning syntes önsklig i fråga om den utsynings- och betesrätt, som åtskilliga boställs- och hemmansinnehafvare åtnjuta, särskildt å kronoparkerna Halle- och Hunneberg, men äfven å andra kronoparker, underdånigst anföra, att Styrelsen redan i meddelade reglementariska bestämmelser om skogsindelning föreskrifvit, att vid indelningsförrättning å allmän skog särskild utredning skall i beskrifningen öfver skogen meddelas rörande de tjenstbarheter, hvarmed skogen i fråga är belastad, huruvida dessa äro grundade på häfd eller resolutioner och i senare fallet hvilka, samt den inverkan å skogen tjenstbarheterna utöfva. I mån som kronoparkerna indelas eller undergå indelningsrevision, vinnes sålunda den af Revisorerne åsyftade utredning, på grund af hvilken Skogsstyrelsen derefter är i tillfälle göra de underdåniga framställningar om upphörande eller aflösande af dessa tjenstbarheter, hvartill omständigheterna föranleda. Dylik utredning pågår för närvarande å, bland andra, kronoparkerna Halle- och Hunneberg, och har Skogsstyrelsen nu vidtagit åtgärd för att i möjligaste mån påskynda de undersökningar, som i här i fråga varande fall erfordras å ej mindre nämnda än äfven öfriga parker, der tjenstbarheter förefinnas.

Vidkommande åter Revisorernes anmärkning, att afverkningsrätt för fem års tid försålts å sju kronoskogar inom Vesternorrlands län, utan att kungörelse om dessa försäljningar varit i Post- och Inrikestidningar införd, så har denna försäljning egt rum endast inom orten i den ordning § 13 af då gällande nådiga utsyningsförordning föreskrifver, med tillämpning jemväl af samma förordnings 18 §; och har, på sätt redan blifvit upplyst i en 1874 års Revisorers berättelse vidfogad tabell, sid. 134 punkt 8, Skogsstyrelsen först vid auktionsanbudens pröfning samt afverkningskontraktets upprättande med i fråga varande försäljning haft befattning.

Stockholm den 16 November 1875.

C. A. T. BJÖRKMAN.

E. G. Sundberg.

Domkapitlets i Skara

underdåniga utlåtande, i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning rörande den för gymnastikundervisningen vid Skara elementarläroverk afsedda byggnad.

Eders Kongl. Maj:t har genom nådig remiss den 22 sistlidne Oktober anbefalt Konsistorium att, efter läroverkskollegii hörande, inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning, att den i och för gymnastikundervisningen vid Skara elementarläroverk afsedda byggnaden befunnes mindre väl underhållen.

Till underdånig åtlydnad häraf får Konsistorium, i likhet med läroverkskollegium — hvars yttrande i underdånighet bifogas — uppgifva, att några väsentligare reparationer å byggnaden icke ansetts lämpliga, alldenstund densamma, som uppfördes för omkring 40 år sedan, i alla fall är till utrymmet allt för otillräcklig för att nu mera kunna motsvara skäliga fordringar.

Redan under år 1873 lät Konsistorium uppgöra ritning med kostnadsförslag till nytt gymnastikhus och ingick till Eders Kongl. Maj:t med underdånig anhållan om tillåtelse att för stiftets byggnadskassas räkning ur emeritikassan upptaga ett lån för uppförandet.

Sedan Eders Kongl. Maj:t genom nådig resolution den 10 Oktober berörda år förklarat, att denna underdåniga ansökan ej kunde för det närvarande bifallas, har frågan, i följd af brist på erforderliga medel, hvilat. Men är Konsistorium betänkt på att så snart sig göra låter till Eders Kongl. Maj:t ingå med underdånig anhållan om beviljande af nödiga medel för uppförandet af ny gymnastikbyggnad härstädes.

Skara Domkapitel den 1 December 1875.

A. F. BECKMAN.

A. F. SONDÉN. J. COLLÉN. N. SALANDER.

C. J. BRODÉN. J. P. LAGERGREN.

Gabr. Söderlind.

(Bilaga.)

Utdrag af protokollet, hållet i läroverkskollegium vid Skara högre elementarläroverk den 13 November 1875.

S. D. § 1. På anmodan af högvördiga Domkapitlet i Skara att, så fort ske kunde, inkomma med yttrande angående af Riksdagens Revisorer gjorda anmärkningar i afseende på gymnastiklokalen vid här varande elementarläroverk, ville läroverkskollegiet andraga, att anledningen, hvarför den nu varande gymnastiklokalen icke

vederbörligen underhållits, är den, att densamma till utrymme är så otillräcklig, att den aldrig kan komma att motsvara sitt ändamål, i det icke ens en efter nutidens fordringar på gymnastikapparelj tjenlig inredning der kan åvägabringas, än mindre de gymnastikafdelningar, som samtidigt måste öfvas, der beqvämligen och utan allt för stor trängsel kunna rymmas. Denna otillräcklighet i afseende på utrymme har af dem, som haft i uppdrag att inspektera gymnastiken vid elementarläroverken, erkänts och anmärkts, och på grund af denna brist har man ansett, att större och kostsammare reparationer på ett hus, som alltid måste blifva oändamålsenligt, vore otillbörliga.

Rätt utdraget styrker

Ex officio:

P. Lagergren,

Rektor vid Skara högre elementarläroverk.

Skara den 15 November 1875.

Kanslersembetets vid Lunds universitet

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers framställning anående lokalerna vid Lunds universitet.

Genom remiss den 22 nästlidne Oktober har Kanslersembetet fått emottaga Eders Kongl. Maj:ts nådiga befallning att, efter vederbörandes hörande, afgifva underdånigt utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers gjorda framställning rörande det alltför knappa utrymmet i Lunds universitets så väl lärosalar som större delen af dess öfriga lokaler.

Kanslersembetet, som, till följd af denna nådiga befallning, infordrat yttrande af Consistorium Academicum Majus, får härmed underdånigst öfverlemna Consistorii till Kanslersembetet den 10 innevarande månad afgifna utlåtande och för egen del i underdånighet vitsorda hvad Consistorium i ämnet anfört.

Stockholm den 30 November 1875.

HENNING HAMILTON.

R. M. Bovallius.

Consistorii Academici i Lund

yttrande.

Till Kanslersembetet för Lunds universitet.

Kanslersembetet har till Consistorii Academici yttrande remitterat en af Riksdagens Revisorer afgifven anmärkning i afseende på Lunds universitet, den nemligen, att dess lokaler till större delen numera ej kunna anses motsvara de med dem afsedda ändamål.

Erkännande anmärkningens befogenhet, får Consistorium vördsammast till sin ursäkt anföra Lunds universitets märkbara brist på tillräckligt många, större och ändamålsenligare undervisningslokaler har icke undgått Consistorium, så mycket mindre som denna brist med hvarje år låtit känna sig mer och mer tryckande och i vissa fall hämmande. Då det emellertid icke varit möjligt att med de knappa medel, som stodo till universitetets eget förfogande, afhjelpa denna stora brist, har Consistorium icke försummat att anhålla om dertill erforderliga statsanslag. Efter tvänne års förberedande öfverläggningar, på det att intet skulle förbises och allt vara väl betänkt, afsändes i slutet af 1874 petitionen om anslag till ett nytt universitetshus. Stode denna byggnad på universitetets tomt, vore de flesta behofven afhulpna: vi skulle ega tillräckligt många och rymliga lärosalar; samlingarne skulle erhålla tjenliga lokaler; och särskildt skulle biblioteket, som nödvändigt behöfver utbreda sig genom alla tre våningarne i det hus, hvarest det är inrymdt, bättre motsvara sitt vigtiga ändamål. Ritningarne till detta föreslagna universitetshus hafva helt nyligen (den 2:dre innevarande månad) återkommit till Consistorium, remitterade från Kanslersembetet med Öfver-intendentsembetets anmärkningar, hvilka Consistorium skall låta sig angeläget vara, så snart ske kan, medelst lämpliga ändringar undanrödja.

Äfvenledes har Consistorium dragit försorg om, att anslag måtte beredas en vigtig vetenskaplig institution, nemligen det kemiska laboratoriet, till en utvidgning, som tillfredsställer nuvarande fordringar och det ständigt växande lärjungeantalet, samt att trenne andra anstalter för undervisning och forskning, det medicinskt-kemiska laboratoriet, den patologiskt-medicinska och den fysiska institutionen, hvilkas verksamhet hämmas af bristande utrymme, måtte genom nybyggnader sättas i tillfälle att för framtiden gagna på ett tidsenligt och kraftigt sätt. Till de båda förra inrättningarne hafva, under den 23 sistlidne Oktober, byggnadsanslag blifvit begärda, hvarjemte behofvet af de tvänne sistnämnda byggnadsföretagen blifvit anmäldt: ritningar och kostnadsförslag dertill förberedas, för att i sin ordning kunna läggas till grund för underdånig anhållan om statsanslag.

Lund den 10 November 1875.

A. TH. LYSANDER.

P. E. GELLERSTEDT.	J. G. AGARDH.	C. J. ASK.
G. BROOMÉ	C. W. BLOMSTRAND.	G. K. HAMILTON.
C. OLBERS.	AXEL MÖLLER.	THEODOR WISÉN.
J. BORELIUS.	PH. HUMBLA.	C. H. UGGLA.
C. T. ODHNER.	C. F. E. BJÖRLING.	M. V. ODENIUS.
JOHAN LANG.		

J. Kreüger.

Stockholms stads Konsistorii

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers framställning angående beskaffenheten af lokalerna vid Stockholms folkskolelärarinne-seminarium.

Genom nådig remiss af den 22 sistlidne Oktober har Konsistorium blifvit i nåder anbefaldt att efter seminarii rektors hörande inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers, enligt transsumt af revisionsberättelsen för år 1873, gjorda framställning angående beskaffenheten af lokalerna vid Stockholms folkskolelärarinne-seminarium.

Till underdånig åtlydnad häraf får Konsistorium härmed öfverlemna det från seminarii rektor infordrade yttrande och för egen del anföra, att Konsistorium så mycket mera instämmer i den af Riksdagens Revisorer gjorda framställning, som seminariilokalernas bristfällighet, otjenlighet och osundhet länge utgjort anledning till bekymmer och föranledt Konsistorium att flera gånger för dessa förhållanden påkalla Eders Kongl. Maj:ts nådiga uppmärksamhet. Senast har sådant skett genom Konsistorii underdåniga framställning af den 21 sistlidne Oktober, hvilken åtföljdes af fullständigt, af Öfver-intendentsembetet tillstyrkt förslag till om- och nybyggnad jemte ritningar, och i hvilken Konsistorium jemväl anhållit om nådig proposition till Riksdagen om beviljande af de till de föreslagna byggnadsarbetena nödiga medel. I likhet med seminarii rektor är Konsistorium förvissadt, att ett genomförande af detta förslag skall afhjelpa de anmärkta olägenheterna, och finner uti Revisorernes nu gjorda framställning endast ytterligare skäl för angelägenheten af skyndsamma och kraftiga åtgärders vidtagande i detta hänseende, så att arbetena, om möjligt, redan under loppet af nästkommande år 1876 kunde taga sin början.

Stockholm i Stadskonsistorium den 2 November 1875.

C. M. FALLENIUS.

FRITH. GRAFSTRÖM. J. G. LUNDBERG.

H. BJÖRNSTRÖM.

A. SJÖDING. PEHR LINDSTÉN.

A. H. Hallin.

Rektors vid Stockholms folkskollärarinnesseminarium underdåniga utlåtande.

I anledning af Riksdagens Revisorers gjorda framställning angående beskaffenheten af lokalerna vid Stockholms folkskollärarinne-seminarium, får jag underdånigst afgifva följande yttrande:

Enär den egendom, N:o 10 vid Björngårdsgatan, i hvilken folkskollärarinneseminarium för närvarande inrymmes, ursprungligen varit en, sannolikt i hast uppförd, kronobränneriinrättning, derefter under flera år stått obegagnad och sedermera tid efter annan blifvit upplåten och apterad för väsentligen olika ändamål, ligger redan uti dessa förhållanden en förklaring, hvarför lokalerna, till plan och anläggning lika litet som med afseende å deras sanitära beskaffenhet, lämpa sig för en läroanstalt af den art, som ett qvinligt seminarium. Svårigheten att vid den tid, då seminariet i Stockholm skulle öppnas, erhålla annan och bättre lokal, samt förhoppningen att, genom de här befintliga byggnadernas reparation, kunna utan allt för stora omkostnader förskaffa läroanstalten nödigt utrymme, torde hafva varit de orsaker, hvilka blefvo bestämmande för ifrågavarande egendoms upplåtande åt det år 1865 nybildade folkskollärarinne-seminariet i hufvudstaden. Emellertid visade det sig snart, att de gamla byggnaderna tidt och ofta måste undergå mer eller mindre väsentliga reparationer för att kunna hållas i någorlunda brukbart skick.

Redan år 1869 anmälde dåvarande seminarii-rektorn, att gymnastiksalens taklag var så bristfälligt, att lokalen icke utan fara för eleverne kunde begagnas, att den var i hög grad besvärad af fukt, samt att flera af läroanstaltens öfriga rum befunno sig i bristfälligt skick. Genom Eders Kongl. Maj:ts nådiga beslut utanordnades 1870 medel för en del, såsom alldeles oundgängliga ansedda, reparationer. Det dröjde emellertid icke mer än två år, förr än nya brister i afseende på åtskilliga byggnader framträdde, hvilket jag ock i skrifvelse till Stockholms stads Konsistorium den 21 Maj 1872 anmälde, dervid yttrande, att "det ändamålsenligaste vore utan tvifvel, att den utmed gamla Prestgårdsgatan löpande byggnaden, i hvilken seminariets större hörsal är belägen, genom nybyggnad förlängdes ned till Fatebursbrunnsgatan, hvarigenom alla de nu befintliga äldre och bofälliga lokalerna kunde såsom obehöfliga undanskaffas. Omkostnaderna härför skulle i längden blifva betydligt mindre, än hvad som tarfvas till årliga reparationer, genom hvilka dock lokalerna aldrig kunna blifva fullt ändamålsenliga och sunda". I anledning häraf aflät Konsistorium underdånig skrifvelse till Eders Kongl. Maj:t, och genom nådigt beslut den 9 Augusti 1872 täcktes Eders Kongl. Maj:t å nyo bevilja medel till de såsom nödvändigast ansedda reparationer å seminariilokalerna. Men äfven denna gång besannades de farhågor man hyst om möjligheten att varaktigt förbättra de gamla bofälliga byggnaderna. På grund häraf och med stöd af föreskriften i 59 och 60 §§ af Eders Kongl. Maj:ts förnyade reglemente för folkskollärare-seminarierna i riket den 1 December 1865, ansåg jag mig böra till Stockholms stads Konsistorium anmäla behofvet af en mera genomgripande förändring af seminariilokalen. Med anledning af denna min i Juni månad 1874 gjorda anmälan, aflät Konsistorium underdånig skrifvelse i ärendet till Eders Kongl. Maj:t, hvarefter, genom nådig remiss den 9 nästlidne April, Konsistorium anbefaldes taga saken i fråga under förnyad ompröfning samt inkomma med fullständigt förslag,

huru de öfverklagade bristerna på ändamålsenligaste sätt och för en icke alltför inskränkt tid skulle kunna afhjelpas. Anmodad att till Konsistorium inkomma med yttrande i anledning af denna Eders Kongl. Maj:ts nådiga remiss, lät jag sakkunnige män företaga en genomgående besigtning af samtliga de till folkskolelärarinneseminariet härstädes upplåtna lokaler, och på grund af denna besigtning hafva ritningar och kostnadsförslag till reparationer och nybyggnad den 15 nästlidne September blifvit af mig till vederbörande Konsistorium insände. Skulle dessa senast uppgjorda, mera omfattande förslag till iståndsättande af seminariets lägenheter vinna Eders Kongl. Maj:ts nådiga gillande och komma till utförande, är jag förvissad att läroanstaltens byggnader både i pedagogiskt och sanitärt hänseende skola blifva fullt tillfredsställande.

Hvad slutligen angår det af Riksdagens Revisorer anmärkta förhållandet med afseende på seminarieelevernes sjuklighet, så är detta ty värr ett faktum, som icke kan förnekas och hvilket jag ock i min senast afgifna årsberättelse uttryckligen framhållit. Att de kalla och fuktiga lärorummen måste anses såsom den förnämligaste orsaken till elevernes sjuklighet, är min fulla öfvertygelse, likasom jag för visso hoppas, att, derest en sundare lokal bereddes läroanstalten, lärjungarnes helsotillstånd derigenom skulle i väsentlig mån förbättras.

Stockholm den 10 November 1875.

Fr. Sandberg.

Kongl. Direktionens öfver Danviks hospital

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid granskning af hospitalets räkenskaper för år 1873.

Öfver de af Riksdagens Revisorer framstälda anmärkningar vid granskningen af Danviks hospitals tillstånd, Styrelse och förvaltning under år 1873 får hospitalets direktion härmed i underdånighet afgifva utlåtande.

angående § 2.

Då åtgärden att ur hospitalets räkenskaper utesluta den inom Stockholms stad belägna hospitalsegendomen, såsom Revisorerne anmärkt, tilläfventyrs ej hvilat på giltig grund, har samma egendom blifvit redan i räkenskapen för år 1874 å nyo upptagen, till samma värde som förut, eller 97,500 kronor. Hospitalets öfriga fastigheter, bestående af hemman och lägenheter på landet, till hvilka hospitalet eger dels både jordegande- och frälserätten, dels endast den senare, hafva hittintills alltid varit endast till namn och storlek, men utan utsatta värden, upptagna i räkenskaperna; och torde någon förändring i detta afseende desto mindre kunna anses behöflig, som nu mera hvart nionde år inlemnas till Statskontoret särskilda uppgifter å alla hemmanens och lägenheternas värden.

angående § 3.

Intill dess med ingången af år 1873 ett nytt bokföringssätt för hospitalets räkenskaper antogs, blefvo, när skogsafverkning till försäljning för hospitalets räkning å något hospitalets hemman verkställes, de för afverkningen förskjutna utgifter likasom ock de för det försålda virket influtna medel upptagna allenast i kassaconto, enär särskilda skogsafverknings- eller skogsförsäljnings-conti då icke fördes.

Under år 1873 verkställes icke någon afverkning, hvadan något conto deröfver för det året icke behöfdes. Deremot skedde försäljning af och medel inflöto för skogsprodukter, som under föregående året blifvit afverkade, likasom ock slutligvid ingick för ett året förut afverkadt och försåldt parti aspvirke, hvilka alla sålunda influtna medel upptogos i ett för år 1873 upplagdt skogsförsäljningsconto; men då af redan antydt skäl detta conto icke kunde börja med någon ingående balans, måste detsamma blifva i formelt hänseende ofullständigt, hvilket för framtiden icke skall behöfva inträffa.

angående § 4.

På erinran från vederbörande skogstjensteman, att å skogen till hospitalets frälse-arrendehemman Bromsby inom Osseby-Garns socken, som är hospitalets bästa skogshemman, funnes en mängd aspträd, hvilka, enär detta trädslags vidare spridande skulle förqväfva den uppväxande barrskogen, borde så snart ske kunde undanskaffas, lät direktionen år 1872 hugga en mängd aspträd, dervid jemväl höggos åtskilliga al- och björkträd af synnerligen dålig beskaffenhet, hvilka alla likaledes borde till skogens bättre vårdande undanrödjas. Egentliga ändamålet med denna afverkning var följaktligen icke att deraf erhålla direkt eller omedelbar penningeinkomst. Emellertid var en del af aspträden af beskaffenhet att förmånligast kunna afyttras såsom tändsticksvirke och såldes fördenskull särskildt till detta ändamål, utgörande 9,965 kubikfot, till pris af 1,195 kronor 80 öre; återstoden af nämnda trädslag, såsom varande murken, svampig eller maskstungen, dugde, liksom skatarne samt de öfriga fälda trädslagen, endast till ved, och denna till och med till stor del af allra sämsta beskaffenhet. Att sådan ved skulle, såld å sjelfva skogen och på ett svårtillgängligare ställe af densamma, derifrån transporten till upplags- och lastageplats var kostsam och besvärlig, betinga ett ringa pris, kunde visserligen förutses, ehuru det ej kunde på förhand beräknas, att detta pris på en eller annan plats möjligen ej skulle ens be äcka huggningskostnaden. Det inträffade ock, såsom Revisorerne anmärkt, att af försålda 540 famnar 202 famnar, till största delen belägna å ett skogsskifte kalladt ön, icke kunde säljas till högre pris än 1 krona 50 öre per famn, som med 25 öre understeg huggningskostnaden, så vida denna kostnad fördelas lika på alla de försålda famnarne, af hvilka de öfriga betingade högre priser, ända till 7 kronor och något deröfver. Att tänka på forsling af denna ved ända till Stockholm, för att här till hospitalets eget behof förbrukas, kunde, äfven om veden varit dertill användbar, hvilket dock ingalunda var förhållandet, ej gerna ifrågakomma, emedan vägens längd — $4\frac{1}{2}$ mil — samt transportens svårigheter och omkostnader i öfrigt utgjorde hinder derför.

Stockholm den 9 December 1875.

F. O. SCHAGER.

Fr. GRANSTRÖM. C. W. NORBIN. Fr. BERGSTRÖM.

ALB. TÖRNQVIST. CARL EDLING.

Carl Schömmeyr.

Kongl. Direktionens öfver Stockholms allmänna barnhus

underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkningar vid granskning af barnhusets räkenskaper för år 1873.

Öfver de af Riksdagens Revisorer gjorda anmärkningar vid granskning af Allmänna barnhusinrättningens i Stockholm räkenskaper för år 1873 får inrättningens Direktion i underdånighet afgifva följande utlåtande.

Vid tre olika sammanträden under år 1873 beslöt Direktionen att för barnhusets räkning inköpa dels Stora Kopparbergs bergslags 5 procent obligationer till belopp af 50,000 kronor och dels Stockholm—Westerås—Bergslagens 5 procent obligationer i två poster till sammanlagdt belopp af 112,000 kronor, alla till pari-kurs. Af de förra äro sedermera obligationer till belopp af 5,000 kronor utlottade, så att endast 45,000 kronor deraf återstå. Båda de omförmälda slagen obligationer äro, enligt Direktionens förmenande, att anses för sådana publika papper, hvilka enligt låne-reglementet få för barnhusets räkning inköpas, när, såsom vid de ifrågavarande tillfällena var fallet, Direktionens samtlige vid sammanträdena närvarande ledamöter äro om obligationernas antaglighet ense; och hvad särskildt de förra, eller bergslagsobligationerna, angår, så innehade barnhuset, såsom ock Revisorerne upplyst, ett betydligt förråd deraf förut, inköpt dels redan åren 1862 och 1863 och dels år 1872, utan att någon af de följande årens Statsrevisioner deremot framstält anmärkning. I afseende å jernvägsobligationerna åter tillåter sig Direktionen erinra, att dessa ansetts så säkra, att Stockholms stadsfullmäktige kunnat genom beslut, som Eders Kongl. Maj:t i nåder fastställt, fråkläda Stockholms kommun ansvarighet för räntans betalande under hela amorteringstiden.

Skulle barnhusinrättningen för sina tiondeanslag taga lösen efter det enligt nådiga förordningen den 23 Juli 1869 föreskrifna omsättningspris eller efter något annat, till siffran bestämdt pris, hvilket i sådant fall antagligen skulle bestämmas för flera år i sender, befarar Direktionen, att inrättningen komme att i längden derpå förlora, och vill fördenskull icke gerna ingå på någon annan betalningsgrund, än den hittills följda, eller hvarje års medelmarkegångspris.

Den barnhuset i 24 § af reglementet tillerkända rätt att få de barn, som inom barnhuset dö, kostnadsfritt begrafna å Adolf Fredriks församlings begrafningsplats, har ej kunnat emot nämnda församling göras gällande, sedan å dess kyrkogård begrafning af lik, enligt nådiga brefvet af den 28 Augusti 1862, ej vidare får ega rum. Af den afgift, 2 kronor för hvarje barns lik, som till församlingens kyrkokassa erlägges, är 1 krona 50 öre beräknad kostnad för likets transport från församlingens grafchor till nya kyrkogården utanför norrtull samt återstående 50 öre kassans behållning, afsedd för underhåll af likvagnar m. m.

Stockholm den 18 November 1875.

F. O. SCHAGER.

FR. GRANSTRÖM. PEHR LINDSTÉN. TH. ANKARSVÄRD.

HUGO FÅHRÆUS. H. HUSBERG.

K. H. Sahlström.

Domprosten C. A. TORÉNS underdåniga utlåtande med anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning vid *Bibelkommissionens* medelsredogörelse för år 1873.

Riksdagens Revisorer hafva, uti sin berättelse om sin under innevarande år verkställda granskning af statsverkets jemte dertill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1873, anmärkt, att af Bibelkommisionens medel till en ledamot af Kommissionen blifvit utbetald ersättning för en resa från och till Upsala, utan att specificerad räkning å resekostnaden blifvit räkenskapen bilagd. Till svar på denna Riksdagens Revisorers anmärkning, får undertecknad, Bibelkommissionens räkenskapsförare, i djupaste underdånighet anföra, att då han under sommaren 1873, för en oundgänglig öfverläggning i Bibelkommissionens intresse, från Upsala företagit en resa till och från Tierp, han på Bibelkommissionens räkning endast ville uppföra hvad resan verkligen hade kostat och icke hvad han efter gällande förordning hade rättighet att i dagtraktamente och reseersättning derå uppföra, hvarföre ock någon specificerad räkning efter resereglementet icke kunde uppgöras eller ifrågakomma. Men då detta förhållande gifvit Riksdagens Revisorer anledning till anmärkning, skall undertecknad, till grund för hvars förfarande i detta hänseende uteslutande låg begäret att hushålla med om händer hafvande medel, för framtiden i liknande fall foga sig efter Riksdagens Revisorers åsigt och önskan.

Upsala den 20 November 1875.

C. A. Torén.

Registratorn i Kongl. Eklesiastik-departementet *F. A. Westerlings* underdåniga utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning vid granskning af nämnda departements räkning öfver expensmedlen för år 1873.

Anbefald att afgifva underdånig förklaring öfver en af Riksdagens senast församlade Revisorer gjord anmärkning derom, att uti Ecklesiastik-departementets expensmedelsräkning för år 1873 behållningen från år 1872 finnes upptagen till 42 kronor 77 öre, ehuru den i sistnämnda års räkning utbalanserade behållning endast utgjort 31 kronor 77 öre, får jag, enär det af Revisorerne anmärkta förhållande, hvilket tillkommit genom misskrifning, icke tillskyndar staten någon förlust, i underdånighet hemställa, huruvida icke ifrågavarande anmärkning må förklaras icke föranleda någon åtgärd.

Stockholm den 16 December 1875.

F. A. Westerling.

Register.

A.

		Revisionsberättelsen.	Utlåtandet.	Reservationer.
Afvittringar och skiften	Sid.	70.		
Akademien, Svenska	„	171.		
„ Kongl. Vetenskaps-	„	172.		
„ „ Vitterhets-, Historie- och Antiqvitets-	„	174.		
„ för de fria konsterna	„	176.		
„ Landtbruks-	„	85.		
„ Musikaliska	„	177.		
Aktoratsräkning, Kammarrättens	„	116.		
Alnarps landtbrukinstitut	„	82.	291	
Amiralitetskrigsmanskassan	„	213.		
Arfprinsens palats	„	4.		
Arméns pensionskassa	„	210.		
Arméförvaltningen	„	21.	252.	242.

B.

Barnbördshuset, allmänna	„	162.		
Barnhusfonden, allmänna	„	181.		
Barnhus, Stockholms allmänna	„	189.	312	—
Barthélemy, S:t, kolonien	„	132.		
Beklädnadsdirektionernas vid indelta regementena redogörelser; sammandrag af	„	32.		
Beklädnadsfonderna vid indelta roterade infanteriet	„	34.		
Beskattningsväsendets förenkling	„	107.		
Besök, Statsrevisorernes, Sid. 6, 14, 84, 92, 151, 155, 164, 166, 238, 239.			224	—
Beväringen, kostnader för	Sid.	42.		

		Revisionsberättelsen.	Utlåtandet.	Reservationer.
Beväringsbeklädnadsdirektionernas redogörelser; sammandrag af	Sid.	33.		
Beväringsbeklädnadsfonderna	„	34.		
Beväringsfonden, allmänna	„	34.		
Beväringsmanskapets invalid- och pensionsfond	„	34.		
Bibelkommissionen	„	196.	313.	—
Biblioteket, Kongl.	„	136.		
Borås, tekniska elementarskolan i	„	95.		
Boställsskogars indelning till regelbunden hushållning; fonden för	„	124.		
Bränvinskontrollbyrå, Civildepartementets	„	100.		
Böda, skogsskolan å	„	129.		

C.

Cellfängelsebyggnader, anslag till	„	12.		
Centralinstitutet, gymnastiska	„	160.		
Chalmerska slöjdskolan	„	95.		
Civildepartementet	„	63.		
Civilstatens pensionsinrättning	„	206.		

D.

Danielslund, skogsskolan vid	„	129.		
Danviks hospital	„	186.	310.	—
Depositionsmedel, Öfverståthållare-embetets	„	69.		
Domkyrkorna	„	194.		
Drottningholms slott	„	5.		
Drottninghuset	„	184.		
Döfstumma och blinda, Allmänna institutet för	„	178.		

E.

Ecklesiastikdepartementet	„	136.	314.	—
Ekonomiska karteverket	„	102.		
Elementarläroverken	„	138.		
Elementarskolan, nya	„	148.		
En per mille-fonden	„	34.		
Eskilstuna, tekniska elementarskolan i	„	95.		
Expens- och aflöningsräkningar	„	198.		

F.

Finansdepartementet	„	107.		
Fiskeriförsök; redogörelse för medel, anslagna till	„	88.		
Folkskolelärarinneseminariet i Stockholm	„	146, 151.	309.	—

		Revisions-berättelsen.	Utlåtandet.	Reservationer.
Folkskolelärarnes pensionsinrättning	Sid.	219.		
Folkundervisningens normalsskola	„	159.		
Fonder; under Arméförvaltningen stälda	„	34.		
Fångvårdsanslaget	„	10.		
Fångvårdsstyrelsen	„	10.	246.	241.
Fängelsebyggnader, extra anslag till	„	11.		
Fängelser, härads- och stads-; anslag till	„	11.		
„ efter cellsystemet	„	12.		
Förenade mötespassevolansfonden	„	34.		
Försvarsverkets fullständigare ordnande; anslag till	„	28.		
Förvaltningen af sjöärendena	„	50.	290.	—

G.

Garnisonssjukhuset, allmänna	„	45.		
General-landtmäterikontoret	„	64.		
General-poststyrelsen	„	122.		
„ *tullstyrelsen*	„	304.		
Geologiska undersökningar; anslag för fortsättning af	„	106.		
Gripsholms Kongl. lustslott	„	5.		
Gymnastiska centralinstituet	„	160.		

H.

Haga lustslott	„	8.		
Handels- och sjöfartsfonden	„	98.		
Handelsflottans pensionsanstalt	„	215.		
Hisingen, hospitalsbyggnaden å	„	183.		
Hof- och slottsstaterna	„	3.		
Hospitals- och *barnhusfonden,* allmänna	„	181.		
Hufvudtiteln, första	„	3.		
„ andra	„	10.		
„ tredje	„	18.		
„ fjerde	„	21.		
„ femte	„	48.		
„ sjette	„	63.		
„ sjunde	„	107.		
„ åttonde	„	136.		
„ nionde	„	206.	314.	—
Hunneberg, skogsskolan å	„	129.		
Hvitfeldtska stipendiefonden	„	157.		
Häkten- läns-, och krono-; vård och underhåll af	„	11.		
Häradsfängelser, anslag till	„	11.		

		Revisions-berättelsen.	Utlåtandet.	Reservationer.
I.				
Indelta armén, kostnader för	Sid.	40.		
Indragningsstaterna, Pensions- och	„	206.		
Invalidfond, beväringsmanskapets	„	34.		
Invalidhusfonden	„	34.		
J.				
Jemtlands läns karta, försäljningen af	„	64.		
„ *roteringskassa*	„	47.		
Jernvägsbyggnader, statens	„	72.		
„ „ styrelsen öfver	„	72.	264.	—
Jernvägstrafik, statens	„	76.	287.	242.
Jordeboksväsendet	„	107.		
Justitiedepartementet	„	10.		
K.				
Kabinettskassan	„	18.		
Kammarrättens aktoratsräkning	„	116.		
Karolinska mediko-kirurgiska institutet	„	156.		
Karlskrona, anslag till uppförande af nytt straffängelse i	„	12.		
Karteverket, ekonomiska	„	102.		
Kassor och *fonder;* under Arméförvaltningen stälda	„	34.		
Kongl. och Hvitfeldtska stipendiefonden	„	157.		
Komitéer, kostnader för	„	232.		
Kommerskollegium	„	—	297.	—
Konsistorierna	„	138.		
Konsistorium i Göteborg	„	144.		
„ „ Hernösand	„	146.		
„ „ Kalmar	„	144.		
„ „ Karlstad	„	144.		
„ „ Linköping	„	138.		
„ „ Lund	„	142.		
„ „ Skara	„	140.	305.	—
„ „ Stockholms stad	„	146.	308.	—
„ „ Strengnäs	„	140.		
„ „ Upsala	„	138.		
„ „ Vesterås	„	140.		
„ „ Vexiö	„	142.		
„ „ Visby	„	146.		

		Revisionsberättelsen.	Utlåtandet.	Reservationer.
Konstantinopel, anslag till underhåll af svenska kronans hus i	Sid.	19.		
Konsulsfonden	„	19.		
Kontrollstämpelmedel	„	114.		
Kontrollverket	„	114.	302.	—
Kostnaderna för åtskilliga allmänna verk och inrättningar	„	234.		
Krigsskolan	„	46.		
Kronohäkten, anslag till	„	11.		
Kronoräkenskaper, Stockholms stads, och länens landsböcker	„	66.		
Kronouppbördsverket, statsverkets bidrag till aflöning af	„	69.		

L.

Landsböcker och kronoräkenskaper, länens	„	66.		
Landtbruksakademien	„	85.		
Landtbruksinstitut, Ultuna	„	78.	289.	—
„ Alnarps	„	82.	291.	—
Landtförsvarsdepartementet	„	21.		
Landtmäterikontoret	„	64.		
Lifräddningsstationernas antal	„	62.		
London, svenska kyrkan i	„	19.		
Lunds universitet	„	154.	306.	—
Lotsstyrelsen	„	60.		
Länshäkten, anslag till	„	11.		
Lärarinneseminarium, direktionen för	„	158.		
Läroverken	„	138.		

M.

Malmö, tekniska elementarskolan i	„	95.	298.	—
Militiebeställskassan	„	34.		
Musikaliska akademien	„	177.		
Myntverket	„	112.	302.	—
Mötespassevolansfonden, förenade	„	34.		

N.

Nationalmuseum	„	136.		
Naturhistoriska riksmuseum	„	172.		
Navigationsskolorna	„	96.		
Neutralitet; anslag för upprätthållande af de förenade rikenas	„	28.		

	Revisions-berättelsen.	Utlåtandet.	Reservationer.
Normalskola, folkundervisningens . . . . . Sid.	159.		
Norrbottens hästjägaresqvadrons fond . . . . . „	34.		
Norrköping, tekniska elementarskolan i . . . . . „	95.		
Nya elementarskolan i Stockholm . . . . . „	148.		
„ Varfvet; cellfängelset inom . . . . . „	13.		

O.

Omberg, skogsskolan å . . . . . „	129.		
Omkostnaderna för åtskilliga allmänna verk och inrättningar . . . . . „	234.		

P.

Palmqvistska fonden för Stockholms befästande . „	34.		
Pensions- och indragningsstaterna . . . . . „	206.		
Pensionsfond, beväringsmanskapets . . . . . „	34.		
Postverket . . . . . „	118.		

R.

Reservationer . . . . . „	241.		
Revisorernes besök Sid. 6, 14, 84, 92, 151, 155, 164, 238,	166. 239.	244.	—
Riddarholmskyrkan . . . . . „	196.		
Riksmarskalksembetet . . . . . „	—	245.	241.
Riksmuseum, naturhistoriska . . . . . „	172.		
Roteringskassa, Jemtlands . . . . . „	47.		

S.

S:t Barthélemy . . . . . „	132.		
Sammandrag öfver samtliga allmänna verks och inrättningars tillgångar och skulder „	222.		
„ öfver kostnaderna för åtskilliga verk och inrättningar . . . . . „	234.		
Schäferimedlen, redogörelse för . . . . . „	86.		
Seminarium för bildande af lärarinnor . . . . . „	158.	309.	—
Serafimerlasarettet . . . . . „	180.		
Sillre, skogsskolan i . . . . . „	129.		
Sjöfartsfonden . . . . . „	98.		
Sjöförsvarsdepartementet . . . . . „	48.		
Skiften och afvittringar . . . . . „	74.		
Skogsinstitutet . . . . . „	128.		
Skogsskolorna . . . . . „	129.		

		Revisions-berättelsen.	Utlåtandet.	Reservationer.
Skogsstyrelsen	Sid.	123.	304.	—
Slottet, Kongl; anslag till reparationer å	„	3.		
Slottsstaten	„	3.		
Slöjdskolan i Stockholm	„	95.		
Stadsfängelser, anslag till	„	11.		
Stambanor statens	„	72.		
Stamholländerierna	„	87.		
Stamschäferifonden	„	86.		
Statens jernvägstrafiks pensionsinrättningar	„	217.		
Statistiska tabellkommissionen	„	63.		
Statskontoret	„	108.	299.	—
Stockholms slott, anslag till reparationer å	„	3.		
„ „ „ till brandväsendet och yttre lyshållningen å	„	4.		
Stockholms stads konsistorium	„	146.	308.	—
„ „ undervisningsverk	„	146.		
„ „ kronoräkenskaper	„	66.		
Strömsholms slott	„	9.		
Stuteriöfverstyrelsen och stuterierna	„	88.	293.	243.
Stämpelpappersuppbörden	„	110.		
Sundhetskollegium	„	161.		
Svartsjö slott	„	5.		
Svenska akademien	„	171.		

T.

Tabellkommissionen, statistiska	„	63.		
Teatrarne, Kongl.	„	133.		
Tekniska skolorna	„	94.		
Teknologiska institutet	„	93.		
Telegrafverket	„	130.		
Tierp, skogsskolan i	„	129.		
Tillgångar och *skulder*, allmänna verks	„	222.		
Topografiska kårens arbeten	„	44.		
Torén, C. A., Domprost	„	—	313.	—
Trosspassevolansfonden	„	34.		
Trädgårdsföreningens elevskola	„	84.		
Tullverket	„	120.		

U.

Ulriksdals Kongl. lustslott	„	7.		
Ultuna landtbruksinstitut	„	78.	289.	—
Universitet, Upsala	„	152.		
„ Lunds	„	154.		
Utrikesdepartementet	„	18.		

		Revisionsberättelsen.	Utlåtandet.	Reservationer.
V.				
Vadstena krigsmanshuskassa	Sid.	34.		
Varfvet, Nya; cellfängset inom	„	13.		
Veterinärinrättningen i Skara	„	165.		
Veterinärinstitutet	„	163.		
Vitterhets- Historie- och *Antiqvitetsakademien*	„	174.		
Volontärvakansfonden	„	34.		
Väg- och *vattenbyggnader*, styrelsen för	„	71.	295.	252.
Värfvade armén, kostnaden för	„	40.		
W.				
Westerling, F. A., Registrator		—	314.	—
Ö.				
Öfverintendentsembetet	„	116.	303.	—
Öfverståthållareembetets räkenskaper	„	68.		
Örebro, tekniska elementarskolan i	„	95.		